

Miloš Bogdanović

ASTROLOGIJA I ANTROPOLOGIJA

Autor: Miloš Bogdanović, milos@net.yu
+381-(0)11-24-26-940, +381-(0)64-15-15-092

Lektor: Marija Bogdanović

Recenzenti: dr Goran Golubović, prof. psihologije
dr Svetozar Sinđelić, prof. filozofije
dr Dušan Obradović, antropolog

ASTROLOGIJA I ANTROPOLOGIJA

Čovek između zvezda, gena i slobodne volje

Beograd, 2008

KRATKA ISTORIJA ASTROLOGIJE

Najstariji istorijski izvori, koji otkrivaju čovekovo verovanje u astrologiju, vode poreklo iz drevnog Vavilona. Godine 1853. na području nekađasnje Ninive, u današnjem Iraku, pronađeno je hiljade glinenih tablica sa tekstovima pisanim klinastim pismom. Oni otkrivaju izraženu sklonost ka sujeverju drevnih Vavilonjana. Čak se i slučajnom prosipanju vode pridavalo mistično značenje. Budućnost se predskazivala na razne načine, od gatanja po utrobi zaklane životinje, do gatanja po zvezdama:

"Ako u (meseću) Nisanu normalan izlazak Sunca izgleda poprskan krvlju: biće bitaka u zemlji." (Enuma Anu Enlil, stih 4; 18-16 vek p.n.e.)

"Ako Jupiter prolazi iznad glave Venere: Akad će biti osvojen jakim oružjem. Ako Jupiter prolazi pored ramena Venere: Elam će biti osvojen jakim oružjem. Ako Jupiter prolazi desno od Venere: Guti će biti osvojeni jakim oružjem. Ako Jupiter prolazi levo od Venere: Amuru će biti osvojen jakim oružjem." (Enuma Anu Enlil, tablica 63, 2-5 stih)

"Ako kralj učestvuje u ceremonijama u meseću Ajaru, rezultat će biti dobra sreća." (Shumma Alu, tablica 11)

Po predanju, pronalazači astrologije su Nehepso i Petoziris, kojima su se zvezde javile i otkrile im tajnu astrološke nauke.

"Nehepso je legendarni egipatski kralj, kome su zvezdana božanstva objavila svoje tajne; njih je zabeležio prvosveštenik Petoziris." (Udo Beker, Astrološki leksikon, str. 182)

U antičko vreme je i grčki filozof Aristotel promovisao verovanje da su zvezde bića sa natčovečanskom inteligencijom, i koja, zbog svoje božanske prirode, imaju uticaja na ovozemaljski život. Otuda nazivi planeta jesu nazivi i njima adekvatnih paganskih božanstava - Merkura, Venere, Marsa, Jupitera, Saturna, itd.

Najveća božanstva na nebu tj. najsajjnija nebeska tela (Sunce, Mesec i planete) postala su vladari različitih sazvežđa (skupova zvezda). Vrhovno pagansko božanstvo - Sunce postalo je vladar sazvežđa Lava, Mesec je postao vladar Raka, Saturn vladar Jarca, Mars - Ovna i Škorprije, Merkur - Bližanaca i Device, Jupiter - Strelca i Ribe, Venera - Bika i Vage, i Saturn - Jarca i Vodolije. Kada su kasnije pronađene nove planete, Uran je postao vladar Vodolije, Neptun - Ribe, i Pluton - Škorprije.

Paganska božanstva su takođe postala i vladari dana u sedmici. Sunce je postalo vladar nedelje, Mesec - ponedjeljka, Mars - utorka, Merkur - srede, Jupiter - četvrtka, Venera - petka, i Saturn - subote. U nekim jezicima nazivi dana u sedmici još uvek svedoče o tom drevnom verovanju. Na primer, u engleskom: Sunday - sunčev dan, Monday - mesečev dan, Saturday - saturnov dan.

Takvo proglašavanje nebeskih tela božanstvima došlo je u prirodan sukob sa jevrejskim, a kasnije i sa hrišćanskim i islamskim monoteizmom. Dok su mnogobošci pokušavali da spoznaju svoju sudbinu analizom astroloških znakova, biblijski monoteizam je odgovornost za ljudsku sudbinu prebacivao na samog čoveka i uslovljavao je njegovim ispunjenjem Božjih moralnih zahteva. Držanje Božjeg zakona donosilo je blagoslov, a njegovo kršenje - prokletstvo. Podsećajući na otkrivenje Deset Božjih zapovesti, Mojsije je izgovorio reči koji će izazvati vekovni sukob između astrologa sa jedne strane i ortodoksnog Judaizma i hrišćanstva sa druge:

"Kad pristupiste i stajaste pod gorom, a gora ognjem goraše do samog neba i beše na njoj tama i oblak i mrak; i progovori Gospod k vama ispred ognja; glas od reči čuste, ali osim glasa lika ne videste; i objavi vam zavet svoj, koji vam zapovedi da držite, deset reči, koje napisa na dve ploče kamene. ... Čuvajte dobro duše svoje; jer ne videste nikakav lik u onaj dan kad vam govori Gospod na Horivu isred ognja, da se ne biste pokvarili i načinili sebi lik rezan ili kakvu god sliku od čoveka ili od žene. ... I da ne bi podigavši oči svoje k nebu i videvši sunce i mesec i zvezde, svu vojku nebesku, prevario se i klanjao* im se i služio im; jer ih Gospod Bog tvoj dade svim narodima pod celim nebom." (5. Mojsijeva 4,11-19)

U "Istoriji hrišćanske crkve" čitamo zašto su hrišćani u početku imali veoma odbojan stav prema astrologiji:

"Hrišćani nisu hteli da svoju sudbinu čitaju po zvezdama i da očekuju pomoć od bogova, čija su imena tada nosile planete." (P.I. Malicki, Istorija hrišćanske crkve, str. 193)

*Pojam klanjanja i služenja lažnim bogovima u religiji ima dublje značenje od formalnog klanjanja i služenja. Na primer, apostol Pavle kaže za proždrljivce da je stomak njihov bog. Svako traženje satisfakcije ili objekta uzdanja jeste svojevrсно traženje boga, pa samim tim i poverenje u to da planete kao kakve božanske ličnosti imaju uticaja na naš duhovni život predstavlja za religiozne ljude prekršaj Prve Božje zapovesti koja glasi: "Nemoj imati drugih bogova osim mene."

U "Astrološkom leksikonu" čitamo:

"Tokom prvih vekova posle Hrista usledio je naizmeničan duel između hrišćanskog verovanja u spasenje i astrologije; hrišćanstvo je najpre isključilo paganske kultove, a naročito kultove Sunca i Meseca, da bi ih najpre potisnulo, a zatim, premda modifikovane, konačno vratilo u hrišćanski sistem." (Udo Beker, Astrološki leksikon, str. 78)

Pokušavajući da uticaj zvezda svrsta u spoljne faktore koji imaju odlučujući uticaj na formiranje karaktera pojedinaca i čitavih naroda, grčki astrolog Klaudije Ptolomej, u drugom veku nove ere, navodi tadašnju karakternu razliku između naroda severne i južne Evrope:

"Oni koji žive ispod severnijih paralela, mislim na one koji imaju sazvežđa Medveda iznad svojih glava, pošto su daleko od zodijaka i toplote Sunca, su stoga hladni; ali zato što imaju puno vlage, koja je najhranljivija i nije iscrpljena od sunca, oni su bele puti, ravne kose, visoki i dobro uhranjeni, i ponešto hladni po prirodi; oni su takođe divlji u svojim navikama, zato što su im naselja stalno hladna. Zimski karakter njihove klime, veličina njihovih biljaka, i njihove divlje životinje su u saglasnosti sa ovim osobinama." (Klaudije Ptolomej, Tetrabiblos, str. 53)

Hrišćanski pisac Tacijan u drugom veku kritikuje astrologe zato što ljudima pružaju izgovor za zlo:

"Oni su pokazavši ljudima raspored zvezda izmislili sudbinu koja je strana pravednosti, jer, po njima, i sudiju i osuđenog stvorila je sudbina; da li je neko ubica ili ubijen, bogat ili siromašan, stvar je sudbine. Demoni su izmislili doktrinu o sudbini. Ali, mi smo iznad sudbine." (Govor protiv Grka; The writings of Tatian and Theophilus, p. 12-13)

Zbog kritike sujeverja, paganstva i razvratnog života tadašnjeg sveta, rana hrišćanska crkva biva u narodu omražena i progonjena. A zatim dolazi do kompromisa. Hrišćanstvo postaje državna religija. Međutim, masa pagana samo prima hrišćansko ime, dok astrologiju zajedno sa ostalim mnogobožačkim sujevernim običajima zadržava i koliko god je to moguće oblači u novo ruho. Imena paganskih bogova bivaju zamenjena imenima apostola i hrišćanskih svetaca. Ljubomir Nenadović piše o tom formalnom preobražaju rimskog paganstva u hrišćanstvo:

"Kad (Rim) vidi da mu se uzalud protiv hrišćanstva boriti, pretvori se u najžešćeg hrišćanina: prelije Jupiterovu statuu u kip svetoga Petra, koga je on na krst raspeo. Na nehrišćanske obeliske i stubove podiže krstove i kipove apostola." (Ljubomir Nenadović, Celokupna dela, str. 519)

Spušta se tama srednjeg veka i uprkos zvaničnom protivljenju autoriteta crkve i njenim povremenim represivnim merama protiv zastupnika astrologije, sama astrologija u narodu ostaje i dalje veoma popularna. Uzalud je sveti Jovan Damaskin u sedmom veku posle Hrista, veku religioznog sujeverja, pokušavao da argumentima razuma odvрати narod od astrološkog sujeverja:

"Ako sve što radimo, radimo po sili rasporeda zvezda, onda postupamo po nužnosti. Ni razum nam na taj način ne bi bio potreban, jer ako čovek ne gospodari ni jednim svojim postupkom, onda nemamo potrebu ni o čemu da razmišljamo." (Janja Todorović, *Od zvezda ka Bogu*, str. 38)

Vremenom, među autoritetima zapadne crkve, astrologija dobija sve češću podršku. U "Astrološkom leksikonu" čitamo:

"Neosporna je činjenica da je odnos između astrologije i hrišćanstva tokom dve hiljade godina hrišćanske istorije bio neprestano obeležen kontraverzom: vremena apsolutnog anatemisanja smenjivala su razdoblja izvesnog uvažavanja, u kojima su čak i neke pape, kao npr. Nikolo V, Pije II, Sikst IV, Aleksandar VI, Julijus II, Lav X ili Pavle II držali svoje dvorske astrologe." (Udo Beker, *Astrološki leksikon*, str. 78)

Papa Sikst IV je prvi papa koji se aktivno bavio astrologijom. Papa Julijus II odredio je datum svog krunisanja prema savetu astrologa. Papa Pavle III, koji je legalizovao jezuitski red, tražio je savete astrologa i sazivao sabore kardinala prema horoskopu. Papa Lav X osnovao je katedru astrologije na Rimskom univerzitetu. Katoličke katedrale su često bile dekorisane sa astrološkim simbolima. A zatim, jedno vreme, astrologija biva gotovo sasvim odbačena i zaboravljena pod uticajem prosvetiteljstva novog veka. Počelo je sa Martinom Luterom, čiji se argumenti protiv astrologije nisu mnogo razlikovali od ranohrišćanskih:

"Bog je stvorio i smestio zvezde na nebu da bi obasjavale carstva na zemlji, da bi razveselile ljude Gospodom, i da bi bile dobri znaci godina i dobima. Ali oni koji gledaju u zvezde predstavljaju ove Božje tvorevine kao da su opasne, kao da zamračuju i prave probleme na zemlji. Prava i istinska hrišćanska religija suproti se i opovrgava sve takve priče. Astrologiju je izmislio đavo da bi se ljudi plašili od ulaska u brak i od svake božanske i ljudske odgovornosti i poziva. Na kraju, verovatno u zvezde, ili uzdati se u njih, ili bojati ih se, jeste idolatrija i protiv prve Božje zapovesti." (Martin Luter, *The Table Talk of Martin Luther*, p. 799)

Ideja prosvetljenosti, svojim pozivom upućenim ljudskom razumu da u svoje ruke uzme odgovornost za sebe i svoj život, prirodno je došla u sukob sa determinizmom koji proizilazi iz uverenja da čovekom upravljaju nebeska tela.

"Prosvetćenost je čovekovo napuštanje vlastite nezrelosti koju je sam sebi nametnuo. Nezrelost je nemoć da se svoj razum upotrebljava bez vođstva nekog drugog. ...

Lenjost i kukavičluk su uzroci zbog kojih tako veliki deo ljudi, premda ih je priroda odavno oslobodila od tuđeg upravljanja, ipak dragovoljno do kraja života ostaje nezreo i zbog kojih drugima biva sasvim lako da im se nametnu za njihove tutore.

Veoma je udobno biti nezreo. Ukoliko imam dušebrižnika koji umesto mene ima savest onda, zacemento nije potrebno da se sam trudim. Nema potrebe da mislim kada mogu samo da platim; neko drugi će već za mene preduzeti mrski posao. ...

Pošto su najpre zaglupeli svoju domaću stoku, brižljivo sprečavajući da se ta mirna stvorenja ne odvaži ni na jedan korak iz dupka u koji su ih zatvorili, ti tutori posle ukazuju na opasnost koja im pretila ako pokušaju da idu sami." (Imanuel Kant, *Um i sloboda*, str. 43)

I tako je počelo doba prosvetiteljstva. Sve što nije moglo da izdrži kritiku zdravog razuma odbacivano je kao sujeverje. Sami astrolozi priznaju:

"Krajem XVII veka astrologija iščezava." (Ninoslav Šafarić, *Mundana astrologija*, str. 8)

"Doba prosvetiteljstva je proglasilo astrologiju korumpiranom i sujeverjem, i ona više nije bila privlačna najboljim umovima toga vremena." (Nina Grifon)

Iako astrologija nije zabranjivana nikakvim represivnim putem, ona je izgubila svoju popularnost u narodu zajedno sa ostalim sujeverjem. Uverenje da je čovek sam odgovoran za svoje postupke bilo je u konfliktu sa uverenjem da za njegovu sudbinu neko drugi može biti kriv, osim njega samog.

Francuski prosvetitelj Volter je pisao:

"Astrologija je za astronomiju ono što je sujeverje za religiju: luda ćerka pametne majke. Ove dve kćeri, sujeverje i astrologija, vladale su svetom dugo vremena."

Verovalo se da će prosvেćenost iskoreniti svako sujeverje, da će istina raskrinkati svaku zabludu, i pravda nadvladati svaku nepravdu. Optimizam novog veka čovečanstva raširio se svetom.

Naš prosvetitelj Dositej Obradović (1742 - 1811) je tada pevao:

"Evo vreme zlatno i veselo,
Kad nam nije zabranjeno jelo!*
Evangeljska carstvuje sloboda,
Zbacivši jaram s ljudskoga roda!
O vek zlatni! O slatka vremena
Kad je opšta ljubav užezena!"

(Dositej Obradović, Pismo Haralampiju, str. 1-2)

A sa njime i načelnik prosvete kneževine Srbije, Ljubomir Nenadović (1826-1895), o svojoj viziji novog čovečanstva peva:

"Prosveta se blista ka' svetlost od zraka,
ni u jednom kraju ja ne vidim mraka.
Svaka glupost pala, svuda je čistina.
Jedan hram vidi se, zove se istina.
Srušeni idoli sviju ljudskih jada,
jedan presto vidim i tu sedi pravda."

(Ljubomir Nenadović, Celokupna dela, str. 181)

No vremenom, blagoslovi novog veka, iako su olakšali život, postali su iskušenje ljudskom hedonizmu. Reformator Džon Veslej (1703-1791) je pisao: "Mi ne možemo ljude sprečiti da budu marljivi i štedljivi.**" Jer, marljivost i štedljivost su bili prirodni produkti prosvеćenog duha čoveka novog veka. Međutim, konstatujući kako takav duh prirodno dovodi do bogatstva, Veslej zaključuje da povećavanje bogatstva dovodi čoveka u iskušenje sebičnosti i ponosa. Zato on opominje ljude svoga vremena da oni koji "stiču sve što mogu i štede sve što mogu" treba i da "daju sve što mogu. ... Ne trošite ništa na sujetni život da biste privukli divljenje i pažnju ljudi. Dok ti je dobro, ljudi će o tebi dobro govoriti. Ali ne plaćaj tako skupo njihovo odobravanje; bolje je da se zadovoljiš čašću koja dolazi od Boga." (John Wesley, The Use of Money, Sermon 50)

* Dositej misli na sujeverno uzdržavanje od jela određenim danima u sedmici.

** U prosvеćenoj Evropi novog veka štedljivost nije bila plod škrtosti (kao što je to bio slučaj u centralnoevropskom katoličanstvu), već nezainteresovanosti da se novac troši za užitak, koji se tada smatrao grehom.

DR SPOK O DEGRADACIJI PROSVETITELJSKIH IDEALA ZAPADNE CIVILIZACIJE

Izgubili smo naše uverenje o svrsi ljudskog postojanja. ... U prošlosti se u mnogim zemljama smatralo da je čovekov glavni zadatak u svetu - osim što treba da zarađuje za život - da služi Bogu, to jest da sprovodi Božje zapovesti. To isto vredi za Ameriku u kolonijalnom periodu. Decu nikada niko nije učio da ona imaju pravo na svoj lični život. Njima se stalno govorilo da moraju nadvladati svoje slabosti, kako bi odrasli na slavu Bogu. ... Retko je koje dete u SAD odgojeno tako da zaista veruje kako mu je cilj da služi porodici, svojoj zemlji ili Bogu. Međutim, smatram da bi mnoga naša deca rasla srećnija kad bi stekla uverenje u detinjstvu da je najvažnije za čoveka da služi čovečanstvu i da živi prema tom idealu. ... Postoje golemi zastrašujući problemi u našoj zemlji i u svetu. Oslanjajući se na inicijativu i materijalna dobra, postigli smo tehnička čuda. Ali pošto smo zadovoljili svoje materijalne potrebe, postalo je neprijatno vidljivo da nismo napredovali u razvoju međuljudskih odnosa, u filozofskom razmatranju problema, u svetskoj sigurnosti. U SAD je procenat rastava, samoubistava i zločina na vrhu lestvice u svetu. ... Mi posedujemo goleme zalihe najrazornijeg oružja za koje je svet ikada čuo. Pa ipak, pred nama se nalazi neposredna opasnost od uništenja, a ne znamo rešenje tih problema ni u dalekoj budućnosti. Zbog toga što smo tako snažni, arogantno se uplićemo u poslove ostalih zemalja, pa tako podstičemo osećaj revanšizma u celom svetu. ... Naša jedina stvarna nada, kako ja vidim, jeste: odgojiti decu da nisu na svetu samo zbog zadovoljavanja svojih želja već prvenstveno zato da pomažu drugima. *Bendžamin Spok, Kako negovati i odgajati dete, str. 6, 9.*

Smisao ljudskog življenja, koji je u veku prosvеćenosti bio usmeren ka dobru drugih ljudi i napretku čitavog čovečanstva, biva uskoro preorijentisan u smeru sebične koristoljubivosti. Samim tim i racionalno preispitivanje sopstvenih motiva i postupaka prestaje da bude poželjno. Raskrinkavanje sujeverja i zabluda ubrzo postaje nepristojno, a pitanje dobra i zla sve više relativno. Novoformirana potreba da se krivci za sopstvenu neodgovornost više ne vide u samom sebi, već da se traže u uslovima života i da se prebacuju na uticaje koji na čoveka deluju od spolja, dovodi sredinom XIX veka do ponovnog oživljavanja interesovanja za astrologiju, parapsihologiju i istočnjačke religije. Govoreći o ponovnom interesovanju sveta za astrologiju, astrolozi pišu: "Pre 150 – 180 godina ponovno se počela buditi, na početku XX veka oživljava." (Ninoslav Šafarić, Mundana astrologija, str. 8)

Svoj pravi vaskrs astrologija doživljava u vreme velike krize posle Prvog svetskog rata. Danas se gotovo ne mogu zamisliti dnevne novine ili TV program bez astroloških komentara. Zato pojam astrologije zaslužuje da mu posvetimo i ovu knjigu.

ASTROLOŠKI FENOMEN IZMEĐU NAUKE I SUJEVERJA

Danas savremeni astrolozi ne pokušavaju da uzročno-posledičnu vezu između položaja planeta i čovekovog ponašanja opravdaju voljom bogova već naučnim objašnjenjima: *"70% ljudskog organizma sastoji se od vode pa je logično da Mesec utiče na njega jednako kao na plime i oseke."* (Maja Lončarić, Astrologija - Zvezde govore)

Istina je da su neke naše životne aktivnosti usklađene sa odgovarajućim položajem nekih nebeskih tela. Na primer, mi se budimo svakoga jutra u izraženoj korelaciji sa pojavom Sunca na horizontu. Međutim, mi ne ustajemo iz sna zbog položaja Sunca, već zato što smo se odmorili, a položaj Sunca na nebu samo sinhronizuje ciklus buđenja. Ako zbog spuštenih roletni nismo svesni da je napolju već dan, naše buđenje će se upravljati prema našem unutrašnjem biološkom časovniku i prema potrebi organizma za spavanjem. Ako ni tako blisko i veliko nebesko telo, kao što je Sunce, nije u stanju da utiče na sinhronizaciju naših bioloških procesa ikako drugačije osim kada je vidljivo, šta tek možemo reći o uticaju ostalih znatno manjih i udaljenijih nebeskih tela?!

Naučnik Drago I. Dragović je izračunao razliku u jačini gravitacionog polja kojom na dete u trenutku rođenja deluje obližnji automat za koka-kolu u odnosu na najveću planetu sunčevog sistema - Jupiter (koji je 1300 puta veći od Zemlje, i 320 puta veće mase od Zemlje, i od nje udaljen oko 43 svetlosnih minuta). Automat za koka-kolu deluje tri puta jačim gravitacionim poljem na dete u njegovoj blizini nego Jupiter, pa je zato besmisleno tvrditi da Jupiter može svojim delovanjem da determiniše detetovu sudbinu više nego razni predmeti u njegovom okruženju. Neki astrolozi će reći da nije važna jačina njegovog gravitacionog polja, već ugao u odnosu na zemlju. Međutim, šta onda reći o uticaju svih onih mnogobrojnih nebeskih tela koje zbog velike udaljenosti ne vidimo sa Zemlje, a čiji uticaji u tom slučaju svakako postoje?!

Čak i ako bi bilo moguće da astrološki faktor nekom svojom mističnom silom ipak utiče na formiranje osobina ličnosti, onda bi on svakako delovao na osobu i pre njenog rođenja, a ne samo u trenutku rođenja. Sazvežđa se stalno smenjuju nad našim glavama, ne samo tokom godine, već i tokom svakog dana i noći, zbog Zemljinog okretanja oko sopstvene ose.

Kako je moguće da astrološki faktor ne ostavi traga u prvih devet meseci života ploda (što je preko 23 miliona sekundi), a da ostavi traga u samo prvoj sekundi po rođenju?!

Sazvežđa koja se uzimaju u obzir prilikom izračunavanja horoskopa ne nalaze se tačno tamo gde ih mi vidimo. Svetlost njihovih zvezda mi vidimo sa zakašnjenjem koje zavisi od njihove udaljenosti od nas. Najbližu zvezdu vidimo sa zakašnjenjem od preko četiri godine.

Zvezde nekog sazvežđa samo prividno izgledaju da su raspoređene u jednoj ravni kada se posmatraju sa Zemlje.

Njihovo podsećanje na oblik strelca, bika, lava, ribe, devicu, itd, je stvar lične maštovitosti interpretatora i nema veze sa njihovim objektivnim čak ni dvodimenzionalnim prividnim rasporedom na nebu, a najmanje sa njihovim realnim trodimenzionalnim položajem u sve-

miru. Astrolozi veruju da konture stvorenja ili stvari koje oni vide u sazvežđima izazivaju adekvatne karaktere kod ljudi koji su rođeni u trenutcima kada su takve konture bile na nebu. Na primer, ako je neko rođen u sazvežđu koje astrologa podseća na vagu, onda astrolog zaključuje da će ta osoba imati sklonost ka vaganju i odmeravanju, a ako je rođena u horoskopskom znaku Jarca, da će zbog toga imati karakter sličan stereotipu koji ljudi inače gaje o jarčevima.

Zapazimo kako čuveni astrolog Linda Gudmen u svom bestseleru "Sunčevi znaci Linde Gudmen" povezuje izgled ribe sa izgledom i karakterom osoba rođenih u znaku istoimenog sazvežđa:

"Kad sretnete ljude Ribe, pogledajte prvo njihova stopala. Ona su primetno mala i nežna ili pak ogromna i široka, kao kod neke umorne pralje. Oči Riba su vodenaste, teških kapaka, pune neobičnog svetla. Često, ali ne uvek, one su blago ispupčene, okrugle i izuzetno sugestivne. Pluća nisu snažna, a slabi prsti na nogama i članci mogu se pojaviti kod rođenih u martu. Ribe ili imaju spuštено stopalo i metatarsalne povrede ili pak izuzetno jaka i savitljiva stopala. Kada je život gurne - pljas - u ustajale vode nesrećnog neuspeha i beznadežnih situacija, umesto da izleti iz mračne opasnosti, ona je spremna da se sakrije iza svojih blede-zelenih iluzija koje joj ne dozvoljavaju da donese praktičnu odluku." (Sunčevi znaci Linde Gudmen, str. 500-504)

Vidimo da astrologija počiva na naučnom (ne)znanju starom više hiljada godina, kada ljudi nisu znali da se zvezde i planete samo prividno okreću oko Zemlje, da je udaljenost nebeskih tela od Zemlje različita (pa prema tome i njihov eventualni uticaj), i kada nisu znali za genetiku, pa su verovali da fizički izgled sazvežđa na nebu determiniše fizički izgled osobe rođene pod tim sazvežđem.

Svaki spoljni uticaj koji bi naveo organizam da se ponaša drugačije nego onako kako je svrhovito potrebama njegove egzistencije, ugrozio bi opstanak tog organizma, što znači da bi takvi organizmi, koji su podložni spoljnim uticajima koji određuju njihovo ponašanje, bili "falični" organizmi sa ugroženim entitetom. Niti bi takvi organizmi nastali mehanizmima prirodne selekcije i evolucije (jer nemaju evolutivnu prednost u borbi za opstanak), niti je moguće da bi ih Bog takvim stvorio (jer bi bilo nepravedno da našom razumnom ličnošću vlada neko nerazumno nebesko telo).

Postoji još jedna zaostavština iz prošlosti u savremenoj astrologiji. Iako prosečan astrolog traži naučna objašnjenja astrološkog fenomena, on još uvek interpretira delovanje astrološkog faktora na način koji odgovara drevnom verovanju da planete zapravo jesu božanske ličnosti koje imaju uticaja na karakter i ponašanje ljudi.

U astrološkoj literaturi čitamo:

"Jedna od najprijetnijih iznenađenja astrologije jeste činjenica da se o ljudima i stvarima mogu dobiti razne vrste podataka za koje bi se očekivalo da su potpuno van domašaja horoskopa. ... Iz natalne karte ne samo da je moguće, već je i lako odrediti lične detalje kao što su život i poslovi suprugove porodice, prijatelja, te članova porodice i to sa iznenađujućom tačnošću. ... Da uzmemo ekstremno groteskan primer, peta kuća sadržavaće detalje o mački koju ima ćerka služavke zaposlene kod ženine šurnjaje. ..." (Vivijen Robson, Ljubav, seks i astrologija, str. 113, 116)

Na primer, govoreći o uticaju astrološkog faktora na način upoznavanja bračnog saputnika, astrolog tvrdi:

"Ako je signifikator u desetoj (kući), do susreta će doći na poslu ili u kancelariji. Ako je u jedanaestoj, preko prijatelja. Ako je u trećoj, na putovanju, itd." (Isto, str. 113)

Takav uticaj na događaje na zemlji može da ima samo neko **razumno biće**, a ne delovanje prirodnih zakona!

Po definiciji, sujeverja su verovanja u događaje koji su unapred determinisani određenim radnjama, bez logičnog uzročno-posledičnog odnosa između činjenja tih radnji i događaja u budućnosti. Kako nije moguće objasniti uzročno-posledičnu vezu između položaja planeta na nebu i karakteru osobe koja se u tom trenutku rodila, jasno je da astrologija predstavlja jednu varijantu sujeverja.

Svaki čovek prirodno nosi na svojoj savesti odgovornost da razumno preispituje smisao svojih stavova i postupaka, pa bi pristajanje na poverenje u astrologiju, magične rituale i ko zna sve kakva sujeverja svakako predstavljalo svojevrstan atak na sopstveni razum i savest.

Da bismo išli protiv sopstvene savesti i glasa zdravog razuma, mi svakako treba da imamo jak motiv. Ni srednjevekovna crkvena represija prema astrolozima, ni argumenti savremenih naučnih saznanja nisu u stanju da izaagnaju astrologiju iz svesti ljudi, zato što ljudi imaju potrebu za astrologijom.

Mi imamo jaku potrebu da objasnimo svoje postupke na takav način koji će nas osloboditi od sopstvene odgovornosti, na način koji će našu odgovornost da prebaci na neki drugi plan, koji od nas ne zahteva da se odrekemo pogrešnih principa življenja.

Međutim, kao što nijedan razuman i savestan čovek neće pristati da traži sigurnost u sistemu čija se objašnjenja protive logici zdravog razuma, isto tako je nerazumno očekivati da čovek protivno svojim čulima i savesti negira iskustvo sa fenomenom sa kojim se susreo.

Iako pokušaji naučnih objašnjenja astrološkog fenomena, koja nam pružaju sami astrolozi, ne mogu da zadovolje savest razumnih ljudi zato što su besmisleni, činjenica je da "tu nečega ima" tj. da u određenom broju slučajeva dolazi do izvanrednog poklapanja osobina astrološkog znaka sa osobinama osobe koja se u tom znaku rodila. Svrha našeg istraživanja i razmišljanja biće pokušaj da objasnimo zašto i kada astrološki fenomen prividno funkcioniše.

Astrolozi prepoznaju različite tipove ljudi i njihovo postojanje opravdavaju različitim položajem planeta i zvezda na nebu. Objasnićemo da razlike između ljudi imaju svoje vrlo konkretne (najčešće adaptivne) uzroke, a da među njima nema niti mesta za astrološki faktor, niti bi imalo smisla da na formiranje čovekovih osobina ličnosti deluje i jedan drugi faktor, osim potrebe njegove egzistencije i potrebe njegove sfere uticaja.

Psihološkom analizom ćemo objasniti da među ljudima zaista postoje psihološki tipovi adekvatni određenim horoskopskim znacima, ali da se oni javljaju bez obzira u kom znaku su se ljudi zaista rodili. Zato ćemo koristiti pojam psihološkog *tipa* Ovna, Bika, Blizanca, itd, kome mnoge osobe mogu da odgovaraju, iako uopšte nisu rođene u njegovom realnom znaku ili podznaku. Mnogi čitaoci će postati svesni da svojom psihom i svojim fizičkim izgledom više odgovaraju nekom drugom astrološkom znaku, nego onome koji im po rođenju zaista pripada.

U antropološkoj analizi ćemo objasniti razloge zbog kojih postoje razlike između psiholoških tipova i samim tim postojeće razlike između horoskopskih znakova. Pokazaćemo da astrolozi na osnovu svog iskustva sami pružaju dokaz da različiti horoskopski tipovi nemaju svoje izvorište u položaju zvezda na nebu, već u genetskom nasleđu i slučajnom ili namernom rođenju određenog psihološkog i antropološkog tipa u adekvatnom horoskopskom znaku.

U religioznoj analizi ćemo objasniti zašto astrolozi još uvek interpretiraju uticaj astrološkog faktora kao u drevno vreme kada su bili uvereni da su planete božanske ličnosti.

Podsetićemo se da je čovek biće odgovorno za svoje postupke i da je njegova sloboda u rukama njegove slobode uma i slobodne volje.

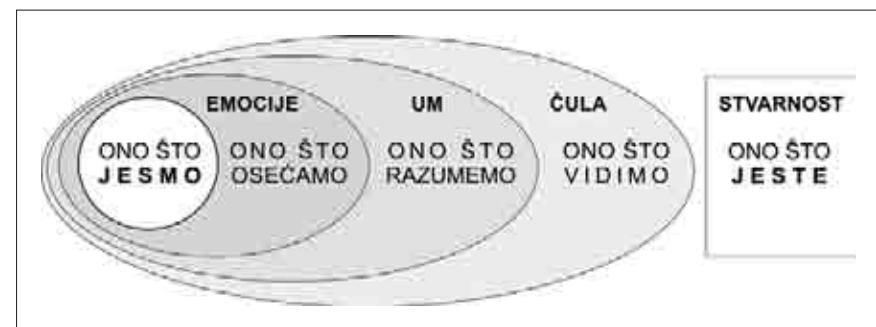
Iskusnim astrolozima ova analiza će pružiti važnu prosvetiteljsku poruku koja ima za cilj da njihovo iskustvo očisti od sujevernog poverenja u zvezde i determinizam, i da im pomogne da umesto dobrih astrologa postanu dobri psiholozi i antropolozi.

PSIHOLOŠKA ANALIZA RAZLIČITIH HOROSKOPSKIH ZNAKOVA

Svako ljudsko biće odlikuju čula, um i osećanja kojim ono postaje svesno potreba života, a takođe i osnovne psihofizičke sposobnosti kojima ono obezbeđuje svoju egzistenciju i produžetak vrste.

FUNKCIJA SVESTI

Na osnovu čula (na osnovu onoga što vidimo, čujemo, dodirujemo, itd) mi dolazimo do informacija o dešavanjima u spolnjem svetu i u našem organizmu. Zatim, na osnovu tih čulnih informacija, kreiramo u svom umu predstavu o stvarnosti, a onda naša umna predstava o stvarnosti izaziva adekvatna osećanja (emotivne doživljaje).

Ako su naša osećanja postala neprijatna pod uticajem spoljnih uzroka (glad, opasnost, nepravda i sl.), onda treba da rešavamo spoljne probleme (potrebe sopstvene i tuđe egzistencije, potrebe za sigurnošću i pravdom u društvu). A ako su naša osećanja postala neprijatna pod uticajem unutrašnjih uzroka (unutrašnje nezadovoljstvo, nervoza, napetost, krivica), onda treba da rešavamo svoje unutrašnje probleme koji su u oblasti naše duhovnosti (pitanje smisla naših motiva i postupaka).

Osećanja su tu da nam usmere pažnju na potrebu života za našom odgovornom akcijom volje, bilo da je njihov izvor spolja, bilo da je u nama, a takođe i da pokretanjem adekvatne hormonalne aktivnosti osposobe naš organizam za akciju koja je svrhovita našim potrebama života.

Bez obzira da li su naše umne predstave o stvarnosti i naša osećanja prijatni ili neprijatni, oni nam pružaju povode da na potrebe života odgovorimo razumnom i svrhovitom reakcijom.

OSEĆANJA	UMNE PREDSTAVE
RADOST	DOBITAK, PRAVDA, SAZNANJE
STRAH	OPASNOST
NEV	NEPRAVDA
TUGA	GUBITAK
GAĐENJE	PRLJAVO, NEZDRAVO

Svest o onome što je lepo, dobro i pravedno izaziva kod nas adekvatna prijatna osećanja i navodi našu volju na izraze zahvalnosti. Svest o opasnosti i adekvatna emocija straha nas navode da otklonimo uzrok opasnosti. Svest o nepravdi i osećanje gneva nas navode da sprečimo i otklonimo nepravdu. Svest o nevolji nas navodi na akciju kojom ćemo probleme da rešimo i tako nevolju da otklonimo.

Dakle, naša čula, um i osećanja imaju za cilj da nas učine **svesnim potreba** života, da bi na njih zatim odgovorili svrhovitom reakcijom svoje volje i na taj način sebi osigurali opstanak. A da bismo imali moći da ostvarimo svoje akcije i tako odgovorimo na potrebe života, mi smo obdareni različitim psihofizičkim sposobnostima. Različite umne predstave i osećanja podižu ili smanjuju nivoe različitih vrsta hormona koji pospešuju aktiviranje onih psihofizičkih sposobnosti organizma koji su u određenom trenutku potrebni radi našeg adekvatnog odgovora na potrebe života.

FUNKCIJA MOTIVACIJE

Svojim sposobnostima čovek daleko prevazilazi sposobnosti svih drugih bića na planeti. Svojim naučnim sposobnostima, saznanjima i dostignućima čovek je sebi olakšao život, a svojim umetničkim sposobnostima ga je sebi ulepšao. Svojim moćima čovek je daleko prevazišao potrebe svoje egzistencije, u velikoj meri je zagospodario svetom oko sebe, proniknuo u tajne strukture materije i njene do skora neslućene izvore energije, i, takođe, krenuo u osvajanje svemira.

S obzirom da čovek pokazuje sposobnosti koje daleko prevazilaze potrebe njegove egzistencije, čini nam se da sreća i blagostanje ljudskog roda ne bi trebalo da budu dovedeni u pitanje. Međutim, ljudski život je isuviše prožet destrukcijom i nesrećom da bismo konstatacijom o našim visokim egzistencijalnim sposobnostima mogli da zadovoljno završimo ovo naše

razmišljanje. Da bismo na pravi način odgovorili na potrebe života nije dovoljno samo da razumemo koje su potrebe života i da imamo psihofizičke sposobnosti da ih ispunimo. Da bismo odgovorili na potrebe života, potrebno je da imamo dobru volju tj. **motiv** da ih ispunimo. Ako ne bismo imali pokretačkih motiva, naše sposobnosti ne bi imale nikakvu funkciju, naša egzistencija bi bila ugrožena i naš smisao života ne bi mogao biti ostvaren.

Iako naše sposobnosti daleko prevazilaze puke potrebe naše egzistencije, našu prirodu odlikuju sklonosti ka motivima ponašanja koji su nesvrhoviti našoj egzistenciji. Mi pokazujemo sklonost da ugrozimo svoju egzistenciju radi umnog (sujetnog), emotivnog ili telesnog užitka. Na primer, sujetan čovek će žrtvovati život zbog povređene časti, kao što će poročan čovek ugroziti život svojom štetnom poročnom navikom, svojom neumerenošću i izopačenošću. Takođe, mi pokazujemo sklonost ka destruktivnim motivima i postupcima - mržnji, nasilju i agresiji, koji ugrožavaju druge ljude, a koji mogu da dovedu do naše sopstvene autodestrukcije. Naše iracionalno ponašanje nema svoj izvor u okolnostima, već ima izvor u našem unutrašnjem nezadovoljstvu, dok su različite životne okolnosti, njegove prilike i neprilike, samo povodi da se ono manifestuje.

Unutrašnje nezadovoljstvo menja funkciju naših čulnih, umnih i emotivnih doživljaja, pa umesto da nas ona čine svesnim potreba života, ona postaju izvor satisfakcije našeg unutrašnjeg nezadovoljstva. Mi pokušavamo da ugušimo svest o svom unutrašnjem nezadovoljstvu, i ta potreba rezultuje izopačavanjem funkcije naših doživljaja. Isto unutrašnje nezadovoljstvo koje rezultuje traženjem naše satisfakcije kroz sebične motive ponašanja (kroz potragu za čulnim, umnim i emotivnim užitkom), rezultuje i našom potrebom da to nezadovoljstvo izrazimo kroz destrukciju (gnevljivost, mržnju, agresivnost, itd) ili možda neki suptilniji oblik psihičkog pražnjenja (zloupotrebu muzike, sporta, meditacije, itd).

SREĆA	NESREĆA	
IMA SREĆU	IMA NESREĆU	NEMA SREĆU
DAJE SREĆU	DAJE NESREĆU	TRAŽI SREĆU
KROZ NESEBIČNU LJUBAV	KROZ POTREBU ZA PSIHIČKIM PRAZNJENJEM	KROZ SEBIČNE MOTIVE
 <p>DOBROTA I STVARALAŠTVO SU ODGOVOR NA POTREBE ŽIVOTA</p>	 <p>BRIGA NERVOZA AGRESIVNOST DESTRUKCIJA</p> <p>SUJETA SEBIČNOST TELESNOST</p>	
	PONAŠANJE JE ODGOVOR NA POTREBE "VELIKOG JA"	

Naravno, ukoliko je čovek u svojoj biti zadovoljen, on niti ima potrebu da traži sreću (jer je već ima) niti ima potrebu da se psihički prazni jer nema potrebe da izražava nezadovoljstvo (jer ga u svojoj biti nema). Rasterećen od različitih manifestacija svog unutrašnjeg nezadovoljstva on je slobodan da se posveti realnim (egzistencijalnim i stvaralačkim) potrebama života.

Od pokoravanja motivima koji su plod unutrašnjeg nezadovoljstva i koji su nesvrhoviti stvarnim potrebama naše egzistencije, čuvaju nas razum, savest i volja.

Razum analizira smisao naših motiva i postupaka, a savest od nas traži da se svojom voljom odupremo onim motivima i postupcima koje je razum raskrinkao kao besmislene i nesvrhovite našem i tuđem dobru.

Ukoliko čovek svoju volju ipak pokorava iracionalnim motivima, savest ga opterećuje krivicom i njegovim lošim iracionalnim motivima daje moralni sud, proglašavajući ih grehom.

Zbog svoje sposobnosti razumnog uvida smisla svojih postupaka i sposobnosti volje da vlada sobom, odrastao čovek se smatra odgovornim za svoje postupke.

FUNKCIJA SVESTI U ZAVISNOSTI OD KARAKTERA MOTIVA KOJI NAS POKREĆU

Bez obzira da li su naše umne predstave o stvarnosti i osećanja prijatni ili neprijatni, oni mogu da nam budu iskušenje da na njih odgovorimo nezrelom reakcijom volje, ukoliko dozvolimo da našom voljom ovlada naše unutrašnje nezadovoljstvo.

Normalno je da na prijatne čulne doživljaje i predstave o stvarnosti reagujemo prijatnim osećanjima. Ali ukoliko dozvolimo da nama ovlada nezadovoljstvo duha, mi ćemo biti skloni da, umesto sa ljubavlju i zahvalnošću, na njih odgovorimo sebičnošću, a to znači da ćemo prijatne doživljaje da zloupotrebjavamo tražeći u njima satisfakciju svog unutrašnjeg nezadovoljstva.

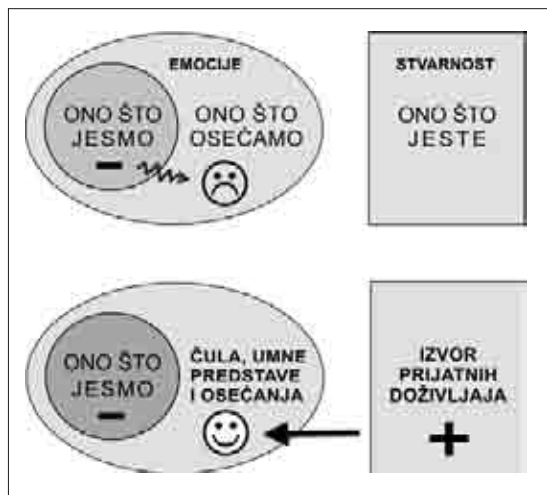
MOTIVI	EMOCIJE	U M	ČULA	STVARNOST
ZAHVALNOST ILI SEBIČNOST	 RADOST	DOBROTA SAZNANJE DOBITAK ...	ČULA	STVARNOST
HRABROST ILI KUKAVIČLUK	 STRAH	OPASNOST		
KROTOST ILI MRŽNJA	 GNEV	NEPRAVDA		
STARATELJSTVO ILI BRIGA	 TUGA	GUBITAK		

Normalno je da u opasnosti osećamo strah, ali ukoliko smo ispunjeni unutrašnjim nezadovoljstvom tada smo u iskušenju da reagujemo kukavičlukom umesto hrabrošću. Kukavičluk će nam oduzeti snagu da se izvoru opasnosti suprotstavimo na svrhovit način. Normalno je da prizori nepravde u nama izazivaju adekvatno osećanje gneva, ali ako smo u biti nezadovoljni mi tada imamo iskušenje da na nepravdu odgovorimo gnevljivošću i mržnjom, umesto da sačuvamo duh krotosti i razuma. Nezrela reakcija mržnjom na nepravdu navešće nas da provociramo nepotreban sukob onda kada je potreban razuman dijalog da bi se sukob prevazišao. Normalno je da gubitak i nevolja u nama izazivaju osećanja tuge i nelagodnosti, ali unutrašnje nezadovoljstvo rezultuje iskušenjem da na izvor tuge odgovorimo depresijom i brigom, umesto mirom i svrhovitim starateljstvom.

Kao što neprijatni čulni doživljaji, umne predstave i adekvatna neprijatna osećanja mogu da budu izraz spoljne stvarnosti sveta koji nas okružuje, tako oni mogu da budu izraz i unutrašnje stvarnosti našeg bića.

Neprijatna osećanja skreću pažnju našeg uma i volje na naš unutrašnji duhovni problem, i mi onda imamo mogućnost ili da svoj unutrašnji problem rešimo, ili da uklonimo svest o problemu tražeći spoljne izvore satisfakcije.

Da bismo ugušili svest o svom unutrašnjem nezadovoljstvu duha, mi pokazujemo sklonost da zloupotrebljavamo naše čulne, umne i emotivne senzacije. A da bismo ugušili glas savesti koji nas poziva na pokajanje zbog zloupotrebe čulnih, umnih i emotivnih doživljaja, mi smo skloni zloupotrebi i izopačenju glasa savesti.

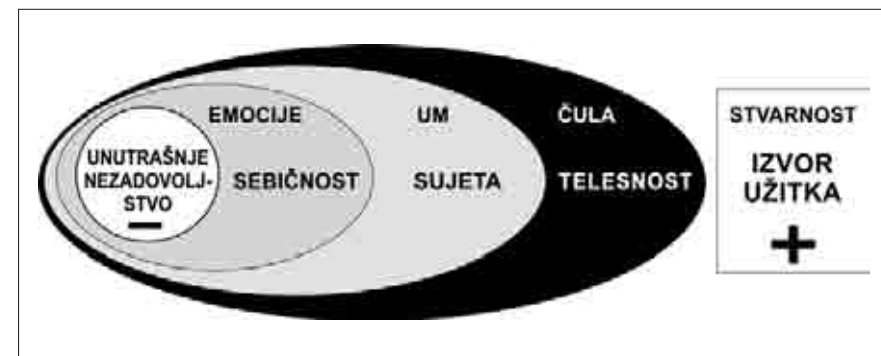

Umesto da čulne, umne i emotivne senzacije budu povod za izražavanje harmonije i zadovoljstva našeg duha, mi ćemo u njima tražiti satisfakciju svog nezadovoljnog duha, a to traženje satisfakcije formira iracionalne motive ponašanja. Umesto da poslušamo glas savesti i pokajemo se za svoje loše motive, mi ćemo pribeći odbrambenim mehanizmima koji nas takođe navode na iracionalne motive ponašanja (potiskivanje, licemerstvo i samopravednost).

TELESNOST - POGREŠNA ULOGA ČULNIH DOŽIVLJAJA

Zloupotreba čulnih doživljaja se manifestuje kroz našu potrebu za čulnim užitkom (prijatnim osećajima), što čini nas telesnima tj. robovima čula ukusa, sluha, dodira, i raznih drugih telesnih doživljaja.

Najčešći izvor telesnih zadovoljstava jesu uživanje u hrani, seksualnosti i duvanu.

Telesnost nam oduzima snagu volje i čini nas neuzdržljivima, neumerenima, požudnima, poročnima, i zavisnima od trenutnih čulnih doživljaja.

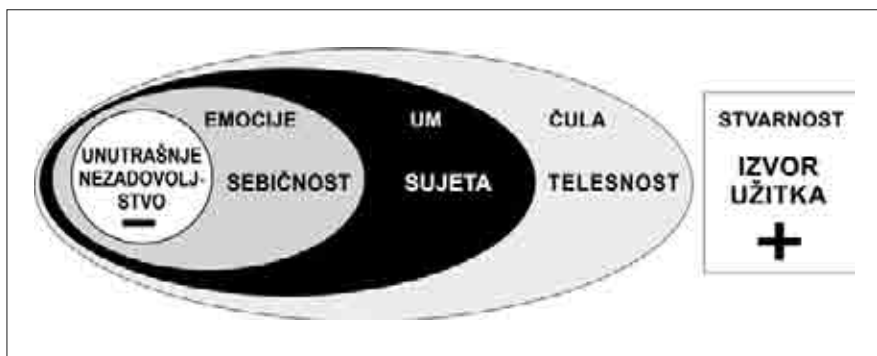
Telesni motivi nas navode na ponašanje koje ugrožava naš opstanak. Važnije nam je da nam hrana bude ukusna, nego da bude zdrava. Poročnost u životu, proždrljivost u ishrani, neumerenost u piću navode nas da ugrozimo svoje zdravlje i samim tim svoju egzistenciju.

Čovek bolestan od raka pluća odbija da ostavi duvan sa rečima "Uzalud mi je život, ako mi je bez zadovoljstva!".

Neumerenost u seksualnosti nas navodi da ugrozimo svoje potencijalno potomstvo i opstanak vrste, jer nas onesposobljava za one životne odgovornosti koje su potrebne za formiranje porodice i starateljstvo nad potomstvom. Kada se ljudi upropaste hedonizmom, njima je ideja da žive za nekog drugog, makar to bilo i njihovo rođeno potomstvo, prevelik stres. To je osnovni uzrok "bele kuge" savremene civilizacije.

SUJETA - POGREŠNA ULOGA UMNIH PREDSTAVA

Zloupotreba umnih predstava se manifestuje kroz našu potrebu da kreiramo predstave o stvarnosti u umu, koje nisu adekvatne realnosti već našoj želji da sebe i svoje vrednosti prikažemo u uobraženom svetlu.

Potreba za visokom predstavom o našoj sopstvenoj vrednosti i veličini čini nas ponositima i sujetnima. Odgovorno ponašanje je uslovljeno našom samokritičnošću, međutim, sujeta nam ne dozvoljava da budemo samokritični, jer samokritika ugrožava našu predstavu o našoj vrednosti i veličini u našem umu.

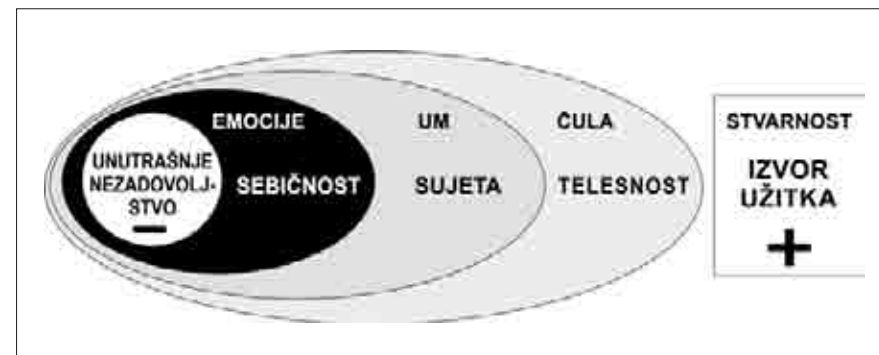
Sujetna osoba bi mrzela samu sebe ukoliko ne bi imala uobraženu sliku o svojoj sopstvenoj veličini. Njena umna predstava može vrlo lako da se ugrozi čak i nedostatkom tuđeg odobravanja. Zato je ona nesposobna za objektivnu predstavu o stvarnosti u svom umu, zavodi se laskanjem, i zbog lake uvredljivosti sklona je sukobima.

Sujeta nas čini sujetno uvredljivima i na taj način nas navodi da svojim nepromišljenim i suludim postupcima ugrozimo svoje stvarne životne potrebe.

Kada se sujeta projektuje na opšti plan kroz formu nacionalizma, patriotizma ili neke druge ideologije, onda dovodi u iskušenje čitav narod da radi zadovoljenja svog sujetnog Ega, ili radi izbegavanja poniženja političkim kompromisom, ugrozi svoj opstanak na globalnom planu.

SEBIČNOST - POGREŠNA ULOGA EMOTIVNIH DOŽIVLJAJA

Zloupotreba osećanja (emocija) nas čini sebičnima tj. robovima osećanja voljenosti, posedovanja, pripadnosti i raznih drugih osećanja.

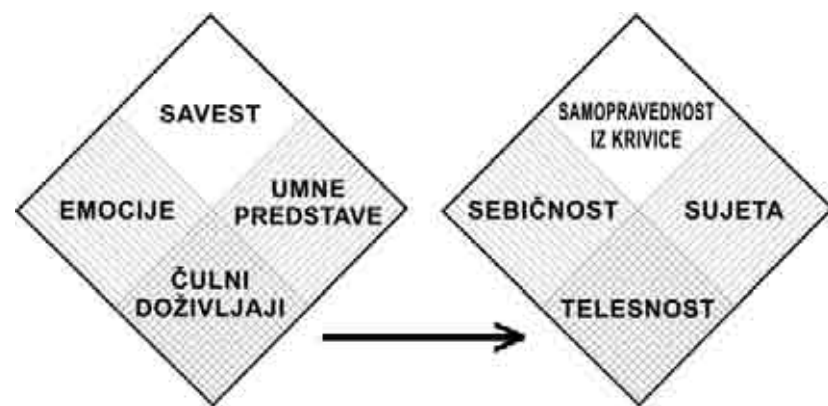
Sebičnost nas čini posesivnima, škrtima, ranjivima, sklonima raznim opijatima (alkoholu, narkoticima, meditaciji, itd), i nezrelima za susret sa osećanjima koja su adekvatna životnoj realnosti. Potreba za sebičnim užitkom navodi nas da ugrozimo svoje stvarne životne potrebe i potrebe čitave zajednice radi zadovoljenja potrebe za određenim osećanjima. Ona nam oduzima hrabrost da se suprotstavimo nepravdi i čini nas nesposobnim da se odupremo manipulaciji preko našeg sentimenta.

SAMOPRAVEDNOST - POGREŠNA ULOGA GLASA SAVESTI

Kao što je čovek sklon da pokrenut unutrašnjim nezadovoljstvom duha traži satisfakciju u čulnim, umnim i emotivnim doživljajima, tako je zbog nečiste savesti sklon da traži satisfakciju u osećanju sopstvene moralne ispravnosti. Nečista savest nastaje kao posledica našeg odbijanja da poslušamo glas savesti koji nas poziva da se odupremo unutrašnjem nezadovoljstvu i da se pokajemo za zloupotrebu čulnih, umnih i emotivnih doživljaja.

Nečista savest može da se manifestuje na različite načine: kroz našu sklonost ka upotrebi eufemizama i nesposobnost da sebi priznamo greh i grešku, zatim kroz razne strahove i fobije, preosetljivost na kritiku, kroz sklonost da svoje motive potiskujemo i da ih projektujemo drugima, a takođe i kroz našu sklonost ka cinizmu, lažnom moralisanju, pseudoreligioznosti, asketizmu, lažnoj samokritičnosti, itd.

Nečista savest u nama budi potrebu za osećanjem sopstvene moralne ispravnosti, koju možemo biti skloni da izazivamo bilo pobuđivanjem osećanja ljubavi (kroz meditaciju, pseudoreligiozne metode, i sl), bilo držanjem moralnih principa koji su sami sebi cilj i radi čijeg formalnog ispunjenja ćemo pokazati sklonost da ugrozimo sopstvenu i tuđu egzistenciju. Na primer, neki religiozni ljudi će odbijanjem transfuzije krvi ugroziti sopstveni i tuđi život. Biblijski fariseji su pokazali sklonost da slepim držanjem pravila ugroze potrebe onih radi kojih su ta pravila i uspostavljena. Isus Hristos je njihov fanatizam raskrinkao pozivanjem na starozavetne primere koji pokazuju da nije načinjen čovek radi zakona, već zakon radi čoveka. Kako ovakva pravednost nije odgovor na potrebe naše sfere uticaja, već na naše lične potrebe za satisfakcijom, mi ćemo je nazivati pojmom samopravednosti.

TRANSFORMACIJA FUNKCIJE GLASA SAVESTI, TELESNIH, UMNIH I EMOTIVNIH DOŽIVLJAJA POD UTICAJEM UNUTRAŠNJEG NEZADOVOLJSTVA

ČOVEK KAO ODGOVORNO BIĆE

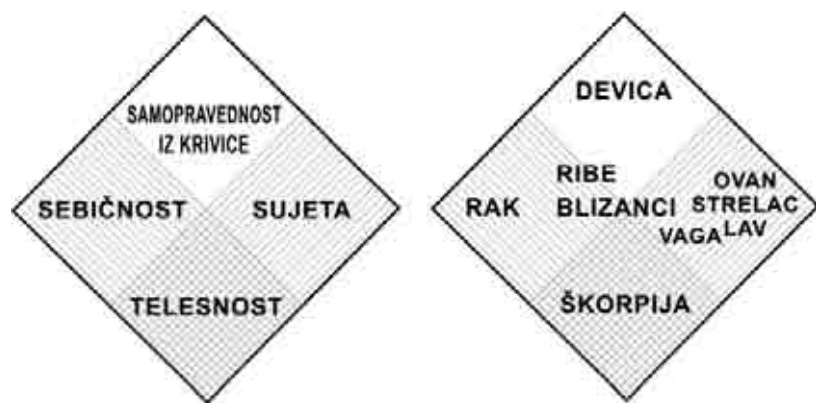
Naši motivi određuju smisao i svrhu naše inteligencije i svih drugih psihičkih i fizičkih sposobnosti. Od kvaliteta motiva koji nas pokreću zavisi da li će naše sposobnosti biti odgovor na stvarne potrebe egzistencije ili će biti na naše i tuđe prokletstvo. Kao ljudska bića mi imamo slobodu da određujemo suštinski smisao svog života tako što na osnovu razuma izabiramo koji će motivi da nas pokreću u životu: da li oni motivi koji su zaista svrhoviti potrebama našeg života (nesebična dobrotu), ili oni motivi koji "parazitiraju" na našim čulnim, umnim i emotivnim doživljajima i koje samim tim naš razum raskrinkava kao besmislene, a savest proglašava za grešne. U svakom slučaju - telesni, sujetni i sebični motivi, ako im se odgovorno ne odupremo, navode nas na postupke koji ugrožavaju našu egzistenciju, i zato njihovo opravdanje ne može da izdrži kritiku zdravog razuma.

Zbog sukoba sa razumom i savešću, svaki psihološki tip horoskopskog znaka, pored jedinstvenog motiva ponašanja, odlikuju i odbrambeni mehanizmi kojima se čovek brani od glasa razuma i savesti koji ga poziva da se svom osnovnom motivu ponašanja odupre. Odbrambeni mehanizmi jesu plod odbrane čovekovog Ega od glasa razuma i savesti. Naime, kada zdrav razum raskrinka naše motive ponašanja kao besmislene, savest im pridaje negativnu moralnu vrednost: proglašava ih grehom, i traži od nas da im se svojom voljom odupremo. Ukoliko nećemo da se odupremo iskušenju, nama smeta glas razuma i savesti, i mi se protiv njega borimo svojim odbrambenim mehanizmima. Pomenuti motivi i odbrambeni mehanizmi predstavljaju iskušenje i smetnju čoveku da preuzme na sebe odgovornost da sam vlada sobom i svojim postupcima u skladu sa zdravim razumom, i da tako odraste i postane čovek u najuzvišenijem smislu te reči.

Razuman i odgovoran čovek se ponaša svrhovito realnim potrebama života, a ne po nekom principu koji je sam sebi cilj. Za razliku od odraslog čoveka koji u skladu sa zdravim razumom vlada sobom i svetom oko sebe, nezreo i neodrasao čovek jeste determinisan u svom ponašanju i njime vladaju destruktivni motivi koje astrolozi, na žalost, predstavljaju kao sasvim prirodne i normalne.

PODELA HOROSKOPSKIH ZNAKOVA NA OSNOVU RAZLIKE U OSNOVNIM MOTIVIMA

Sada ćemo sažeto definisati osnovne tipove horoskopskih znakova na osnovu njihovih pokretačkih motiva. Zloupotreba telesnih doživljaja jeste posebna odlika psihološkog tipa Škorprije. Zloupotreba umnih predstava jeste posebna odlika psihološkog tipa Vage, Strelca, Ovna i Lava. Zloupotreba osećanja jeste posebna odlika Blizanaca, Device, Raka i Ribe. Drugim rečima, Škorprije su telesne. Vaga, Strelac, Ovan i Lav su sujetni. A Blizanac, Devica, Rak i Riba su sebični. No, to ne podrazumeva da će svi oni svoje suštinske motive otvoreno izražavati. Na primer, Devica je sklona da bude opterećena krivicom, pa je njena sebičnost (škrtošć) često ugušena u svom otvorenom ispoljavanju. Devicu odlikuje slab intenzitet osećaja i osećanja, pa umesto u njima, ona radije uživa u doživljaju sopstvene moralne ispravnosti, radi kojeg je sklona da svoje slabosti licemerno sputava u izražavanju. Ovan je isuviše gord da bi svoju sujetu zadovoljavao njenim javnim ispoljavanjem i paradiranjem kao što to čini psihološki tip Vage. Isto tako, tip Vage koji prirodno nije rob svojih osećanja, veoma koristi osećanja, ali u okviru svog mehanizma manipulacije drugim ljudima, sa ciljem da postigne svoj konačan efekat, koji nisu sopstvena prijatna osećanja, već uobražena predstava o sopstvenoj vrednosti i veličini u umu drugog čoveka.

ČETIRI EKSTREMNE POZICIJE LIČNOSTI UPOREĐENE SA ADEKVATNIM POZICIJAMA HOROSKOPSKIH ZNAKOVA

U ovoj sažetoj analizi smo izostavili horoskopske znakove Vodolije, Bika i Jarca, zato što oni ne postoje kao osnovni psihološki tipovi, već su posledica različitih kombinacija osnovnih znakova; Vodolija je mešavina Strelca i Device, Bik je mešavina Device i Lava, a Jarac - Raka i Ovna.

OSNOVNI PSIHOLOŠKI TIPOVI HOROSKOPSKIH ZNAKOVA

ŠKORPIJA - PSIHOLOŠKI TIP TELESNOSTI

Za razliku od psiholoških tipova koji su skloni da zloupotrebljavaju svoje emotivne doživljaje (koji su zato sebični) ili svoje umne predstave (koji su zato sujetni), tip Škorprije je orijentisan na zloupotrebu čulnih doživljaja, što ga čini telesnim. Telesna poročnost (uživanje u hrani, seksualnosti, duvanu, itd) psihološkom tipu Škorprije jeste smisao života. Zdrava funkcija prijatnih čulnih doživljaja bi trebalo da bude samo informativna, i da čoveku pruži povod za izražavanje zadovoljstva i zahvalnosti prema njihovom izvoru. Međutim, pokušavajući da se zadovolji kroz čulne užitke, čovek pokušava nemoguće. Prijatni čulni doživljaji, isto kao i emotivni, ne mogu da uklone unutrašnji problem, već mogu samo da uguše svest o njemu. I to samo privremeno. Priroda čula je takva da njihovi doživljaji ubrzo nestaju pošto su ispunili svoju zdravu funkciju, pošto su skrenuli našu pažnju na životnu realnost. Dobrovoljac koji je sebi sipao kolonjsku vodu u nos, uskoro nije osećao nikakav miris. Zato, pokušaj da se zadovolji čulnim doživljajima čoveka prirodno vodi u neumerenost, a zatim u izopačenost (perverznost, itd). Kada usled konstantne zloupotrebe čula otupe i osećaj zadovoljstva utihne, tada osećanje krivice, koje je do tada bilo ugušivano raznoraznim užicima, postaje dominantno. Škorpiju tada snalazi iskušenje koje je inače tipično i za psihološki tip Device, a to je opterećivanje krivicom koje vodi u licemerstvo i formalizam. Pod uticajem osećanja krivice Škorpija ima iskušenje da se ne kaje za samu telesnu želju, već samo za njenu manifestaciju. Kada želja u biti ostane, ostane i unutrašnje nezadovoljstvo, a ostane i nečista savest. Svoju nečistu savest Škorpija je prethodno ugušivala neumerenim telesnim užitkom, a sada - potiskivanjem telesnih želja pod uticajem osećanja krivice. Za razliku od introvertnog psihološkog tipa Device, kome je lako da se samokontroliše, tip Škorprije je ekstravertan i jako mu je teško da svoje stvarne unutrašnje porive sakrije na

duže vreme. Otuda se njegovo licemerstvo razlikuje od licemerstva Device. Dok tip Device umiruje svoju savest svojom spoljnom moralnom besprekornošću, tip Škorpije, kada nije sposoban da uspešno sputa svoje telesne porive, jeste sklon izopačavanju moralnih vrednosti na krivi kolosek, pa mu, na primer, samo ispoljavanje proždrljivosti nije greh, ali mu je greh ako prekrši neko pravilo, običaj, tradiciju, nekakav princip ponašanja koji nema veze sa pitanjem kvaliteta motiva koji ga u životu pokreću. Na primer, on bi osećao krivicu ako bi radio na crveno slovo u kalendaru, ali ne i ako bi u trgovini varao svoju mušteriju. Dakle, dolazi do premeštanja krivice na one moralne zahteve za čije sprovođenje nije neophodna unutrašnja reforma motiva i karaktera. Kada je Isus Hristos kritikovao fariseje, on je kritikovao iskušenje koje je tipično za psihološki tip Škorpije: "Sad vi fariseji spolja čistite čašu i zdelu, a iznutra vam je puno grabeža i zlobe. Bezumni! Nije li onaj načinio i iznutra koji je spolja načinio? Ali dajte milostinju od onog što je unutra; i gle, sve će vam biti čisto. Ali teško vama farisejima što dajete desetak od metvice i od rute i od svakog povrća, a prolazite pravdu i ljubav Božiju." "Ovi ljudi usnama me poštuju, a srce njihovo daleko stoji od mene, no zaludu me poštuju učeći naukama, zapovestima ljudskim. Jer ostaviste zapovesti Božje, a držite običaje ljudske." "Ostaviste ono što je najpretežnije u zakonu: pravdu, milost i veru." (Luka 11,39-42; Marko 7,68; Matej 23,23) Da bi uspeo da svoju ekstravertnu prirodu ipak sputa u izražavanju sopstvenih motiva, psihološki tip Škorpije se češće nego drugi tipovi odlučuje da krene putem asketskog fanatizma, a to znači da će strogim zabranama i sakrivanjem od iskušenja svakodnevnog života da ukloni sve one povode koji potisnutim motivima pružaju priliku da se ispolje. Takav mehanizam takođe opisuje Sveto pismo kada govori o ljudima koji su "licemerni lažovi, žigosani po svojoj savesti i koji zabranjuju ženiti se i zapovedaju uzdržavati se od jela koja Bog stvori za jelo" (1.Timotiju 4,2-3). Naravno da tim odricanjem čovek samo dokazuje da do stvarne pobeđe nad njegovim iskušenjima nije došlo. Pod uticajem nečiste savesti on se odriče ukusne hrane, jer bi njeno konzumiranje bilo povod da se otkrije da je u dubini duše i dalje proždrljiv, a ne zahvalan. Odriče se seksualnosti, zato što nije pobedio njenu zloupotrebu, pa ne može da pojmi njenu funkciju u izražavanju prave ljubavi, itd. Sopstvena nečista savest čini psihološki tip Škorpije nesposobnim da drugima lako oprašta, a u slučajevima izraženog licemerstva, čini ga sklonim izazivanju sukoba i agresivnim postupcima. Ono isto nasilje koje pod uticajem osećanja krivice primenjuje prema sebi samom u sputavanju izražavanja svojih suštinskih motiva, psihološki tip

Škorpije je sklon da primenjuje i prema drugima. "Nema okrutnijeg od onoga ko muči samog sebe." (Sirah 14,6) Dakle, psihološki tip Škorpije ima dve međusobno suprotstavljene sklonosti (koje su plod njegove neadekvatne reakcije na izraženu telesnost i na osetljivu savest) i možda zato čak dve faze života, od kojih se prva, telesna faza aktivira sa nepobedenim iskušenjem puberteta, a druga, asketska faza se aktivira uglavnom u poznijim godinama života, kada nečista savest prirodno nadjača doživljaj telesnog užitka. Te dve faze mogu u blažem intenzitetu da se javljaju dosta češće. Posle svakog zasićenja užitkom, moguće je da prevagne osećanje krivice, i posle gubitka osećanja krivice, može ponovo da se ispolji nepobedena telesna priroda. Zaista odgovoran i zreo čovek neće dozvoliti da njime vladaju niti telesne želje, niti osećanje krivice. Ako se u srcu zaista pokajao za svoje slabosti, nestaće ropska želja, a sa njom i njen simptom - osećanje krivice.

VAGA - PSIHOLOŠKI TIP SUJETE

Astrolozi tvrde da su najveće vrline osoba rođenih u znaku Vage: izbegavanje sukoba, šarmantnost, pristojnost i društvenost. Rado bismo pohvalili ove osobine Vage, kada bismo bili sigurni u kvalitet motiva koji se iza njih kriju. Ali kada uzmemo u obzir one njene slabosti koje joj pripisuju astrolozi, a to su njena laka uvredljivost i licemerje, tada nam postaje jasno da su i dobre i loše osobine Vage samo različite strane jedne iste prirode. Činjenica da se "Vaga lako vređa" (Čarls, E.O. Karter, Enciklopedija psihološke astrologije, 8) otkriva da se iza njene šarmantnosti, pristojnosti i društvenosti krije sujeta. Ako pothranjujemo "vrline" takvog psihološkog tipa, tada pothranjujemo njegovu sujetu, koja će u vreme teških životnih iskušenja da otkrije svoje drugo (pravo) lice. Zbog razvijene sujete takva osoba postaje nemoćna žrtva spoljnih uticaja koji je navode da postupa suprotno svojoj savesti. Da bi izbegla poniženje u očima sredine, ona će pokazati sklonost da se odrekne istine, da žrtvuje svoje poštenje i da izda svoje prijateljstvo. Zajedno sa Strelcem, Ovnom i Lavom, psihološki tip Vage je pokrenut potrebom za zadovoljenjem lične sujete (ponositost), što znači da ima potrebu za podražavanjem uobražene predstave u umu o svojoj posebnoj vrednosti i veličini. Ali za razliku od Ovna, Lava i Strelca, tip Vage odlikuje kukavičluk, što se kod njega manifestuje kroz sujetan strah od gubitka odobravanja sredine. Zbog sujete, psihološki tip Vage nema svoj lični stav, nego ima onaj stav kojim će steći odobravanje većine. On je preko svoje sujete rob trenutnog javnog mnjenja. Niko toliko ne laska prijateljima, i niko

se tako lako ne odriče tog prijateljstva pod pritiskom straha i povređene sujete kao on. On često studira fakultet koji ga u suštini ne zanima, radi posao koji ne voli, jer ga na izbor fakulteta i posla rukovodi potreba da u svojoj sredini ostavi utisak posebne vrednosti i veličine. Sujeta ga navodi da glumi i pozira pred drugim ljudima, posebno na javnom mestu, kada pravi neprirodne izraze na licu i pokrete kojima želi druge da šarmira i da im se dopadne. Nesposobnost da se bude iskren u odnosu sa drugom osobom, prožima svaki oblik međusobnog udruživanja, od najjednostavnijeg prijateljstva, preko bračne ili poslovne veze, sve do političke stranke. Laskanje se shvata kao pokazatelj odanosti, a dobronamerna kritika kao gest neprijateljstva. Strah od gubitka odobravanja drugog čoveka i odobravanje od strane zajednice je kod tog psihološkog tipa toliko jak da mu prirodno formira plemenski način razmišljanja, gde pitanje dobra i zla nije pitanje kakav je ko čovek, već za koga je. Zločin nije zločin, ako je učinjen u interesu zajednice, a istina, pravda i poštenje, ukoliko nanose štetu zajednici, predstavljaju čin izdajstva. Glas zdrave savesti je ugušen i nadjačan glasom sujetnog ropskog povlašćivanja mišljenju okruženja, čijem sudu je neposredno izložen. "Spremlne su na svaku žrtvu, da pruže utehu onima u njihovom neposrednom domaćem okruženju, ali su jednako spremne da žrtvuju bilo koju porodicu radi sopstvene, ako je neophodno." (Maks Hajndel & Avgusta Fos Hajndel, Zvezdani kod, str. 104)

STRELAC - PSIHOLOŠKI TIP OHOLOSTI

Prema astrološkoj literaturi, možda najveća vrlina Strelca u odnosu na ostale horoskopske znakove jeste njegov slobodarski duh. Međutim, njegov vapaj za rušenjem spoljnih granica slobode jeste izraz unutrašnjeg ropstva duha. Psihološki tip Strelca je rob svog oholog velikog Ega. Oholost u svojoj suštini jeste iracionalna nezavisnost koja je sama sebi cilj. Zašto moram svakodnevno da idem na posao? Zašto moram svako veče da ležem da spavam? Zašto moram da udišem vazduh? Zašto sam napravljen kao "rob"? To su sve pitanja koja verovatno nisu strana psihološkom tipu Strelca. Svako suočavanje razuma sa realnim potrebama života, svaki šapat savesti koji ga poziva na odgovornost, predstavlja Strelcu atak na njegov veliki Ego, gušenje njegove ličnosti i uskraćivanje slobode. Kakav je odnos Strelca prema drugim ljudima? Kakav je odnos njegovog subjektivnog Ega prema potrebama objektivne stvarnosti? Za razliku od tipa Vage, Strelac ne samo da ne robuje mišljenju većine već je za mišljenje većine gotovo potpuno nezain-

teresovan. U Enciklopediji psihološke astrologije od Čarlsa Kartera čitamo da je bezobzirnost, pored Ovna, odlika i znaka Strelca: "Bezobzirnost – Za razliku od sebične indiferentnosti, koju nalazimo kod primitivnih predstavnika svih znakova, ova crta najčešće se javlja kod Ovna i Strelca, jer ih njihova ogromna ljubav prema životu sprečava da uvažavaju ili primete osećanja drugih, manje dinamičnih znakova." (Čarls E.O. Karter, Enciklopedija psihološke astrologije, str. 8) Veliki oholi Ego navodi Strelca da živi nesvestan potreba drugih ljudi, da živi bezobzirno kao da je jedini na svetu. Razum nije preorijentisan da prepozna potrebe života drugih ljudi, već je u funkciji odgovora na trenutne hirove njegovog Ja. Jedino ga neposredan i blizak odnos sa drugim ljudima navodi na saosećanje i altruizam. Ali i tada, kada odluči da odgovori na potrebe života kojih je postao svestan, Strelac neće biti zadovoljan jednostavnom razumnom akcijom, već će pokušati da je "obogati" unošenjem svoga velikog Ega, prepuštanjem svojim trenutnim hirovima, što će rezultovati izvesnom deformacijom onog plana koji mu je naložio zdrav razum. Zbog karaktera svog velikog Ja, psihološki tip Strelca doživljava najveći stres kada treba da se povinuje kakvoj disciplini, bez obzira na njenu razumnu opravdanost (na primer, ustajanje svakog jutra uvek u isto vreme, i radi odmornog buđenja - leganje svako veče u isto vreme). Disciplinu i pravila on prirodno želi da prekrši i da time pokaže "slobodarski" duh svog velikog oholog Ega. Astrolog Maja Lončarić piše za Strelca da je "Neharmoničan." (Astrologija - Zvezde govore, str. 17)

OVAN - PSIHOLOŠKI TIP GORDOSTI

Kao i kod ostalih horoskopskih znakova, tako i kod Ovna, astrologija predstavlja njegove karakterne mane kao vrline. Vrlina je biti pravdoljubiv, ali Ovan više mrzi nepravdu, nego što voli pravdu. Vrlina je biti hrabar, ali Ovan je više nepromišljen nego što je hrabar. Vrlina je biti iskren i otvoren, ali Ovan je više neobuzdan i grub nego što je spreman da svojom otvorenom kritikom drugome iskreno pomogne. Vrlina je imati jaku volju, ali Ovan nema jaku volju, nego snažne impulse koji jako vladaju njegovom voljom. Sve vrline koje astrologija pridaje znaku Ovna bivaju obezvređene stvarnim motivima koji se iza njih kriju. U vreme stresa ovnovske vrline otkrivaju da su u biti velike mane. Za osobe rođene u znaku Ovna astrolozi tvrde: "On je ekstrem samopotvrđivanja, nagao, hrabar i ne vodi računa o posledicama. Među horoskopskim znacima Ovan je najbuntovniji, a zatim Strelac. Ovan - lako se ljuti i tada pretera." (Čarls, E.O. Karter, Enciklopedija psihološke astrologije, str. 2,9,10) Osoba koja je zaista dostojanstvena, u trenucima poniženja

od strane nepravednog autoriteta, zadržava svoje pravo dostojanstvo. Na nepravdu ona odgovara poniznošću i krotošću, pa zato tada njeno dostojanstvo dolazi do punog izražaja. Iako je ponizna, ona nije ponižena u svom duhu. Ali, Ovan predstavlja tip ljudi koji nisu u stanju da trpe nepravdu. U svom poniženju on ne deluje dostojanstvo, već poniženo i uvređeno. Iza njegovog dostojanstva krije se veliki gordi Ego. Čitav psihološki tip Ovna i njegovih odbrambenih mehanizama jesu rezultat njegove izražene gordosti. Gordost čini čoveka samodovoljnim pa svaki vid primanja ili izražavanja prave ljubavi on doživljava kao sopstveno poniženje. Otuda će psihološki tip Ovna da pokaže veliku zahvalnost ako ga darujemo sa novčanim poklonom koji će on da potroši na zabavu i užitak. Ali ukoliko ga darujemo poklonom iste novčane vrednosti, ali koji će predstavljati odgovor na realne potrebe njegovog života (na primer, odgovor na njegovu potrebu za hranom), on će taj poklon primiti uz priličan stres, pokušavajući da ga po svaku cenu obezvredi (bilo obećanjem o kontra poklonu, ili predstavljanjem da smo mi dužni da mu pomognemo, bilo naknadnim obezvređivanjem plemenitosti motiva iz kojih smo mu pomogli). Ne samo prihvatanje ljubavi već i njeno izražavanje za psihološki tip Ovna predstavlja stres poniženja njegovog velikog i samosebidovoljnog Ega. Naravno, i ovde govorim o pravoj dobroti, a ne o ugađanju slabostima drugih ljudi. Njegova dobrota, kako je oskrnavljena gordošću, prožeta je mehanizmima odbrane od sopstvenog poniženja. Otuda svoja dobra i srdačna dela prožima grubošću: ima potrebu da udari po ramenu prijatelja kome je upravo verbalno izrazio pažnju i ljubav, ili će bračnom saputniku da govori reči koje obezvređuju njegovu ljubav prema njemu, ili će čak prema deci, umesto tepanja putem deminutiva da upotrebi augmentative (derište, baraba, konjina, magarić). Iz istog razloga psihološkom tipu Ovna koristan rad predstavlja poniženje. Njega ponižava svaka aktivnost kojom bi mogao drugome da služi ili da drugome bude koristan. Zbog gordosti nije sklon da pohvaljuje druge ljude, jer mu se čini da time sam sebe obezvređuje. Svaku nepravdu koje je svestan, čak i ako je učinjena drugom čoveku, on prima lično, i iz povređenog gordog Ega sklon je delima samopožrtvovanog junaštva. Lakše mu je da izgubi život, nego da trpi poniženje pod autoritetom. On se prirodno bori ne samo protiv negativnih autoriteta u društvu već i protiv pozitivnih. Ta ista gordost mu ne dozvoljava da u odnosu sa drugom osobom bude lažov, licemer, glumac, "uspešan" trgovac ili "dobar" političar. Ali ta ista gordost ga čini povredljivim i zato generatorom nesloge i sukoba sa drugim ljudima.

LAV - PSIHOLOŠKI TIP ŽELJE ZA MOĆ

Psihološke osobine znaka Lava uzrokovane su njegovom željom za moć. Njegove i najbezazlenije akcije jesu izraz manifestacije svesne ili sasvim podsvesne želje za uticajem koja je sama sebi cilj. Astrolozi kažu da ga odlikuje: "Volja za moć i organizaciju uprave nad ljudima i prostorima, samosavlađivanje, jak upliv na ljude, prirodno mu stoji visina, vladanje, dobar vođ. ... Čovek volje i poretka, superioran. Ne snalazi se kao podređen. Njegove sposobnosti su onda kao zarobljene. Mane: Precenjivanje sebe." (Mile Dopor, Ne verujte, proverite, str. 74) "Prirodni je vođa, i oseća da je njegovo mesto u životu vezano za autoritet i organizaciju. ... Lavove najveće mane jesu netolerancija, uobraženost, bombastičnost i suviše kruto mišljenje." (Nikola Ogrizović, Astrologija, str. 17, 7) "Živi iznad svojih mogućnosti, komanduje, s ukućanima je ljubazan samo ako pristanu da ga slušaju." (Maja Lončarić, Astrologija - Zvezde govore, str. 55) U prilikama za nesputano izražavanje (sukob, tuča i rat) njihova želja za moć će otkriti destruktivan, nasilan i razarajući karakter, iako će u svakodnevnom životu otkrivati srdačan duh, koji je samo drugo lice iste želje za uticajem nad drugim ljudima. "I ako su u biti ljubazni, nisu preterano osetljivi na osećanja drugih i zato mogu da budu brutalno iskreni i netaktični, jer su pre svega preokupirani sami sobom." (Linda Gudmen, Sunčevi znaci Linde Gudmen, str. 192) Njihova želja za moć se manifestuje kroz ulogu vođe, kroz naklonost ka magiji, koja ima i svoju religioznu formu u takozvanim harizmatiskim (duhovničarskim) pokretima, zatim kroz politički karijerizam, itd. Želja za moć je i van toga njegova temeljna pokretačka snaga koja je duboko utkana u sve njegove aktivnosti i odnose sa drugim ljudima. "On (Lav) voli da štiti, i ubeđen je da tako ispoljava svoju plemenitost. Istina je malo drugačija. On štiti, zato što voli da kontroliše." (Hana Hart, Muškarac na dlanu, str. 61) "Lav se ženi ispod svog nivoa. On (...) ne može da odoli a da ne stekne podanika nad kojim je superiorniji." (Linda Gudmen, Sunčevi znaci Linde Gudmen, str. 193) "Niži tip se hvali koliko ima visokih veza, kako svi rade po njegovim konceptima, kontaktira političare." (Mile Dopor, Ne verujte, proverite, str. 75) Za razliku od Ovna i Ribe, kojima nezadovoljstvo predstavlja povod bilo za mržnju prema drugome, bilo za kukanje nad sobom, psihološki tip Lava odlikuje odsustvo sklonosti da gaji negativna osećanja, jer bi ona oskrnavila duh trijumfa i pobede. Eventualni poraz predstavlja samo novi izazov da se ide ponovo u borbu, još srčanije i odlučnije nego ranije. Želja za moć rezultuje neugasivim optimizmom i pozitivnim

osećanjima, koja ga odlikuju čak i u trenucima najbizarnijeg nasilja nad svojim žrtvama. Ako gaji mržnju, onda to čini najčešće samo da bi njom izgovorio svoju potrebu za ispoljavanjem svoga nasilja. Njegovo najveće iskušenje je u tome što nije svestan stvarne prirode svoje temeljne pokretačke snage, pa je proglašava vrlinom. Neobuzdana želja za moć psihološki tip Lava pretvara u megalomana, a to je psihopatološko stanje osobe koju odlikuje manija veličine, bogatstva, genijalnosti i svemoći. Pritajeno ili u nekom stepenu otvoreno, megaloman teži da sebe vidi ili prikaže kao "gospodara sveta", koji je iznad svih u pogledu određenih dimenzija ili po svim kriterijumima.

BLIZANCI - PSIHOLOŠKI TIP KORISTOLJUBIVOSTI

Za razliku od Vage, Strelca, Ovna i Lava, psihološki tipovi Blizanaca, Device i Raka nisu opterećeni umnim predstavama o svojoj sopstvenoj veličini (nisu sujetni), već svojim osećanjima (sebični su). Umesto ponositosti, odlikuje ih ropstvo emotivnim doživljajima: potreba za osećanjem voljenosti, posedovanja, pripadanja, pa i opijajućim osećanjima koja postižu alkoholom, meditacijom, zloupotrebom muzike i sl. Ali za razliku od Device i Raka, tip Blizanaca je uspeo da u velikoj meri sačuva svoj zdrav razum i samim tim sposobnost volje da postupa svrhovito realnim potrebama života. Njegova sebičnost je egocentrična racionalna koristoljubivost. "Blizanci su egoistični, ali često i sebični." (Čarls, E.O. Karter, Enciklopedija psihološke astrologije, str. 14) Verovatno znamo za lovačko umeće kojim se hvataju majmuni. U masivan ćup sa uskim grlom se stavi voćka, i čeka se da majmun zavuče ruku i stegne pesnicom svoj plen. Kada mu se lovac približi, majmun prirodno želi da pobjegne, ali ne želi da se odrekne svoje voćke. Mogao bi da sačuva svoju slobodu kada bi pustio plod i izvukao ruku, ali jaka želja pomračuje njegov razum. Sa stisnutom voćkom u svojoj ruci on postaje siguran plen lovca. Uzrok njegove tragedije je u njegovoj nerazumnosti. Slično postupa većina psiholoških tipova o kojima govorimo. Zbog povređene sujete ili radi sebičnog užitka, većina ljudi će pokazati suludu spremnost da ugrozi sopstvenu egzistenciju, pa i sam svoj život. Većina se odriče zdravog razuma, jer ne može da trpi raskrinkavanje svojih motiva kao besmislenih. Psihološki tip Blizanaca svakako nije takav. On će na vreme pustiti voćku i izvući ruku iz ćupa. A onda će možda svesno pristati da ostane u rukama lovca, ako mu ovaj obeća da će mu redovno davati

porciju voća. Ako i hrli ka sebičnom užitku, on će svesno da hrli. Neće pod pritiskom savesti ili sujete zavaravati sebe da je na pravom putu, ako na tom putu nije. Možda će neko vreme zbog toga da ga muči savest. Ali on će onda svesno uzeti alkohol i piti ga sve dok glas sopstvene savesti ne učutka. Odsustvo emotivnog zanosa, kojim inače umiruje svoju nemirnu savest, čini ga nervoznim i formira potrebu da se bavi tračarenjem, jer se u mraku tuđih slabosti i gluposti, koje svojim zdravim razumom vrlo lako prepoznaje, sam oseća uzvišenije i pravednije nego u svetlu sopstvene savesti. Astrolog Džoana Vajnbaum pruža savet kako da se zadobije naklonost Blizanaca: "Blizanci vole tračarenje, pa sačuvajte sočne detaljčice koje ste pročitali u novinama ili čuli o prijateljima ili poznanicima." (Tajna seksualne astrologije, str. 18) No potreba za tračarenjem je odlika i ostalih tipova koje odlikuje izražena savesnost (naravno, samo onda kada su sa njom u sukobu), posebno psihološkog tipa Device, a takođe i ljudi tipa Raka i Škorprije. Kod samih Blizanaca, odbrambeni mehanizmi, ako se tako uopšte mogu nazvati, krajnje su iskreni i pragmatični. Oni nisu tip koji će pasti na laskanje ili opterećivanje krivicom. Njima ne može da se manipuliše kakvom ideologijom ili religijom. Njima može da se manipuliše jedino preko njihovih sebičnih interesa ili preko sebičnog kukavičluka, jer oni svakako ne predstavljaju tip ljudi koji će radi ideala biti spremni da žrtvuju svoj život. Kako pomoći takvom psihološkom tipu da pobedi sebe i da postane čovek? Šta reći takvoj osobi, a da ona toga već prirodno na osnovu svog zdravog razuma nije svesna? Postoji jedno suštinsko pitanje koje je jedino tabuizirano kod Blizanaca, a to je pitanje suštinskog smisla bivstvovanja. Sebičnost kao smisao života nikada ne može da ispuní ono što obećava. Ma kako osećanja kojima sebično srce čezne bila snažna, dugotrajna ili uzvišena, ona nikada ne mogu da zadovolje žeđ duše. Ipak, ona su samo osećanja, a ne bit. Ona mogu samo da uguše svest o unutrašnjem nezadovoljstvu, ali ne i da ga otklone. Osoba koja je uzela tabletu protiv bola iskreno ne oseća bol. Ali osećaji kao i osećanja nisu relevantni pokazatelji našeg stvarnog stanja, bez obzira koliko su iskreni. Kao što tableta uklanja neprijatan simptom, a ne sam uzrok - bolest, tako i emotivni užici ne uklanjaju duhovni problem. U dubini duše nezadovoljstvo i dalje ostaje. Promeniti svoja osećanja nije isto što i promeniti sebe. Da bi čovek postao istinski srećan, a ne samo osećao sreću, njemu treba promena onoga što jeste, a ne onoga što oseća. Osećati sreću i biti srećan nije isto.

DEVICA - PSIHOLOŠKI TIP SAMOPRAVEDNOSTI

Devicu odlikuje skup karakternih vrlina: urednost, čistoća, vrednoća, itd, za koje će svaki astrolog reći da su izraz njene izražene životne odgovornosti. Međutim, kada analiziramo ostale attribute Device, možemo se zapitati da li je njena odgovornost zaista prava odgovornost ili možda samo opterećenost krivicom. Astrolog Linda Gudmen piše da Device imaju "duboko ukorenjenu posesivnost" (Sunčevi znaci Linde Gudmen, str. 232) što znači da se Devica ne odnosi zaista odgovorno prema sebi, jer svoje unutrašnje slabosti ne pobeđuje. Takođe, ovaj astrolog piše za Device da "poštuju pravila discipline koja ne razumeju, jer je za njih prirodno da se bez protivljenja povinuju sudbini". (Isto, 229) Da je Devica zaista odgovorna, onda bi ona preispitivala smisao svojih motiva i postupaka i ne bi dozvolila da njenim postupcima vladaju principi iza čijeg smisla ona ne može odgovorno da stoji da su ispravni. Devicu odlikuje neodgovornost uma, a u spoljnjem ponašanju ona samo deluje kao da je odgovorna, zato što je opterećena krivicom. U pravilima koje slepo i formalno poštuje ona traži satisfakciju svoje nečiste savesti. Pod uticajem osećanja krivice ona je sklona da svoje slabosti karaktera samo sputava u izražavanju, umesto da im se odupire, što od nje formira spolja uglađenog licemera. Ona će se pokajati što je nešto ružno rekla ili učinila, ali se neće pokajati što je takva u srcu, jer nije svesna da se iza njenih loših postupaka (koje uistinu retko kada pokazuje) kriju loši motivi za koje joj treba pokajanje. Kada su slabosti samo potisnute, one nisu zamenjene vrlinama, pa to Devicu čini hladnom i bez kreativnosti. Kako je ona u svom srcu ostala ista, ostala je i nečista savest, koju će biti sklona da izražava prema drugima kroz lažno moralisanje. "Device su prilično komplikovane i protivrečne jer u sebi stalno nose tragove zaplašenosti i nedostatka samopouzdanja, zbog čega su vrlo samokritične i teške prema sebi. Zabrinute su zbog stvari koje nisu pravi razlog za brigu. Imaju visoke lične standarde, od sebe, a ponekad i od drugih, vrlo mnogo očekuju. Njihove mane nisu velike, ali nerviraju one sa kojima žive jer ih opterećuju nepotrebnom brižnošću i zahtevima." (Društvo astrologa Jugoslavije, Upoznajte astrologiju i sebe, str. 79) "Prevelika kritičnost, pedanterija, čangrizavost, preskromnost, potiskivanje emocija, brižnost i sklonost mešanju u tuđi život." (Nikola Ogrizović, Astrologija, str. 8) Psihološki tip Device pedantno vodi računa o sebi, svojoj ishrani i zdravlju, ali ne iz ljubavi prema zdravlju, već iz straha od bolesti: "Oni su istančani i preterano savezni u čišćenju, jelu, radu i ljubavi. On se kupa i tušira više nego četiri čo-

veka zajedno. ... Ponekad će devica vući čak i svoju sopstvenu vodu na put. Nemojte se smeјati - da li znate šta se može desiti stomaku kada neka strana tela u nepoznatoj vodi za piće uđu u probavni sistem." (Sunčevi znaci Linde Gudmen, str. 220-221) "Ne voli da priča mnogo, uglavnom samo posmatra. Obučena je neupadljivo." (Dr Milijana Pušara, Ljubavni horoskop, str. 114) "Devica je najčešće uredna i brine o odevanju, ali se retko kinduri." (Čarls, E.O. Karter, Enciklopedija psihološke astrologije, str. 11) Psihološki tip Device odlikuju izražena sebičnost (škrtošć i posesivnost). Kada se sretne sa osobom u čijem ekstravertnom ponašanju prepozna sopstvene potisnute i nepriznate motive ponašanja, ona je sklona izlivima prezira prema toj osobi, a prema slabijim od nje i izlivima nasilja kojim bi je primorala na isto onakvo licemerno ponašanje na koje je sama primorana svojim sopstvenim osećanjem krivice. Njeno licemerstvo kod nje aktivira farisejsku netrpeljivost, prezir i gađenje prema prljavima, prosjacima, bogaljkama i otvoreno nemoralnim osobama. U delu Sunčevi znaci Linde Gudmen čitamo: "Iako nema nikakvih simpatija prema prosjacima i uličarima, neizmerno je velikodušna kada je neki njen prijatelj u nevolji. Devica, koja je gotovo škrtka kada su u pitanju njene lične potrebe, učiniće šarmantan gest finansijske pomoći prema onima koji to zaista zasluđuju ili ljudima koje zaista voli. Ali nikada je nećete videti kako nepažljivo rasipa novac, jer je trošenje uvek razljuti. Device rade marljivo za ono što imaju i ekstravagantnost ih šokira. Uvek se oštro izražavaju o rasipnicima i onima koji iz lenjosti ne rade. Kao i prema rasipništvu, ništa nije ljubaznija ni prema kašnjenju. Mrze preteranu sentimentalnost, prljavštinu, vulgarnost, neurednost i dokonost. Device mrze neznanje, glupost i neuredno razmišljanje skoro isto koliko prljavštinu i vulgarnost. Samodisciplina je deo njihove prave prirode." (str. 225-226, 232) Devica se odriče odgovornosti da svojim razumom preispituje ispravnost smisla svojih motiva i postupaka, jer bi je to suočilo sa sopstvenom ispraznošću, pa tu odgovornost prebacuje na pravila ponašanja koja slepo drži i na autoritete koje slepo sluša. Takav mehanizam Devicu pretvara u autoritarnu ("gestapovsku") ličnost koja ima potrebu za autoritetima koji će da misle i odlučuju umesto nje same, i za dežurnim krivcima koji će da budu krivi umesto nje same.

Grupa sociologa i psihologa (Adorno i saradnici) je pedesetih godina XX veka definisala autoritarnu ličnost fašističkog tipa (F skala) atributima koji sasvim odgovaraju psihološkom tipu Device:

- 1) **Konvencionalnost** (rigidno pridržavanje vrednosti srednje klase i njihovo rigidno održavanje);
- 2) **Autoritarna submisivnost** (nekritičko prihvatanje autoriteta i zavisnost od njih);
- 3) **Agresivnost** (pre svega u odnosu na osobe koje krše konvencionalne vrednosti, zalaganje da se kazne, prezru i odbace);
- 4) **Antiinterceptivnost** (neprihvatanje subjektivnog i imaginativnog i nesklonost ka bavljenju vlastitim doživljajima);
- 5) **Poštovanje vlasti i pozitivan odnos prema njoj** (identifikacija sa onima koji imaju moć, naglašavanje strogosti, discipline...);
- 6) **Destruktivnost i cinizam** (negativan odnos prema humanim vrednostima i uopšte odbacivanje humanosti);
- 7) **Sklonost ka čestom korišćenju mehanizama projekcije** (projektovanje u spoljni svet vlastitih nesvesnih impulsa, sklonost da se veruje da je svet pun tajni i opasnih stvari);
- 8) **Rigidnost mišljenja i postojanje praznoverica i stereotipija** (sklonost da se misli u rigidnim kategorijama i verovanje u mistične uzroke sudbine pojedinca);
- 9) **Preterano interesovanje za seksualne nastranosti** (njihovo osuđivanje, često pominjanje, lažno moralisanje). (Adorno, T. W.; Frenkel-Brunswik, Else; Levinson, Daniel J. & Sanford, R. Nevitt, *The Authoritarian Personality*, 1950)

Ostali psihološki tipovi takođe mogu biti autoritarni, posebno u stresnim okolnostima, ali se njihova autoritarnost razlikuje od autoritarnosti tipa Device. Autoritarnost Ovna i Strelca je na prethodno citiranoj F skali lišena tačaka 2, 4 i 5, a autoritarnost Raka tačaka 3, 4, 6 i 9. Nijedan drugi tip autoritarnosti osim Device ne odlikuje tačka 4.

RAK - PSIHOLOŠKI TIP SEBIČNE SENTIMENTALNOSTI

Kada bi se psihološki tip Blizanaca zbog svoje koristoljubivosti opteretio krivicom, on bi dobio osobine Device. A kada bi se Devica suočila sa svojom hladnoćom i ispraznošću, koji su plod njene opterećenosti krivicom, i kada bi zatim odlučila da tu prazninu duše upotpuni, ne realnim pokajanjem za svoje potisnute motive ponašanja, već izazvanim sentimentalnim osećanjima (opijajući se, na primer, nekim alkoholnim užitkom ili meditacijom), ona bi dobila atribut psihološkog tipa Raka. Dakle, za raz-

liku od Device koja potrebu za reformom svog karaktera zavarava promenama u svom spoljnjem ponašanju, tip Raka sebe zavarava promenom na nivou osećanja. Kod Raka osećanja imaju više pogrešnih funkcija: pobuđuju se da bi zadovoljila sebičnost (objekat užitka), da bi umirila nečistu savest (kao "dokaz" ljubavi), zatim kao pokretačka snaga (fanatizam), i čovek se oslanja na njih, kada treba da prosudi šta je dobro a šta loše. Kreirajući kod sebe osećanja koja nisu adekvatna stvarnosti, tip Raka gubi kontakt sa realnošću i formira predstave o dešavanjima u spoljnjem svetu u skladu sa svojim lažnim optimizmom. Takva životna filozofija ga spušta na nivo deteta kome se mašta meša sa realnošću i koji živi u svom imaginarnom svetu. Iz straha da ne ugrozi svoja prijatna osećanja koja su mu suštinski važna, jer su objekat njegovog sebičnog uživanja, on pokazuje nespornost da se suoči sa sopstvenom životnom odgovornošću. Funkcionisanje odbrambenih mehanizama kod Raka je možda najbolje objasniti primerom majke koja je nemarna prema stvarnim potrebama svoga deteta i koju zbog toga muči nečista savest. Da bi umirila svoju savest, ona, umesto pokajanja za svoju nemarnost, umesto reforme svojih unutrašnjih motiva, počinje da kod sebe do krajnjih granica pobuđuje sentimentalna osećanja prema svom detetu, zavaravajući njima svoju nečistu savest. Kako pobuđena osećanja ljubavi prema detetu postaju objekat njene nepobedene karakterne sebičnosti, ona prema svom detetu postaje izraženo sebična i posesivna (zato i veoma ranjiva, a često i zabrinuta). Kada zbog toga potraži pomoć psihologa i kada mu izusti: "Ja previše volim svoje dete!" psiholog lako posumnja na mehanizam obrnutog ponašanja. Naravno da je nemoguće nekoga previše voleti. Pojam "previše" je plod njene odbrane od glasa nečiste savesti koji je opominje da u svom srcu i dalje nema prave ljubavi. Da ima prave ljubavi ona ne bi dete "kupovala" i "podmićivala" povlađujući njegovim sebičnim hirovima, već bi razumno gledala šta je za dete zaista dobro i zdravo. Dok se majka poziva na osećanje ljubavi kao dokaz da svoje dete iskreno voli, psiholog jedino racionalnom analizom smisla njenih postupaka prema detetu može imati uspeha da joj objasni njeno realno stanje i njenu realnu potrebu za unutrašnjom reformom - reformom motiva, a ne osećanja. Analiza smisla ponašanja može jednog narkomana navesti da shvati da njegovo snažno osećanje ljubavi prema njegovoj devojci nije kriterijum njegove stvarne ljubavi prema njoj, kada je on u izlivima svojih osećanja nudi narkotikom. Isto iskustvo ima psihološki tip Raka kada treba da shvati da njegova osećanja ne samo što nisu znak ljubavi nego najčešće odbrana pred savešću zbog nedostatka ljubavi. Umesto oslanjanja na osećanja, Rak treba da probudi za-

kržljale snage zdravog razuma da bi shvatio da pozitivna osećanja nisu kriterijum ispravnog i dobrog. Treba da shvati da izbegavanjem negativnih misli i osećanja i izazivanjem kod sebe osećanja ljubavi on neće uspeti da iskoristi zlo iz svoga srca i da tako ostvari pravu ljubav. Izbegavajući misli i osećanja adekvatna životnoj realnosti on samo uklanja povod za manifestaciju stvarnog sadržaja svoga bića. Osećanja treba da budu adekvatna stvarnosti, a ako bežimo od stvarnosti u nameri da sami učinimo svoja osećanja prijatnim, postajemo nezreli za bilo kakav stres, koji će nas kad-tad prisilno suočiti sa stvarnim sadržajem naše duše i dovesti u stanje teške depresije. Sebičnost prirodno dovodi do razočarenja u život, jer život nije tu da bi nas zadovoljio i ispunio, već da bismo mi njega učinili ispunjenim i osmišljenim. Oslobođanjem od nerazumnog optimizma i skidanjem tabua sa pojma samopreispitivanja, ovaj psihološki tip pripravlja put za oslobođenje od sebe samog. U suprotnom, on pripravlja put u duševnu bolest (manično-depresivnu psihozu). Astrolozi navode sledeće osobine Raka koje predstavljaju njegovo iskušenje: "Pada pod uticaj, popustljiv do slabosti, menja raspoloženje prema vremenu i Mesecu, karakter je samo zbir doživljaja." (Mile Dupor, Ne verujte, proverite, str. 70)

RIBE - PSIHOLOŠKI TIP DEPRESIJE

Čoveku je lakše da kroz život ide linijom manjeg otpora i da se odriče svoje odgovornosti da bude čovek nego da svoja životna iskušenja rešava na zrelo i odgovoran način. U "Astromedicini" astrologa Mileta Dupora čitamo psihološke osobine horoskopskog znaka Ribe: "Žrtva okolnosti. Traži da pati. Žrtva; prepušta se situaciji, ne zna se osloboditi postavljenih mreža. Iziskuje manipulacije. On je povučen, miran, stidljiv, čeka da ga događaj ubaci u prigodu sa voljenom: talasu treba podsticaj. Dobri do slabosti. Ide i trpi radi ideala i dece. Teško majci jer ovog natusa drugi iskoriste. Čezne i strada zbog nedokučivog ideala. Čeznje, putevi, patnje slatke. Suze su jako oružje." (Astromedicina, str. 104, 123, 131, 133, 139, 142) U "Sunčevim znacima" Linde Gudmen čitamo: "Što je sredina kreativnija, umetnička, puna dokolice i ezoteričnosti, to ćete naći više Riba. ... Malo je ovozemaljskih ambicija u ljudima Neptuna. Kod nje nema intenziteta već skoro nebrige o sutrašnjici. ... Nikada nije lako ni pravo ni "ljudskoj" Ribi da se bori za svoj put uzvodno. Češće se, i zato što iziskuje manje napora, prepuštaju struji da ih nosi u bilo kom smeru. Ali plivati uzvodno to je izazov za Ribe i jedini način na koji ikada može naći mir i sreću. Odlučiti se za la-

kši put predstavlja zamku za rođene pod ovim sunčevim zrakom, sjajni mamac koji ih primamljuje, krijući opasnu udicu - protraćen život. Bićete impresionirani šarmom Riba i lenjom dobroćudnom prirodom. Recite nekoj Ribi da je društvo dekadentno, da se vlada raspada, da će nas zagađenost vazduha sve usmrtiti, i da svet nestaje, i ona će zevati ili se očaravajuće nasmešiti, ili pak licemerno saosećati sa vama. Tipična Riba će uglavnom ići linijom manjeg otpora. ... Ako realnost postane suviše strašna da bi se suočila sa njom, ona obično beži u neosnovana ružičasta maštanja... Kada je život gurne u ustajale vode nesrećnog neuspeha i beznađenih situacija, umesto da izleti iz mračne opasnosti, ona je spremna da se sakrije iza svojih bledo-zelenih iluzija koje joj ne dozvoljavaju da donese praktičnu odluku." (Sunčevi znaci Linde Gudmen, str. 498-501) Astrolog Maja Lončarić piše za muški pol kod Ribe: "Muškarac traži ženu koja je uvijek tu da ga teši kad mu je teško." (Astrologija - Zvezde govore, str. 17) Psihološki tip Ribe odlikuje sklonost da sebe predstavlja kao da je jadan i nemoćan da svoju životnu odgovornost na sebi ponese, pa kukanjem nad sobom i svojom navodnom nesrećnom sudbinom on pokušava da uveri svoju savest da nije kriv za posledice svoje životne neodgovornosti, već da je žrtva raznih životnih prilika i neprilika. Takvim stavom on sebe psihički survava u dva zla: u nezahvalnost i u nezrelu reakciju na stres. Kada bi gajio osećanja zahvalnosti, onda ne bi imao izgovora da kuka. Kada bi reagovao zrelo na stresne situacije, on takođe ne bi imao izgovora za svoje gundanje, jer bi svoje probleme rešio. Da bi imao izgovora on stalno mora da kuka, i sve njegove potrage za rešenjima su samo igre koje on sprovodi sa podsvesnom željom da se te potrage i naponi pretvore u neuspehe koji će mu opet pružiti nove povode za jadikovanje nad sobom i samosažaljenje. Na primer, ako psihološki tip Ribe u trenutku krize potapšete po ramenu, on će se neutešno rastužiti još više, a ne manje, što treba da bude opomena onome ko mu pruža utehu da ulazi u "igru" sa unapred predviđenim ishodom, jer Riba podsvesno želi da i dalje ostane Riba. Ribi depresija odgovora, iako joj ne odgovaraju simptomi depresije - sama negativna osećanja i poremećen odnos sa drugim ljudima. Svoja depresivna osećanja psihološki tip Ribe pokušava da ukloni raznim tehnikama (najčešće veselom muzikom), ali svojih temelja depresije ne želi da se odrekne, jer se plaši susreta sa svojom životnom odgovornošću i odrastanja koje ono podrazumeva. Umesto u sebi, Riba krivca za svoje stanje nalazi u drugim ljudima, u sudbini koju predstavlja kao nekakvo prokletstvo, pa i izlaz iz svoje depresije ne vidi u svojoj odgovornoj akciji volje, svom htenju i borbi da život učini boljim i lepšim,

nego vidi u slučaju i sreći koja će joj se možda konačno u životu osmehnuti. Otuda njena sklonost ka sujeverju, mistici i magiji. Istovremeno ona se tog osmeha sudbine veoma plaši jer u tom slučaju neće više imati izgovora za svoje unutrašnje nezadovoljstvo i svoju neodgovornost. Psihološki tip Ribe često sam sebe dovodi u stanje depresije, na primer, prepušta se osećanjima nostalgije da bi razmišljajući o starim boljim vremenima sebe predstavio kao gubitnika i tako pokrenuo osećanja samosažaljenja kojim će sebe opet predstaviti jednim i samim tim neodgovornim. Svojim mehanizmima on podseća na povređenu mačku koja liže i grize svoju ranjenu nogu, dok joj noga usled tog grizenja na kraju ne otpadne. Jedini način da čovek pobedi psihološke mehanizme Ribe u sebi jeste da snagu i motiv za prevazilaženje svog stanja traži izvan mehanizama same Ribe u sebi, a to podrazumeva suočavanje sa svojim odbrambenim mehanizmima, odupiranje njihovom uticaju i pokoravanje duhu nesebične zahvalnosti i kreativne odgovornosti. Ono što psihološki tip Ribe očekuje od drugih ljudi i od života je najčešće ono što on sam zanemaruje drugim ljudima i životu da pruži. On ne treba da se prepušta očaju zbog "zle sudbine", već treba da je uzme u svoje ruke i da je sam učini onakvom kakva bi ona trebalo da bude. Međutim, suočavanje sa samim sobom je kod psihološkog tipa Ribe kao i kod tipa Raka veoma teško, jer je on sklon da takvo zalaženje u svoju ličnost smatra kršenjem tabua u koji ne sme da se dira. Zaodnut svojom ideologijom ili religijom on ne dozvoljava da njegovi temeljni principi bivstvovanja budu dovedeni u pitanje. Iako njegova depresija predstavlja svojevrsno priznanje da je u problemu, on ne dozvoljava da se u taj problem dira. On podrazumeva da su mu suštinski životni principi ispravni, a da je za sve njegove probleme kriv neko drugi.

SEKUNDARNI PSIHOLOŠKI TIPOVI HOROSKOPSKIH ZNAKOVA (BIK, VODOLIJA, JARAC)

Sekundarni psihološki tipovi su mešavina različitih kombinacija osnovnih tipova. Zapravo, tri vatrena muška znaka Lav, Strelac i Ovan, kada su ublaženi mešavinom sa psihološkim uticajem Device, Raka ili Blizanca, rezultuju fomiranjem Bika, Vodolije i Jarca. U praksi su te mešavine češće nego tipovi osnovnih znakova. Kako sekundarni znaci jesu mešavine osnovnih znakova, mi se u daljem tekstu nećemo baviti ponavljanjem objašnjenja onih osnovnih tipova od kojih se oni sastoje, a koje smo već objasnili, već ćemo samo pokazati da se osnovni znaci ponavljaju u sekundarnim.

BIK - PSIHOLOŠKA MEŠAVINA LAVA I DEVICE

Psihološki tip Bika predstavlja kombinaciju i interakciju tipa Lava i Device. Amalgam želi za moć od Lava i posesivnosti od Device, vidimo u opisu Bika od strane astrologa Mileta Dupora: "Volja melanholična latentna i više upućena na moć nad stvarima. Temperament: rezervisan, konzervativan, ali širokogrud i tolerantan." (Ne verujte, proverite, str. 61)

VODOLIJA - PSIHOLOŠKA MEŠAVINA STRELCA I DEVICE

Psihološki tip Vodolije predstavlja kombinaciju i interakciju tipa Strelca i Device, u kojoj je tip Strelca dominantan. "Uglavnom ljubazni i mirni, po prirodi, Vodolije ipak uživaju da prkose opštem mišljenju." (Linda Gudmen, Sunčevi znaci Linde Gudmen, str. 444)

JARAC - PSIHOLOŠKA MEŠAVINA OVNA I RAKA

Psihološki tip Jarca predstavlja kombinaciju i interakciju tipa Ovna i Raka. Za razliku od Ovna koji ne može da trpi nepravdu, Rak je podnosi sa lakoćom. Za razliku od Ovna koji je gord ali nesebičan, Rak je krotak ali sebičan. Za razliku od Ovna koji je buntovan i otvoren, Rak je plašljiv i povučen. Za razliku od Ovna koji je nesvestan i lenj, Rak je svestan i vredan. Za razliku od Ovna koji je gord da se bavi svojim osećanjima, Rak ih zloupotrebljava u svakom obliku. Njihovu međusobnu interakciju prepoznamo u astrološkim atributima Jarca: "Izgradio je oko sebe zid od cigala. On je stidljiv, ali snažno žilav. On je prijatan, ali je žestoko ambiciozan. ... Jarac je u svojim potajnim snovima neizlečivi romantičar, ali Saturn stavlja okove na njegovu prirodu. Planeta čvrste discipline zahteva od njega blago ponašanje, praktične aktivnosti i ozbiljne namere. To je njegov krst koji će teško nositi. Ponekad će prikrivati frustriranost naprasitim ponašanjem. ... Jarčevi se pretvaraju da mogu živeti bez komplimenata, a njihovo ponašanje je prilično ubedljivo kad ih dobiju. ... On u suštini ima očajničku potrebu da čuje da je dobar, pametan, lep, poželjan i interesantan, ali pošto to retko otvoreno pokazuje, tek po nekad dobije neku orhideju." (Sunčevi znaci Linde Gudmen, str. 412) Dvojni prirodu Jarca opisuje astrolog Ljiljana Milajić: "Treba spomenuti da kod Jarčeva postoje dva različita tipa - jedni su neobično teški sa novcem, a drugi su izuzetno velikodušni. Ovo su sposobni i odlučni ljudi, obično uspešni u većini poslova kojima se bave, jer prilaze svemu sa velikim osećanjem dužnosti i discipline. Oni obično vole novac - ne radi novca, već radi moći koju on nosi. Naravno, onaj drugi, velikodušniji tip Jarca je malo drugačiji, ali i on voli da poseduje radi ugleda i prestiža." (Ljiljana Milajić, Horoskop, Magazin "Žena 21", broj 7, maj-juni, 2001, Australija)

ZAŠTO PSIHOLOŠKI TIPOVI NEMAJU STVARNE VRLINE?

Kao što smo primetili, psihološki tipovi su produkt kombinacije motiva koji ne mogu da izdrže kritiku zdravog razuma i odbrambenih mehanizama ličnosti kojima se čovek brani od glasa razuma i savesti koji ga poziva na reformu. Videli smo da se jedni isti motivi kriju i iza njihovih mana i iza njihovih vrlina. Kada astrolog deli jedan horoskopski znak na moralno "viši" i "niži", tada on ne govori o različitim motivima, već o različitim sublimacijama jednog istog motiva ili o odbrambenim mehanizmima koji čoveka navode da se ponaša na moralno "viši" način. Međutim, čovekovo stvarno odrastanje podrazumeva pobedu nad lošim motivom, a ne njegovo obuzdavanje, sublimiranje ili preusmeravanje.

Kako možemo znati da li je naše sopstveno "više" ponašanje izraz sublimacije motiva koji su u svojoj suštini loši ili predstavlja stvarno odrastanje naše ličnosti? Po našoj reakciji u vreme neprijatnih stresnih okolnosti! Upravo one okolnosti na koje se možda pozivamo kao na izgovor za naše loše reakcije, jesu test naših stvarnih motiva. U stresnim situacijama naši stvarni motivi nalaze povod za svoje izražavanje i za otkrivanje svoje stvarne prirode. Pod pritiskom iskušenja telesnog užitka u hrani ili možda duvanu, tip Škorpije će pokazati sklonost da ugrozi svoje zdravlje. U vreme stresa tip Device će pokazati sklonost ka sumnjičavom i "gestapovskom" duhu, pa i spremnost da radi slepog poštovanja principa ugrozi sopstveno i tuđe dobro. Tip Raka će pokazati kukavičko izdajstvo prijateljstva pod pritiskom autoriteta. Tip Vage će pokazati isto takvo kukavičko odricanje, ali ne zbog sebičnog, već zbog sujetnog straha od gubitka odobravanja sredine. Tip Ovna će u vreme stresa svoju samopožrtvovanu hrabrost da transformiše u ludost; svoju povređenu gordost u mržnju i destrukciju. Tip Lava će biti veran i blizak prijatelj, sve dok se osoba, koju on voli, po nekim svojim vrednostima ne uzdigne iznad njega samog. Tip Blizanca će pokazivati plemenit karakter ali sve dok njegovi lični interesi ne budu postali ugroženi.

Da li možemo proglašavati vrlinama one elemente čovekove ličnosti koji otkrivaju karakterne mane upravo onda kada na delu treba da se pokažu kao vrline? Naravno da ne možemo! Iza različitih vrlina često se kriju mane, koje tek u vreme stresa otkrivaju svoju pravu prirodu. Upravo zbog te či-

njenice, same stresne situacije nisu loše same po sebi, već one čoveku pružaju svest o pravom sadržaju njegovih motiva. One mu samim tim i pružaju povod da te svoje motive pobedi i da tako reformiše svoj suštinski karakter. Kada čovek zaista pobedi iskušenja koja su karakteristična za njegov psihološki tip, tada on postaje slobodan i od svog velikog Ega i od svojih odbrambenih mehanizama, pa se za njega više ne može reći da odgovara i jednom znaku u horoskopu. Na primer, poznato je da psihološki tip Ovna zbog svoje gordosti i buntovnosti nije u stanju da trpi nepravdu. Ali, ako on pobedi svoju gordost i buntovnost, i postane sposoban da sa krotošću i poniznošću trpi nepravdu, nije li krajnje besmisleno tvrditi da on i dalje odgovara horoskopskom znaku Ovna čiji je karakter definisan rečima: "Sujetan, osvetoljubiv, nagao." (Mile Dopor, Ne verujte, proverite, str. 74)?!

Priroda iskušenja je takva da ako čovek na iskušenje reaguje zrelo, on tada dobija osobine suprotne svom horoskopskom znaku. Zrelom reakcijom ponosan postaje ponizan, buntovan postaje krotak, sebičan - samopožrtvovan, osvetoljubiv - milostiv, kukavica - hrabar, bezuman - razuman, nesavestan - savestan, neumeren - umeren, itd. Zato je potpuno neadekvatno nekome pripisivati znak Device, ukoliko je on svoju škrtost pobedio i postao velikodušan; pripisivati znak Raka, ako on više nije posesivan, itd. Onaj ko zrelo pobeđuje životna iskušenja, on se ne ponaša u skladu sa svojim horoskopskim znakom, već se u skladu sa savešću i zdravim razumom ponaša svrhovito realnim potrebama života, slobodno od ikakve tipologije horoskopskih znakova.

U naše potrebe života svakako spadaju i potrebe našeg bračnog saputnika. Naša spremnost i sposobnost da živimo za drugoga svakako predstavlja pokazatelj zdravog razvoja naše ličnosti, koja je iz detinje egoistične usmerenosti ka sebi samoj krenula putem odrastanja ka punini svoje zrelosti i na kraju osposobljena da živi za drugoga. Nameće nam se pitanje:

Da li nam astrologija svojim saznanjima pomaže da uspešnije prebrodimo iskušenja u izboru bračnog saputnika i u izgradnji same bračne zajednice?

Mnogi veruju da je potrebno da se čovek bavi istraživanjem horoskopa upravo zato da bi znao kako da pobedi životna iskušenja. Zato je opravdano pitanje da li nam astrologija pomaže da lakše pobedimo svoja iskušenja? Ili nas u tome možda ometa?!

ASTROLOGIJA I BRAK

Prošlo je vreme kada su bračnog saputnika čoveku određivali njegovi roditelji. Došlo je vreme kada mladi ljudi na osnovu iskrene međusobne zaljubljenosti sami donose odluku o svom zajedničkom budućem životu. Možda oni sa zgražavanjem razmišljaju o patrijarhalnom vremenu, kada bi bili u ropskoj vezi sa osobom koju nisu dragovoljno izabrali, budeći se svakog jutra pored nekoga ko je njihovom srcu stran. Međutim, bez pravilnog shvaćanja pojma bračne odluke čak i njihova današnja veza, utemeljena na međusobnim iskrenim osećanjima, može imati istu sudbinu. Jednoga dana, kada osećanja utihnu, oni će se probuditi pored osobe koju zapravo nikada u životu nisu odlučili da vole. Umesto njih samih, bračnu odluku su donosila njihova osećanja. Kada su osećanja nestala, nestala je i odluka. Zapravo, prave slobodne odluke čovekove volje nikada nije ni bilo. Imati slobodnu volju, to ne znači donositi odluke u skladu sa trenutnim impulsima, osećanjima i hirovima sopstvene prirode, već to znači donositi odluku nezavisno od njih, i unositi u svoj život i vezu onaj kvalitet iskustva koji vezu čini ispunjenim najuzvišenijim sadržajem i smislom.

Odluka čoveka da voli može vezu da ispuni ljubavlju, čak i ako je ona decenijama bila prazna i ropska. Prava bračna odluka, utemeljena na nesebičnoj ljubavi, jeste uslov da bi brak zaista bio brak.

Po svojoj definiciji brak jeste zavet ljubavi, koji podrazumeva odgovorno donošenje životne odluke čoveka da živi za svog saputnika, da se za njega stara i da mu služi, da pokaže spremnost da za njega žrtvuje sve one karakterne nedostatke koji bi mogli da budu prepreka njihovoj zajedničkoj sreći. U formiranju bračne odluke - zaveta ljubavi, čovek se prirodno suočava sa svojim slabostima karaktera koji ga odvrćaju od odluke za brak.

Sebični motivi ljudske prirode iz kojih proističe namera da se saputnik emotivno i telesno iskoristi rezultuju bilo strahom mladih ljudi od ulaska u brak, bilo brzopletim, nepromišljenim i neodgovornim ulaženjem u brak, bez stvarne odluke za drugu osobu. Samo proglašavanje veze zvaničnom bračnom zajednicom, a bez svesti o obostranoj odgovornosti i odluci da se živi za drugu osobu, neće ništa čarobno učiniti i takvu vezu učiniti kvalitetnijom od one koja nema formalni naziv braka. Čovek treba da pobedi sebe, svoju sebičnost i telesnost, inače će strah od njihovog osujećenja, gubitka bolje prilike, itd, omesti čoveka da donese stvarnu bračnu odluku. Ukoliko ne pobedi svoju sebičnost i telesnost, on ili neće imati hrabrosti za

bračnu odluku, ili će bračnu odluku upravo da zasniva na nepobedenoj sebičnosti i telesnosti. Iste te slabosti zbog kojih je čovek krenuo u vezu, mogu jednoga dana da postanu razlog raspada te veze, kada one ne budu više bile zadovoljavane, ili kada budu bile usmerene da se zadovolje nekom drugom osobom.

Prvo pitanje u izboru bračnog saputnika ne treba da bude - da li je osoba takva da ću ja moći da je volim, već da li sam ja takav da ću moći da je volim. Da li sam raščistio sam svojom sebičnošću, telesnošću, gordošću, sujetnom uvredljivošću, željom za moć i možda cinizmom i čangrizavošću? Dokle god suštinsko pitanje svoga duha ne rešimo, mi nismo spremni da objektivno razmišljamo o kvalitetu potencijalnog bračnog saputnika, jer smo ograničeni time da li nam se on sviđa ili ne sviđa.

Razlog zašto nekoga volimo treba da bude u našem srcu, u ljubavi kojom volimo, a ne u samim vrednostima te osobe, zbog kojih je u tom slučaju volimo. Tek kada postanemo sposobni da je volimo bez obzira na njene vrednosti ili nedostatke, tada treba da krenemo u analiziranje da li je ona odgovarajuća osoba za brak sa nama tj. da li ćemo jedan drugome zaista biti pravi prijatelji, spremni i sposobni da jedan drugome pomognemo u životu.

Strah od braka, koji je prirodan rezultat svesti o odgovornosti bračnog zaveta, može da se ne prebrodi na zreo način i da zato formira potrebu čoveka da se odrekne odgovornosti izbora bračnog saputnika. Nedostatak pravih temelja bračne odluke se često manifestuje kroz potrebu čoveka da tu odgovornost odluke preda nekom ili nečemu drugom. Naravno da takvo prebacivanje odgovornosti otkriva nedostatak ljubavi. U ovom našem slučaju, analiziraćemo fenomen prebacivanja odgovornosti za izbor saputnika na astrološki faktor i na astrološke savete.

KAKO FUNKCIONIŠU SAVETI UTEMELJENI NA POVERENJU U ASTROLOŠKI FENOMEN?

Pogledajmo primere saveta koji astrolozi pružaju osobama koje su rođene u međusobno "neadekvatnim" horoskopskim znacima. Analiziraćemo odnose između znakova koji su između sebe ekstremno različiti, jer u njihovom odnosu najdrastičnije dolaze do izražaja posledice nepobedenih iskušenja, koje u nešto manjoj meri odlikuju i ostale znakove u njihovim međusobnim odnosima.

ODNOS RAKA I OVNA, ODNOS SEBIČNOSTI I GORDOSTI

Za odnos Raka i Ovna astrološki autoritet kaže: "Osećanja neusklađena, trpe oboje. Sukobi zbog kuće, stana, roditelja, porodice i domovine." (Mile Dupor, Astromedicina, str. 102) Između Ovna i Raka postoje razlike zbog kojih astrolozi zaključuju da njihova veza neće biti uspešna. Međutim, na globalnom planu, psihičke razlike između partnera postoje već na osnovu same razlike u njihovim polovima, pa ako se te prirodne razlike između muškog i ženskog pogleda na svet, vrste inteligencije, interesovanja, itd, ne čuvaju od zloupotrebe i izopačenja, one same će, umesto da budu izvor međusobnog zbližavanja i nadopunjavanja, postati izvor sukoba i razilaženja između partnera i možda uzrok propasti njihove zajednice. Sledeći logiku astrologa ne bi bilo dobro ni da dva različita pola ulaze u vezu, zato što se razlikuju i zato što te razlike mogu njihovu vezu da upropaste. Između Ovna i Raka upravo postoje razlike koje su tipične za razlike između muškog i ženskog pola. Ovan se, zajedno sa Strelcem i Lavom, smatra tipičnim muškim horoskopskim znakom, dok se Rak smatra tipičnim ženskim znakom. Ovnovska gordost i sujeta sa jedne strane i rakovska sebična sentimentalnost sa druge strane, predstavljaju različita iskušenja koja su tipična za različite polove. Zbog tih razlika u iskušenjima koje su polne prirode, astrolozi zaključuju da je veza između Ovna i Raka osuđena na propast. Naravno, njihova veza je zaista osuđena na propast ako se oni odreknu one odgovornosti koja ih čini ljudima, a to je njihova odgovornost da svoje polne posebnosti ne zloupotrebljavaju tako što će im one same sebi biti cilj, već da ih upotrebljavaju na međusobnu dobrobit, zbog koje one i postoje. Iskušenje Ovna jeste da zloupotrebljava atribut svog muškog autoriteta, izopačavajući ga u gordost i samosebidovoljnost, zbog čega mu otvoreno izražavanje ili prihvatanje ljubavi u komunikaciji sa partnerom predstavlja poniženje. Gordost može biti iskušenje čak i ženskog Ovna, one žene - Eve, koja doživljava poniženje na pomisao da je nastala od Adamovog rebra. Ona bi radije volela da je nastala kao i muškarac - od zemljanog praha, nego od rebra voljene osobe. Za razliku od Ovna, iskušenje Raka jeste tipično žensko iskušenje. Zloupotreba osećanja Raka čini sebičnim, opterećenim dokazima ljubavi i prihvatanja. Neugasiva potreba Raka za svakodnevnim znacima ljubavi od strane partnera Ovna, koji se iz svoje gordosti ustručava

da mu ljubav otvoreno pokaže, dovodi do teškog međusobnog konflikta. Da li je rešenje u traženju partnera koji će da trpi Vašu ovnovsku gordost ili možda Vašu opsesivnu rakovsku potrebu za dokazima ljubavi? Ili je možda rešenje u pokajanju za sopstvenu gordost ili sebičnost? Da li menjati partnera ili menjati sebe? Astrološki savet Vas unapred obeshrabruje da odustanete od borbe za kvalitet svoje duše, od koje zavisi i kvalitet vaše veze. Međutim, pobeda nad sopstvenom slabošću pruža primer i ohrabrenje drugoj strani da i ona pobedi sebe. Šta će lakše i uspešnije slomiti gordo srce jednog tipičnog Ovna nego nežna, nesebična i neopterećujuća ljubav jednog bivšeg Raka koji je pobedio svoju sebičnost?! Šta će lakše i uspešnije rasteretiti sebičnog i opsesivnog Raka nego primer nesebične ljubavi jednog bivšeg Ovna koji je pobedio svoju gordost? Iskušenja su izazov da ih pobedimo i da tako pokažemo da nam je osoba koju volimo draža od naših karakternih slabosti.

ODNOS RAKA I STRELCA - POSESIVNOST I BUNT PROTIV BRAČNE VEZANOSTI

"U vezi koju ima sa Rakom, Strelac se oseća kao živ zakopan. Da bi održao odnos, nemirni Strelac bi morao da se odrekne zabave, flertovanja, pa čak i gledanja sa suprotnim polom. Sasvim je sigurno da se on neće odreći svoje slobodne volje koja mu dopušta da radi sve što hoće, a što je osetljivom i posesivnom Raku potpuno neprihvatljivo." (Društvo astrologa Jugoslavije, Upoznajte astrologiju i sebe, str. 58) Kao što vidimo, astrolog unapred predviđa neuspeh ovakve veze jer smatra da se Strelac sasvim sigurno neće odreći svojih karakternih nedostataka koji ga, u suštini, onesposobljavaju za bilo kakvu bračnu zajednicu. Isto tako, astrolog se miri i sa posesivnošću Raka, a ta posesivnost takođe ometa Rakov zdrav odnos sa bilo kojom osobom. Ukoliko ne pobede svoje slabosti koje ih čine prepoznatljivim u horoskopskim znacima, oba tipa će u svojoj suštini ostati duboko nesposobna ne samo za zdravu bračnu zajednicu nego uopšte za zdrav, srećan i normalan život. Strelac svakako nije srećan i zadovoljan dokle god ima u svom srcu želju koja ga navodi na "lov", flertovanje i osvajanje drugih osoba, i samim tim varanje svog sopstvenog bračnog saputnika. Isto tako ni Rak ne može da bude srećan dokle god je pokrenut potrebom da poseduje ljude i stvari. Da bi čovek mogao druge ljude da voli, i da za njih živi (što je temelj

njegove zajednice sa drugima ljudima), on prethodno treba da bude raste-rećen, istinski zadovoljen i srećan. Ni osvajački užitek Strelca kome brak deluje kao ropstvo, ni emotivni (posesivni) užitek Raka nisu u stanju da ih zadovolje, već samo da uguše svest o njihovom unutrašnjem nezadovoljstvu. Njihovo jedino pravo rešenje nije da podilaze svojim slabostima, već da se za njih pokaju. Ali, umesto da samokritički preispituju svoje postupke i pobude svojih srca, astrologija ih svojom sujevernom korelacijom navodi da skrenu pažnju sa izvorišta svog problema na izgovor za svoje slabosti koji nalaze u zvezdama, i da zatim, obeshrabreni "kosmičkim redom" ili "višom silom", odustanu od borbe za ispravnu vezu sa svojim saputnikom. Zbog svojih različitih iskušenja psihološki tipovi Strelca i Raka upravo mogu biti dobri za vezu jer će jedan drugome moći da pomognu više nego iko drugi na njihovom mestu, jer svako od njih jasno vidi one slabosti druge strane koje treba da se nadvladaju da bi njihova veza zaista bila utemeljena na ljubavi, a ne slabostima koje su juče bile razlog njihovog zbližavanja, a sutra već mogu da budu razlog njihovog razilaženja. Najveća prepreka u izgradnji i funkcionisanju bračne zajednice nije u neadekvatnim osobama, već u odsustvu dobre volje bračnih saputnika da vezu učine kvalitetnom. Ukoliko je zajednica ljudi utemeljena na sebičnosti i telesnosti, tada vremenom bračni saputnici postaju jedan drugome nezanimljivi, jer je prirodno da se čovek navikava na konstantne čulne i emotivne doživljaje. Međutim, ukoliko je zajednica utemeljena na pravoj nesebičnoj ljubavi, onda vremenom saputnici postaju sve zanimljiviji jedno drugom, jer se vremenom međusobno bolje upoznaju i uspešnije odgovaraju na potrebe jedno drugoga. Dok će u prvom slučaju čovek žalosno da konstatuje da mu je saputnik vremenom dosadio, u drugom slučaju će radosno da konstatuje da ga je u međuvremenu još više zavoleo. Osobe koje nisu spremne da se samopožrtvovano odriču sebe (svojih slabosti karaktera) i da se bore za izgradnju zajednice, one nisu ni dostojne blagoslova braka. Najviše što astrolog može da učini je da pozove čoveka da umesto da promeni partnera, promeni svoje sopstveno ponašanje. Ali promeniti ponašanje nije isto što i promeniti sebe. Astrološki saveti, utemeljeni na poverenju u determinisanost ljudskog karaktera položajem zvezda na nebu, ne usuđuju se da čoveka pozovu da promeni sebe samog, jer će u tom slučaju, njegova sličnost sa sopstvenim znakom biti izbrisana, a njegov budući život oslobođen od potrebe za horoskopom. Promeniti politiku odnosa prema drugim ljudima, jeste u svojoj suštini lukavstvo, a promeniti sebe, to znači postati zaista čovek.

ODNOS RAKA I LAVA - KUKAVIČLUK I NASILNIŠTVO

Odnos Raka i Lava predstavlja odnos potčinjene i dominantne osobe. U muško-ženskom odnosu postoji prirodna razlika u odgovornostima različitih polova koje se međusobno nadopunjuju. Prirodno je žena zavisna od muškarca, i prirodno je muškarac nezavisan i sposoban da pruži ženskoj osobi psihofizičku sigurnost. Čak i kada najvatrenije feministkinje traže od države da im ona osigura njihova prava, one tada na svojevrsan način traže od države zaštitničku ulogu jačeg muškarca. Međutim, dešava se da se između polova formira autoritaran odnos u kojem jedna osoba vlada nad ličnošću druge osobe. Takav izopačen odnos zahteva da na njega pristanu obe strane. On je najkarakterističniji za odnos psiholoških tipova Lava i Raka zbog njihovih komplementarnih slabosti. Lav prirodno teži da zavlada ličnošću drugih ljudi, sprovodeći nasilje nad njihovom voljom, razumom i savešću. To mu najlakše polazi za rukom u odnosu sa tipom Raka, zato što Rak i inače ima iskušenje da se bilo dragovoljno, bilo iz straha od autoriteta odriče svoje odgovornosti za svoje postupke i da predaje nekom drugom da misli i odlučuje umesto njega samog. Ovakva patološka veza, u kojoj se Rak odriče atributa svoje ličnosti da bi pružio satisfakciju nasilnom Lavu, može prividno da izgleda veoma uspešna. Oba partnera mogu da izgledaju veoma zadovoljno. Nekada možemo jasno videti psihički "slomljenu" ličnost Raka, a da ona sama uopšte nije svesna težine svoga stanja. Razlog je u tome što je tip Raka sklon da u svom potčinjenom odnosu prema Lavu pokazuje mehanizme obrnutog ponašanja, da se svom gospodaru umiljava, da mu laska, i da mu u svom obraćanju upotrebljava deminutive, što otkriva da je njegov odnos odanosti prožet kukavičlukom i strahom na podsvesnom nivou. Kada bi psihološki tip Raka postao svestan prave prirode svog odnosa, tada bi mogao svoj problem i da reši. No, on je sklon da na račun svog zdravog razuma raznim besmislicama izgovara i opravdava svoj potčinjen i autoritaran odnos prema Lavu. Da li astrolozi pokušavaju da učine svesnim Raka njegovog iskušenja? Da li ukazuju Lavu na njegovu sklonost nepoštovanja tuđe ličnosti i nasilja nad njenom savešću? Pogledajmo kakve savete za takvu kombinaciju pružaju astrolozi: "Ova astrološka neskladna kombinacija vatre i vode u ži-

votu je često vrlo uspešna. Za to je izgleda zaslužan Lav koji drago-voljno pristaje da bude žrtva mušičavosti i kapricioznosti Raka koji maksimalno koristi velikodušnost Lava." (Društvo astrologa Jugoslavije, Upoznajte astrologiju i sebe, str. 71) Vidimo da astrolozi podražavaju potčinjen i autoritaran odnos Raka prema Lavu. Kada bi Rak postao svestan svog ropstva, tada bi po svom iskušenju bio bliži tipu Blizanca koga odlikuje zdrav razum i svest o iskušenju. Da li u tom slučaju astrološki saveti teše Blizanca da on ima slobodu volje da se odupre svojoj potčinjenosti Lavu? Pogledajmo astrološki savet: "Lavova šapa je ščepala i ne napušta svoj plen! Siroti Blizanac ovde nema nikakve šanse da se izvuče. Brzo će shvatiti da nijednim trikom iz svog arsenala ne može pomeriti Lava sa mesta gospodara i ostaće mu zauvek podanik i pratilac." (Društvo astrologa Jugoslavije, Upoznajte astrologiju i sebe, str. 71) Dakle, ako čovek, zbog svoje emotivne opijenosti, nije svestan svog ropstva, onda mu astrolozi laskaju da je ono čak izraz dobre volje njegovog gospodara. Astrolozi tada ne vide nikakvu lavlju šapu nad njime. Ali, ako je zahvaljujući zdravom razumu čovek postao svestan svog ropstva, onda oni tvrde da on nema snage da se njega oslobodi.

ODNOS ŠKORPIJE I DEVICE - SEKSUALNA OPTEREĆENOST I ASEKSUALNOST

Seksualno opterećen tip Škorpije i slabo zainteresovan za seks tip Device prirodno imaju konflikt zbog svoje seksualne neusklađenosti. Za razliku od Škorpije koja satisfakciju svog unutrašnjeg nezadovoljstva traži u seksualnom užitku, Devica traži satisfakciju u čistoti svoje savesti. Svako ima svoj izvor zadovoljstva koji u praksi rezultuje njihovom međusobnom neusklađenošću. Svako od njih otkriva da ima potrebu koja mu je važnija od samog partnera. Devica otkriva problem nečiste savesti koja je opterećuje kod gotovo svakog telesnog užitka. Škorpija otkriva sklonost ka telesnosti kada svrha seksualnosti nije izražavanje ljubavi prema svom partneru, već pokušaj da seksualnošću ostvari sopstvenu satisfakciju. Svaki čovek ima problem sa savešću kada ga pokreću grešni motivi, ali postoje razlike između ljudi u načinu na koji oni rešavaju svoj konflikt sa svojom savešću. Tip Device odlikuju slabo izražene emocije i osećaji pa mu je lakše da svoje

slabosti licemerno sputa u izražavanju i da uživa u miru svoje površne i legalističke savesti. On je sklon premeštanju krivice, pa umesto da oseća krivicu za motive koji realno jesu grešni, on oseća često krivicu za postupke koji nisu izraz njegovog suštinskog problema. Tip Škorpije odlikuju izražene emocije, a posebno osećaji, pa mu je lakše da uživanjem u svojim telesnim doživljajima ugušuje glas svoje nečiste savesti. Veza između Škorpije i Device dovodi do izražaja njihove međusobno suprotstavljene mehanizme i motive ponašanja, pa im na taj način pruža priliku da ih postanu svesni i da ih pobede. Ukoliko je Devica zaista čistog srca, biće i čiste savesti, i tada neće imati unutrašnjih prepreka da svoju ljubav izrazi kroz seksualnost, adekvatno potrebi njenog životnog saputnika. Ukoliko je Škorpija zaista pokrenuta pravom ljubavlju, njoj neće biti iskušenje ukoliko njen partner nije svakodnevno zainteresovan za seksualan kontakt sa njom. Seksualni odnos, uostalom, predstavlja samo jedan mali procenat vremena i komunikacije koji prožima odnos dve osobe koje se vole. Ako se zaista vole, onda će biti zainteresovani da prepoznaju sve potrebe svoga saputnika koje je potrebno ispuniti. Njihov seksualni odnos će tada biti rasterećen, bilo od lične potrebe Škorpije za satisfakcijom, bilo od samopravedne sklonosti Device da zbog njega oseća krivicu. On neće biti niti zamena za ljubav, niti izvor sreće, već samo sredstvo izražavanja ljubavi, povod da se unutrašnja sreća duha izrazi i podeli. U današnje vreme seksualnost ima izopačenu funkciju kod gotovo svih psiholoških tipova, jer se pobuđuje bez bračnog zaveta, radi lične satisfakcije; na taj način čovek se onesposobljava za zdravu funkciju seksualnosti u braku.

ZAKLJUČAK O ULOZI ASTROLOŠKIH SAVETA

Nespremni da na sebe same preuzmu odgovornost nad svojim životom, ljudi imaju potrebu za različitim izgovorima, pa i za horoskopom, jer ih on oslobađa od sopstvene odgovornosti za svoje postupke i laska da će se njihovi odnosi sa partnerom sami od sebe odvijati u dobrom smeru, ili ih horoskop možda obeshrabruje da su unapred osuđeni na propast, bez obzira na njihov napor da vezu održe.

Šta možemo reći onima koji budućnost svoje veze istražuju u analizi horoskopa?

Ako očekujete da neka srećna zvezda podari vašoj vezi ono što stoji upravo do tebe i tvog partnera, ne treba vam nikakva posebna mudrost da biste razumeli da je takva veza osuđena na propast, ne zbog nekakvih mističnih razloga, već zato što kvalitet i uspešnost vaše veze stoji do vas samih. Onoliko koliko sebe date za svoju vezu, toliko će ona biti kvalitetna, onoliko koliko se žrtvujete jedan za drugoga, toliko će vaša veza biti uspešna. Uostalom, šta biste mislili o sebi samima kao svesnim i odgovornim bićima da to sve do vas ne stoji? Koliko biste sami bili zadovoljni zbog sreće vaše ljubavi u kojoj ste bili samo publika, a niste imala htenja i udeo u stvaranju i izgradnji svoje sopstvene veze? Ipak, horoskop vam može reći i da tvoj partner tebi ne odgovara, i da ti ne odgovaraš njemu, zato što imate karaktere koji se prirodno među sobom ne trpe. A šta to znači? To drugim rečima znači da svako od vas ima ozbiljne karakterne nedostatke koji vas sprečavaju da zajedno funkcionišete, jer jedan drugome zbog tih karakternih nedostataka smetate. Ali, ako jedan drugoga zaista volite, zašto onda zarad te ljubavi ne žrtvujete te slabosti karaktera? Zar vam je gajenje vaših nedostataka milije nego izgradnja vaše ljubavne veze? Pa upravo te razlike koje eventualno postoje između vas mogu biti put da se kao ljudi izgrađujete na onom planu na kojem inače ne biste bili svesni da vam išta nedostaje. Ostale nekarakterne razlike koje postoje između vas ne moraju da budu same po sebi loše, jer vi treba da se međusobno nadopunjujete, a ne da se samo udvostručavate. Ako jedan drugoga zaista veoma volite, zar će vam biti teško da obećate da ćete svaku žrtvu učiniti za dobro drugoga? Ako na takvu žrtvu niste spremni, onda ne postoji osoba koja je dostojna zajednice sa vama. Kakva je vrednost vaše veze, ako ona nije plod vaše obostrane odluke da živite jedan za drugoga? Koliko ti ceniš ljubav partnera kada imaš više poverenja u zvezde, nego u njegovo iskreno htenje da te voli i da živi za tebe? Da li možeš biti zahvalan partneru koji te voli, ne zato što je okušao izdržao probe života i tako sam odlučio da te voli, već zato što je takav zbog više sile koja je na njega delovala mimo njegovog htenja i izbora?! Naravno, takav brak koji svojim suštinskim sadržajem čovek nije izabrao, nije ni dostojan da opstane kao uspešan brak. Prava bračna zajednica je odluka utemeljena na nesebičnoj i samopožrtvovanoj ljubavi i ona se kroz životna iskušenja izgrađuje. Samo onda kada odluka za brak nije utemeljena na spremnosti da se čovek bori za osobu koju je izabrao, tada on ima potrebu da potraži savete i sigurnost svoje veze u astrološkim predviđanjima, odričući se na taj način svoje odgovornosti za kvalitet i uspešnost svoje veze.

KADA SE I ZAŠTO MOŽEMO PREPOZNATI U SVOM HOROSKOPSKOM ZNAKU?

Zapazimo da astrologija podmeće čoveku karakter koji on ima samo u onom slučaju kada iz svoje ličnosti isključi zrelu reakciju razuma, savesti i volje; kada se ponaša neodgovorno prema iskušenjima koja ga snalaze.

Ljudi zaista imaju one sklonosti koje im astrologija pripisuje kao kakve osobine ličnosti, ali oni imaju i sposobnosti razuma, savesti i volje da ih nadvladaju. Ali, ukoliko se ponašaju neodgovorno, prepuštajući da njima vladaju loše sklonosti njihove prirode i odbrambeni mehanizmi nečiste savesti, tada povećavaju mogućnost da se prepoznaju u horoskopu.

Postoji verovatnoća da se čovek slučajno rodi upravo u onom horoskopskom znaku ili podznaku čiji psihološki tip po svom opisu najviše odgovara onim motivima ponašanja i odbrambenim mehanizmima, kojima je on po prirodi sklon, i da tada, zbog prepoznate sličnosti, on dođe do zaključka da astrološki faktor neosporno postoji. Zato u praksi istovremeno "funkcionišu" različiti horoskopi (zapadni, indijski, kineski, acteški, itd) iako pružaju između sebe često protivrečna predviđanja karaktera osoba rođenih određenog datuma na određenom mestu. Naravno, kako se osobe koje odlikuju određeni psihofizičke posebnosti rađaju u svakom mesecu i u svakome času, uvek može doći do slučajnog poklapanja između posebnosti neke osobe i horoskopskih predviđanja bilo kog horoskopskog sistema.

Sada nam se nameće potreba da objasnimo zašto postoje razlike između psiholoških tipova na osnovu kojih astrolozi svrstavaju ljude u različite horoskopske znakove?! Od čega zavisi da li čovek zloupotrebljava svoja osećanja (pa zato u svojoj najekstremnijoj varijanti odgovara tipu Raka), ili zloupotrebljava umne predstave o sopstvenoj vrednosti (i zato odgovara tipu Vage i njemu bliskim znacima Strelcu, Ovnu i Lavu), ili zloupotrebljava svoja čula (odgovara tipu Škorpije), ili pod uticajem osećanja krivice možda ugušuje svoje porive (i zato odgovara tipu Device)?

Svaki čovek zloupotrebljava ono što najviše ima na raspolaganju u zavisnosti od svog nasleđa, životne dobi i spoljnih uticaja, i zato ćemo se sada baviti antropologijom.

ANTROPOLOŠKA ANALIZA RAZLIČITIH HOROSKOPSKIH ZNAKOVA

Razlike između različitih tipova horoskopskih znakova predstavljaju zapravo razlike između različitih ljudi. Razlike između ljudi nisu plod nikakvih mističnih ili sujevernih uzroka, već su plod izopačenja različitih ljudskih sposobnosti.

POREKLO RAZLIČITIH SPOSOBNOSTI

Naše sposobnosti se razlikuju od čoveka do čoveka u zavisnosti od pola kojem pripadamo, u zavisnosti od naše životne dobi, naše genetske adaptacije na klimatske uslove u kojima živimo, u zavisnosti od naše prirodne nadarenosti za određene radne delatnosti, i u zavisnosti od uticaja spoljnih faktora.

RAZLIKE IZMEĐU POLOVA

Razlike između polova su svrhovite različitim odgovornostima muškarca i žene u društvu, porodici i odgajanju potomstva. Različiti nivoi muških i ženskih hormona u vreme čovekovog ranog razvoja rezultuju otključavanjem gena zaduženih za različite sposobnosti. Pored formiranja vidljivih polnih razlika oni utiču i na formiranje razlika u radu ženskog i muškog mozga. Kod žene su leva i desna hemisfera mozga više međusobno povezane, pa se aktivnost njenog mozga "raspršuje", dok muškarac koristi više ili levu ili desnu hemisferu u zavisnosti od prirode konkretnog zadatka koji u jednom trenutku rešava. Žena može istovremeno i da pazi na dete, i da osluškuje kuhinju, da govori i da plete, dok muškarac u jednom momentu može da se skoncentriše samo na jednu aktivnost. Različiti nivoi polnih hormona u prenatalnom razvoju dovode do razvijenosti različitih vrsta inteligencije. Dok žene pokazuju razvijeniji F faktor (sposobnost korišćenja reči) i M faktor (sposobnost mehaničkog pamćenja), dotle muškarci pokazuju razvijeniji R faktor (bolje razvijenu sposobnost shvatanja odnosa, pronalaženja opštih principa, pravilnosti i zakonitosti iz datih podataka) i N faktor (sposobnost lakog i uspešnog operisanja brojevima, prvenstveno pri

osnovnim računskim operacijama). Ženska deca više vole da se igraju porodičnih odnosa, sa lutkama koje hrane, paze i maze, dok se muška deca više interesuju za igre tehnike, konstrukcije, moći, uspostavljanja uticaja, borbe i osvajanja. Dok je žena više obdarena emocionalnom inteligencijom koja otkriva njenu sferu odgovornosti i starateljstva - a to su osobe sa kojima je neposredno bliska, dotle muškarca više odlikuje apstraktna inteligencija - pitanja od opšteg značaja koja ga navode da bude izvor sigurnosti njegove žene i porodice, i izvor pravde u ljudskoj zajednici. Zato, sasvim svrhovito njihovom mestu pod suncem - ženi je važnije kako se oseća, a muškarcu je važnije da li je to što on radi vredno, moćno, značajno i pravedno. Da ne bi muškarac u svojoj odgovornosti bio dekoncentrisan onim odgovornostima koje prevashodno odgovaraju ženskom polu, njegova emotivnost kao i sposobnost da radi više stvari istovremeno, blokirana je u razvoju muškim hormonom testosteronom. Sposobnosti muškog i ženskog pola se međusobno komplementarno nadopunjuju. Na jednu istu stresnu situaciju žena će pre da reaguje emocijom straha i defanzivno (da bi sačuvala decu), dok će ofanzivnost prepustiti muškom polu koji je za agresivnu odbranu porodice i društva osposobljen svojim psihofizičkim posebnostima.

RAZLIKE U ŽIVOTNOJ DOBI

Razlike u životnoj dobi su posledica različitih vrsta i nivoa odgovornosti koje ljudsko biće od svoje rane mladosti pa sve do kasne starosti može na sebi da ponese. U najranijoj mladosti odgovornosti deteta su usmerene na obavljanje njegovih sopstvenih fizioloških funkcija neophodnih za opstanak, u vreme puberteta dolazi do njegovog naglog psihofizičkog razvoja i preusmeravanja interesovanja sa sebe samog ka drugim ljudima, posebno ka osobi suprotnog pola, a u vreme muževnosti kod čoveka se budi odgovornost da na sebe u najvećoj mogućoj meri ponese odgovornost za svoju porodicu i dešavanja u društvu. Svaki viši nivo odgovornosti je praćen hormonalnim aktiviranjem razvoja sposobnosti koji omogućavaju čoveku da ispuni odgovornosti koje na njega stavljaju potrebe života.

U vreme puberteta dolazi do najvećeg skoka nivoa polnih hormona. Kod oba pola primećujemo maksimalno ispoljavanje polnih posebnosti u njihovom izgledu i psihi. Kod muškog pola telo postaje mišićavije (muškarac treba da bude izvor sigurnosti), a kod ženskog - sa naslagama sala na

grudima, kukovima i stomaku (žena treba da bude sposobna za starateljstvo nad decom). Glas muškarca postaje dubok, a žene visok. Višak hormona rezultuje podizanjem telesne temperature i pojavom specifičnog telesnog mirisa. Dolazi i do pojačane čulnosti, što se manifestuje kroz povećanu potrebu za hranom, što je adekvatno potrebama ubrzanog psihofizičkog razvoja, i kroz seksualnu zainteresovanost, koja je svrhovita nalaženju bračnog saputnika. U vreme puberteta dolazi do buđenja potrebe ljudskog bića da se osamostali i da na sebe preuzme svoju životnu odgovornost. Kod žene se javlja snažna potreba da ima decu, dok kod muškarca tek miris bebe aktivira potrebu za očinskim starateljstvom. Različite sposobnosti se aktiviraju i stoje čoveku na raspolaganju, a od njegovog izbora i interesovanja u velikoj meri zavisi koje će se od njih sačuvati i zatim dalje razvijati.

Oko tridesete godine dolazi do novog (ali veoma blagog) skoka hormona koji ima za cilj aktiviranje onih sposobnosti koje su adekvatne najvišem nivou čovekove odgovornosti prema porodici i društvu. Pošto su oba-vili svoju razvojnu funkciju, nivoi hormona se zatim smanjuju.

RAZLIKE IZMEĐU RASA

Razlike između ljudi, koje su posledica njihovog različitog genetskog porekla, uglavnom su posledica njihove adaptacije na različite klimatske uslove. Za razliku od bele rase koja je adaptirana za umerenu klimu, pripadnike žute rase odlikuje usporen metabolizam, sklonost gojaznosti, zdepasto telo, suva koža, uske i uvučene oči, instinktivna sklonost ka pravljenju zaliha i mnoštvo ostalih atributa koji su izraz njihove adaptacije na hladnu polarnu klimu. Crnu rasu odlikuju atributi adaptacije na toplu i osunčanu klimu tropskog i subtropskog pojasa.

"Već smo rekli da je zdepasto telo sa kratkim ekstremitetima više primereno za očuvanje toplote: upravo to vidimo kod pravih žutih ljudi, Tunguza, Mongola (ujedno: tungida) i sibirskih naroda (sibirida). Šaka i stopala su izuzetno mali. ... Okrugle glave sa najmanje delova koji strče nudili su najmanje površine za hlađenje, za smrzavanje. ... Glava tungida je uglavnom sa glatkim čelom. Nos je nizak i uzak, jagodice su široke i izbočene; ovim lice postaje okruglije, naročito ako ga pokriva

deblji sloj masnog tkiva, a nos bolje zaštićen. Oči pravih žutih ljudi su specifičnije nego oči svih drugih ljudi: očna duplja je uska, a oko u njoj i zaštitnim organima dobro je obloženo mašću; pored toga, gornji kapak pokriva unutrašnji ugao oka i time čini da suze otiču u nos: to je karakteristično "mongolsko oko". Uska očna duplja štiti oko i od štetnog blještanja - odsjaja sa ledenih i snežnih površina. Dalje specifičnosti tungida su kruta crna kosa, veoma retka brada i slaba maljavost. ... Gusta i možda čak kovrdžava brada zadržava izdahnutu vlagu koja se zamrzne, a to, opet, ugrožava deo lica oko usana." (Božo Škerlj, Čovek, str. 315-317)

Adaptivne razlike između ljudskih rasa su u nekoj meri uzrokovane i različitim nivoima muških i ženskih hormona, pa i razlikama u drugim vrstama hormona. Svaki čovek ima istovremeno i muške i ženske hormone, ali je njihov međusoban odnos uslovljen njegovim prirodnim polom (muškarca determiniše Y hromozom), u nekoj meri spoljnim uticajima (svest o specifičnim potrebama života ili snažan stres mogu da promene hormonalni disbalans), a u određenoj meri i različitim rasnim poreklom. Dok žutu rasu odlikuje višak ženskih hormona, pa zbog toga u konstituciji izražen evrisomatski vektor kod oba pola, crnu rasu odlikuje višak muških hormona, pa zbog toga izražen leptosomatski vektor takođe kod oba pola. Zapravo, kako pripadnici žute rase žive u nepovoljnim klimatskim uslovima, odgajanje deteta zahteva veću pažnju oba roditelja, dok je u povoljnijim klimatskim uslovima ta potreba manja.

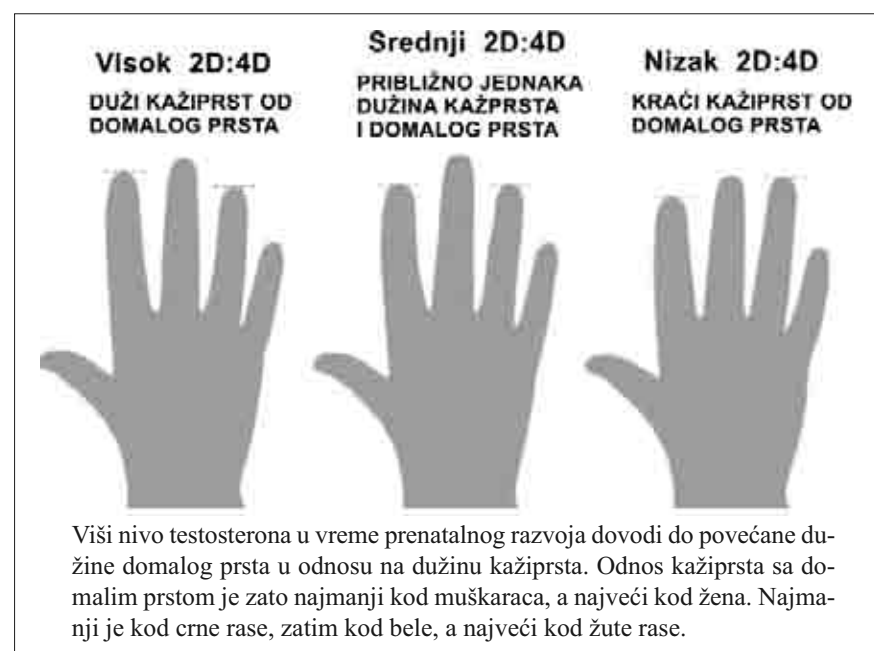
Da bi se muškarac više zainteresovao za dešavanja u njegovoj neposrednoj okolini (porodici), on viškom ženskih hormona ima aktivirane ženskaste attribute (emotivnu bliskost, itd). Ženska vrsta inteligencije, koja je manje apstraktna a više praktična, pomaže mu da uspešnije odgovori na potrebe egzistencije u nepovoljnim polarnim klimatskim uslovima. Smanjen nivo muških hormona uzrokuje gubljenje interesovanja za pitanja od globalnog značaja (za politiku, filozofiju i sl.) koja bi u njegovom slučaju mogla ozbiljno da ugroze i egzistenciju porodice i njegovu ličnu egzistenciju. Muška inteligencija sa svojim apstraktnim pitanjima bi na njega stavila odgovornosti koje on ne bi mogao da ispuni, i omela bi njegovu praktičnu inteligenciju neophodnu za preživljavanje u nepovoljnim klimatskim uslovima.

"Keith (Kis) je prvi pokušao da objašnjava rasne razlike na podlozi različitog delovanja hormonalnih žlezda, zapravo na podlozi biohemizma. Ta razlika svakako ima svoje uzroke i ne može biti samo po sebi prauzrok rasnim razlikama. No, fakat je da su rase, ako ih objašnjavamo kao adaptacijske odlike čoveka, ipak u sebe dovršeni tipovi, koje ne smemo razmatrati samo kao apstrakciju, već samo s gledišta celine možda zapravo kao posebne morfološke vektore. Možemo zapaziti i već dokazati biostatističkim metodama, da - bar do sada baš u Evropi - su neke podrase ili tipovi morfološki više vezani za muški pol i za leptosomatski vektor. Alpidi na primer, su bliže evrisomatskom i ženskom vektoru, mediteranidi i atlantidi leptosomatskom i muškom. Tako se može teorijski za svaku podrasu ili tip smatrati kao "rasni znak" muškost ili ženskost i lept ili evrisomatičnost. Ovaj ovde samo za evropske podrasne tipove utvrđeni pregled može se proširiti na sve rase. Žuti - uopšte - više su evrisomatski i više "ženski" nego crnci. Među žutima su, na primer, palemongolidi više ženski i evrisomatski od sinida." (Božo Škerlj, Opšta antropologija, str. 89)

Istraživanja nivoa muškog hormona testosterona kod različitih ljudskih rasa otkrile su da je on najviše zastupljen kod pripadnike crne rase, a najmanje kod žute. Razlika u nivou hormona se izjednačava u poznim godinama, ali je ključna ona koja je postojala u vreme prenatalnog razvoja.

"Rase se takođe razlikuju u nivou testosterona što pomaže da se objasni muško ponašanje. U jednom istraživanju sa studentima koledža, nivoi testosterona bili su od 10 do 20% viši kod crnaca nego kod belaca. ... U studiji na studentima univerziteta, crni Amerikanci imali su od 10 do 15% više nivoa nego beli Amerikanci. Japanci (u Japanu) imali su čak niže nivoa. Testosteron se ponaša kao "glavni okidač." On podstiče stvari kao što su samouverenost, agresija, altruizam, kriminal i seksualnost, ne samo kod muškaraca već i kod žena takođe. Testosteron takođe kontroliše stvari kao što su mišićna masa i dubina glasa u tinejdžerskom dobu." (J. Philippe Rushton, Race, Evolution and Behavior, str. 18)

Ljudska zajednica zahteva ljude različitih sposobnosti, pored onih koje su posledica različite uloge muškog i ženskog roda. Otuda postoje razlike između ljudi i različitih ljudskih populacija koje su posledica njihovih različitih sposobnosti (darova), pa dok jedne odlikuje dar za lov, druge odlikuje dar za trgovinu, treće dar za zanatstvo, četvrte za ratarstvo, pete za stočarstvo, itd. Različiti darovi zahtevaju različite vrste inteligencije.

Ako su u prenatalnom periodu zastupljeni u većoj meri i muški i ženski hormoni, oni aktiviraju istovremeni razvoj i muške i ženske inteligencije, pa je osoba natprosečno inteligentna i samim tim obdarena za uspešno obavljanje poslova koji zahtevaju obe vrste inteligencije. Istraživanja su pokazala da takve osobe još u ranoj mladosti pokazuju izraženo interesovanje za oblast nauke. Doduše, određen procenat tih osoba u vreme puberteta postaje devijantan na seksualnom planu. A ako osobu u vreme prenatalnog razvoja odlikuje manji nivo obe vrste polnih hormona, tada je drugačiji spektar njenih razvijenih sposobnosti i ona može pojedine poslove od najpraktičnijeg životnog značaja da obavlja uspešnije nego da ima istovremeno naglašenu mušku i žensku vrstu inteligencije. Ona je sposobna da disciplinovano i pedantno obavlja svoj posao, bez skretanja na pitanja koja bi je u tom poslu dekoncentrisala i tako umanjila njenu uspešnost.

Ne može se zamisliti uspešno društvo koje čine isključivo naučnici, ratnici, trgovci, itd. One ženske osobe koje zbog svog antropološkog porekla imaju višak muških hormona, i samim tim izraženu mušku inteligenciju, normalno je da treba da se bave zanimanjima u kojima će pokazati svoju najveću osposobljenost. Isto važi i za muškarce koji imaju razvijenije ženske sposobnosti. Svaki čovek ima svoje mesto pod suncem i svojim sposobnostima može da doprinese dobru čitave ljudske zajednice.

RAZLIKE ZBOG SPOLJNIH UTICAJA

SPOSObNOSTI ADEKVATNE STRESNIM OKOLNOSTIMA I ŽIVOTNIM POTREBAMA

"Intenzivna želja ne donosi samo povoljne prilike, već i potrebne talente."
(Erik Hofer)

U zavisnosti od različitih potreba života sa kojima se čovek susreće, i koje kod njega izazivaju adekvatne umne predstave i osećanja, dolazi do aktiviranja različitih hormona koji aktiviraju sposobnosti adekvatne odgovoru na potrebe života. Psihičko stanje čoveka koje je posledica određenih stresnih okolnosti izaziva adekvatne hormonalne reakcije. Na primer, svest o opasnosti trenutno podiže nivo onih hormona (adrenalina i kortizola) koji čoveka osposobljavaju da se efikasnije suprotstavi izvoru opasnosti (sklonost muškog pola) ili da od njega pobegne (sklonost ženskog pola). Neuobičajena potreba života će aktivirati i one sklonosti kojima organizam u uobičajenim uslovima nije sklon. Mužjak pacova je prirodno nezainteresovan za svoju mladunčad, ali ukoliko on primeti da je mladunčad bez njihove majke, kod njega se aktivira snažan starateljski instinkt i on na sebe preuzima odgovornost starateljstva nad njima umesto njihove majke. Mnoštvo primera u čitavom živom svetu otkriva mehanizam otključavanja ili zaključavanja gena koji aktiviraju ili zaključavaju sposobnosti adekvatne konkretnim potrebama života. Umna predstava o potrebi života i osećanja koja su adekvatna stvarnosti, jesu važan faktor aktiviranja onih psihofizičkih sposobnosti koje su adekvatne realnim potrebama života. Međutim, umesto da svojim sposobnostima odgovara na potrebe života, čovek ima prirodnu sklonost da svojim sposobnostima odgovara na neugasive potrebe svog velikog Ega, čime i njegova hormonalna aktivnost nije adekvatna realnim potrebama života, već iracionalnim hirovima njegovog unutrašnjeg nezadovoljstva, kao i autodestruktivnim mehanizmima njegove nečiste savesti.

DESTRUKTIVNA REAKCIJA MOTIVACIJE NA STRESNE OKOLNOSTI

Da je čovek po svojoj prirodi neiskvaren, različite životne okolnosti bi kod njega, još dok je dete u razvoju, aktivirale razvoj sposobnosti koje doprinose njegovoj uspešnijoj egzistenciji. Svaki stres bi ga prirodno izgrađivao. Neprijatna osećanja bi kod deteta pobuđivala krotost i poniznost, a prijatna osećanja - zahvalnost. Još kao dete čovek bi pokazivao evolutivnu prednost u svom razvoju u odnosu na ostala živa bića. Međutim, neprijatna osećanja kod deteta provociraju sklonost ka depresivnosti, a prijatna osećanja - razmaženost, egocentričnost i sebičnost.

Na ljudski organizam, dok je još u prenatalnoj fazi razvoja, posebno utiče psihofizičko stanje majke. Njena neadekvatna ishrana ili nezrela reakcija na stres može da ostavi trajne posledice na razvoj deteta. Snažan i dugotrajan psihički stres u ranoj mladosti deteta takođe ima negativan uticaj na psihofiziologiju njegovog razvoja.

Spoljni uticaji se mogu podeliti u zavisnosti od toga da li su delovali na čoveka u vreme njegovog razvoja - kada je on bio neodgovoran za svoje reakcije i samim tim nesposoban da se odupre njihovom negativnom efektu, i na vreme njegove zrelosti - kada je čovek odgovoran za svoje postupke i sposoban da na zrelo način odgovori na svaki spoljni uticaj, bilo da je on dobar bilo da je loš. U vreme ranog razvoja loši spoljni uticaji čoveka prirodno degradiraju, a sa sazrevanjem njegove volje oni mogu, u zavisnosti od njegovog izbora, da ga izgrade ili da ga još niže degradiraju.

POSLEDICE NAMETANJA KULTURNIH VREDNOSTI

U spoljne uticaje spada pokušaj da se na dete kroz vaspitanje, a kasnije i na odraslog čoveka putem represivnih mera građanskog zakona, deluje nametanjem određenih kulturnih vrednosti.

Međutim, bez obzira koliko se kulturne vrednosti duboko usvoje, one same po sebi neće moći da promene čovekove suštinske motive. Na primer, ako su u istim spoljnim uslovima tri osobe vaspitane i naučene da poštuju iste kulturne vrednosti, konkretno, ako su naučene da treba da ustupe mesto starijoj osobi u autobusu, one će to verovatno i učiniti. Površan psiholog ili sociolog, zadojen ideologijom savremenog doba - da su okolnosti krive i odlučujuće u svemu, u ovom primeru bi našao "dokaz" da su spoljni faktori odlučujući nad nasleđem i da su put ostvarenja mira i ljubavi među ljudima. Međutim, dublja analiza bi otkrila da je jedna osoba ustupila mesto starijoj osobi iz lične sujete (ponositosti), da je druga to uradila iz svog sebičnog sentimenta, a treća iz osećanja krivice. Socijalni faktor je uspeo da kreira određeno ponašanje, ali suštinski motivi koji zavise od nasleđa ostali su nepromenjeni. Površan psiholog ili sociolog će reći da motivi nisu važni, da je postignut cilj, a cilj je bio - plemenito ponašanje. Međutim, dublja analiza bi takođe pokazala da, bez obzira koliko su same kulturne vrednosti deklarativno uzvišene, one neće biti ni od kakve koristi u konkretnim stresnim životnim situacijama. Osoba koja je iz sujete usvojila kulturne vrednosti ljubaznog i tolerantnog ponašanja prema ljudima drugačije rase,

nacije, religije ili političkog opredeljenja, može da se duži vremenski period ponaša sasvim u skladu sa usvojenim vrednostima. Ali, čim dođu stvarne probe života, u vreme stresa kojim će njen sujetni Ego da bude povređen, ona će prirodno reagovati sujetnom uvređenošću, mržnjom i na taj način otvorenim kršenjem svojih deklarativnih vrednosti. Osoba koja je kulturne vrednosti usvajala iz krivice, biće sklona da u stresnoj situaciji, pod uticajem sumnjičenja i straha od spoljnih i unutrašnjih neprijatelja pogazi svoje kulturne vrednosti. Osoba koja je na ispunjenje svojih kulturnih vrednosti pokrenuta sebičnim sentimentom, pokazaće kukavičku sklonost ka odricanju svojih vrednosti onda kada njeni sebični motivi budu bili ugroženi.

Umesto da reformiše svoje motive i tako sebe učini zrelim za susret sa iskušenjima života, čovek je sklon da traži od države da ga ona sačuva od iskušenja koja bi razotkrila lažni karakter njegovih kulturnih vrednosti. Takvo prebacivanje odgovornosti sa sebe na državu formira totalitarnu državu koja političkim i ideološkim sredstvima formira lažni mir među ljudima. Na istim principima snage Novog svetskog poretka pokušavaju da uspostave mir među narodima na globalnom nivou.

Kao što vidimo, spoljni faktori deluju samo spolja. Ni nametanje kulturnih vrednosti, niti jaka uloga države ne mogu da nadomeste sferu čovekove lične odgovornosti, čovekovog dragovoljnog i iskrenog pokajanja za motive koji su ovladali njegovom voljom.

ČOVEKOVA ZRELOST

Za razliku od perioda čovekovog razvoja, u periodu njegove zrelosti negativni spoljni uticaji ne mogu biti izgovor za neadekvatnu reakciju, jer je čovek svojim sposobnostima obdaren da vlada sobom i svetom oko sebe u skladu sa svojim razumom, savešću i slobodnom voljom. Smatra se da je punoletan čovek odgovoran za svoje postupke i da zato može da odgovara pred krivičnim zakonom za svoje neispravno ponašanje, dok deca i duševni bolesnici nisu odgovorni. Oni destruktivni motivi koji su čovekom ovladali u vreme njegovog ranog razvoja mogu u vreme njegove zrelosti da promene svoj kvalitet u željenom smeru u zavisnosti od čovekovog htenja.

U zavisnosti od našeg izbora, jedna ista stresna situacija u vreme naše zrelosti može u nama da pokrene sasvim suprotne motive. Stres koji u nama izaziva prijatne čulne doživljaje, uzvišene umne predstave i prijatna osećanja, može u zavisnosti od našeg izbora da u nama pokrene ili ljubav i zah-

valnost, ili nezahvalnost, telesnost, sujetu i sebičnost. Stres koji u nama izaziva negativne doživljaje, takođe u zavisnosti od našeg izbora, može u nama da pokrene ili dobre motive (hrabrost, odlučnost, krotost, poniznost i razumno starateljstvo), ili destruktivne motive (kukavičluk, mržnju i brigu). Smisao pozitivnog ili negativnog uticaja spoljnih okolnosti na naš duh u našim je rukama.

PROSVETITELJSKI UTICAJ NA DECU I ODRASLE

Ipak, iako spoljni faktori ne mogu da nadomeste značaj čovekove slobodne volje, oni mogu da mu pomognu da njegov pozitivan izbor bude slobodniji i lakši. Ispravnim vaspitanjem roditelj neće imati za cilj da dete oslobodi od odgovornosti za njegovo ponašanje (što je filozofija čoveka savremenog doba), niti da manipuliše njegovim prirodnim slabostima: sujetom, krivicom i sebičnošću, da bi ga naveo na poslušnost svojim a zatim kulturnim vrednostima društva u kojem ono živi. Kroz ispravno vaspitanje dete će od najranije mladosti biti navođeno da pobeđuje svoje slabosti (sujetu, sebičnost, telesnost, itd), kroz različite odgovornosti koje će roditelj na dete da stavlja adekvatno njegovoj moći da ih ono ispuni. Po čuvenom pedagogu dr Bendžaminu Spoku, takvo vaspitanje počinje veoma rano:

"Devetomesečno dete ne mora da misli kako je sve u redu ako vuče majku za nos ili grize njen obraz, nego da je dužno poštovati je. Između prve i druge godine ne treba dopustiti detetu da namerno uništava igračke ili da namerno ostavlja nered. Nakon njegove druge godine od deteta se može tražiti da pomogne majci pri spremanju svojih igračaka. U njegovoj 3. godini detetu se mogu dodeliti sitne obaveze kao što su pomaganje pri postavljanju stola ili čišćenju kosare za smeće, iako dete u tom dobu ne uštedi majci mnogo posla. U svojoj 7. i 8. godini dete treba da svakoga dana izvršava korisne poslove u kući. U porodici je dobro da deca prisustvuju razgovorima roditelja o problemima zajednice, zemlje i sveta. Deca treba da vide kako njihovi roditelji neposredno doprinose rešavanju problema time što učestvuju u društvenim poslovima i odborima za pružanje pomoći. U školi deca treba da proučavaju ne samo velika dostignuća svoje zemlje već i njene nedostatke i pogreške. ... Smatram da bi mnoga naša deca rasla srećnija kad bi stekla uverenje u detinjstvu da je najvažnije za čoveka da služi čovečanstvu i da živi prema tom idealu." (Bendžamin Spok, Kako negovati i odgajati dete, str. 6.9-10, 1971.)

Ukoliko u najranijoj fazi vaspitanje nije obavljeno kako treba, kasniji vaspitni pritisci mogu kod deteta podsticati pogrešnu upotrebu volje, pa će ono biti sklono da svoje slabosti samo potiskuje u izražavanju, umesto da ih iskreno odbacuje. To se može prepoznati po reakciji deteta koje posle vaspitnog saveta ili ukora nije rasterećeno i radosno već depresivno i utučeno. Pravilna uloga ženskog roditelja - majke, razvije kod deteta karakter opreznosti, saosećanja i samilosti, ali bez sentimentalne slabosti, a pravilna uloga muškog roditelja - oca, razvije kod deteta karakter hrabrosti i pravdoljubivosti, ali bez grubosti i surovosti. Takvo dete će ustupiti starijoj osobi mesto u autobusu zato što je odlučilo da ljude voli i poštuje, a ne zato što je na to nagnano sujetom, krivicom ili sentimentom. Čak i naknadno prosvetiteljsko buđenje svesti odraslog čoveka o ličnoj odgovornosti za sopstvene motive i postupke pružiće mu veću slobodu da sebe lakše suštinski promeni, i uzdigne iznad negativnih uticaja koji su na njega do tada delovali, bilo spolja, bilo iz sopstvene prirode.

IZOPAČAVANJE FUNKCIJE RAZLIČITIH LJUDSKIH SPOSOBNOSTI

Kada usled nezrele reakcije na životna iskušenja čovekom ovlada unutrašnje nezadovoljstvo, tada dolazi do izopačavanja različitih ljudskih sposobnosti. One tada prestaju da budu oruđe čovekove egzistencije, a postaju oruđe ugušivanja njegovog unutrašnjeg nezadovoljstva, što ima za posledicu zanemarivanje i ugrožavanje njegove egzistencije. Takođe, unutrašnje nezadovoljstvo može da navede čoveka da ne bude zadovoljan svojim mestom pod suncem, koje mu pružaju njegove realne polne, starosne, adaptivne i specifične sposobnosti kojima je po prirodi obdaren, te da traži satisfakciju u aktiviranju onih sposobnosti i karakteristika koje su samo prolazna faza u razvoju njegove ličnosti ili koje mu uopšte nisu polno, starosno i adaptivno potrebne.

RAZLIKE U POLU

Između muškog i ženskog pola postoje psihofiziološke razlike koje savršeno odgovaraju zajednici između oba pola u njihovom formiranju porodice, egzistenciji i podizanju potomstva, kao i njenoj opštedruštvenoj ulozi. Međutim, unutrašnje nezadovoljstvo duha rezultuje time da pripadnici oba pola zloupotrebljavaju one svoje posebnosti koje imaju na raspolaganju. Kako su ženi, zbog njene uloge u porodici, važnije emocije nego muškarcu,

ona je sklona da njihovom zloupotrebom postane sebičnija od muškarca. Kako je muškarcu, zbog njegove uloge u društvu, važnija umna predstava o opštem značaju i vrednosti onoga što radi, on je sklon da postane ponositi i sujetniji nego žena. Zbog sebičnosti, žena se više brine nego muškarac, a zbog sujete, muškarac je uvredljiviji od žene. Za razliku od žene koja je u određenoj meri zavisna od muškarca, muškarac je samostalniji, pa se ženska zavisnost može izopačiti u njenu autoritarnu potrebu da neko drugi misli i odlučuje umesto nje same, a muškarčeva nezavisnost u iracionalnu nezavisnost koja je sama sebi cilj - oholost. Žena je prirodno saosećajnija od muškarca, što može kod nje da se izopači u sentimentalnu slabost i usko-grudu zainteresovanost samo za one osobe sa kojima je bliska. Muškarac je preorijentisan na pitanja od opšteg značaja u društvu, što kod njega može da se izopači u bežanje od konkretnih životnih odgovornosti u nepraktično filozofiranje o političkim i drugim pitanjima od opšteg značaja. Žena je emotivno strašljivija od muškarca, zato što nije osposobljena za fizički obračun sa neprijateljem porodice, pa ta njena adaptivna posebnost može da se izopači u kukavičluk, sumnjičavost i sklonost ka opterećivanju osećanjem krivice. Muškarac je prirodno pravdoljubiviji od žene, što može da se izopači u njegovu gordost i surovost. Takođe, muškarac ima prirodnu odgovornost da svojom moći i uticajem bude izvor sigurnosti i fizičke odbrane svoje žene i porodice, što može da se izopači u njegovu želju za moć, sklonost ka nasilju i agresivnost. Zato je učestalost kriminala mnogo veća kod muškog nego kod ženskog pola.

PODELA HOROSKOPSKIH ZNAKOVA NA OSNOVU POLNIH POSEBNOSTI

Jedna od podela astroloških znakova je prema tome koliko su oni "muški" ili "ženski". Kako nam takva podela najviše ukazuje na poreklo posebnosti različitih znakova, mi ćemo se te podele držati u njihovoj psihološkoj i antropološkoj analizi.

Horoskopski znaci sa izraženim muškim atributima jesu Vaga, Strelac, Ovan i Lav. Kod njih vidimo izopačavanje različitih atributa muškog pola koji bi inače imali korisnu funkciju, dok ovako, pod uticajem unutrašnjeg nezadovoljstva duha, oni postaju destruktivni.

Muška sposobnost apstraktnog razmišljanja koju odlikuje sposobnost preispitivanja vrednosti i opšteg značaja sopstvenog ponašanja, izopačava se u sujetnu opterećenost predstavom o sopstvenoj uobrazenoj vrednosti i veličini kod svih muških znakova, a u "najčistijem" obliku kod psihološkog

tipa Vage. Muška samostalnost i nezavisnost se pretvara u oholost kod psihološkog tipa Strelca. Kod istog tipa lovački dar se transformiše u sklonost ka avanturizmu. Muški autoritet, dostojanstvo i pravdoljubivost se izopačava u gordost i gnevljivost psihološkog tipa Ovna. Muška sposobnost uticaja i moći predviđena za upravljanje društvenim odnosima (dar vođe), kao i za zadovoljenje potreba i odbranu sopstvene porodice, transformiše se u želju za moć i sklonost ka nasilju psihološkog tipa Lava.

Pojedini astrolozi svrstavaju u muške znakove i znak Blizanaca, a pojedini ga smatraju neutralnim. Blizanac zapravo predstavlja vrlo umerenu kombinaciju različitih muških i ženskih posebnosti. Izražena ženska komunikativnost i pričljivost koja ima za svrhu da se deca nauče da govore, izopačava se kod ovog znaka (kao i kod Strelca) u sklonost ka psihičkom pražnjenju kroz brbljivost. Usmerenost majke ka sopstvenoj deci i porodici pretvara se u egoističnu narcisoidnost koja je nezainteresovana za potrebe drugih i koja se zatim u kombinaciji sa muškom razumnošću pretvara u koristoljubivost.

Horoskopski znaci sa izraženim ženskim atributima jesu Rak, Riba i Devica. Kod njih takođe vidimo izopačavanje prirodnih atributa ženskog pola pod uticajem nezadovoljstva duha.

Ženska sposobnost emotivnog doživljaja stvarnosti koja ima svrhu prepoznavanja potreba osoba sa kojim je u bliskom neposrednom kontaktu, izopačava se u sebičnu sentimentalnost kod svih ženskih znakova, a posebno kod psihološkog tipa Raka. Ženska potreba za sigurnošću koju joj pruža muškarac, izopačena je u potrebu za autoritetom koji će da misli i odlučuje umesto nje same, što je takođe odlika Raka, Ribe i Device. Izražena materinska osećanja pretvaraju se u sebičan odnos ropske vezanosti prema deci kod psihološkog tipa Raka. Adaptivni atribut za hladnu klimu - skupljački dar izopačava se u izraženu posesivnost prema stvarima i stvorenjima i kod Raka i kod Device. Devicu odlikuje smanjen nivo hormona, pa je emotivno hladna (manjak ženskih hormona) i bez sklonosti ka filozofiranju o višem smislu svojih postupaka (manjak muških hormona). Devicu odlikuje izražena sklonost ka zloupotrebi adaptivne potrebe za pravljenjem zaliha, što je čini škrtom. Psihološki tip Ribe je blizak tipu Raka, ali bez adaptivnih atributa za hladnu klimu - skupljačkog instinkta za pravljenjem zaliha, a takođe i bez izraženog materinskog instinkta, ali sa izraženijom imaginacijom tj. značajnijom ulogom desne moždane hemisfere (centrom umetničkih sklonosti), u čemu je blizak Strelcu. Sklonost ka saosećajnosti je kod psihološkog tipa Ribe pretvorena u sentimentalnu slabost i u funkciji je od-

brambenog mehanizma samosažaljenja, kojim se taj tip predstavlja jadnim i tako odriče odgovornosti za svoje postupke. Astrolozi svrstavaju znak Škorpije u ženske znakove, iako on zapravo pokazuje izražene muške i ženske polne attribute kod oba pola, a u svojoj psihi izraženu sferu čulnosti. Višak muškog hormona testosterona čini osobu hrabrijom, što može da se izopači u nepromišljenu i fanatičnu hrabrost onih antropoloških tipova koje odlikuje višak muških hormona, dok manjak muškog hormona prirodno osobu čini plašljivijom, što može da se izopači u kukavičluk i sumnjičavost.

RAZLIKE U ŽIVOTNOJ DOBI

"Ko u mladosti nije bio komunista, a u starosti konzervativac, ili je glup ili ne voli svoju zemlju" (Vinston Čerčil)

Jedan isti čovek pokazuje različitu vrstu i nivo svojih psihofizičkih sposobnosti u zavisnosti od svoje životne dobi. U vreme ranog razvoja sposobnosti deteta su usmerene na njegove osnovne egzistencijalne potrebe - na uzimanje hrane i na vršenje nužde. Zadovoljenje ili nezadovoljenje njegovih potreba izaziva adekvatne prijatne ili neprijatne čulne doživljaje, umne predstave o sigurnosti ili nesigurnosti, i adekvatna prijatna ili neprijatna osećanja. Na taj način dete postaje svesno svoje potrebe, i zatim može da skrene pažnju roditelja koji će njegovu potrebu da zadovolji.

Međutim, kao i odrastao čovek, tako i dete ima iskušenje da dozvoli da njime ovlada unutrašnje nezadovoljstvo (koje pojedini psiholozi nazivaju pojmom "libida") koje će u tom slučaju da "parazitira" na detinjim prijatnim ili neprijatnim doživljajima. Nezadovoljstvo izopačava funkciju čulnih, umnih i emotivnih doživljaja kod deteta, i navodi ga da na prijatne doživljaje stvarnosti odgovara sebičnošću (prepoznavanjem izvora satisfakcije kojom se ugušuje unutrašnje nezadovoljstvo), a na neprijatne destrukcijom (prepoznavanjem povoda za "psihičko pražnjenje" kroz destruktivnu manifestaciju svog unutrašnjeg nezadovoljstva).

Bez uplitanja unutrašnjeg nezadovoljstva dete bi imalo osećanje nesigurnosti dokle god doživljava objektivni stres koji izaziva adekvatno osećanje nesigurnosti. Sa zadovoljenjem njegove potrebe za sigurnošću, njegovu osećanje nesigurnosti bi bilo zamenjeno adekvatnim osećanjem sigurnosti. Međutim, ukoliko je osećanje nesigurnosti bilo iskušenje detetu da njim ovlada unutrašnje nezadovoljstvo, tada roditelj može biti zbunjen kada primeti kako je dete nezadovoljno i depresivno uprkos tome što su

njegove realne potrebe zadovoljene. Nezadovoljstvo koje je detetom ovladalo u vreme njegovog ranog razvoja, može da ostane tokom čitavog njegovog života. Njegova potreba, uprkos svesrdnom objektivnom i emotivnom zadovoljavanju, u tom slučaju, ostaje neutoljiva. Unutrašnje nezadovoljstvo dovodi do zastoja u duševnom razvoju deteta zbog njegovog vezivanja za izvor doživljaja koji su odgovor ne na realne potrebe života, već na iracionalne porive njegovog "libida". Takvo vezivanje psihoizi nazivaju pojmom učvršćenja (fiksacije):

"Duševni razvoj deteta odvija se postupno kroz pojedina razdoblja. U svakom novom, uznapredovanom i uslovno rečeno zrelijem razdoblju zaostaju i učvršćuju se (fiksiraju), u manjem ili većem obimu zaostaci, uporišne tačke, prethodnog razdoblja. Koliko će se razvoj zadržavati i učvrstiti na jednoj ravni zavisi od bioloških obeležja ali i iskustva deteta u odnosima sa okolinom. Pod pritiskom loših iskustava i jakih osujećenja, dete doživi snažan strah i strepnju i "okleva" da se izlaže novim, bolnim i osujećujućim iskustvima. Ono se oseća mnogo sigurnije u već zauzetom položaju, "busiji". Kao da mu se "ne ide dalje", "ne raste" i "ne razvija", jer bi ova nova iskustva u odnosima mogla biti neizdrživo bolna. Tu počinju prava vezivanja i učvršćenja nagonске energije u pojedinim fazama razvoja." (Nevenka Tadić, Psihijatrija detinjstva i mladosti, str. 69)

Učvršćivanje (fiksacija) je utoliko jače ukoliko je dete više osujećivano u svojim težnjama i potrebama, ali i u slučaju njegovog preteranog zadovoljavanja:

"Preterana zadovoljavanja i preterana osujećenja olakšavaju učvršćivanje jer dete, zahvaljujući preteranoj popustljivosti, nije osposobljeno da izdrži čak ni blaga osujećenja." (Isto, str. 70)

Postoje različite faze razvoja ličnosti koje imaju za svrhu da čoveka osposobe da se od sebe samog okrene ka drugim ljudima i da mu podare zrelu funkciju u braku, porodici i društvu. Međutim, sve te faze razvoja ličnosti mogu biti objekat čovekove zloupotrebe, svojevršne fiksacije i njihovog prolongiranja na ostatak života, i samim tim čovekovog nesazrevanja. U zavisnosti od toga ka kojim aktivnostima je "libido" usmeren psihoizi su uočili različite faze razvoja detinje ličnosti. Oralna faza traje od rođenja do približno druge godine života, analna - od druge do treće, rana genitalna - od treće do pete, i faza mirovanja tj. ovladavanja intelektualnim delatnostima - od pete do osme godine života.

"Vremenski posmatrano, polno uobličavanje jedinke sastoji se od nekoliko perioda: u prvom, jedinka se bavi sopstvenom ličnošću kao objektom svoje erotike (autoerotični period), kasnije obraća svoju pažnju na drugu osobu (aloerotični period), prvo istog pola (homoeerotični period), a zatim suprotnog pola (heteroeerotični period)." (Aleksandar Kostić, Polno sazrevanje - III, str. 80)

Prvo neprevaziđena okrenutost ka sebi samom, a zatim okrenutost ka drugoj osobi, ali istog pola, mogu takođe da postanu izvor satisfakcije čovekovog unutrašnjeg nezadovoljstva, i samim tim uzrok stagnacije čovekovog psihofizičkog razvoja i izopačene funkcije njegove seksualnosti koja će ceo ostatak života da pokazuje sklonost ka samozadovoljavanju i homoseksualnosti. Zato je opasno pobuđivanje seksualnog interesovanja kod omladine pre vremena njene završene psihofizičke zrelosti, pre njenog zrelog osposobljavanja da živi za drugu osobu suprotnog pola.

U vreme puberteta javlja se prirodna potreba čoveka za samostalnošću, nezavisnošću od autoriteta roditelja i preuzimanjem na sebe odgovornosti za svoje postupke, što u slučaju nezrelosti može da se pretvori u izopačenje gordosti i buntovnosti prema autoritetima bilo koje vrste.

Izražena čulnost u vreme puberteta predstavlja iskušenje čoveku da traži satisfakciju u čulnom užitku (hrani i seksualnosti). Ako se ne pobeđi unutrašnje nezadovoljstvo usmereno ka užitku u hrani (proždrljivost), ono će ga navesti da uzima neumerenu količinu hrane i onda kada se njegov nagli fizički razvoj već završio i kada potrebe života ne zahtevaju toliku količinu hrane. Jednostavno rečeno - zdrava čulnost i zdrava potreba za osamostaljivanjem mogu da se izopače u hedonizam i buntovno herojstvo. Ukoliko ne pobeđi iskušenje svog unutrašnjeg nezadovoljstva, čovek je sklon da se kao "davljenik za slamčicu" hvata za različite izvore satisfakcije, koji ga navode na postupke koji su nesvrhoviti realnim potrebama sopstvenog života i života drugih ljudi. Pubertet je vreme intenzivnog razvoja ličnosti, pa svako nezrelo aktiviranje i prolongiranje sposobnosti koje nisu odgovor na realne potrebe života, dovodi do poremećaja u čovekovom razvoju i posledica koje on može imati čitavog života.

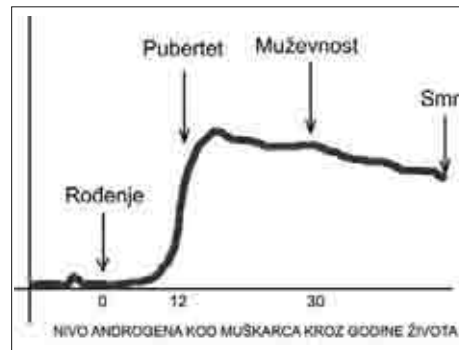
Traženje satisfakcije u telesnim doživljajima može da dovede do zanemarivanja i zakržljavanja ženske i muške inteligencije, i onemogućavanja konačnog sazrevanja ličnosti. Nepobedeno unutrašnje nezadovoljstvo usmereno ka traženju i osvajanju bračnog saputnika može da odloži zaključava-

nje potrage za saputnikom i posle njegovog ulaska u bračnu zajednicu, i da ga na taj način učini promiskuitetnim. Nepobedena telesnost je često uzrok raspada porodice a isto tako i same civilizacije koja promovise hedonizam.

"Krajnji smer seksualnog vaspitanja u nubilitno* doba - i jedan od najbitnijih - jeste razvijanje i podržavanje namere i volje za sklapanje braka i osnivanjem porodice, i razvijanjem odgovornosti. U isto vreme to znači suzbijanje protivbračnog raspoloženja, koje je najčešće posledica želje za rasmusničkim, egocentričnim životom, lišenim svake obaveze i osećanja prema drugom. Suzbijati podavanje ličnoj ugodnosti i uživanjima, potiskivati interes sopstvene ličnosti pred dužnostima prema drugim, doći do uverenja da se najviši stepen lične sreće postiže u braku kao dobar supružnik i roditelj, što znači da se tek u plodnom braku može naći pravi smisao života, biti svestan da na ovom svetu nismo radi sebe nego radi potomaka i budućnosti naroda - eto glavnih direktivnih linija tog vaspitanja u nubilitno doba." (Aleksandar Kostić, Polno sazrevanje - III, str. 101-102)

Sledeće životno doba takođe odlikuju specifična iskušenja.

Žena može da zloupotrebi svoja materinska osećanja i da razvije sebičan odnos prema svome detetu, zbog kojeg će biti sklona da zanemari njegove stvarne potrebe, i da ugađa njegovim slabostima da bi kao roditelj na taj način izgradila svoj uticaj nad detetom. Ukoliko muškarac nije pobedio unutrašnje nezadovoljstvo, tada će imati iskušenje da svoje sposobnosti moći i uticaja (koje inače imaju za svrhu da sačuvaju njegovu porodicu), okrene protiv sopstvene porodice i da prema svojoj supruzi i deci ispoljava nasilje i agresiju. Hormoni pokreću različite sposobnosti u različitim periodima života. Dok sa početkom puberteta hormoni posebno aktiviraju seksualna interesovanja i sposobnosti, u dobu oko tridesete godine oni aktiviraju interesovanja i sposobnosti za pitanja od opšteg društvenog značaja. Dok se seksualno interesovanje prethodno izopačavalo u seksualnu opterećenost, interesovanje za pitanja od opšteg društvenog značaja se sada izopačava u preosetljivu mušku sujetu, sklonu

* Nubilitno doba je doba kada je osoba sposobna za brak.

uvređenosti, grubosti i agresiji. Naime, u zreloj dobi dolazi do maksimalnog izražaja posebnost muškog pola u njegovoj potrebi da ono što on radi bude vredno i značajno, pa ako je ta predstava o njegovoj vrednosti izopačena u potrebu koja je sama sebi cilj, ona muškarca čini sujetnim, i samim tim sujetno osjetljivim, uvredljivim i agresivnim.

Nivo hormona opada u poznijim godinama, životne funkcije i sposobnosti slabe, pa ukoliko čovek nije pobedio svoje telesne, sujetne i sebične želje, on gubi oruđe njihovog zadovoljavanja. Samo nezadovoljstvo, ukoliko mu se on ne suprotstavlja, i dalje ostaje. Kako tada doživljaj užitka postane slabiji od osećanja krivice, dolazi do nadvladavanja osećanja krivice i potiskivanja nepobedenih želja u podsvest. To dovodi do formiranja ličnosti sklone autoritarnosti, lažnom moralisanju, strogosti i licemernom osuđivanju mladih ljudi, koji su svoje želje sposobniji da zadovolje.

Nezadovoljstvo duha se ne može ukloniti nikakvom promenom hormonalne aktivnosti. Ono se ne može ukloniti niti smanjenjem strasti, bilo prirodnim koje se javlja u starosti, bilo veštačkim kroz tablete za smirenje ili možda neakvim tehnikama meditacije, već jedino čovekovim iskrenim pokajanjem za unutrašnje nezadovoljstvo duha, koje izopačava njegove sposobnosti u grešne i samopravedne motive ponašanja.

HORMONALNA AKTIVNOST	MUŠKI HORMONI	ŽENSKI HORMONI	VIŠAK HORMONA	MANJAK HORMONA
ŽIVOTNO DOBA I POL	MUŽEVNOST	ŽENSTVENOST	PUBERTET	STARAČKO DOBA
MOTIVACIONI PRIORITETI	VREDNOST	EMOTIVNOST	ČULNOST	SAVESNOST
PRIRODNA INTELIGENCIJA	APSTRAKTNA	EMOTIVNA	KREATIVNA	PRAKTIČNA
ISKUŠENJE KA IZOPAČENJU	SUJETA I UVREDLJIVOST	SEBIČNOST I KUKAVIČLUK	TELESNOST I BUNTOVNOST	KRIVICA I LICEMERSTVO
ASTROLOŠKI TIP	OVAN, LAV, STRELAC	RAK	ŠKORPIJA	DEVICA
ANTROPOLOŠKI TIP	DINARAC, ATL. MEDITERAN. KROMANJONAC	MONGOL	SEMIČANIN	ALPID
STRANAČKO OPREDELJENJE	SRS	DS	LDP	DSS

ČETIRI EKSTREMNE POZICIJE LIČNOSTI, HORMONI, ANTROPOLOŠKO POREKLO, SKLONOSTI I ISKUŠENJA

PODELA HOROSKOPSKIH ZNAKOVA NA OSNOVU ŽIVOTNE DOBI

Čovekovo sazrevanje ličnosti često biva ometeno sklonošću da radi sopstvene nezrele satisfakcije prolongira i odlaže zaključavanje onih sposobnosti koje mu više nisu potrebne radi egzistencije i kada potrebe života stavljaju pred njega druge prioritete kojima odgovara aktiviranje drugačijih sposobnosti. Astrolozi tvrde za Škorpiju da ga odlikuje izražena čulnost, naglašeni polni atributi, bubuljice i izražen telesni miris, što su sve odlike puberteta. Njegovo iskušenje je da zbog zloupotrebe čulnosti prolongira elemente puberteta na ceo ostatak života. Jednu varijantu Škorpije odlikuje i prolongiranje buntovnog karaktera koje je takođe iskušenje puberteta. Psihološki tip Device odgovara starijim osobama kod kojih je smanjen nivo hormona, što može da predstavlja iskušenje za lažno moralisanje.

RAZLIKE IZMEĐU RASA NASTALE ZBOG RAZLIČITIH ADAPTIVNIH ATRIBUTA

Razlike između ljudskih rasa koje su posledica njihove adaptacije na različite klimatske ekstreme takođe mogu izgubiti svoju ispravnu funkciju pod uticajem čovekovog unutrašnjeg nezadovoljstva. Kako žutu rasu odlikuje adaptivna sklonost ka pravljenju zaliha hrane za periode oskudice i mraza, ona može postati objekat čovekove satisfakcije, što se u tom slučaju manifestuje kroz škrtost, posesivnost i potrebu za skupljanjem nepotrebnih stvari. Možda otud i potreba nekih ljudi da se zanimaju filatelijom, numizmatikom, skupljanjem salveta, značaka, sličica, itd. Kako su razlike između rasa u nekoj meri praćene i različitim nivoima muških i ženskih hormona, možemo kod čitavih populacija prepoznati zloupotrebljene pojedine muške ili ženske attribute. Kod rasa koje odlikuje višak muških hormona, primećujemo kod oba pola sklonost ka nasilju, sujeti, oholosti, gordosti i moći, dok kod rasa koje odlikuje višak ženskih hormona takođe kod oba pola primećujemo sklonost ka sebičnosti i autoritarnoj zavisnosti od političkih i ideoloških autoriteta. Kod rasa koje odlikuje smanjen nivo hormonalne aktivnosti možemo da primetimo sklonost ka emotivnoj hladnoći, strogosti, formalizmu i licemerstvu što je inače odlika nekih ljudi u poznijim godinama, dok kod rasa koje odlikuje višak i muških i ženskih hormona možemo da primetimo sklonost ka izraženom telesnom užtku tipičnom za doba puberteta.

Grafikon (desno) pokazuje različit nivo kriminala u zavisnosti od rasnog porekla. Kod žute rase primećujemo najniži nivo kriminala, što je u skladu sa antropološkim saznanjima da žutu rasu odlikuje manji nivo muških hormona i samim tim više izraženi ženskasti atributi u odnosu na sve druge rase:

"Žuti - uopšte - su više evrisomatični i više "ženski", nego crnci." (Božo Škerlj, Opšta antropologija, str. 89)

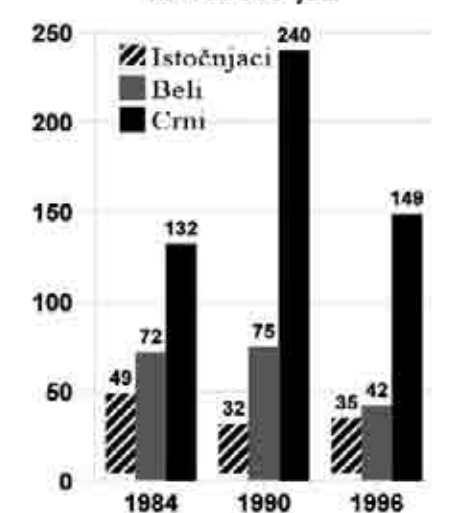
Kako ženske osobe crnackog porekla imaju višak muških hormona, sada nam je sasvim objašnjivo zašto od svih ubistava koje u SAD učine ženske osobe, 75% čine crkinje, a svega 13% belkinje (J. Philippe Rushton. Race, Evolution, and Behavior, p.14).

U analizi sklonosti ka kriminalu treba uzeti u obzir i faktor prosvetćenosti, koji na temelju probuđene svesti o čovekovoj ličnoj odgovornosti uzdiže samog čoveka iznad njegovih prirodnih sklonosti i negativnog uticaja spoljnih faktora. Narodi severne Evrope su pokazivali veoma visok nivo kriminalnog ponašanja pre svog novovekovnog prosvetiteljstva, a odricanjem od ideje prosvetiteljstva, došlo je do njihove dekadencije i ponovne eskalacije kriminala.

RAZLIKE IZMEĐU RASA PODRAŽAVANE UTICAJEM JEZIČKIH BARIJERA

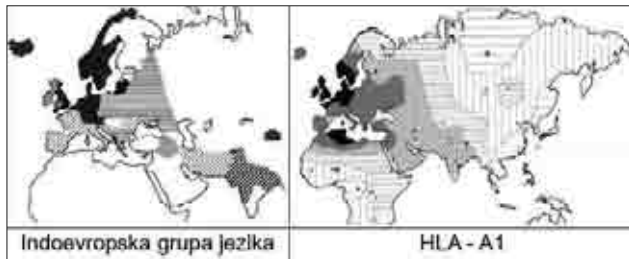
Unutar crne, žute i bele rase postoje i različite podrase, čiji je nastanak posledica njihove adaptacije adekvatnim talentima na određena zanimanja koja odgovaraju njihovim specifičnim uslovima života. Njihov antropološki entitet je sačuvan kroz duži vremenski period pod uticajem jezičkih barijera. U svetu postoji nekoliko desetina različitih jezičkih grupa. Svaku jezičku grupu odlikuje fond jedinstvenih zajedničkih korena reči i jedinstvenih gramatičkih principa, kojima se ona razlikuje od ostalih jezičkih grupa. Takve razlike između jezičkih grupa otkrivaju da su njihovi no-

Interpol: Stopa kriminala za tri rase (ubistva, silovanja i teška nasilja) na 100 000 ljudi

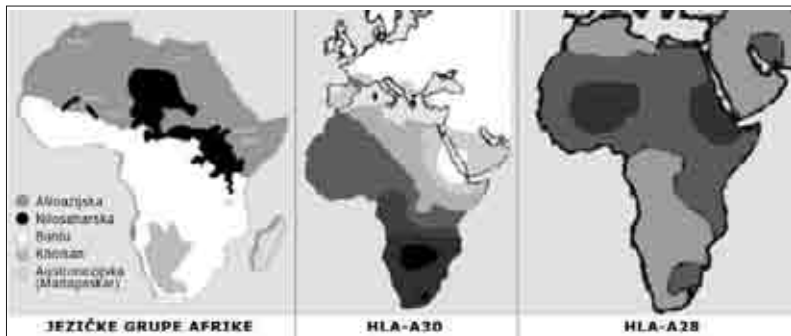
Izvor: Third Unabridged Edition of Race Evolution, and Behavior (pp. P-24, 159, 237).

siooci duži vremenski period živeli u međusobnoj izolaciji, inače jedinstvenosti jezičkih grupa ne bi bile tako očigledne. Takav period lingvističke izolacije ukazuje i na period genetičke izolacije onih populacija koje su bile nosioci jezičkih grupa. Između geografske rasprostranjenosti različitih jezičkih grupa i rasprostranjenosti antropoloških populacija možemo videti korelaciju koja nam otkriva da je nekada davno svakoj jezičkoj grupi odgovarala određena antropološka populacija.

Na primer, rasprostranjenost indoevropske jezičke grupe se poklapa sa rasprostranjenošću antigena HLA-A1 koji odlikuje nordijski antropološki tip,

što ukazuje na to da su izvorni nosioci indoevropske grupe jezika bili nordidi. Na isti način se može utvrditi da nosiocima uralske jezičke grupe odgovaraju ugrofinci (baltidi). Nosiocima altajске jezičke grupe odgovaraju mongoli. Nosiocima afroazijske - semićani (armenoidi i orijentalidi); sinotibetanske u centralnoj i istočnoj Aziji - sinidi; nilosaharske u Africi - niloti, itd.

Na osnovu različitog stepena međusobne strukturalne bliskosti genetičkih markera koji odlikuju različite antropološke populacije, možemo te populacije da svrstamo prema različitoj međusobnoj genetskoj bliskosti. Na primer, genetska analiza nordijskog antigena HLA-A1 pokazuje njegovu vrlo malu strukturalnu razliku u odnosu na genetičke markere koji odlikuju žutu rasu. Nordijski HLA-A1 je veoma blizak sa HLA-A3 (alpidima i baltidima), A11 (paleomongolima), A30 (populacijom sa elementima žute rase, koja je u Africi dominantna kod Bantu crnaca, Bušmana i Hotentota; a u

nekoj meri i kod Baskijaca). Ista genetska metoda otkriva da su dinarci (HLA-A2) po svom poreklu bliski svim mediterancima (A2, A19), drevnim kromanjoncima (A28), crncima nilotima u Africi (A28) i sinidima (A19) u severoistočnoj Kini i Koreji. Semićani (kojima pripadaju izvorni Jevreji i Arapi) otkrivaju genetsku bliskost sa srodnim populacijama na području Indije (Dravidima) i određenim populacijama dalekog Istoka (jednim elementom Eskima, Indijanaca Kanade i Japanaca). Semićani su izmešani i sa gotovo svim afričkim populacijama, posebno sa njihove muške strane. Populacije koje su međusobno genetski bliske, otkrivaju bliskost i po svojim karakternim iskušenjima. Dok razne grane semićana pokazuju sklonost ka telesnosti, dotle populacije koje su bliske dinarcima otkrivaju sklonost ka sujeti (ponositosti, gordosti, oholosti, želji za moć), a populacije koje su bliske mongolima pokazuju sklonost ka sebičnosti i koristoljubivosti.

Danas, iz ideoloških razloga, mnogi polaze od dogme da psihičke razlike između rasa ne postoje. Međutim, zanimljivo je zapažanje psihologa Dr Ričarda Lina, koji u svom delu "Rasne razlike u inteligenciji: evoluciona analiza" (2006. god.) piše da je "teza po kojoj su se tokom stotinak hiljada godina ljudi razdvojili geografskim barijerama u različitim delovima sveta razvili u deset raznih rasa, koje imaju izražene genetske razlike kada je reč o morfologiji, krvnim grupama i učestalosti genetskih oboljenja, a istovremeno imaju identičan genotip inteligencije, do te je mere neverovatna da oni koji je zagovaraju ili uopšte ne poznaju osnovna načela evolucione biologije, ili pak imaju politički cilj koji nalaže osporavanje važnosti rase. A možda je i jedno i drugo u pitanju."

Kritičari postojanja razlika između različitih rasa često iznose primedbu da ne postoje čiste rase. Ako analiziramo dve populacije pasa, od kojih se jedna igra u jednom parku u Americi, a druga u drugom parku u Evropi, mi ćemo zaista primetiti da su razlike između pojedinih pasa unutar svake populacije veće nego kada se porede proseci tih populacija pasa između sebe. Ali zbog te činjenice tvrditi da ne postoji razlika između koker španijela i pit bula jeste zaista neozbiljno. Otuda i u jednoj istoj ljudskoj populaciji srećemo pojedince koji nisu identičnih već međusobno vrlo različitih psihofizičkih posebnosti (koje su astrolozi prepoznali i krstili različitim astrološkim znacima). U relativno širokom rasponu se kreću razlike između ljudi u njihovoj telesnoj visini, boji kose, očiju, visini i vrsti inteligencije, temperamentu i psihološkom tipu. Dakle, iako su predstavnici različitih ljudskih rasa danas između sebe izmešani više nego različite vrste pasa, to ne stvara nikakav problem za prepoznavanje njihovih posebnosti (što nam jasno ot-

kriva antropološko - astrološko iskustvo), a razlog je u jednostavnoj činjenici da se geni nasleđuju u čitavim blokovima (delovima tj. parčićima hromozoma). Mozaični blokovi koji determinišu važne elemente ljudske motivacije i fizičkog izgleda, vrlo teško mogu da se sitnije razbiju i da izgube svoju fenotipsku prepoznatljivost tj. za takav proces potrebno je da više od nekoliko hiljada godina različite ljudske rase žive zajedno. Dokle god budemo između ljudi prepoznavali njihove fizičke posebnosti, prepoznavaćemo i psihičke.

Mnogi astrolozi su u stanju da na osnovu fizičkog izgleda pretpostave kom znaku ili podznaku pojedinac odgovara, čime zapravo oni prepoznaju antropološko poreklo pojedinca. Zapravo, astrolozi su primetili da postoji veza između izgleda i psihološkog tipa, koju oni sami zbog svog sujeverja ne vezuju za čovekovo antropološko poreklo, već za astrološki faktor. Na primer, astrolozi tvrde da rani gubitak kose (ćelavost) odlikuje znakove Lava, Ovna i Strelca, koje po horoskopu odlikuju izraženi muški atributi (astrolozi takođe tvrde da su to vatreni, energični i kolerični horoskopski znaci). Da li je u nauci poznata ikakva korelacija između čovekove muškosti i ranog opadanja kose? Utvrđeno je da visok nivo muškog polnog hormona testosterona dovodi do ranog opadanja kose. Dakle, uzrok izraženih muških psiholoških atributa pomenutih horoskopskih znakova i njihovog ranog opadanja kose je zajednički, a to je višak muškog hormona testosterona. Takođe, astrolozi tvrde da osobe koje su rođene u znaku Lava odlikuje lavlji izgled, jake kosti i viša telesna visina; što su zapravo atributi povećanog lučenja hormona rasta (plod prednjeg režnja hipofize): "Visina im može dosegnuti i preko 2 m. To orijaštvo nastaje zbog toga što hipofiza u pojačanoj meri luči svoj hormon rasta u vreme kada rast kostiju još nije završen. Ali, ako hipofiza nastavi proizvodnju svog hormona onda kada je rast kostiju sasvim završen, tada se razvijaju ljudi s visokim nogama i dugačkim rukama (akromegalija), ili pak vidimo da su se uz takav rast pojedine kosti lice osobito razvije. Tada takvi ljudi dobijaju lavlji izgled." (Dr Davor Rogić, O spolu, o porođaju, o novorođenčetu, str. 31) Dakle, astrolozi imaju iskustvo koje bi moglo da bude od velikog doprinosa antropologiji, jer su primetili i zabeležili jasnu korelaciju između čovekovih psihičkih i fizičkih atributa, i time čak sakupili obimne dokaze da poreklo različitih psiholoških tipova nije u astrološkom faktoru već u nasleđu.

Astrolozi po inerciji pokušavaju da sve postojeće fizičke posebnosti (na primer, boju očiju, razne nasledne bolesti...) dovedu u korelaciju sa određenim psihičkim posebnostima koji po njima imaju zajednički astrološki

uzrok. Međutim, samo određeni fizički atributi pokazuju korelaciju sa određenim psihičkim posebnostima - oni koji imaju izvoriste u zajedničkom genu (uglavnom vezanim za funkciju hormona) ili koji imaju izvoriste u različitim genima ali se nasleđuju u zajedničkom parčetu hromozoma i tako ostaju zajedno uprkos mešanju sa genetikom ljudi drugačijeg porekla. To je dokaz da astrološki faktor ne stoji iza određenih tipova, već logika i principi genetskog nasleđivanja.

Pa zašto se onda astrolozi ipak radije odlučuju da istražuju položaj zvezda na nebu nego svoje pretke i antropologiju? Ako im je cilj ljudska psihologija, zašto se ne bave njom, nego astrologijom?

Odgovor na ovo pitanje je istovremeno odgovor na pitanje zašto čovek ima potrebu za sujeverjem. Zato što sujeverni način razmišljanja čoveka oslobađa od sopstvene odgovornosti. Ako moja sudbina zavisi od položaja nebeskih tela, onda ja tu ništa ne mogu da uradim, jer ne mogu da promenim položaj nebeskih tela. Mogu samo da se informišem o svojoj sudbini, ali ne i da je promenim, jer šta ja mogu protiv "više sile"?! Čak i ako smatram da imam slobodnu volju, verovanje u astrološki faktor će mi podsvesno predstavljati iskušenje da izbegavam suočavanje sa sopstvenom odgovornošću za svoje postupke, jer ću se baviti zvezdama, umesto svojim duhom. Međutim, ako sam svestan da je izvor problema u meni i u mojoj prirodi, onda sam prirodno skoncentrisan na stvarni izvor mojih problema, a ne na zvezde, i suočen sa sopstvenom grešnošću suočavam se sa odgovornošću da radim na sebi i da nadvladam grešne sklonosti svoje prirode u svom korenu.

No, možda će pojedini astrolozi pokušavati da dokažu da astrološki faktor deluje na naše nasleđe i da nas on čini grešnim, jedne na jedan, a druge na drugi način. Međutim, da li je za naše nasleđe presudan trenutak rođenja, od koga po astrolozima zavisi naša sudbina? Ne, jer se nasledne osobine determinišu oko devet meseci ranije, u trenutku začeća, a ne u trenutku rođenja. Pored toga, osoba ne može ništa više da nasledi od onoga što joj njeni roditelji pružaju na raspolaganju. Roditelji nam pružaju na raspolaganju četiri seta gena u trenutku začeća. Od svakog roditelja ponaosob mi možemo da nasledimo samo po jedan gen, od dva ponuđena po roditelju, za svaku osobinu. Bez obzira na horoskopski znak u kojem smo rođeni, mi ne možemo da povučemo ništa više od onoga što su nam roditelji pružili. Ako oba naša roditelja nemaju gen za tamnu boju kose, već oba imaju po dva gena za svetlu kosu, mi ne možemo da dobijemo tamnu kosu ma u kom znaku ili podznaku da smo se rodili.

Pogledajmo kako taj princip funkcioniše kod različitih vrsta pasa. Znamo da postoje razne vrste pasa koje se razlikuju po svom karakteru i izgledu. Specifična šara na krznu jedne vrste psa svakako nije izvor karakterne posebnosti te vrste, već se nasleđuje zajedno sa njenim karakternim posebnostima, pa mi po toj šari znamo da je taj pas određenog karaktera i iskustvom sa psima koji imaju tu šaru formiramo ono što bi možda neki nazvali stereotipom o toj vrsti psa. Na primer, formiramo stereotipe da je koker španijel jako dobar prema deci, a da je pit bul veoma nezgodan i agresivan pas. Isto tako i kod čoveka, njegova niska ili visoka telesna visina, ili neki drugi fizički atributi ne mogu da determinišu psihičke attribute ličnosti, već jedino mogu da se zajedno nasleđuju, ili da imaju zajednički genetski uzrok. Spoljnjim izgledom organizam otkriva ostalim pripadnicima svoje ili druge vrste šta od njega mogu da očekuju, kao što je to slučaj sa estetskom razlikom između polova. Takođe, kao što smo već skrenuli pažnju - geni se nasleđuju u čitavim blokovima zajedno, "parčićima" hromozoma, pa zato postoji korelacija između pojedinih psihičkih i fizičkih atributa u nasleđivanju i ispoljavanju. Kakva je uloga astrološkog faktora u svemu tome?

Ne postoji astrološki faktor koji će učiniti da jedna vrsta psa rodi drugačiju vrstu psa. Svaku vrstu psa odlikuju jedinstveni karakterni i fizički atributi, koji zavise od nasleđa, a ne od položaja planeta na nebu u trenutku rođenja. Isto tako i kod čoveka, deca više liče na svoje roditelje nego na svoj horoskopski znak. Sva deca rođena od mongola imaju mongolske attribute, bez obzira kada su rođena. Svi crnci jesu tamnopusi bez obzira kada su rođeni. Kao što vidimo - nema mesta za astrološki faktor; niti on deluje spolja kao kakav spoljni faktor, niti deluje iznutra, na samo nasleđe, jer nasleđe zavisi od predaka. Logika razmišljanja nam nameće zaključak: Ako osnovni psihološki tipovi astroloških znakova nemaju svoj izvor u položaju planeta na nebu, već u nasleđu, onda ćemo prepoznati međusobnu korelaciju između osnovnih antropoloških tipova i osnovnih psiholoških tipova horoskopskih znakova. Zato ćemo sada pokušati da prepoznamo kom astrološkom znaku odgovara adekvatan antropološki tip.

Crtež Viole Baier pod nazivom "Testosteron"

KORELACIJA IZMEĐU HOROSKOPSKIH ZNAKOVA I ANTROPOLOŠKIH TIPOVA

ŠKORPIJA - ANTROPOLOŠKI TIP SEMIČANA

Horoskopski znak Škorpije je ranije nosio naziv Orla. Naime, dok su ranije astrolozi u zvezdanom sazvežđu Orla prepoznavali kljun od orla, danas prepoznaju škorpiju. Kljun od orla liči na profil tipičnog Arapina, dok škorpija svojom žaokom ukazuje na njegov osvetoljubiv karakter. Nameće nam se hipoteza da tip Škorpije odgovara semićanima: Arapima, Jevrejima i raznim semitizovanim narodima Mediterana i Bliskog istoka (Grcima, Turcima, Jermenima, Egipćanima, itd), pa možda čak i njima genetski srodnim Elamo-Dravidima na području Indije.

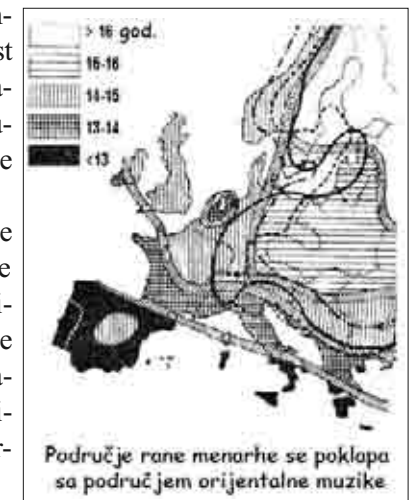
Drevni crtež Feničana

Arapin

Semićane možemo da prepoznamo po "orlovskom" nosu i izraženim nozdrvama, debelim i mesnatim usnama, zagasitoj boji kože, izraženoj maljavosti, jakim obrvama, kovrdžavoj kosi, izbuljenim crnim očima, zaobljenim (bademastim) korenima noktiju i karakterističnom guturalnom (grlenom) govoru (setimo se arapskih grlenih glasova koje mi jako teško izgovaramo).

Semićane odlikuju naglašeni i prolirani atributi puberteta: izražena živahnost i entuzijazam, naglašena potreba za uživanjem u hrani i seksualnosti, sklonost ka bubuljicama i jači telesni miris. Žene odlikuje rani početak ženskog ciklusa (menarhe).

Varijetet semićana koji se rasprostire na području severne Afrike i Saudijske Arabije antropolozi nazivaju orijentalidima, a varijetet na području Male Azije armenoidima. Razlike su posledica mešanja semićana sa mediterancima (kod orijentalida), i dinarcima i alpidima (kod armenoida).

Područje rane menarhe se poklapa sa područjem orijentalne muzike

"Armenidi se u glavnom javljaju u krajevima muslimanskog uticaja. Orijentalidi vezani su pojavom Jevreja. Armenidi (jermenska rasa) odlikuju se srednjim ili niskim rastom, tamnom kompleksijom, srednje uskim licem, jako istaknutim orlovskim nosom koji je pri dnu mesnat i širi. Orijentalidi slični su mediteranidima. Nešto su tamnije kože. Kosa je kovrdžava." (Branimir Maleš, O ljudskim rasama, str. 35)

"Orijentalidi su rašireni u Persiji (Iranu), po skoro celoj Arabiji i severnoj (sredozemnoj) Africi (na primer Beduini i veliki deo Berbera). Nos je uzak, često orlovski; kosa i oči su crne; glava je izdužena, telo obično vitko i srednje visoko. Ipak nalazimo u gradovima debele ljude, osobito žene, što zahteva njihov lepotni ideal." (Božo Škerlj, Opšta antropologija, str. 68)

"Armenidi. Srednje visine, snažni ljudi, disponirani za debljanje. Lobanja brahikefalna, od čela ide strmo prema temenu tako da dugačak izbočen nos često dolazi gotovo u istu ravninu sa čeonom i lobanjskom usponskom linijom. Nos je još veći i duži nego u dinarca, povijen, kao da "visi iz lica". Lice je šire nego u dinarca. Jagodične kosti niže položene u smeru ka bazi nosa, brada sa viličnom košću neizrazita i natrag zavrćena, tako da se u profilu dobija utisak ptičje fizionomije. Usne debele, mesnate. Koža je zagasite boje, pigmentacija kose i očiju tamna." (Vladimir Dvorniković, Karakterologija Jugoslovena, str. 175)

Astrolozi opisuju znak Škorprije istim atributima:

"Nos je najistaknutija crta Škorprije; veliki je, izbačen i kukast, podseća na kljun orla, obrve su žbunaste, oči oštre i prodorne; vilica je veoma snažna; svetlucanje pogleda i položaj vilice ukazuje na veliku odlučnost koja je najistaknutija karakteristika Škorprije. Ten taman, kosa takođe. Telo je nisko i zbijeno, sa kratkim širokim vratom." (Maks Hajndel & Avgusta Fos Hajndel, Zvezdani kod, str. 105)

Armenid

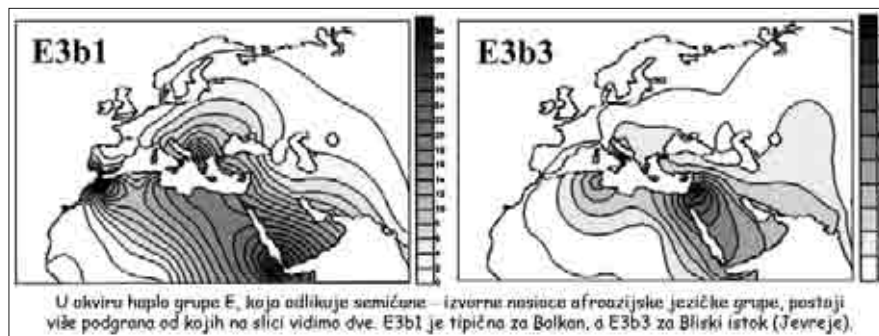
Orijentalid

Astrolog Linda Gudmen kaže da se Škorpijin glas kreće "od baršunasto mekog, promuklog do kreštavog". Njihov izgled je "crta izrazito grubih i oštih, prilično iznurenog izraza, istaknutog nosa, ponekad u obliku kljuna. Obrve guste, spajaju se u korenu nosa. Muškarci Škorprije imaju većinom izrazite malje po rukama i nogama." (Linda Gudmen, Sunčevi znaci Linde Gudmen str. 310-312) Astrolog Čarls Karter opisuje Škorpiju sledećim rečima: "Bledožuta, maslinasta ili tamnocrvena put, a kosa je često tamna i kovrdžava. Nos je istaknut i kukast, obično nabijen u nozdrvama." (Čarls E.O. Karter, Principi astrologije, str. 161) Astrolog Aleksandar Imširagić piše o Škorpijama: "Telo je kratko do srednje visine. Kosa je gruba kao i koža koja je često bubuljičasta, puna ožiljaka i sklona izraženim aknama. Škorpion upravlja znojnim žlezdama i pore kože su veoma velike. Zato im je jak miris tela. ... Usne su pune, crvene, i jasno ocrtane." (A. Imširagić, Točak sudbine, str. 384) Astrolog Mile Dupor piše o Škorpijinom izgledu sledeće: "Srednji rast, mišićavo telo, tamna kosa i put, orlovski mesnat ili uzvijen elegantan nos, sjajne vučje oči koje bodu, prodoran glas." (Ne verujte, proverite, str. 61) "Kraće noge od ruku, taman, mišićav, izrezano lice." (Astro-medicina, str. 23) U delu "Zvezdani kod" astrolozi Maks Hajndel i Avgusta Fos Hajndel kažu za Škorpijine zube: "Zubi su krupni i rano propadaju." (Zvezdani kod, str. 105) Interesantno je da ovakav opis Škorprije odgovara opisu "hipergenitalnog" tipa ljudi, koje, po italijanskom endokrinologu Nikoli Pendu, odlikuje višak samo polnih hormona, ali ne i višak hormona tireoidne žlezde i hipofize (koji svakako više odlikuju psihološke tipove Strelca, Lava i Ovna, nego tip Škorprije): "Hipergenitalni tip, zbog preternog lučenja polnih žlezda, dolazi do izražaja tek pri kraju puberteta, što je i razumljivo. Ovaj tip se razlikuje ranim i snažnim razvićem polnih organa, dok u porastu tela nastaje zastoj; donji udovi izgledaju kratki, zdepasti, u odnosu na trup. Kod muškog mišići su jako razvijeni, leđa široka, lice izrazito, ali kosa i zubi su trošni i prerano ispadaju. Polna funkcija je snažna. Kod devojaka menstruacije su obilne i dugo traju." (Dr Aleksandar Kostić, Polno saznanje III, str. 90-91) Za Škorprije astrolozi kažu: "Često su sklone reumatizmu, a mogu imati problema sa regenerativnim organima, bešikom, preponama i gnojenjem intimnih delova tela. Za Škorpiju su vezane polne žlezde." (Društvo astrologa Jugoslavije, Upoznajte astrologiju i sebe, str. 101)

Osobe koje boluju od reume pokazuju visoku korelaciju sa antigenom HLA-A24 koji je upravo odlika semitske populacije, što znači da se reumatoidni artritis pre nekoliko hiljada godina pojavio kod jednog semićanina, od koga su ga do danas raširili po svetu njegovi mnogobrojni potomci.

Semitski antigen HLA-A24 ima 19,54% stanovništva bivše Jugoslavije. Na osnovu analize Y hromozoma gotovo svaki drugi stanovnik Prištine (45,6%), svaki peti Beograđanin (20,35%), i svaki dvadeseti Zagrepčanin ima sa svoje muške strane semitsko poreklo tj. haplo grupu E, verovatno od semitizovanih mediteranaca protofeničanskog porekla. Zbog same prirode svojih darova (trgovine i zanatstva), semićani su upućeni na druge ljude, pa su zato veoma izmešani sa populacijama različitog genetskog porekla.

Predstava o poreklu koju formiramo samo na osnovu analize Y hromozoma nije realna zato što otkriva poreklo populacije samo sa muške strane, koje često preteže u korist poslednjeg okupatora ili nosioca vlasti koji je uništavanjem starosiedelaca muškog porekla ili pravom prve bračne noći dao osvojenoj populaciji svoje dominantno poreklo.

Otuda većina afričkih crnaca ima sa svoje muške strane semitsko poreklo (HG-E), dok analiza drugih genetičkih markera koje nasleđuju oba pola, otkriva vrlo šaroliko poreklo naroda Afrike.

Sada nam se nameće pitanje:

Da li postoji poklapanje između antropoloških opisa psihičkih atributa semićana i astrološkog opisa Škorprije?

Za Škorpiju astrolozi tvrde da je sklona ekstremima:

"Ovaj znak je radikaln, i malo mlitavih karaktera je rođeno pod njim. Obično poseduju hrabrost i energiju, kao i kapacitet za mučan rad u sleđenju bilo kojeg cilja kojem je natus posvećen. Kao rezultat toga su mnogi heroji rođeni pod ovim znakom, ali i mnogi lopovi. Oni ništa ne rade polovično, i kada jednom odrede svoj cilj u životu, slede ga nemilosrdno. Kod nižih tipova može se naći bezobzirno samougađanje, a kod viših snažna odanost." (Čarls E.O. Karter, Principi astrologije, str. 73)

"Može da bude svetac ali i najveći grešnik. Rad je da se poigrava sa najmračnijim tajnama pakla ili naprotiv spreman je da oštro kritikuje greh i dekadentnost. ... Učitelj veronauke može usaditi Plutoncu osećanje krivice što od njega stvara religioznog tipa, pa čak i crkvenog vođu." (Linda Gudmen, Sunčevi znaci Linde Gudmen, str. 316, 322)

Za semićane, koje antropolozi nazivaju i pojmom prednjeazijske (ili armenoidne) rase, čitamo:

"Prednjeazijska rasa (armenidi) - podvojeni su ljudi i zato se na njima izražava neka neizmirenost tela i duše. Prednjeazijac oseća dušu i telo kao dve neprijateljske polovine svoga bića. ... Zato njegovo biće i naginje sada jednoj, sada drugoj krajnosti: ekstremnom asketizmu ili okorelom, ciničnom materijalizmu." (Vladimir Dvorniković, Karakterologija Jugoslovena, str. 187-188)

Ukoliko smo imali susreta sa ljudima mediteranskog i blisko istočnog podneblja, gde se semićani nalaze u najvećoj zastupljenosti, mogli smo da primetimo da su im čulne senzacije od posebnog značaja: govore veoma glasno, dodiruju vas za vreme razgovora, uživaju u hrani koja je začinjena jakim začinima i koja može da bude veoma slatka (tulumbe i baklave dolaze od njih). Seksualnost im je veoma važna (po mogućstvu haremi), eterična ulja i masaže takođe. Muzika koju slušaju ima orijentalnu skalu ("turska" muzika). Prema svim ljudima gaje izraženu bliskost. Za razliku od opijanja alkoholom, koje pruža emotivni užitek, i koje je odlika naroda nordijskog, ugrofinskog i mongolskog porekla, semićani su poznati po uživanju u duvanu koji im pruža čulni užitek. Društvo astrologija Jugoslavije

kaže da su biljke tipične za Škorpiju: "Narcis, bršljan, duvan, luk, biber..." (str. 104) Izražena sklonost ka čulnim užicima semićane sa pravom svrstava među Škorpije, za koje Linda Gudmen kaže:

"Škorpion je u osnovi senzualan. Obično je okružen luksuzom. Voli da ima u izobilju hrane, lekova, pića, i naravno - ljubavi." (str. 321)

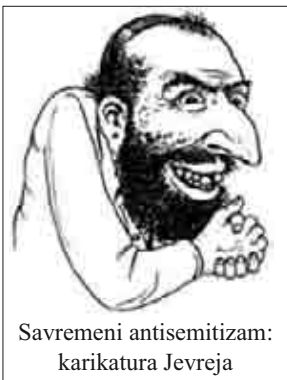
Astrolog Mile Dupor Škorpiju stavlja na prvo mesto u odnosu na ostale znakove po atributima erotike, strastvenosti i atraktivnosti. U "Tajni seksualne astrologije" Džoane Vajnbaum čitamo: "Muškarac Škorpija je sklon perverzности." (str. 42)

Za govor Škorpije, astrolog Čarls Karter kaže da je "dubok i rezonantan" (Enciklopedija psihološke astrologije, str. 18), što je zapravo pokazatelj njihovog visokog nivoa muških polnih hormona.

Semićane odlikuju urođeni darovi za preduzetništvo, organizaciju, zanatstvo i trgovinu (moć reklame i ubeđivanja). Njihovi izvanredni i raznovrsni darovi najviše dolaze do izražaja kod Jevreja, koji, iako su procenualno malobrojni u ukupnoj populaciji čovečanstva, imaju visok procenat nobelovaca, naučnika, lekara, književnika, političara, itd. Interesantno je zapažanje astrologa Čarlsa Kartera:

"Gotovo uvek sam nalazio da su masoni-entuzijasti u većoj ili manjoj meri pod škorpionskim uticajem." (Čarls, E.O. Karter, Enciklopedija psihološke astrologije, str. 10)

Kako zbog svojih talenata Jevreji često postižu visoke rezultate u svojim poslovnim aktivnostima i ostvaruju visoke položaje u društvu, time izazivaju zavist i antisemitizam posebno kod onih pojedinaca i naroda koji imaju kompleks niže vrednosti. Kod drugih grana semićana prirodne nadarenosti su mnogo više oskrnavljene telesnošću i zato nefunkcionalne. Iskušenje telesnog užitka u trgovini se prepoznaje gotovo kod svih grana semićana po njihovoj sklonosti ka cenkanju, a iskušenje u zanatstvu i uopšte u svakom manuelnom radu u sklonosti da rade samo ako će imati užitak neposredne trenutne zarade. Ta sklonost je možda najviše izražena kod Roma, koji u velikoj meri vode poreklo od Elamo-Dravida, za koje genetika otkriva da su vrlo bliskog porekla (zajednički HLA-A24) sa semićanima arapsko-jevrejskog porekla (iako su Romi veoma izmešani i sa antropološkim tipovima koji odgovaraju psihološkom tipu Ribe). Naime,

Savremeni antisemitizam:
karikatura Jevreja

Kako zbog svojih talenata Jevreji često postižu visoke rezultate u svojim poslovnim aktivnostima i ostvaruju visoke položaje u društvu, time izazivaju zavist i antisemitizam posebno kod onih pojedinaca i naroda koji imaju kompleks niže vrednosti. Kod drugih grana semićana prirodne nadarenosti su mnogo više oskrnavljene telesnošću i zato nefunkcionalne. Iskušenje telesnog užitka u trgovini se prepoznaje gotovo kod svih grana semićana po njihovoj sklonosti ka cenkanju, a iskušenje u zanatstvu i uopšte u svakom manuelnom radu u sklonosti da rade samo ako će imati užitak neposredne trenutne zarade. Ta sklonost je možda najviše izražena kod Roma, koji u velikoj meri vode poreklo od Elamo-Dravida, za koje genetika otkriva da su vrlo bliskog porekla (zajednički HLA-A24) sa semićanima arapsko-jevrejskog porekla (iako su Romi veoma izmešani i sa antropološkim tipovima koji odgovaraju psihološkom tipu Ribe). Naime,

po biblijskoj genealogiji naroda, Jevreji i Arapi su poreklom od Nojevog sina Sima, i zato se nazivaju semićanima. Međutim, dok Jevreji i Arapi vode poreklo od Simovog sina Arfaksada, od ostalih Simovih sinova (ima ih ukupno pet) vode poreklo razni drugi "protosemitski" narodi. Po Svetom pismu, od jednog Simovog sina koji se zvao Elam, vode poreklo drevni Elamiti. Propast drevnog elamskog carstva, čija se prestonica Suza nalazila na području današnjeg Irana, prorečena je sledećim rečima Svetog pisma: "Ovako veli Gospod nad vojskama: Evo, ja ću slomiti luk Elamu, glavnu silu njegovu; I doveću na Elam četiri vetra s četiri kraja nebesa, i u sve te vetrove rasejaću ih, tako da neće biti naroda kuda neće otići prognanici elamski." (Jeremija 49,35-36)

Analiza danas mrtvog elamskog jezika pokazuje njegovu bliskost sa jezikom današnjih Dravida u Indiji, pa se za oba jezika smatra da pripadaju elamodravidskoj jezičkoj grupi. Arheološki nalazi su nam otkrili nazive drevnih elamskih imperatora: *Peli, Tata, Ukuš Takeš, Šutruk Nahunte, Kutir Nahunte, Kuduzuluš, Lila Ir Taš, Šimut Vartaš, Ata Kušu, Šušun Tarana, Unpatar Napriša*, itd. Iako Romi danas govore jezike koji pripadaju indoevropskoj jezičkoj grupi, oni ih izgovaraju sa akcentuacijom i intonacijom koja odgovara njihovom izvornom pretežno semitskom genetskom poreklu, i koja transformiše indoevropske reči u smeru njihovog nekadašnjeg elamo-dravidskog jezika.

Današnji Romi otkrivaju antropološku i karakterološku bliskost sa ostalim granama semićana po svetu, ne samo po sklonosti ka zanatstvu, trgovini i cenkanju, već i po izraženoj potrebi za telesnim užitkom. Mnogi od njih nemaju strpljenja da čekaju kraj meseca da dobiju platu, pa rade samo one poslove koji mogu da im priušte užitak trenutne zarade (brisanje šoferšajbne, prosjačenje, itd). Nemarni su prema onim životnim odgovornostima kod kojih nemaju osećaj da će nešto trenutno da "ućare" (dugotrajno školovanje, odlazak kod lekara, vođenje računa o ličnoj higijeni, itd.).

Rom Stromboli iz crtanog filma "Pinokio" otkriva tipične semitske attribute u svom fizičkom izgledu i karakteru

Zarađen novac, ma kako bio velik, skloni su da nepromišljeno brzo potroše na telesne užitke, iako će posle toga duže vremena da pate u siromaštvu.

Astrolozi opisuju Škorpionin materijalizam sledećim rečima:

"Škorpija je tu apsolutno nepredviđena. Može štedeti dok ne udvostruči novac, a zatim ga iznenada ekstravagantno potrošiti. Jedno je sigurno. Ona uživa u novcu bilo da ga čuva u slamarici, bilo da ga troši na skupe stvari." (Sunčevi znaci Linde Gudmen, str. 333)

"Obožavaju polovne stvari, vole ih više nego nove, i koriste ih takve kakve su, ili ih prerađuju po svojoj želji." (Društvo astrologa Jugoslavije, Upoznajte astrologiju i sebe, str. 104)

O odnosu Škorpije roditelja - oca prema sopstvenoj deci, astrolozi pišu:

"Ako pozajme novac od njega, on očekuje da mu vrate s kamatom, ali to je za njihovo dobro." (Sunčevi znaci Linde Gudmen, str. 324)

Za Škorpije astrolozi tvrde da su veoma ljubomorne:

"Ljubomorom možete da izludite Škorpiju - ali to činite na svoj rizik. Škorpija nikada ne zaboravlja ljubaznosti, ne oprašta povrede, a onda njegov jedini cilj postaje osveta." (Džoana Vajnbaum, Tajna seksualne astrologije, str. 42)

Antropolozi prepoznaju ljubomoru kao odliku semitske populacije:

"Orijentalna i mediteranska muška ljubomora isuviše je poznata pojava." (Vladimir Dvorniković, Karakterologija Jugoslovena, str. 337)

Godine 1792. u poglavlju "Osveta kod Arapa" svoga dela "Putovanja kroz Arabiju i druge zemlje Istoka", nemački istraživač i kartograf Karsten Niebuhr opisuje karakter Arapa sledećim rečima:

"Živahan i plahovit narod, naglih i jakih strasti, po prirodi je osvetoljubiv do krajnjih granica." (p. 197)

Govoreći o krvnoj osveti kod Arapa, on primećuje:

"Arap se radije svete, pošto zakon dozvoljava, porodici ubice, i mogu da ubiju glavešinu, ili najznačajniju osobu, koju smatraju kao odgovornu za zločin, koji je izvršen jer je ona zanemarila da pazi na postupke onih koje je trebalo da nadzire. ... Ljudi se, ustvari, svuda ponašaju u direktnoj suprotnosti sa principima religije; i ove vrste osвете ne samo da su nepobožne već su apsurdne i nečovečne." (Karsten Niebuhr, p. 201-202)

Kao što vidimo, Škorpionina osvetoljubivost je najizraženija kod semičana arapskog porekla. Za razliku od Jevreja, koji po Svetom pismu vode poreklo od drugog Avramovog sina Isaka, Arapi vode poreklo od prvog Avramovog sina Ismaila, čiji karakter jeste prореčen kao buduće iskušenje celog arapskog sveta:

"I biće divlji čovek; ruka će se njegova dizati na svakoga svačija na njega, i nastavaće na pogledu svoj braći svojoj." (1. Mojsijeva 16,12)

Zapazimo kako karakter Škorpionine osvetoljubivosti neverovatno odgovara karakteru Arapa, posebno njihovim verskim fanaticima, koji su spremni da žrtvuju svoje živote radi ostvarenja svojih verskih ciljeva:

"Smrtonosni Škorpion noću prvo ubada, zatim smišlja način uništenja, a onda ponovo ubada. Neće se zadovoljiti samo da izjednači borbu. On mora potpuno uništiti neprijatelja ili ga pak nadmašiti. Tipični Škorpion sa žaokom ležaće noćima budan smišljajući kako da vam vrati tante za tante." (Linda Gudmen, Sunčevi znaci Linde Gudmen, str. 315)

"U času opasnosti nikada ne ustuknu, već izvršavaju herojska dela ne vodeći računa o sebi, do mere lude odvažnosti." (Maks Hajndel & Avgusta Fos Hajndel, Zvezdani kod, str. 105)

"U nameri da poboljšaju svet Škorpije nekada mogu biti pravi fanatici opsednuti pogrešnim načinom da to ostvare. Tada pokazuju prkos i destruktivnost kojima stvaraju razarajuće stanje oko sebe." (Društvo astrologa Jugoslavije, str. 101)

"Niži tip sluša svoje nagone, šteti sam sebi, ljubomorani je, osvetoljubiv, egoista, radi drugima za leđima, voli užitke, nemoguće mu je izbiti iz glave njegove ideje, iživljava se do sadizma, ... kad nema izbora vrši samoubistvo." (Maja Lončarić, Astrologija - Zvezde govore, str. 43)

Poznatu arapsku sklonost ka sumnjičavosti, strahu* od neprijatelja i zaverе, prepoznavamo u astrološkom opisu Škorpije:

"Životni moto svake Škorpije zvuči ovako: ništa nije onako kako izgleda da jeste." (Hana Hart, Muškarac na dlanu, str. 90)

"Škorpion je takođe često sumnjičav, verovatno usled projektovanja vlastitih karakternih slabosti i zamršenosti u druge ljude." (Čarls, E.O. Karter, Enciklopedija psihološke astrologije, str. 59)

*Interesantno je da je nasledna sklonost ka paranoidnoj šizofreniji u korelaciji sa semitskim antigenom HLA-A24, posebno kada je u kombinaciji sa dinarskim antigenom HLA-B5 (<http://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/69538>), što je česta kombinacija na području S. Arabije.

U zemljama Mediterana i Bliskog istoka, gde god su semićani veoma zastupljeni, možemo prepoznati njihovu izraženu sklonost ka verskoj i ideološkoj netoleranciji. Astrolozi tvrde: "Škorpion ne poznaje granice, u svemu preteruje, ... strastven je i netolerantan." (Maja Lončarić, Astrologija - Zvezde govore, str. 43)

Ovako ubedljivo poklapanje opisa astrološkog znaka Škorprije sa antropološkim tipom semićana, može biti povod da preispitamo da li su semićani dobili svoje atribute pod uticajem sazvežđa Škorprije ili su osobine znaka Škorprije takve zato što su im astrolozi pridali psihofizičke atribute semićana koje su sretali između sebe, a koji su im fizički ličili na lik Orla ili po karakteru na Škorpiju istoimenog sazvežđa?!

Da li su semićani dobili orlovski nos pod uticajem sazvežđa Orla ili su oni takvi zbog svog genetskog porekla?

Na području Mediterana, severne Afrike, Bliskog istoka i Indije, gde su razne grane semićana veoma zastupljene, stalno se smenjuju različita sazvežđa, zato što se zemlja stalno vrti oko svoje ose i oko sunca. Semićani se rađaju tokom cele godine, a ne samo dok su u znaku ili podznaku Škorprije, pa opet, imaju svoj tipičan semitski izgled i karakter tokom cele godine i tokom cele svoje istorije. Dakle, jasno je da atributi horoskopskih znakova imaju svoje izvoriste u antropologiji, a psihološki razlozi su ti zbog kojih je ljudima lakše da izvor svog iskušenja vide u položaju nebeskih tela, nego u grešnosti svoje sopstvene prirode. Ako čovek nije spreman da se suoči sa činjenicom da je po svojoj prirodi grešan, njemu prirodno ne preostaje ništa drugo nego da izvor svoje grešnosti prebaci na neki faktor koji na njega deluje od spolja. Astrologija mu pomaže da taj "izvor" nađe, ni u krivim, ni u dužnim, nebeskim telima.

VAGA - ANTROPOLOŠKI TIP ZAPADNIH MEDITERANACA

Astrolozi opisuju izgled Vage sledećim rečima:

"Izgled: Dobro građeno, obično lepo, proporcionalno telo, uglavnom lepo lice dobrog tena, izražajne oči, tamne ili boje lešnika." (Društvo astrologa Jugoslavije, Upoznajte astrologiju i sebe, str. 89)

"Vitak, elegantan, ovalno vlažno lice, prozračan ten, izvajani kapci, oči iskreno otvorene, obe strane u proporciji, prirodan, bez afekata, šarmantan, lep." (Mile Dupor, Ne verujte, proverite, 82)

"Za eleganciju se može reći, da u jednoj reči opisuje fizičke osobenosti osobe znaka Vage." (Maks Hajndel & Avgusta Fos Hajndel, Zvezdani kod, str. 104)

Mediteranac Italijan

Antropolozi istim rečima opisuju izgled mediteranskog antropološkog tipa. Nemački antropolog Egon von Eickstedt tvrdi:

"Mediterranci predstavljaju u svojoj konstituciji najfiniju i najelegantniju evropsku rasu." (Rassenkunde und Rassengeschichte der Menschheit)

Naš čuveni Antropolog Božo Škerlj piše o mediterancima:

"Vrlo raširena, po južnoj Evropi i sredozemnim ostrvima je sredozemna podrasa ili mediteranidi. Sigurno su u bližnjem srodstvu sa orijentalidima, samo da su sitniji; važe za jedan od najlepših "tipova" čovečanstva. Njihov rast nije veliki (približni 164 cm), no proporcije su jako "pravilne", trup nije predugačak (što je često kod manjeg rasta), noge i ruke su vitke. Mnogo modela klasičnih grčkih kipara spada u taj tip. Boja kože je najtamnija u Evropi, boja očiju je mrka, a kosa vrlo tamna (crna), često kudrasta ili barem nakudrana. Nos je uzak i ravan ili meko konveksan, glava je izdužena. Rašireni su posebno u Španiji i delimično u južnoj Francuskoj, u južnoj polovini Italije i Grčke. Okružuju svo Sredozemno more, a u severnoj Africi, nalazimo njihov orijentalni tip. Kod nas ih nalazimo u srednjoj i južnoj Dalmaciji i na dalmatinskim ostrvima." (Božo Škerlj, Opšta antropologija, str. 68-69)

Postoji izražena podudarnost između astroloških opisa Vage i antropoloških opisa izgleda ljudi mediteranskog tipa. Sada nas zanima da li postoji bliskost i između njihovih psiholoških atributa.

Astrolozi su kod Vage prepoznali njihovu izraženu društvenost:

"Prema društvu - socijalan. Ceni druga. Zna se staviti u položaj slabijeg. Vrline: Takt, pristupačnost svakome. ... Voli ljude. Lako sarađuje." (Mile Dupor, Ne verujte, proverite, str. 83-84)

Antropolozi su iste attribute prepoznali kao odliku mediteranaca:

"Mediteranci su gostoljubivi i društveni." (Branimir Maleš, O ljudskim rasama, str. 37)

Astrolozi su kod Vage prepoznali izraženu potrebu za dopadanjem:

"Vaga 'voli da se dopada' i često će učiniti mnogo da stekne i očuva odobravanje drugih." (Čarls, E.O. Karter, Enciklopedija psihološke astrologije, str. 39)

"Voli harmoniju, stil, ukrase, cveće, parade, kavaljerstvo, decu, umetnost, poeziju. Razoružava lepim rečima. Čuva svoje intimne stvari da ne dođu u javnost, muči se ako koga uvredi. Boji se kritike." (Mile Dupor, Ne verujte, proverite, str. 83-84)

"Postoji sjajna anegdota u vidu komentara koji na dobar način ilustruje njihov psihološki profil i karakter, zatim njihov stil izražavanja, ćud i ponašanje. Čovek opisuje prijatelju svoju ljubavnu partnerku: 'Znaš povremeno imam utisak da se ona (Vaga) zabavlja ili da koketira na sebi svojstven način sa celim svetom. Trudi se da se dopadne svemu što je živo na ovoj planeti, što hoda ili ima dve noge, najčešće u tome i uspeva, a kako - to ne znam'?! (Astrolog Ana Rakić, <http://www.astrolook.com/profil/vaga.shtml>)

Antropolozi Vladimir Dvorniković i Hans Ginter istu potrebu opisuju kao odliku mediteranskog antropološkog tipa:

"Mediteranac svojom pojavom, pozom i mimikom hoće pre svega da se lično ispolji, da se pokaže i da se dopadne." (Vladimir Dvorniković, Karakterologija Jugoslovena, str. 187)

"Ima veliku radost u govornoj reči, u lepim i živahnim pokretima. Teži da nađe gipkost i veštinu naročito vrednu interesa i hvale. Mediteranac je elokventan, često vešt govornik, ne retko on je (bar za nordijskog posmatrača) pričljiv i nekako površan." (Hans Ginter, The Racial Elements of European History, p. 56)

Potreba za dopadanjem formira istančanu sposobnost da se stvari i pojave procene po svojoj spoljašnjoj vrednosti. Govoreći o tom atributu kod mediteranaca, antropolog dr Branimir Maleš kaže:

"Umeju da cene stvari i pojave po njihovoj stvarnoj vrednosti." (Branimir Maleš, O ljudskim rasama, str. 37)

Istu mediteransku osobinu prepoznaju i astrolozi kao odliku Vage:

"Poseduju veliku sposobnost opažanja, jasno i objektivno sagledavaju prilike i ljude oko sebe. Sposobni su da stvari sagledaju iz mnogih uglova i odaberu najoptimalnije rešenje problema." (Društvo astrologa Jugoslavije, Upoznajte astrologiju i sebe, str. 87-88)

Površnost u odnosu sa drugim čovekom, koja se završava samo na lakškim rečima, bez spremnosti da se praktično žrtvuju za njega, opisali su astrolozi kao osobinu Vage:

"Znaju da saslušaju ljude, čak i da im daju pametan i razlozan savet, ali nemaju ni želje ni strpljenje da se lično angažuju i udube u rešavanje problema." (Društvo astrologa Jugoslavije, Upoznajte astrologiju i sebe, str. 91)

Antropolog Hans Ginter tvrdi da mediterance odlikuje lenjost:

"Mediteranski čovek nije baš vredan, često je lenj; on više voli da uživa u životu." (Hans F. K. Günther, The Racial Elements of European History, p. 56)

Lenjost svakako jeste odlika većeg dela stanovništva bivše Jugoslavije, u kojem dinarci i mediteranci predstavljaju njegove najzastupljenije antropološke tipove. Antropolog Vladimir Dvorniković o lenjosti jugoslovenskog čoveka piše:

"Patrijarhalac i epsko-herojski čovek napregnuće u času potrebe sve svoje životne snage i počinie dela kojima će se svet zadiviti. Kada ga nevolja natera, jugoslovenski čovek čini čuda od energije i napora. 'Kada se len nakani, ceo svet popali.' Ali posle toga dolazi neki sumnjivi apatični odmor; ni najprostiji svakodnevni poslovi ne miču ga s mesta. Čovek borac diše samo u velikoj amplitudi: krajnji napor i krajnji nerad, visok uspon ili duboka čamotinja." (Vladimir Dvorniković, Karakterologija Jugoslovena, str. 667)

Astrolog Linda Gudmen na isti način opisuje lenjost Vage:

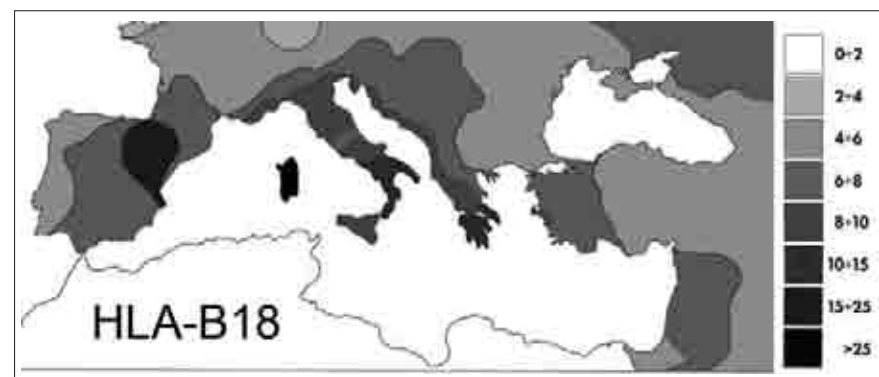
"Sam sunčev znak je poznat kao 'lenja Vaga' i to je još jedna nespojivost. Danima, nedeljama pa čak i mesecima Vage mogu biti preterano zauzete. Radiće do kasno u noć a onda će ustajati da čuju prve petlove. Umorićete se od samog posmatranja. Iznenada, srušićete se u stolici i odigrati najbolju ulogu lenjivca koju ste ikada videli. Kada se jednom

sruše, nećete ih primetiti kako pomeraju i jedan jedini mišić. Sa velikim naporom podignuće kašiku ili čašu. Ako ima nekoga u blizini očekivaće da je služi i rukama i nogama. Kada se terazije spuste do letargije, Vagu ne možete pokrenuti ni čeličnom dizalicom. Ona će razgovarati, čitati, zevati, dremati, gledati TV ili kroz prozor, i izgledaće kao da jedva može da stigne do spavaće sobe." (Sunčevi znaci Linde Gudmen, str. 261-262)

Ovo objašnjenje lenjosti bi moglo da se kaže drugim rečima, bez ulepšavanja. Kako je prirodno neodgovoran i lenj, mediteranca samo nužda može pokrenuti na rad. Za njega rad i vrednoća ne predstavljaju prirodno stanje, već svojevrstan stres na koji se on često žali kao da je rad nešto neprirodno. Da bi mediteranac imao motiva da radi sklon je da pobuđuje kod sebe sujetu takmičarskog duha, što ga može navesti i na radne podvige. Pokrenut fanatičnim motivima on može na kratko da pokaže neverovatnu revnost, a kada se neposredan motiv za rad izgubi, on se vraća u svoje prirodno stanje. Dokaz da rad i vrednoća nisu izraz njegovih prirodnih motiva vidi se po tome što ga rad i vrednoća odlikuje samo na poslu, a ne i kada se vrati kući, za razliku od drugih nekih populacija koje istu vrednoću pokazuju u svim situacijama. Lenjost je odlika i svih onih tipova koji su sa mediterancem antropološki (genetski i psihološki) bliski, a koje sve zajedno odlikuje veliki Ego, a to su sve ostale grane mediteranaca, dinarski i kromanjonski antropološki tip (takozvani "muški" znaci). Osobe koje imaju veliki Ego, svaku svoju nameru i akciju koja je odgovor na razumne potrebe života, uslovljavaju odobravanjem svog velikog Ega, pitajući ga za "dozvolu", da li ono ima motiva da ispuni tu potrebu. Na primer, ako treba da opere sudove posle jela, takav tip će prvo da pita sebe da li mu se peru sudovi. Ako se njegovom Ja ne peru sudovi, on će onda zaista teško to moći da uradi.

Očigledno je da je tip Vage nastao kao posledica prepoznavanja psihofizičkih atributa mediteranske populacije, i pokušaja da se izvoriste Vaginog karaktera sa ljudske prirode prebaci na položaj planeta u trenutku nečijeg rođenja. Kako postoji više mediteranskih tipova, mi ćemo ovaj tip nazvati zapadnomediteranskim antropološkim tipom. Zapadni mediteranci su u svetu najzastupljeniji na Sardiniji, kod Baskijaca, Italijana, južnih Francuza, u Grčkoj na Peloponezu, na zapadnom Balkanu i kod južnih Rumuna. Kod nas je najzastupljeniji na području Crnogorskog primorja, Kosova, Istočne Srbije i Banata (na području zetsko-lovcenskog i kosovsko-resavskog dijalekta). Njega odlikuje genetički marker antigen HLA-B18.

Analiza strukturalne bliskosti antigena HLA-B18 sa ostalim antigenima, otkriva da je zapadnomediteranski antropološki tip blizak genetski brat od dinaraca (Ovna) i istočnih mediteranaca (Riba), ali analiza njegovog Y hromozoma (HG-E) otkriva da on sa muške strane vodi poreklo od jedne grane semićana (Škorpija) bliske Jevrejima i Arapima.

Šta prepoznavamo kod zapadnih mediteranaca (Vage), a da je blisko semićanima (Škorpijama)?

Semićani, kao sposobni trgovci, imaju dar da ubede svoju mušteriju da kupi njihovu robu, ali dok je kod njih taj dar u funkciji njihove koristoljubivosti, kod zapadnih mediteranaca je u funkciji njihove sujete. Zapadni mediteranci se hvališu, ne radi uspešne prodaje, već radi sticanja tuđeg odobravanja. Istorija nastanka znaka Vage potvrđuje konekciju zapadnih mediteranaca sa semićanima:

"Pre tri hiljade godina vavilonski astrolozi su odvojili Vagu kao posebno sazvežđe jer se do tada držalo da je ona produžetak Škorpije, tačnije Škorpijina klješta." (Društvo astrologa Jugoslavije, Upoznajte astrologiju i sebe, str. 87)

Linda Gudmen govori o Vaginoj moći manipulacije:

"Ipak, moram vas upozoriti da kada se jednom uhvatite i zapletete u mrežu Vaginog šarma, neće vam biti lako da pobegnate." (Linda Gudmen, Sunčevi znaci Linde Gudmen, str. 268)

Sam pojam Vage svojim značenjem otkriva kompromis, koji je posledica njegovog sujetnog straha od dolaženja u sukob sa drugima ljudima. Za psihološki tip Vage astrolozi kažu:

"Veruje u kompromise pa je stoga dobar diplomata. Vole lepotu i rafiniranost. ... Šarmanтни su i druželjubivi." (Džoan Mekevers i Marion Mardž, Astrologija, 66)

"Vaga mrzi da povredi tuđa osećanja. On mrzi da kaže 'Ne!'" (Linda Gudmen, Sunčevi znaci Linde Gudmen, str. 271)

Na njihovim korzoima možemo primetiti sklonost ka poziranju kroz "nameštena" lica, koja često izgledaju kao kod lutaka, što izražava njihovu sujetnu slabost. Celo područje njihove geografske zastupljenosti odlikuje plemenska svest koja u današnje vreme predstavlja podlogu za formiranje mafijaških klanova. Zapadni mediteranci tj. Vage pažljivo odmeravaju pritisak autoriteta moći ili očekivanja mnoštva, sa jedne strane, i sa druge strane sve ono što bi izgubili ukoliko bi im se pravično suprotstavili, i zatim prave "diplomatski kompromis". Žrtvuju načela poštenja i pravde zarad svojih uskih sujetnih interesa, i kada čitaju horoskop, bivaju ponosni što sebe prepoznaju kao dobre diplomate:

"Čak ni Solomon sa svom svojom mudrošću ne bi prevazišao tipično Vaginu konačnu, odmerenu odluku." (Linda Gudmen, Isto, 273)

"Bez obzira šta stvarno misle, uvek govore ono što ljudi žele da čuju, sem u raspravama kada se drže svog stava koji ne mora biti objektivni." (Društvo astrologa Jugoslavije, Upoznajte astrologiju i sebe, str. 91)

"Njima je teško da kažu "Ne" ili da zauzmu čvrst stav uprkos neprijateljstvu, i teže da izbegnu neugodnost po svaku cenu. Zbog toga su previše skloni kompromisu, skloni su da ostanu neutralni, kolebaju se i prelaze sa jednog pogleda na drugi bez davanja ispravnog odgovora kako bi se uputili jednim smerom." (Čarls E. O. Karter, Principi astrologije, str. 72)

Kako su zapadni mediteranci najkarakterističniji za područje Italije (posebno za područje njenog juga), razumljivo je da stereotipi koje razni narodi imaju o Italijanima kao uobraženima, površnim, nezrelim, sklonim flertovanju, mafiji, i sl, zapravo otkrivaju karakter zapadnih mediteranaca, a samim tim i psihološki tip Vage. Naravno, da bismo o njima imali objektivnu sliku, treba iz tih stereotipa oduzeti elemente semićana (Škorpije) koji su sa zapadnim mediterancima veoma izmešani, posebno na jugu Italije i na Siciliji.

Mediterranac sa obale južne Francuske

Na područjima gde su zapadni mediteranci dominantni u populaciji, u govoru ih odlikuje izražena melodična akcentuacija, sa melodijom i ritmom govora koji su tipični za Italijane. Kod nas se javlja već u prigradskim naseljima jugoistočno od Beograda i uopšte na čitavom području kosovsko-resavskog i zetsko-lovcenskog dijalekta: na potezu od Vršca u Banatu, preko istočne i južne Srbije, Kosova, istočne Crne Gore, sve do Crnogorskog primorja. Normalno je da čovek svojom melodijom rečenice otkriva emocije koje su adekvatne onome o čemu on govori. Međutim, narode sa melodičnom akcentuacijom reči otkriva jedna ista melodija koju oni ponavljaju ma o čemu govorili. To znači da emocija njihovog govora nije posledica objektivne predstave o stvarnosti u njihovom umu, jer kako se menja stvarnost, menjala bi se i melodija adekvatno trenutnim osećanjima, već je njihova tipična melodija posledica njihovog velikog Ega.

Rumun

Korzikanac

Predstavnici mediteranskog antropološkog tipa

Osnovni motiv melodije i ritma zapadnomediterranskog govora i muzike

Konkretno, kod zapadnih mediteranaca (koji su tipični za Italijane) njihova akcentuacija i intonacija otkriva njihovu želju da se drugima dopadnu a takođe i njihov strah od gubitka odobravanja. Ukratko - njihova poruka prožeta željom da se drugi šarmiraju i da se po svaku cenu zadrži njihovo odobravanje glasi "Nemoj da me diraš, ja sam "faca"!". Taj motiv je toliko jak da zapadne mediterance odlikuje ne samo specifična melodija govora već ista melodija koju prepoznavamo u njihovom govoru jeste odlika i njihove etno muzike, i to muzike njihovih najrazličitijih žanrova. Revolucionarna pesma "Bandiera Rosa" sadrži u sebi sličan motiv kao i zabavna pesma "Marina, Marina". Kada se mnoštvo zapadnih mediteranaca nađe zajedno, prirodno će težiti da progovore svojom originalnom akcentuacijom. Ali čak i kada su kao pojedinci sami i okruženi populacijom drugačijeg porekla i karaktera, oni će takođe biti skloni da u nekoj meri otkriju svoj

tipičan karakter kroz govor, i to u dva slučaja: kada osobu odlikuje veoma veliki Ego, pa prema tome faktor sredine na nju slabo deluje, i u slučaju da je osoba u stresu. Interesantno je da su astrolozi primetili kao odliku horoskopskog znaka Vage da on govori sa akcentuacijom koja bi po našem zaključivanju odgovarala zapadnim mediterancima. Za govor Vage, Čarls Karter piše da je on "mekan, ali često mrzovoljan, otegnut i osećajan." (Čarls, E.O. Karter, Enciklopedija psihološke astrologije, str. 18)

Melodična akcentuacija odlikuje i ostale antropološke tipove koji su genetski bliski zapadnim mediterancima, s time da svaki tip ima drugačiju melodiju koja otkriva njegov psihološki tip. Dinarci (Ovnovi) govore gordo, odsečno i grubo, kromanjonci (Strelci) disharmoničnom intonacijom, istočni mediteranci (Ribe) sa elementima depresije (slično Latino-amerikancima, Indusima i Palestincima), i atlantski mediteranci (Lavovi) govore specifičnom melodijom koja podiže svoj ton (slično Nikšićanima, Splićanima, severoistočnim Kinezima). Čak i sami alpidi (Device) imaju u govoru elemente (ali rastegnute) bliske istočnim mediterancima (Ribe). Za razliku od populacija sa velikim Egom (dinaraca, kromanjonaca i svih grana mediteranaca), koje odlikuje melodična akcentuacija reči, semićane, nordide, ugrofince i mongole u njihovom čistom obliku odlikuje dinamička akcentuacija (reč se izgovara udarno, bez melodije). Dinamičku akcentuaciju možemo prepoznati u govoru gradskog stanovništva zapadnog Balkana koje je pod entitetom Islama sačuvalo veću zastupljenost Slovena, izvornih pripadnika nordijskog antropološkog tipa. Na primer, umesto melodičnog "slanina" čućemo dinamički (udarni) izgovor te reči kao "slan'na".

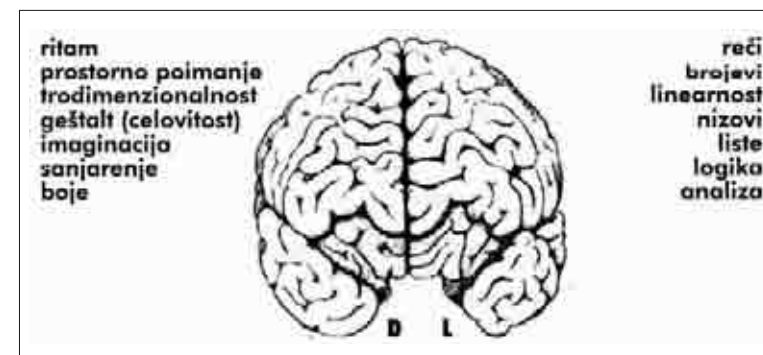
Mapa (desno) predstavlja sfere uticaja antropoloških tipova na melodiju i ritam govora onih dijalekata na kojima su oni posebno zastupljeni.

Alpsko otezanje u govoru se proteže u kontinuitetu od Vojvodine sve do Bavarske i Savoje u Francuskoj (izuzev Slavonije). Dinarski odsečan govor odlikuje zapadnu Crnu Goru, Srbiju, Bosnu i Hercegovinu, ali takođe i Gruziju na Kavkazu.

STRELAC - ANTROPOLOŠKI TIP KROMANJONCA

Ljudi koji pripadaju različitim antropološkim tipovima jesu obdareni različitim darovima. Dok su jedni (nordidi i veći deo žute rase) obdareni darom za obradu zemlje (ratarstvo), drugi (dinarci) darom za stočarstvo, treći (semićani) darom za trgovinu i zanatstvo, četvrti, koje prepoznavamo u osobinama horoskopskog znaka Strelca, znakom koji predstavlja lovca sa sposobnošću brzog tračanja, jesu obdareni darom za lov.

Sposobnost uspešnog lova zahteva da populaciju odlikuju izražena prostorna i kinestetička inteligencija, koje su utemeljene na radu desne hemisfere mozga, dok su apstraktna i logička inteligencija - više odlika leve hemisfere mozga.

Prostorna inteligencija se manifestuje kroz sposobnost umetničkog izražavanja kroz vajarstvo i slikarstvo, dok se kinestetička inteligencija manifestuje kroz zanimanje za sport i igru (ples). Prirodna hiper aktivnost desne hemisfere mozga znači i povećanu moć imaginacije (sklonost ka religioznim predstavama), ali može značiti i zanemarivanje leve hemisfere mozga, i samim tim manje rezultate nivoa inteligencije na testovima koji testiraju sposobnosti vezane za govor, čitanje, pisanje i matematičke opera-

cije. Uspešan lovac treba da bude i fizički osposobljen za lov, izraženim sportskim atributima, od kojih je najvažnija sposobnost brzog trčanja. Spremnost da reaguje trenutno i brzo, može da ga učini nepromišljenim i brzopletim ako je pokazuje i u drugim životnim situacijama koje nisu adekvatne lovu.

U astrološkoj literaturi čitamo kao odliku Strelca:

"Voli: sportove, konje, lov." (Mile Dupor, Ne verujte, proverite, str. 90-91)

Dar za lov verovatno jeste koren njegove "potrebe da konstantno traži udaljene kontakte." (Michael R. Meyer, A Handbook for the Humanistic Astrologer, p. 60), kao i njegove "neumorne" sklonosti ka "traženju novih iskustava i avantura" (Društvo astrologa Jugoslavije, Upoznajte astrologiju i sebe, str. 113).

"Oni će pevati do iznemoglosti i pocepati cipele od igranja iz čiste radosti koju doživljavaju u igri. ... Strelčeva ljubav prema sportu i boravku u prirodi može dovesti do nezgoda zbog nesmotrene preterane aktivnosti." (Linda Gudmen, Sunčevi znaci Linde Gudmen, str. 363)

"Pešačenje – To je izrazito strelčevska strast. Džordž Borou, apostol škole "otvorenog puta", bio je tipični primer osobe rođene u Strelcu. Kažu da bi, kad je patio od nesanice, često ustajao i hodao po 30 milja. ... Ljubav prema putovanjima je manifestacija Jupiterovske ljubavi ka ekspanziji u svim formama. Gotovo sve osobe sa istaknutim Jupiterom ili Strelcom imaju želju za lutanjem i neretko za istraživanjem. ... Natusi Strelca skloni su da ljudima i stvarima nadevaju imena za koja nalaze inspiraciju u životinjskom svetu, pošto oni mnogo vole životinje, a često su i nepažljivi u govoru. ... Strelac je takođe znak skladne mišićne akcije. Mesec u Strelcu je dosta čest u kartama atleta." (Čarls, E.O. Karter, Enciklopedija psihološke astrologije, str. 43, 49, 55, 57)

Dakle, astrološko iskustvo nam otkriva da među nama žive pripadnici antropološkog tipa koga astrolozi prepoznaju u osobinama Strelca, a koga odlikuju izraženi lovački atributi.

Nameće nam se pitanje o kom antropološkom tipu je reč?

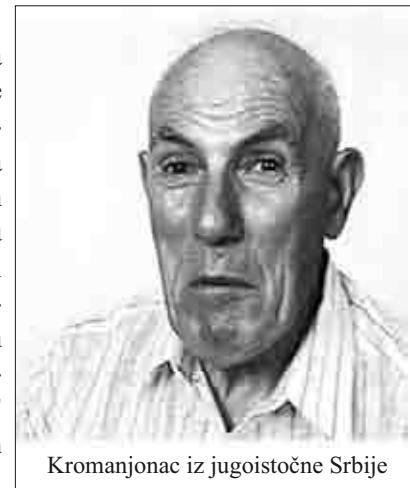
Paleontološki nalazi otkrivaju na području Evrope skelete kromanjonskog čoveka koji se bavio lovom i koji je svoje pećine ukrašavao crtežima raznih životinja koje su u to vreme živele u Evropi i koje su bile plen njegovih lovačkih sposobnosti.

U "Enciklopediji Britanici" čitamo o kromanjuncima:

"Skeletni ostaci nađeni u Cro-Magnonu ukazuju na to da su oni bili uspešni lovci takvih životinja kao što su jelen, bizon, divlji konj i čak mamut."

Da li je moguće da su pojedinci koje danas srećemo, a koje odlikuju osobine znaka Strelca, zapravo potomci drevnog kromanjonskog tipa koji su do dana današnjeg sačuvali određene kromanjonske antropološke atribute? U antropološkoj literaturi čitamo:

"Novija antropološka istraživanja pokazuju da se kromanjunci pre svega nisu sasvim izgubili i izumrli, nego da se pre može reći da su se pretopili i srodili s raznim ljudskim populacijama koje su u talasima dolazile u Evropu. Tako i danas u planinskim predelima centralnog Balkana nalazimo priličan broj pojedinaca koji poseduju izrazita obeležja kromanjonske rase." (Srboljub Živanović, Bolesti drevnih ljudi, str. 144)

Kromanjonac iz jugoistočne Srbije

Postoji li podudarnost između astrološkog opisa izgleda Strelca i antropološkog opisa izgleda kromanjonca?

Astrolozi tvrde da Strelca odlikuje izražena telesna visina:

"Strelac je, u proseku, najviši znak, a Lav i Jarac takođe daju visinu." (Čarls, E.O. Karter, Enciklopedija psihološke astrologije, 58)

Za kromanjonca, antropolozi tvrde da je bio visokog rasta:

"Nesumnjivo je da su raznim varvarskim plemenima niskog rasta izgledali kao divovi jer su bili bar za glavu viši od njih." (Srboljub Živanović, Bolesti drevnih ljudi, str. 144)

"Po tom nalazištu (Cro-Magnon u Francuskoj) prozvana je kromanjonska rasa koja se odlikuje visokim rastom, širokim licem i četvorouganim očnim šupljinama." (Enciklopedija leksikografskog zavoda I, str. 664)

"Odlike kromanjonkog tipa: visok rast (179-194 cm), snažna građa, velike šake, dolihokefalna lobanja, lice kratko i široko, nos dug i uzak, čelo visoko. R.R. Schmidt: L'aurore de l'esprit humain. Payot, Paris, 1936." (Marija Đurić-Srejić, Uvod u fizičku antropologiju drevnih populacija, str. 296)

Antropološki opis snažne građe kromanjonskog tela, njegove velike šake, dolihokefalne (izdužene) lobanje, dugačkog nosa, takođe nalazimo i u astrološkoj literaturi kao opis Strelca (ili opis osoba rođenih pod Jupiterom, planetom koja je "vladar" sazvežđa Strelca):

"Jupiterijanci su ... krupni i snažne građe. Šake su krajnje velike i veoma mesnate. Tipične glave Strelca su dugačke i uske. Nos je dugačak i prav." (Aleksandar Imširagić, Točak sudbine, str. 387-390)

Zapazimo da kromanjonce odlikuje masivna vilica sa izraženom bradom i uglastim licem:

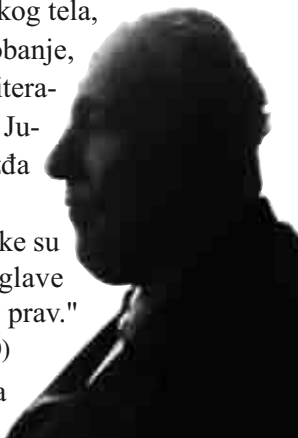
"Unekoliko su slični nordidima i atlantidima, no mnogo krepkijeg stasa, dugoglavi. Koža je tamnija, očne duplje su niske i široke, uopšte je ceo obraz, osobito donji deo lica, širi i uglastiji." (Božo Škerlj, Opšta antropologija, str. 72-73)

"Kromanjonci su se odlikovali visokim rastom, izduženom lobanjom, odsustvom nadočnih grebena, širokim i niskim licem, masivnom donjom vilicom, s jako razvijenim obratkom." (Božina M. Ivanović, Praistorijsko stanovništvo na prostoru Crne Gore i njihove antropološke osobine, Glasnik antropološkog društva Jugoslavije, sv. 33, Beograd, 1997, str. 38)

Iste antropološke attribute nalazimo u astrološkom opisu izgleda Strelca: "Neki tipovi su pravougaone građe, četvrtaste od ramena do kukova, sa srednje dugim nogama. Leđa, grudi, ramena i gornji deo ruku su široki i debeli, i dominiraju nad kukovima i nogama. Lice je pravougaonog oblika, tj. rastegnuti krug. Puni obrazi i vilica dominiraju nad koštanim strukturom (koja, iako uvek znatna, ne predstavlja glavnu činjenicu u izgledu lica). Jupiterijanac ima veliku, dobro oblikovanu bradu - možda najveću od svih tipova. Vilica je snažna i mesnata." (Aleksandar Imširagić, Točak sudbine, str. 387-390)

Antropološki izvori otkrivaju da je kromanjonac imao lobanju kupolastog oblika i velike zapremine:

"On je imao lobanju u obliku kupole i široko čelo. Njegova lobanja od 1600 cm³ je iznad proseka lobanje savremenog čoveka." (Harun Jahi, Obmana evolucije, str. 69)

Astrološki izvori istim rečima opisuju veličinu i oblik glave Strelca: "Ovde treba pronaći izrazito veliku i kupolastu glavu pravougaone konure. Vrh glave je pun i zaobljen - nikad nije pljosnat ili četvrtast." (Aleksandar Imširagić, Točak sudbine, str. 387-390)

Da bismo uporedili psihološke sličnosti između kromanjonskog tipa i Strelca u horoskopu, potrebno je da pronađemo područje gde su danas kromanjonci dominantni po svojoj zastupljenosti u svetu i da njihov karakter uporedimo sa karakterom Strelca u horoskopu.

O zastupljenosti kromanjonskog tipa u današnjoj Evropi čitamo:

"Ostatke i delove te podrase nalazimo u Švedskoj (Dalarna), u Nemačkoj (Vestfalija), svuda po Evropi, pa takođe u Španiji i bez sumnje na Kanarskim ostrvima. I deo naših Dalmatinaca, posebno na ostrvima, spada k toj podrasi koju smo u većem broju otkrili još kod Starih Slovena, po našim grobljima (Bled, itd)." (Božo Škerlj, Opšta antropologija, str. 72-73)

"Naročito vredni pažnje su Dal narod iz Dalekarlije - danas Dalarna, Švedska - i Guanči sa Kanarskih ostrva, za koje se kaže da predstavljaju relativno čistu kromanjonsku vrstu." (Encyclopedia Britannica 1994-2002)

Ako su danas živi kromanjonci zaista zastupljeni u švedskoj pokrajini Dalarne (ili Dalekarliji) više nego na ostalim područjima Švedske, onda možemo očekivati da stanovnici Dalarne budu poznati po onim posebno-stima koje odgovaraju psihološkim atributima Strelca. U delu "Norveški život" od Etlina Klauga čitamo veoma interesantno zapažanje:

"Da biste videli stare švedske običaje koji su gotovo potpuno išezli iz zemlje, treba da odete u brdovite predele Dalekarlije, gde su ljudi toliko neslični ostalim Šveđanima u svom odevanju, običajima i navikama, i u mnogim drugim stvarima da skoro izgledaju kao da su druga rasa. Dalekarlijanci su veliki plesači, i društvena okupljanja u njihovim domovima tokom zime su uvek propraćena tim oblikom zabave. Tokom leta oni plešu na otvorenom. Na dan Svetog Jovana čitav narod, stari i mladi - plešu, ... i u vreme žetve, kada se poslednji snop na polju stavi na kola, ... svi učestvuju u plesu pre povratka kući. Plesovi su originalni i često interesantni. ... Svi plesovi zahtevaju žestoko fizičko kretanje, ali su Šveđani i Šveđanke poznati po svojoj mišićnoj razvijenosti." (p. 16)

Primeri kromanjonskog tipa iz Dalarne
po švedskom antropologu Bertilu Lundmanu

Pokrajina Dalarna se smatra "Mekom" folkloru u Švedskoj, poznata po svojim specifičnim kostimima jarkih boja, igri (plesu) i muzici. U internet enciklopediji Wikipediji čitamo o Dalarni:

"Kroz istoriju Dalarna je imala bogatu i jedinstvenu folk kulturu, sa posebnom muzikom, slikarstvom (uglavnom na biblijske teme) i rukotvorinama. ... Poznat simbol provincije je "Dalekarlijski konj", na švedskom - Dalahast, oslikan i dekorisan drveni konj."

Stanovništvo Dalarne je poznato i po svom interesovanju za sport. U delu "Facts about Dalarna County" grupe švedskih autora čitamo:

"Prema izvorima, prvo švedsko takmičenje u atletici održano je u Dalarni, triatlon u Falunu u 1792. godini. ... Atletika je najpopularnija disciplina u provinciji sa oko 1200 klubova." (Facts about Dalarna County, p. 54)

Pored obdarenosti za lov, umetnost i sport, zanima nas da li kromanjonce u Dalarni odlikuju i drugi atributi Strelca, adekvatni njihovom psihološkom tipu? U odgovoru na ovo pitanje treba da uzmemo u obzir da su današnji Šveđani, kroz proces reformacije i prosvetiteljstva svoje prirodne karakterne slabosti u velikoj meri iskorenili. To znači da u stanovništvu Dalarne mnogo lakše možemo da prepoznamo psihofizičke attribute ljudi koji su obdareni za lov, nego tipičan Strelčev slobodarski duh iza koga se kriju buntovnost, oholost i nedisciplin.

No, ako pogledamo istorijske izvore, možda ipak možemo da pronademo takve elemente, koji su u svom sadržaju verovatno u nekoj meri ipak prosvećeni. U delu Čarlsa Morisa "Historical Tales, Vol. 9 The Romance of Reality, Scandinavian" (godina 1908) čitamo o stanovništvu Dalarne:

"Ljudi Dalarne, rekao je, odavno su već zapaženi zbog svoje hrabrosti kada im je zemlja u opasnosti. Oni su bili čuveni po tome u istoriji i svi Šveđani ih smatraju najčvršćim braniocima svojih prava. ... Dalarna se smatra centrom švedskog patriotizma, značajan broj progonjenih plemića tamo je našao utočište." (str. 268-270)

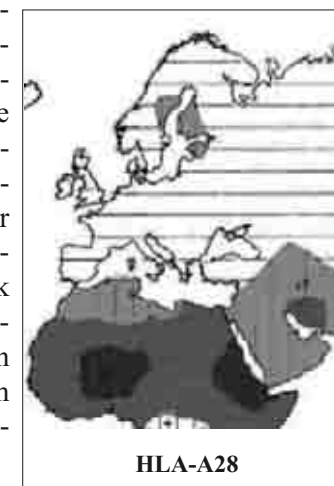
U delu "Norveški život" od Etlina Klauga čitamo:

"Kada se govori o čoveku iz Dalarne, to znači da je on slobodan i inteligentan građanin nezavisnog razmišljanja i akcije i da živi život muževne jednostavnosti." (Ethlyn T. Clough, Norwegian Life, cp. 16)

Sve u svemu, u stanovništvu Dalarne prepoznali smo psihološke attribute Strelca:

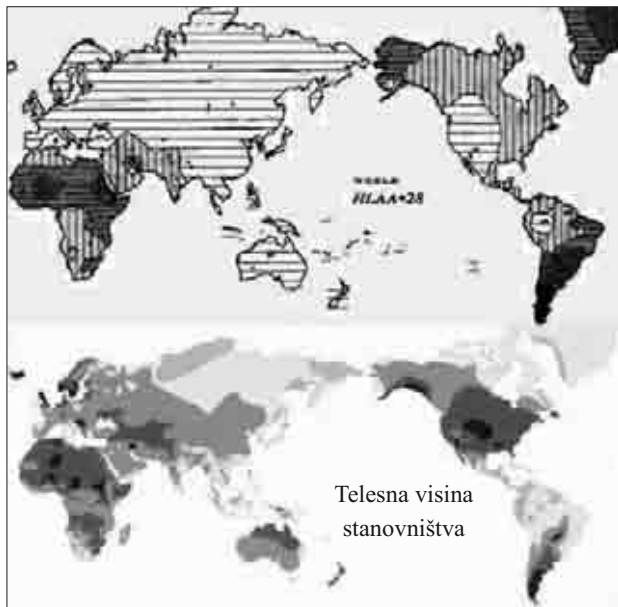
"Strelci su obično sportski nastrojeni, ljubitelji vežbanja i igara na otvorenom, kao i veliki ljubitelji slobode." (Vivijen Robson, Ljubav, seks i astrologija, str. 33)

Stanovništvo Dalarne odlikuje više antropoloških posebnosti: izražena izduženost lobljanje, izražena telesna visina i visoka zastupljenost nulte krvne grupe (koja inače odlikuje dinarce i razne mediterance). Njihova specifična nazalnost i melodična akcentuacija u govoru, poznati su široj javnosti kroz govor "Švedskog kuvara" iz "Mapet Šoua", koji karikira posebnosti njihovog dijalekta. Visok procenat antigena HLA-A28 na području Dalarne i zapadne Finske može značiti da je on upravo odlika kromanjonskog tipa, i tako nam može dati ključ za utvrđivanje šire zastupljenosti kromanjonske populacije po svetu.

HLA-A28

Kako kromanjonce odlikuje izražena telesna visina, pogledajmo korelaciju između svetske zastupljenosti antigena HLA-A28 i rasprostranjenosti stanovništva sa velikom visinom.

Iako nosioci HLA-A28 nisu jedina populacija koju odlikuje izražena telesna visina, mi vidimo veliku korelaciju HLA-A28 sa izraženom telesnom visinom stanovništva u svetu, posebno na području Dalarne u Švedskoj, zatim na području Nilo-Saharske jezičke grupe u Africi, na području Kuzistana u Iranu i na području Patagonije u Južnoj Americi.

Velika zastupljenost kromanjanskog antigena HLA-A28 u Africi, na području nilosaharske jezičke grupe, može da bude argumenat za staru hipotezu o poreklu kromanjanskog tipa iz Afrike, ili u svakom slučaju, potvrđuje njihovog bliskog zajedničkog genetskog porekla:

"Prema nekim antropolozima, kromanjanski čovek je došao u Evropu iz severne Afrike, gde se zadržao kao rasni tip i u docnijim razdobljima." R.R. Schmidt: *L'aurore de l'esprit humain*. Payot, Paris, 1936. (Marija Đurić-Srejić, *Uvod u fizičku antropologiju drevnih populacija*, str. 296)

"Iako je kromanjanski čovek smatran evropskom rasom, građa i zapremina njegove lobanje veoma mnogo su nalik na građu i zapreminu lobanja kod nekih rasa koje danas žive u Africi i tropskim predelima. Oslanjajući se na ovu sličnost, procenjeno je da je kromanjanski čovek bio arhaična afrička rasa." (Harun Jahi, *Obmana evolucije*, str. 69)

Ukoliko su izvorni nosioci HLA-A28 zaista adaptirani za život u afričkoj klimi, nameće nam se pitanje, da li su oni možda genetski oslobođeni od potrebe za odećom, koja bi mogla da im predstavlja smetnju u njihovoj adaptaciji na veoma toplu klimu Afrike?

U astrološkom opisu čitamo osobine Strelca koje otkrivaju njegovu adaptaciju tropskoj i subtropskoj klimi Afrike:

"Jupiterijanci vole široku i labavu odeću." (Aleksandar Imširagić, *Točak sudbine*, str. 390)

"Strelac = nudizam, sport, priroda." (Mile Dupor, *Ne verujte, proverite*, str. 197)

Da li je zaista moguće da sklonost ka nudizmu jeste izopačena posledica čovekove adaptacije na veoma toplu klimu?

To možemo da proverimo ukoliko takvu sklonost prepoznamo kod populacije HLA-A28 u uslovima u kojima klima ne nameće nošenje odeće.

Eskimi, koji predstavljaju žutu rasu, jesu izmešani i sa populacijom HLA-A28, koja im je pored lovačkog dara pružila i fantastično visoku sposobnost orijentacije u prostoru, po kojoj su Eskimi čuveni. Poznato je da u svojim igloima (kućama od leda) Eskimi borave nagi, i da nemaju osećanje stida da budu nagi pred osobom suprotnog pola.

O Patagoncima krajnjeg juga Južne Amerike, koje odlikuje visoka distribucija kromanjanskog antigena HLA-A28, čitamo u antropološkoj literaturi:

"Njihova prebivališta su ostrva koja šibaju strašne bure, kiše i sneg. Bave se lovom i ribolovom. Kreću se skoro nagi, što dokazuje da su izvršno građeni, o čemu je pisao još Čarls Darvin u 'Putovanju brodom Bigl'." (Božo Škerlj, *Čovek*, str. 279)

U astrološkoj literaturi čitamo:

"Jupiterijanci su krajnje toplokrvni i zapaljivo noseći majice sa kratkim rukavima po oštroj zimi. Oni dobro proizvode svoju sopstvenu toplotu i slobodno se znoje. Nose sandale i nesputavajuću odeću, a to je verovatno usled tendencije da se prekomerno znoje." (Aleksandar Imširagić, *Točak sudbine*, str. 387, 390)

U antropološkoj literaturi čitamo:

"Pošto su znojne žlezde tako značajne za termoregulaciju, afrički crnci ih imaju mnogo više od belaca; najmanje ih ima žuta rasa." (Božo Škerlj, *Čovek*, str. 79)

Pripadnik patagonskog plemena Ona

Naravno, treba da imamo na umu da je populacija HLA-A28 u svetu izmešana sa populacijama drugačijeg porekla. Ukoliko na nekom području u svetu svaki deseti stanovnik ima kromanjonski antigen HLA-A28 nasleđen od jednog roditelja, onda po verovatnoći znači da tek svaki stoti stanovnik tog područja ima taj isti antigen nasleđen od oba svoja roditelja. To znači da u većini slučajeva nosilac kromanjanskog antigena (ili bilo kog drugog malobrojnog antigena) ima od drugog roditelja nasleđeno drugačije poreklo. A to praktično znači da su osobe koje imaju čiste osobine kromanjonca (ili Strelca) veoma retke u Evropi. Verovatno je da se u osobinama Strelca često prepoznaju i dinarci (Ovnovi) koji su kromanjancima psihološki veoma bliski. Kada se kromanjonac pomeša sa predstavnikom po karakteru suprotnog antropološkog tipa (sa smanjenim muškim polnim hormonima), njemu je u horoskopu adekvatan psihološki tip Vodolije.

U Evropi su kromanjanci u korenu izmešani sa nekim elementima nordijskog antropološkog tipa, pa ih zato često odlikuju svetle oči i plava kosa u mladosti, koja po antropologu B. Škerlju kod njih kasnije potamni, dok su u Africi semitizovani, pa ih zato često odlikuju debele usne i kovrdžava kosa. Sa muške strane ih, u Africi, kao i većinu ostale afričke populacije, odlikuje semitska haplo grupa E. Uprkos mešanju sa populacijama drugačijeg porekla, nosioci HLA-A28 su u svetu sačuvali i druge antropološke posebnosti osim svoje velike telesne visine: pojedine fizičke atribute evropskog kromanjonca, dar za lov, sklonost ka nazalnom govoru, a često i elemente disharmonije u svojoj intonaciji govora i etno muzici, koji su bliski bluzu. Elementi disharmonije izražavaju njihov duh koji disciplinu, red i harmoniju shvata kao gušenje svoje slobode, kao atak razuma na njihov veliki samovoljni i nezavisni Ego.

Pripadnici afričkog plemena Masai

Afričke crnce (nilosaharce) i Strelce u horoskopu odlikuju mnoge zajedničke fizičke posebnosti. Antropološki izveštaj kaže o afričkim crncima:

"Telo je vitko, noge imaju slabo razvijen listni mišić, stopala su plosna, rast može biti vrlo veliki, neka plemena imaju prosečno preko 180 cm visine. Glava je kod većine izdužena, lice većinom nisko i široko, jagodice jake." (Božo Škerlj, Opšta antropologija, str. 61)

Slabe listne mišiće na nogama opisuju i astrolozi kao odliku Strelca:

"Noge su često prelepo oblikovane, iako ponekad prilično mršave, posebno kod gležnjeva i listova." (Aleksandar Imširagić, Točak sudbine, str. 387-390)

Takođe, opšte je poznato da crnce odlikuje "lelujanje" u hodu. Njega su astrolozi prepoznali u potomcima drevnih evropskih kromanjonaca i pridali ga atributima Strelca u horoskopu:

"Strelac hoda dugim, njišućim korakom." (Čarls, E.O. Karter, Enciklopedija psihološke astrologije, str. 14)

Sada nam se nameće pitanje da li psihološki tip Strelca pokazuje i karakterološku bliskost sa psihološkim tipom afričkih crnaca?

Obratimo pažnju na osobine psihološkog tipa Strelca, koje su u nekoj meri svakako izraz njihovog izvornog dara za lov:

"Oni su sportskog duha, avanturisti, lutalačkih sklonosti, naklonjeni igrama promene i spremni da rizikuju sve što imaju na izvlačenje karte, brzinu konja ili igru loptom." (Maks Hajndel & Avgusta Fos Hajndel, Zvezdani kod, str. 106)

"Ovi sretni ljudi imaju Jupiter kao vladajući planet, zbog čega su bezbrižni, veseli, površni. Vole putovanja, strane zemlje i egzotiku u svim oblicima. ... Nepouzdati su, ne poštuju norme. ... Strelac voli novosti, muziku, sportove, bori se za ljudska prava, dugo zadrži mladenački izgled i mladi duh. Zanimaju ga afrodizijaci i inostrane kuhinje. Mnogo govori, daje dosadne savete, sve komentariše, ponekad je svadljiv i nepotrebno borben. Kad galami nije mu se dobro suprotstaviti ni protivrečiti." (Maja Lončarić, Astrologija - Zvezde govore, str. 8, 44)

"Veoma je radoznao, uživa u slobodi, ne voli pravila i disciplinu i vrlo rano počinje da se pita zašto mora da ispunjava zahteve roditelja i da se povinuje nekim društvenim normama. ... Ne obaziru se na modu, oдаbiraju sopstveni stil odevanja i dosledno ga se pridržavaju. ... U ranim godinama života imaju problema sa roditeljima zbog sasvim razumnih ograničenja koja oni postavljaju, ili nekih posebnih zahteva vezanih za norme ponašanja." (Društvo astrologa Jugoslavije, Upoznajte astrologiju i sebe, str. 114-116)

"Strelac = predaje se otvoreno ljubavi, strast, emocije, nudizam, sport, priroda." (Mile Dupor, Ne verujte, proverite, 197)

"Mane: Izbegavanje obaveza." (Mile Dupor, Astromedicina, 146)

Masai pevači
(Jonathan Machen, www.haikutimes.com)

"U slikovnom zodijaku, Strelac je predstavljen kao kentaur, pola konj, pola čovek, pa je jedna vrsta onih koji se rode pod njegovim uticajem dobro opisana animalnim delom koji otuda proističe, jer oni su sportske prirode, spremni da se kockaju na brzinu konja sa slabim izgledima ili da ulože poslednji dolar na igru kartama. Skloni su 'zabavi do kraja' i njihova moralna priroda je niskog nivoa, zgodno opisana animalnim delom simbola, tako da nemaju skrupula u pogledu prepuštanja njihovim apetitima, strastima i željama. Nedostaje im poštovanje i zakona i ordinarnog morala, otuda su često među kriminalnom vrstom." (Maks Hajndel & Avgusta Fos Hajndel, Zvezdani kod, str. 132)

"Strelci su obično nemirni. Mrze da sede ili stoje mirno. Fizički su upadljivi, ako ni zbog čega drugog, onda zbog njihovog samopouzdanja i neobaziranja na konvencionalno ponašanje." (Linda Gudmen, Sunčevi znaci Linde Gudmen, str. 358)

U članku "Istraživanje o disciplinskim i suspenzijskim podacima" objavljenim u časopisu "The Journal of Negro Education" čitamo o disciplinskim merama i isključenjima studenata iz škola i sa fakulteta:

"U Šejker Hajtsu, Ohajo, disciplinski problemi među crnačkim studentima bili su glavni faktor koji je doprineo akademskom razrešenju (Ogbu, 2003), a u Ouklendu, iako ponašanja koja su podrazumevala tuču, prkos prema autoritetima, nepoštovanje, i vulgarnost, jesu zapažena i među belaćkim, meksičkim, latinoameričkim, kineskim i filipinskim studentima, ona su u mnogo većoj meri primećena među crnačkom studentskom populacijom (Ogbu, 1998)." (An Exploration of Discipline and Suspension Data, Journal of Negro Education, The, Fall 2004 by Nichols, Joe D)

U astrološkoj literaturi čitamo o lenjosti Strelca: "Njima je u stvari jako dosadno da brišu prašinu i čiste. Čim namesti krevet, odmah se pokvari." (Linda Gudmen, Sunčevi znaci Linde Gudmen, str. 381)

Poznat stereotip* o crncima jeste da su lenji. U Africi je lenjost crnačke populacije došla do izražaja kada su se kolonisti povukli iz Afrike. Bez spoljnih pritisaka ili jake motivisanosti posledicama svog rada, afrički narodi ne pokazuju volju za rad. Naravno, u potrebi za spoljnim motivacionim faktorom za radnu aktivnost crnci su slični onim populacijama sa kojima su i genetski bliski - raznim mediterancima i dinarcima.

*Interesantno je da su savremeni američki stereotipi o crncima u velikoj meri lišeni moralne kritike. Po Wikipediji dva najzastupljenija savremena stereotipa koja savremeni Amerikanci (godine 1995.) imaju o crncima jesu da su oni dobre atletike i da su veoma muzikalni.

Zapazimo kako glase najzastupljeniji stereotipi o crncima kod studenata Princstonskog Univerziteta u Americi 1932. godine:

"Sujeverni, lenji, bezbrižni, neznalice, muzikalni, razmetljivi i vrlo religiozni." (Dejvid Kreč, Ričard S. Kračfild, Pojedinač u društvu, str. 199)

Sklonost crnačke populacije religiji opisana je u horoskopu kao odlika Strelca:

"Psihološki se progresivnost ovog znaka pokazuje kao nada, koja seže u budućnost kroz mentalne spekulacije, religiju i filozofiju. Vera u besmrtnost je tipična za Strelca. ... Vera - (religiozna) - je naročito povezana sa Jupiterom, devetom kućom i Strelcem." (Čarls, E.O. Karter, Enciklopedija psihološke astrologije, str. 2, 65)

Crnačka religija je utemeljena na razvijenoj moći imaginacije. Ona je prožeta ceremonijama i ritualima, što je po astrolozima upravo odlika planete Jupitera, kao vladara sazvežđa Strelca: "Ceremonija u smislu religioznog ritualizma obično se pripisuje Jupiteru." (Čarls, E.O. Karter, Enciklopedija psihološke astrologije, str.9)

O Strelčevom odnosu prema braku, astrolozi kažu: "To nije znak mnogo naklonjen bračnom životu. I muškarci i žene Strelci isuviše cene slobodu da bi rado prihvatili ma kakvo obuzdavanje ili ograničavanje." (Vivijen Robson, Ljubav, seks i astrologija, str. 33)

Dajući savete osobi koja je zainteresovana za brak sa Strelcem, astrolog Hana Hart kaže: "On može da živi jedino sa ženom koja može da živi bez njega. Ako mu zatražiš da ti se zakune na "ljubav do groba", on će vašu odmah sahraniti." (Muškarac na dlanu, str. 109) Odsustvo bračne vernosti koje je odlika Strelca, posebno je iskušenje crnačkih bračnih veza: "Danas samo jedna trećina crnačke dece ima dva roditelja u porodici. ... Crnačka deca ... osam puta više nego bela deca žive sa nevenčanom majkom." (Maggie Gallagher, The Abolition of Marriage, p. 117)

O neodgovornom i neozbiljnom odnosu Strelca prema životu, astrolog Linda Gudmen piše:

"Strelac potajno shvata život kao cirkus u kojem je on klovn koji se kotrlja i prevrće kroz ljubičaste obruče u nebo plavom odelu. Na prstima nosi tri prstena sa tirkizima, a na nogama su mu zvončići. ... Strelac veselo duva u sjajan limeni rog. ... On odbija da prihvati ozbiljnost života." (Linda Gudmen, Sunčevi znaci Linde Gudmen, str. 366)

"Većinom su zabavni, duhoviti, imaju smisla za humor i često detinjasti." (Društvo astrologa Jugoslavije, Upoznajte astrologiju i sebe, str. 115)

Antropolog J. Deniker piše o afričkim crncima: "Crnačka rasa (...) je vesela, smešljiva, živahna i površna kao deca." (The Races of Man, str. 121)

Za osobe koje odgovaraju znaka Strelca astrolozi tvrde da su veoma govorljive:

"Najgori gnjavatori se rađaju u znaku Strelca, koji ume da se prepusti ludostima srljajući u pravcima koji drugima uopšte ne izgledaju vredni interesovanja. Ovaj znak je i prirodno govorljiv i lako se uzbuđuje, a po pravilu sporo shvata da ostali ljudi možda imaju drugačije stavove. Za astrologiju ima i korisnijih zadataka, barem u društvenom smislu, nego da pokušava da predoči Strelcima koliko su skloni da razviju ove ubitačne crte ličnosti." (Čarls E.O. Karter, Principi astrologije, str. 13)

Isti atribut govorljivosti različiti antropolozi pridaju afričkim crncima. Možda je najpoznatije zapažanje Čarlsa Darvina o pričljivosti crnaca koje on iznosi u kontekstu svojih tvrdnji o nespornim razlikama između rasa:

"Rase se razlikuju takođe i u konstituciji, aklimatizaciji i sklonosti ka određenim bolestima. Njihove mentalne karakteristike su takođe veoma različite; u njihovim emocionalnim ali i delimično i u njihovim intelektualnim sposobnostima. Svako ko je imao mogućnosti da vrši poređenja, morao je da bude zapanjen kontrastom između nekomunikativnih, čak i mrzovoljnih domorodaca Južne Amerike i veselih, **brbljivih** crnaca." (Charles Darwin, The Descent of Man, p. 216)

Takođe, i poznati istraživač afričke kulture Leon Frobenius tvrdi: "Afrički narodi su vedri, govorljivi, puni životnog veselja." (Leo Frobenius, Kulturgeschichle Afrikas, p. 16)

Govorljivost afričkih crnaca i evropskih kromanjonaca koje astrolozi prepoznaju u osobama koje odlikuju atributi Strelca verovatno jeste posledica zanemarene racionalne i verbalne inteligencije koji su inače odlika leve moždane hemisfere, zbog koje njihov govor jeste često neobuzdan i u funkciji psihičkog pražnjenja. Ti atributi njihovog govora se vide iz sledećeg astrološkog komentara: "Strelac: brzi i često opširni govornici; skloni skraćenicama, slengu i nemarnom govoru." (Čarls E.O. Karter, Enciklopedija psihološke astrologije, str. 13, 18)

Poznato je da su skraćivanje reči i sleng upravo izražena odlika američkih crnaca. Na primer, rečenica "What is happening in the neighborhood?" - na srpskom "Šta se dešava u komšiluku?", u crnačkom slengu se kaže "Haps in the hood?" - kao kada bismo mi rekli: "Deš u šluku?"

OVAN - ANTROPOLOŠKI TIP DINARACA

Za horoskopski znak Ovna, astrolozi tvrde da je:

"Netrpeljiv, gubi mir, nagao, jednostran, glavom o zid, ne obazire se na sreću drugih, radi "navrat - nanos", sujetan, osvetoljubiv, nema takta, osetljiv na uvrede, ne ekonomiče snagama, i ako ne postigne cilj - hvali se." (Mile Dupor, Ne verujte, proverite, str. 57)

"Često preteruju u svojoj samouverenosti, nagli su, neoprezni, i ne razmišljaju o posledicama preduzetih akcija. Nestrpljivi su i nesposobni da prihvate savete. U svojoj žudnji za vođstvom često su neobuzdani, bez mere i takta, umesto razuma i diplomatije koriste napadnost i agresivnost što ih čini u najmanju ruku smešnima." (Društvo astrologa Jugoslavije, Upoznajte astrologiju i sebe, str. 14)

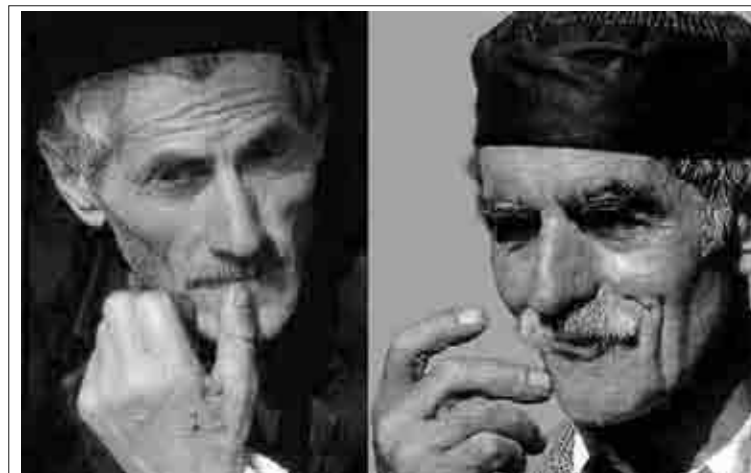
"Ovnovi se ne uče na greškama. Duh im je veoma popustljiv, ali je narav tvrdoglava." (Linda Gudmen, Sunčevi znaci Linde Gudmen, str. 26)

Kada čitamo o ovim karakternim atributima Ovna, tada ne možemo da u njima ne prepoznamo elemente karaktera naroda bivše Jugoslavije, posebno sa područja zapadne Srbije i Hercegovine, Crne Gore i Dalmacije. Prirodno nam se nameće pitanje o kojoj antropološkoj populaciji je reč?

U delu "Karakterologija Jugoslovena" antropologa Vladimira Dvornikovića, čitamo:

"Na jugoslovenskom etničkom području dinarci su najjače zastupljena rasa. ... Dinarci, u svom jezgru, zauzimaju dugački zapadno - balkanski krečnjački plato, od Istre i Alpa, sve do u Epir i severnu Grčku, sa jačim ili slabijim ograncima u istočne planinske i severne panonske predele Jugoslavije. U manjem procentu oni se šire i daleko van tog područja, u južne Alpe, u Južnu Nemačku i Austriju, pa i u severnu Italiju. Preko srodnih armenida jednog dela istočnog Balkana, Male Azije, Jermenije, Kurdistana i još nekih delova prednje Azije, dinarci su posredstvom nekog zajedničkog dubljeg i starijeg sloja, vezani sa kavaskom grupom, koja im je (naročito Oseti i Gruzini) antropološki vrlo bliska." (Karakterologija Jugoslovena, str. 176)

Da li fizički atributi Ovna odgovaraju antropološkim atributima dinaraca?

Gruzin

Crnogorac

Tipični predstavnici dinaraskog antropološkog tipa

Astrolog Mile Dupor kaže za fizički izgled Ovna: "Vitak, opaljen, zabačeno čelo." (Astromedicina, str. 29) "Od korena povijen istaknuti nos, tanke stisnute usne, energične vilice." (Ne verujte, proverite, str. 56) Antropolog Vladimir Dvorniković za fizički izgled dinarca takođe kaže: "Stas visok i vitak, koža zagasita, čelo natrag zabačeno, nos visokog korena, dugačak, istaknut, stisnute usne, tanka linija dinarskih usta, istaknute vilice." (Karakterologija Jugoslovena, str. 174-175)

Društvo astrologa Jugoslavije kaže za Ovna: "Krute kosti, snažno telo, vrat dug, izražene obrve." (Upoznajte astrologiju i sebe, str. 16) Antropolog Vladimir Dvorniković takođe kaže: "Kosti jake i mišići snažno razvijeni, vrat dugačak, jake obrve, izbočene i jako svedene." (Karakterologija Jugoslovena, str. 174)

Astrolog Mile Dupor kaže za Ovna da ga odlikuju "sjajne prozirne oči" (Ne verujte, proverite, str. 56), dok antropolog Dvorniković kaže za dinarski pogled da je "sjajan i oštar pogled", koji, po njemu, odgovara epskom "oku sokolovu." (Karakterologija Jugoslovena, str. 197)

Astrolog Linda Gudmen: "Jasne obrve se često spajaju formirajući znak Ovna, a služe možda da upozore svakoga ko dođe na luckastu ideju da ga zaustavi ili potčini." (Sunčevi znaci Linde Gudmen, str. 3) Antropolog V. Dvorniković: "Jakim obrvama i kukastim nosom, uokvireno oko slobodnog brđanina ... taj pogled pretili i drži svakog na odstojanju." (Karakterologija Jugoslovena, str. 197)

Astrolog Linda Gudmen opisuje hod Ovna: "Pri hodu telo im je neznatno povinuto unapred..." (Sunčevi znaci Linde Gudmen, str. 4) Antropolog Vladimir Dvorniković opisuje hod dinarca sledećim rečima: "Telo malko napred pognuto..." (Karakterologija Jugoslovena, str. 205) Astrolog Mile Dupor piše za izgled Ovna da je "opaljen" (Astromedicina, str. 29), a antropolog B. Škerlj, za boju kože dinarca kaže da je "uneko-liko mrka, kao da bi očito bila od sunca spaljena" (Opšta antropologija, str. 70).

Korzikanac
Dinarac po H. Ginteru

I dok astrolog Mile Dupor kaže da su za Ovna karakteristične "malje" (Astromedicina, str. 29), antropolog Vladimir Dvorniković kaže da je dinarca karakteristična "jaka obraslost lica" (Karakterologija Jugoslovena, str. 174).

Pored očiglednih podudarnosti između fizičkih atributa Ovna i dinarca, možemo primetiti i podudarnost njihovih psiha. Ovan spada u muške astrološke znakove što znači da oba njegova pola odlikuju naglašeni muški atributi. Astrolozi tvrde da je žena Ovan najveća muškobanja, a odmah za njom slede žene Lav i Strelac. Govoreći o ženi Ovnu astrolog Maja Lončarić kaže:

"Žena ima slične osobine kao muškarac. Ona je šef odeljenja, preduzeća, uspešna u društvenom i političkom životu, glumica, pevačica, putnik. Voli crvenu i crnu boju." (Astrologija - Zvezde govore, str. 32)

Astrolog Linda Gudmen kod žene Ovna opisuje karakteristike koje su tipične za muškarca:

"Ona veoma lako živi bez muškarca, i to puno lakše od bilo koje žene koje ste sreli. Sve što on može da uradi, ona misli da ume još bolje. Žena Ovan sama sebi otvara vrata, ne dozvoljava da joj se pridrži kaput, bije svoj boj, donosi sebi stolicu, zove taksi, pali cigaretu. Devojka Ovan je nepokolebljiva u svojim namerama da bude vođa, da u akciji bude prva, a to znači da i u ljubavi čini prvi potez. Od svih sunčevih znakova, žena ovaj je najverovatnije jedini koji će sam preuzeti inicijativu i zakazati sastanak, naročito ako se muškarac dvoumi. ... Ali je isto tako u stanju da preuzme i posao muškarca kada on nije u blizini. Mogu da obavljaju skoro sve muške poslove." (Sunčevi znaci Linde Gudmen, str. 21-25)

Gruzijke - dinarski antropološki tip

Antropolog Vladimir Dvorniković takođe predstavlja dinarsku ženu sa izraženim muškobanjastim atributima:

"I na dinarskoj ženi zapaža se maskulina tendencija u samom tipu rase. Dinarska žena ne mora ni malo da bude ono što narodna reč zove "muškobanja", pa ipak nešto muško govori iz nje, taman toliko da i to uđe u evropske udžbenike rasne antropologije. Izrazit profil nije ženska osobina, ali baš taj znak, u Vajningerovu jeziku rečeno: priličan "procenat muškosti", u dinarske žene nije nimalo redak. ... I u dinarskoj ženi ima priličan procenat muškog elementa, i to ne samo u fizičkom (oštar profil, koščata figura, akromegalija) nego i u psihičkom pogledu." (Vladimir Dvorniković, Karakterologija Jugoslovena, str. 209, 345)

Astrolozi prepoznaju kod Ovna iste mentalne posebnosti koje prepoznaju i antropolozi kod dinarca, a koje su uglavnom posledica ranjivosti njihove gorde psihe. Astrolog Linda Gudmen piše:

"Mada je Ovan vatreni znak koji se odvažno probija kroz život, pun inicijative i iznenađenja, ima neke čudne varke u njegovoj hrabrosti. Suočice se sa odvratnim Jetijem ili nekim Frankeštajnovim čudovištem bez i trunke oklevanja, pa ipak fizički bol ne može da podnese. Nikada nije moralna kukavica, ali zato može da bude veliki slabić kada ga nešto boli. Zubar nije njegov prijatelj." (Sunčevi znaci Linde Gudmen, str. 5)

Antropolog Vladimir Dvorniković iznosi o crnogorskim junacima isto zapažanje:

"Ispitujući u pojedinim krajevima lekare o njihovim utiscima sa pacijentima iz naroda bio sam iznenađen izjavom jednog lekara iz Boke

Kotorske, da bi on iz svoje lekarske perspektive, sav taj narod morao smatrati "sinjom kukavicom" (kako se on izrazio) - kada ne bi znao "iz narodne pesme i istorije" da su junaci. Jer tu su "Peraštani ljuti" i "Rišnjani na glasu junaci". I kod male pozlede oni jauču i dozivaju hitnu pomoć, pričao mi je pomenuti lekar. A on je očekivao baš kod tog naroda veliku neosetljivost i izdržljivost." (K. Jugoslovena, str. 334)

Dinarski tip odlikuju izraženi atributi muškog pola, a to su u njegovom slučaju sklonosti ka pitanjima od opšte društvene pravde. Međutim, u praksi su ti atributi oskrnavljeni odsustvom krotosti i poniznosti, što njegovu mušku pravdoljubivost izopačava, pa mu nepravda na globalnom društvenom planu predstavlja traženi povod i izgovor za manifestaciju sopstvene gnevljivosti i mržnje. Astrolog Mile Dupor tvrdi za Ovna da je "sujetan, osvetoljubiv, nagao." (Ne verujte, proverite, str. 57), dok antropolog Dvorniković istim rečima za Jugoslovena takođe tvrdi da ga odlikuju "Sujeta." (Karakterologija Jugoslovena, str. 737), "Stara dinarska osvetoljubivost" (Isto, 746), i da je "Nagao." (Isto, 769). Sujeta čini ljude neodgovornim zato što im oduzima uslov odgovornog bitisanja - sposobnost objektivnog samokritičkog preispitivanja, priznanja slabosti i pokajanja. A takav mentalitet jeste izražena karakteristika naroda zapadnog Balkana.

Astrolog Linda Gudmen kaže za Ovna: "Boriće se protiv svega onoga što osećaju kao nepravdu." (Sunčevi znaci Linde Gudmen, str. 2) Za karakter Jugoslovena antropolog Vladimir Dvorniković kaže: "Ima razvijeni organ za socijalnu etiku i pravdu; socijalni borac." (Karakterologija Jugoslovena, str. 739)

Antropolog Hans Ginter piše o dinarcima:

"Pripadnici ove rase se odlikuju sirovom snagom i otvorenosću, naročito čestitošću, osećanjem za čast i ljubavlju prema domovini, hrabrošću i naglašenom samosvesnošću. ... Karakteristika dinaraca je tendencija ka iznenadnim izlivima ka nagloj ljutnji i ratobornosti." (Hans F. K. Günther, *The Racial Elements of European History*, p. 58)

Antropolog Branimir Maleš piše o dinarcima:

"Snažnoj pojavi dinarskog čoveka, njegovom smelom licu, atletskom i u isti mah vitkom izgledu, odgovaraju naročite duševne odlike (Venzer): prirodnost, odsustvo veštačke uglađenosti, hrabrost, smelost, visoki stepen samosvesti, ratobornost i istrajnost u borbi za život, individualnost, a u isti mah osećanje zajednice (zadruga), sklonost ka šali i muzička obdarenost." (Branimir Maleš, *O ljudskim rasama*, str. 37)

Govoreći o dinarcima Jovan Cvijić kaže:

"Kad vide nepravdu 'u njima se raspale plamovi' i tada 'same bi im suze prokapale'. Osećajnost ih katkad navodi na nepromišljena dela. Ljudi dinarskog tipa su često neobuzdane prirode i ne mogu lako da podnesu čak i sitne nepravde." (Jovan Cvijić, *Balkansko poluostrvo i Južno-slovenske zemlje, Osnovi antropogeografije*, str. 19-21)

Astrolog Mile Dupor kaže za Ovna da ga odlikuju "Žestoka osećanja, laka i nagla uzbuđenja. ... Lako padanje u afekat." i da njime "diriguje strast." (Ne verujte, proverite, str. 56) A antropolog Vladimir Dvorniković piše za Jugoslovena da ga odlikuju: "Krajnja eksitacija strasti i afekata." (Karakterologija Jugoslovena, str. 767) "Prenaglo reagovanje čudi i temperamenta." (Isto, 740) "Brz i spreman na oštro reagovanje, na ispade ljutine." (Isto, 768) Astrolog Linda Gudmen piše: "Ovan prkosi saobraćajcu ili naoružanom gangsteru sa podjednakom odlučnošću ako mu bilo ko stane na put. Možda će zbog toga kasnije i zažaliti ali u tom trenutku on zaboravlja na opreznost." (2) Po astrologu Miletu Duporu "Ovan želi podvige. Rado heroj. Lako jurne bez mnogo razmišljanja." (Ne verujte, proverite, str. 57), a antropolog Jovan Cvijić piše: "Česti su slučajevi da se dinarski ljudi odluče na krajnja rešenja, bez obzira na interes, na korist i na „praktičnost“, svesni da im je život u opasnosti ili da će im ostati crn i upropašćen." Antropolog Dvorniković kaže za mentalitet Jugoslovena: "Inadžija." (Karakterologija Jugoslovena, str. 769) Gordost prirodno čoveka čini preosetljivim, uvredljivim i sklonim da dolazi u sukob sa drugim čovekom. Astrolog Linda Gudmen kaže za Ovna da "Ljude svrstava isključivo u dve grupe: prijatelje ili neprijatelje." (Linda Gudmen, str. 8). Antropolog Vladimir Dvorniković opisuje istu podvojenost kao odliku našeg čoveka: "Umesto jednog kolektivnog Mi još uvek preovlađuje antipolarnost Mi i Vi, Mi i Oni. Spremnost na borbu i oponiranje, revolucionarna raspaljivost dobro je poznata crta balkanskog gorštackog čoveka." (Karakterologija Jugoslovena, str. 711, 739)

Dr Zoran Đinđić je taj fenomen našeg čoveka opisao sledećim rečima: "Ja sam naučio, i budite sigurni, da ja nikada neću biti neko ko će igrati na razlikama, mada znam da se u ovoj zemlji najviše glasova dobije ako kažete 'oni su nam krivi'. Bilo na koju stranu. Moj problem je što kad kažem ljudima, dajte da nešto uradimo, pitaju me 'A protiv koga? Amerike? Rusije? Kine?' Ja kažem: 'Ne, ni protiv koga! Mi nemamo protivnike, mi imamo partnere!' Onda oni meni kažu: 'Mi to ne razumemo! Mi razumemo da nam kažeš, brate, ko je protiv nas, pa da mi vidimo šta da radimo.' To je naš problem da se mi lako ujedinjujemo protiv nekoga, a teško se ujedinjujemo za sebe."

Astrolog Mile Dupor govoreći o Ovnovima, nabraja attribute koji za-
pravo odgovaraju dinarskom tipu:

"Osećanja: vatrena, žestoka, patriotska. Teška kontrola. Lako padanje u afekat. Teško kočenje. Volja: potaknuta afektima, redovno iznad razuma. Teško trpi da drugi imaju drugačija mišljenja. Temperamenat: koleričan, eruptivan, bujan. Prema društvu: u društvu lako vređa. Teže se snalazi u kolektivu. Vrline: pošten, častan, istinoljubiv, patriota, oduševljen idealist, želi podvige, ponos, hrabrost, rado heroj. Mane: diktator bez kompromisa, potcenjuje opasnost, netrpeljiv, gubi mir, nagao, jednostran, glavom o zid, ne obazire se na sreću drugih, radi "navrat - nanos", sujetan, osvetoljubiv, nema takta, osetljiv na uvrede, ne ekonomiče snagama, i ako ne postigne cilj - hvali se. Voli: odlikovanja, aplauz, odobravanja (inače se umara), pozu, uniforme, marširanje, oružje. ..." (Mile Dupor, Ne verujte, proverite, str. 74)

"Netrpeljiv je, ne trpi mešanje u posao, stalno u nekoj agresiji. Meša se u tuđe odnose. Lako ga je provocirati." (Mile Dupor, Astromedicina, str. 100, 29)

Društvo astrologa Jugoslavije piše o Ovnovima sledeće:

"Vrlo su vitalni, direktni i odlučni. Mada su intelektualni, retko se pouzdavaju u svoj nemirni um, pa akcije češće zasnivaju na intuiciji nego na promišljenosti. Veliki su takmičari. Žele da budu prvi i najbolji u svemu što rade, teže za vođstvom, autoritetom i superiornošću i uradiće sve da steknu slavu i priznanje. Često preteruju u svojoj samouverenosti, nagli su, neoprezni, i ne razmišljaju o posledicama preduzetih akcija. Čak ni u zrelosti ne mogu da se oslobode tvrdoglavosti, ni samovolje i steknu neophodnu dozu opreznosti. Obično nisu u stanju da se obuzdaju, nedostaju im spokojstvo i pribranost, nestrpljivi su i nesposobni da prihvate savete. U svojoj žudnji za vođstvom često su neobuzdani, bez mere i takta, umesto razuma i diplomatije koriste napadnost i agresivnost što ih čini u najmanju ruku smešnima. To je naročito vidljivo u slučajevima kada su bez pravih kvaliteta, a žele da se nametnu i nadmaše one koji poseduju predispozicije za vođe. Ovnovi teško prihvataju poraze. Neuspeh im nikada nije razlog da odustanu od onoga što su naumili. ... Nisu sposobni za posao koji na duže vreme zahteva predanost i strpljivost i koji u svojim delovima ne daje mogućnost za ličnu inicijativu. ... U svom htenju i nestrpljenju da ostvare najviše što mogu, stavljaju interese iznad principa, preuveličavaju svoju snagu, prema drugima se ponašaju osiono i bezobrazno i guše njihove ambicije. ...

Kada su ljuti, brecaju se i urlaju na svakog ko im se nađe na putu, a nije neobično ni fizičko istresanje. ... Ovnovi su stalno napeti, što im stvara glavobolje. ... Deca ovog podznaka ne pokazuju interes za učenjem, ali ih želja za novcem i položajem tera ne samo da naporno rade nego da se kasnije vrate učenju i steknu kvalifikacije. Ne vole birokratiju." (Upoznajte astrologiju i sebe, str. 15)

Antropolog Vladimir Dvorniković piše o uticaju dinarske "krvi" na karakter Jugoslovena sledeće:

"Aljkavost, površnost i nedostatak radne savesti, da i ne govorimo o vrlo rudimentiranom osećanju dužnosti, bitni su sastojci u etosu jugoslovenskog rada. ... Kulturno polutanstvo? Nedostatak onoga što se zove kultura rada? Svakako! Ali možda isuviše samosvesna dinarska krv. ... U organizovanom, zajedničkom intelektualnom radu ispoljava Jugosloven po pravilu još manje disciplinovanog radnog duha.

Primeri su bezbrojni; ima i takvih slučajeva da se ni psihološkim testom ili eksperimentom ne bi mogle čistije ispoljiti crte: neobuzdana, primitivna subjektivnost, uobražena osetljivost, surevnjivost, nepoverenje, mržnja, zavist, nedisciplinovanost, neobjektivnost i nepravdičnost. ... Napeta budna osetljivost, težnja da se ogradi jednom naročitom atmosferom respektovanja postaje bitnom karakteristikom tog plemenskog čoveka. Junačka sujeta, takmičenje i nadmetanje, kao i naročita gorčina sa kojom taj čovek ulazi u borbu, svejedno da li sa susedom ili sa opštenarodnim neprijateljem, postaje specifičnom karakternom oznakom plemenskog borca. Otuda i njegova nedisciplinovanost usred same borbe jer on i kolektivnu borbu oseća kao borbu za svoje lično važenje. Bez elementa herojske sujete ta se borba uopšte ne može ni zamisliti. ...

Naš inteligentni, obrazovani čovek nije naučio da mnogo vodi računa o tome da li njegova lična afirmacija, i njegov interes, pa čak i njegova udobnost dolazi u sudar sa opravdanom ličnom sferom nekog drugog čoveka. ... U jednoj našoj varošici video sam ovakav slučaj. Agilan predsednik opštine uspeo je da uvede struju i električno osvetljenje. Sav imućniji svet pohitao je da u svoje domove uvede struju, samo jedan, i to "najugledniji" građanin, ostao je za inat kod svoje petrolejske svetiljke, samo zato što je tu struju u varoš uveo - njegov ljuti protivnik. Primeri su bezbrojni, sve na isti obrazac. Preterana lična osetljivi-

vost, sujeta, primitivno i grubo ispoljavanje zavidljivosti, bolesni i samoživi egocentrizam, to su osnovne karakterne crte koje u toj sredini koče stvaranje svakog višeg društvenog reda i potom moralnog i materijalnog prosperiteta. ... Poznate su naše temperamentne, pa žučne, a najzad dušmanske diskusije koje se, u najboljem slučaju, svršavaju tim da svako još ogorčenije, i još upornije zadrži svoje stanovište." (Vladimir Dvorniković, Karakterologija Jugoslovena, str. 661-662, 708, 725, 737, 815)

Englez Robert Liton, koji je 1861. godine objavio zbirku srpskih narodnih pesama na engleskom jeziku, opisuje karakter naše epike rečima koje zapravo predstavljaju opis dinarskog mentaliteta:

"Tužno je posmatrati demoralizaciju naroda u njegovoj poeziji. Ona uzdiže u nebo kao opštu vrlinu izdaju prema zajedničkom neprijatelju; pogrešno shvata da je podvala strategija, laganje finoća, surovost odlikovanje, i dopušta u karakteru jednog heroja svaki drugi greh sem greha fizičkog kukavičluka." (Vladimir Dvorniković, Karakterologija Jugoslovena, str. 546)

Iako u svom junaštvu za opštu stvar dinarac pokazuje fanatičnu hrabrost i izraženu emotivnost, on u odgovoru na konkretne potrebe života sa kojima se neposredno susreće otkriva lenju ravnodušnost i emotivnu tupost. Možda obe objedinjene osobine verno dočarava antropolog Vladimir Dvorniković kada za Gruzine, koji su u velikoj meri dinarskog antropološkog porekla, kaže da su "herojski lenjivci".

Antropolog Jovan Cvijić iznosi o dinarcima Balkana sledeća zapažanja: "Mahom vrlo impulsivni koji odmah i često bez dužeg razmišljanja rade. Najveći broj tzv. darovitih davao je do sada male rezultate. Mahom ne razrade poslove (ne samo na delu već i u mislima) do krajnjih konzekvencija. Vrlo retko urade štogod potpuno. ... Kad im nedostaje iskustvo, jaka osetljivost ih učini naivnima. Često se podaju sentimentalnom i neuputnom optimizmu. Njihova krajnja osetljivost često postaje slabošću; njihova velikodušnost ih učini nepravičnim." (Jovan Cvijić, Balkansko poluostrvo i Južnoslovenske zemlje, Osnovi antropogeografije, str. 21)

Izražena gordost formira kod dinarskog čoveka veliki Ego koji ga navedi da živi samo za sebe i da bude nezainteresovan za realne potrebe drugih ljudi, izuzev ako njihovim ispunjenjem neće zadovoljiti sopstvenu sujetu. Astrolozi kažu za Ovna:

"Ne obazire se na sreću drugih." (Mile Dupor, Ne verujte, proverite, str. 74)

Linda Gudmen kaže da "Ovnovi nastupaju samouvereno, vodeći malo računa o osećanjima drugih, i, naročito u mladosti sa stavom 'Ja, prvi'. ... Većina političara sačeka da vidi želje javnosti, pa tada iznosi svoje stavove. Prosečan Ovan ima svoje vlastito mišljenje o potrebama naroda, bez obzira na to šta oni sami žele i on hoće da oni to i dobiju. ... Ovan je jedino svestan samog sebe. ... Njegove potrebe su na prvom mestu." (Linda Gudmen, Sunčevi znaci Linde Gudmen, str. 7, 2)

Dvornikovićev primer dinarca političara (1939. god.)

Zoran Đinđić u jednom svom govoru opisuje primer koji na veoma jasan način otkriva nezainteresovanost našeg čoveka za potrebe koje prevazilaze potrebe njegovog velikog Ega i koje imaju širi društveni značaj:

"Ja sam došao danas, jutros ... pred fabriku kablova u Jagodinu, i video sam jedan lep sat, divan jedan sat na ulazu koji ne radi. Ja sam hteo da se vratim. Rekao sam - Ok! Imate problema sa tehnologijom, imate problema sa sirovinom, imate problema sa obrtnim kapitalom, ali koji je problem da ovaj sat radi? Je li to problem? I to je ono što sam hteo da vam kažem. Dajte da uradimo ono što možemo da uradimo, a da se ne vadimo na opravdanja - svetska zavera.

Možda ima i svetska zavera! Ali hajde prvo da vidimo šta mi radimo u svom dvorištu, šta mi radimo u svom gradu, šta mi radimo u svojoj zemlji, pa ako uradimo svoj domaći zadatak, onda da vidimo da li nas mrzi nastavnik ili nas ne mrzi nastavnik."

Antropolog Vladimir Dvorniković kaže za jugoslovenskog čoveka da ga odlikuje: "Slaba simpatetika." (Karakterologija Jugoslovena, str. 767) "Slabo razvijen organ za socijalni život." (Isto, 711), da je kod njega "socijalno čulo rudimentirano" (Isto, 767), da je "zaokupljen sam sobom." (Isto, 768). "Egocentrično širenje i zaboravljanje na one druge, značajno se ogleda na našem inteligentu, javnom radniku, čoveku od imena, položaja, itd." (Isto, 726) "Naš inteligentni, obrazovani čovek nije naučio da mnogo vodi računa o tome da li njegova lična afirmacija, njegov interes, pa čak i njegova udobnost, dolazi u sudar sa opravdanom ličnom sferom nekog drugog čoveka. Jednom je po sredi nedostatak svesti da je obzir prema drugome suština svake, ne samo društvene, kulture, a drugi put se može - i to suviše često - iz gestova naših ljudi osetiti i nešto kao prkosno, pa i cinično ignorisanje svih "budalastih obzira" prema drugim ljudima." (Isto, 725)

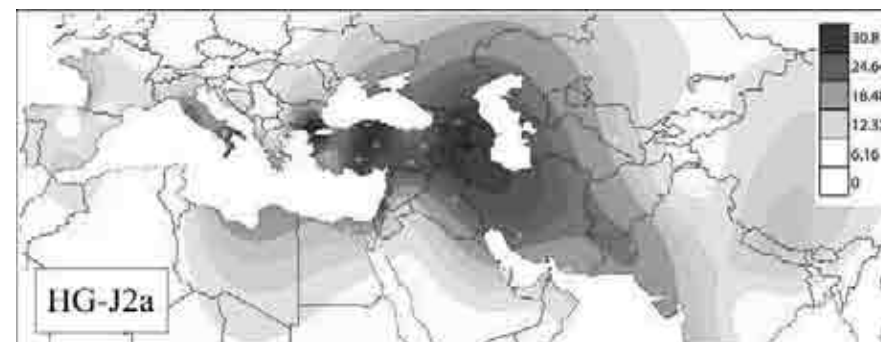
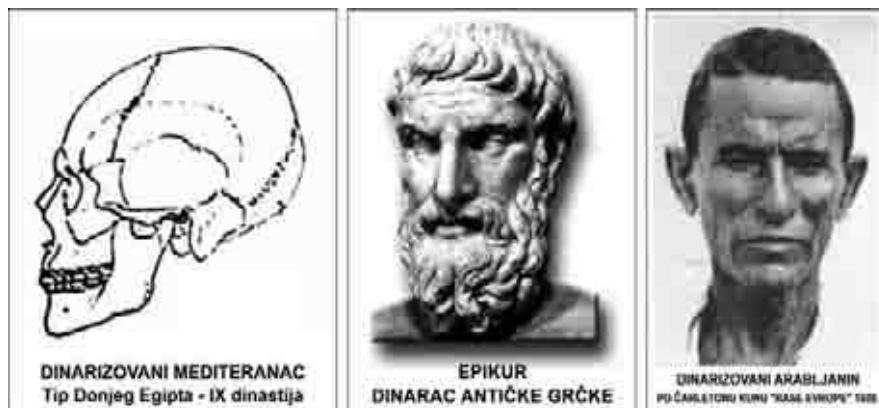
Veliki gordi Ego, sa svim svojim nuspojavama: dobrota i junaštvo iz gordosti, odsustvo samokritičnosti i odgovornosti, neuračunljivost i subjektivnost, nespремnost na kritiku i usvajanje saveta, gorda zavist i potreba da se obezvrede svi oni koji prevazilaze prosek po svojim vrednostima i uspesima, sujetna uvredljivost i agresivnost, nesposobnost da se trpi nepravda, itd, jeste odlika dinarske populacije na celom području njene zastupljenosti.

Da bismo utvrdili područje šire zastupljenosti dinarske populacije, poslužićemo se saznanjima i iz antropologije i genetike.

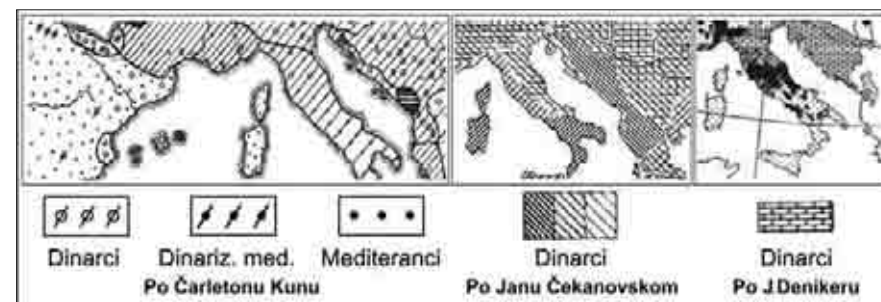
Dinarce i razne mediterance na Y hromozomu odlikuje zajednička haplo grupa J (HG-J), izuzev atlantskih mediteranaca koje odlikuje HG-I, što znači da dinarci sa većinom mediteranaca imaju zajedničko, po svemu sudeći - protoegipatsko poreklo.

Naime, skeleti drevnih Egipćana su najčešće mediteranskog porekla, a ponegde i dinarizovano mediteranskog.

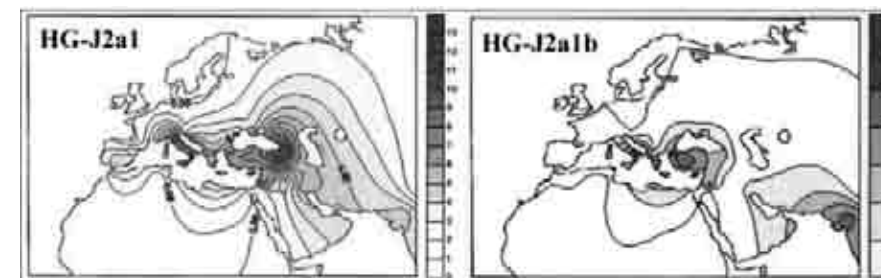
U knjizi "The people of Lerna; analysis of a prehistoric Aegean population" (J. Lawrence Angel, Princeton, N.J., American School of Classical Studies at Athens, 1971, pp. 36-38) čitamo da su dinarizovani mediteranci odlika skeleta donjeg Egipta, a takođe, u određenoj meri i čitavog Mediterana, Bliskog istoka i Kavkaza.

U okviru dinarsko-mediteranske haplo grupe J, dinarce odlikuje grana HG-J2a. Vidimo da se rasprostranjenost J2a u velikoj meri poklapa sa zastupljenošću dinarskog tipa na osnovu analiza fizičkih antropologa.

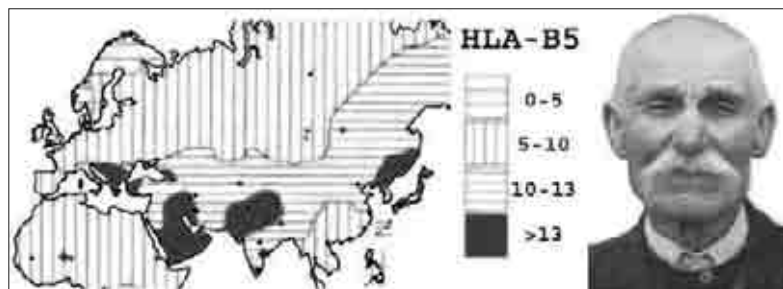

Dinarska grana HG-J2a se deli na nekoliko podgrana (J2a1, J2a2, itd) između kojih J2a1 odlikuje našu populaciju, a takođe predstavlja i najzastupljeniju HG-J varijantu kod Gruzina. Grana J2a1 se takođe deli na nekoliko grana (J2a1a, J2a1b, itd), od kojih J2a1b jeste najzastupljenija varijanta dinaraca kod Beograđana.

Kao što smo ranije primetili, analiza porekla samo na osnovu različitih mutacija Y hromozoma nije sveobuhvatna jer prati samo muško poreklo, pa ćemo zato sada uzeti u analizu i podatke HLA sistema.

Antigen HLA-B5, koji odlikuje dinarce, najzastupljeniji je HLA-B antigen kod Paštuna (39,9%), Kurda (29,8%), Gruzina (25,5%), u Saudijskoj Arabiji (36,6%), Omanu (39,0%), Iraku (33,9%), centralnoj Portugaliji (31,1%), i na području centralne i severne Italije (31,7%). Skoro svaki treći stanovnik (29,02%) bivše Jugoslavije ima od jednog roditelja nasleđen dinarski antigen HLA-B5. To znači da bi svaka treća osoba na tom području mogla da kod sebe prepozna karakterne osobine Ovna (ukoliko se odnosi neodgovorno prema svojim slabostima), bez obzira u kom znaku ili podznaku bila rođena, i da bi imala iskušenje da poveruje u astrološki faktor.

Na osnovu saznanja iz genetike možemo utvrditi koje populacije su dinarcima najsrodnije u svetu. Različitim alelima HLA-B gena koji ekspresuju u dinarski antigen HLA-B5 po svojoj strukturi su najbliži aleli antigena HLA-B35, B78 i B53. HLA-B35 je tipičan za mediteransku populaciju (drevne Pelazge, Filisteje, Etrurce, i sl). HLA-B78 je tipičan za Senegal (grad Dakar) u Africi (16,1%). HLA-B53 je najzastupljeniji u centralnoj Africi i Kazahstanu. Antigen B53 je takođe najzastupljeniji HLA-B antigen kod američkih crnaca (23,96%). Vidimo da drastična razlika u boji kože između različitih antropoloških tipova (a koja je adaptivnog porekla), ne mora da podrazumeva i veliku genetsku distancu u poreklu, pa samim tim ne mora da podrazumeva ni veliku razliku u karakternim iskušenjima. Sledeće optužbe koje rasisti primenjuju na crnce, mogu se isto tako primeniti i na one belache populacije koje su sa crncima genetski i psihološki bliske, i koje nikada nisu imale iskustvo duhovnog prosvetiteljstva i reforme karaktera:

"Teorija o inferiornosti obojenih tvrdi, na primer, da crnci nisu u stanju da prevaziđu primarnu plemensku (tribalnu) socijalnu strukturu. Stoga i ne mogu dosegnuti više oblike državne organizacije, već se, u najboljem slučaju, mogu uzdići na visinu evropskih država iz XVII i XVIII veka kada je vladao apsolutizam." (Ljubomir Tadić, Nauka o politici, Beogradski izdavačko-grafički zavod 1996., drugo, dopunjeno izdanje)

LAV - ANTROPOLOŠKI TIP ATLANTSKIH MEDITERANACA

Po bestselleru "Astrologija kroz oči psihologa" Silvije Braun osobe rođene u znaku Lava odlikuje velika telesna visina. U delu "Upoznajte astrologiju i sebe" čitamo o fizičkim osobinama Lava:

"Izgled: Viši rast, snažna građa tela, u mladosti mršavi, kasnije skloni debljini, krupne kosti, prav nos, dostojanstveno držanje." (Društvo astrologa Jugoslavije, Upoznajte astrologiju i sebe, str. 65)

U univerzitet-skom antropološkom udžbeniku čitamo da u Evropi najvišu telesnu visinu imaju atlantski mediteranci, a u Aziji - sinidi. Obe populacije pokazuju i druge antropološke sličnosti, koje ukazuju na njihovo dalje zajedničko poreklo.

"Atlantidi su visokog rasta, dugoglavi ljudi, mrkih očiju, i kose, često vrlo tamni. Njihov stas je vitak, ipak krepak. Nalazimo ih po čitavoj atlantskoj obali, i još u Sredozemlju. ... Sinide nalazimo u severnoj Kini i Koreji; visina muških je 164 do 168 cm, tako da su od svih azijskih žutih najveći, glava je poizdužena. Stasa su znatno vitkijeg od ostalih žutih." (Božo Škerlj, Opšta antropologija, str. 69, 65)

"Severni Kinezi - sinidi - takođe su žuti ljudi, mada kod njih retko gde vidimo krajnje oblike adaptacije na arktičku oblast. Viši su od tungida i manje su zdepasti; po svojim proporcijama više liče na mediterance." (Božo Škerlj, Čovek, str. 318)

Atlantsko-mediteranski tip u severnoj Italiji

Da bismo utvrdili da li atlantski mediteranac zaista odgovara tipu Lava u horoskopu, obratimo pažnju na otpornost Lava prema bolestima i na njihovu dugovečnost:

"Zdravlje: Lavovi su snažni, otporni na bolesti." (Društvo astrologa Jugoslavije, Upoznajte astrologiju i sebe, str. 65)

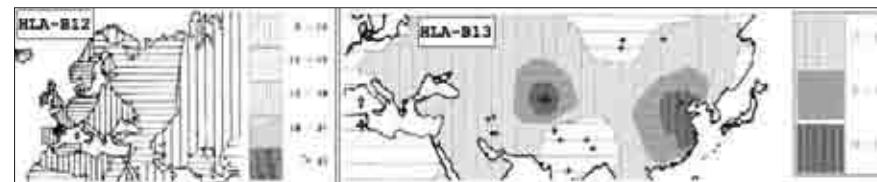
U "Astromedicini" od astrologa Mileta Dupora čitamo da Lavove odlikuje dugovečnost:

"Jer dug život će imati oni koji se rađaju u doba jakih aspekata sunca sa velikim planetama i dobrim aspektima malih tela koji daju ritam. ... Odnosno da za laike pojednostavimo stvar: Dugo žive natusi, koji imaju sunčani i granući znak Lava i Blizance. Znači jaka su dva najvažnija ritma: srce - Lav i disanje - Blizanci; prvi sve lako preboli jer je jak, drugi brzo, jer su gipke funkcije." (Mile Dupor, Astromedicina, str. 85)

Istraživanje koje je uradila grupa grčkih naučnika (Papasteriades C, Boki K, Pappa H, Aedonopoulos S, Papasteriadis E, Economidou J, HLA Phenotypes in Healthy Aged Subjects, Department of Immunology and Histocompatibility, Evangelismos Hospital, Athens, Greece, 1997) otkrilo je izraženu korelaciju između dužine života i antigena HLA-DR7.

U prosečnoj populaciji Grka (405 zdravih individua, između 18 i 65 godina života) antigen HLA-DR7 je zastupljen sa 15.67%, dok je u populaciji dugovečnih (171 zdrava individua, između 75 i 104 godina) isti antigen zastupljen više nego dva puta češće, sa 38,33%.

Osobe sa DR7 antigenom u Evropi imaju u HLA-B genu najčešće antigen HLA-B12, a u Kini HLA-B13.

Mape svetske rasprostranjenosti oba antigena pokazuju da se HLA-B12 poklapa sa rasprostranjenošću atlantskog mediteranca u Evropi (najviše na području drevne megalitske kulture zapadne Evrope), a HLA-B13 sa rasprostranjenošću sinida u Aziji (na području sinotibetanske jezičke grupe).

Da li obe ove populacije odlikuje želja za moć i sklonost nasilničkom ponašanju, što su upravo odlike psihološkog tipa Lava u horoskopu? Da bismo dobili jasan odgovor na ovo pitanje, pogledajmo u kojoj meri i kod kojih naroda su atlantski mediteranci i sinidi najzastupljeniji. Atlantsko-mediteranski antigen HLA-B12 je najzastupljeniji kod Baskijaca (38,7%), zatim na jugozapadu Engleske - kod Korniša (37,3%) i Velšana (32,0%), Škotlanđana (36,9% na Orkadskim ostrvima), Iraca (35,7%), Španaca (31,1%), u beličkoj populaciji Australijanaca (28,76%), u Poljskoj (25,3%), u prosečnoj populaciji Švedske (20,8%) i Engleske (19,5%).

Atlantski mediteranac
Litvanac poljskog porekla

Antigen B12 je veoma zastupljen i na Uskršnjim ostrvima (37%) koja su u davno vreme naselili visoki i bledoliki nosioci kulture Rapa Nui, poznati po svojim megalitskim spomenicima. B12 je najzastupljeniji HLA-B antigen u stanovništvu Danske (24,1%), Ukrajine (20,9%) i Francuske (20,4%). Na Bliskom istoku B12 je najzastupljeniji kod Kurda (25,7%), čija se pojedina plemena odlikuju veoma visokim stasom i dolihoidnim lobjanjama. Na Dalekom istoku je B12 zastupljen gotovo isključivo kod Korejaca (22,56%), i u jednoj maloj provinciji Japana (Aiči 30,4%).

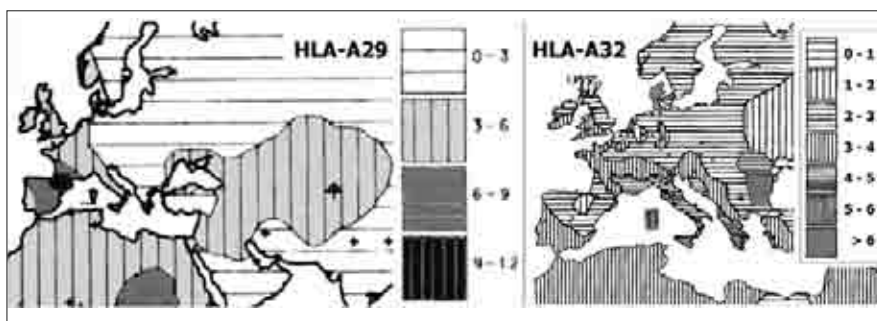
Figura muškarca, Rapa Nui
rani XIX vek

U Africi je HLA-B12 posebno zastupljen kod plemena Tsvana i Tutsi, što tim plemenima daje onu antropološku posebnost zbog koje liče na pripadnike bele rase i zbog kojeg su Tutsi imali

Pripadnik afričkog plemena Tutsi

privilegovan položaj pred evropskim kolonizatorima. Na području severne Dalmacije (Rijeka) HLA-B12 ima 22,22% stanovništva, a na području centralne Dalmacije (Hvar) 26,2%. Na području Srbije je HLA-B12 zastupljen sa 16,46%. Za područje Dalmacije antropolog Čarleton Kun tvrdi: "Dalmacija je dom jake atlantsko-mediteranske struje ... koja vodi poreklo iz daleke antike." (The Races of Europe, p. 591) Gen HLA-A otkriva nekoliko grana atlantskih mediteranaca u Evropi (HLA-A29, 31, 32) i u Aziji (A31, A33) koji u HLA-B genu imaju B12 ili B13, i u HLA-DR genu DR7 antigen. Antigeni A29, 31, 32 i 33 su između sebe veoma genetski bliski.

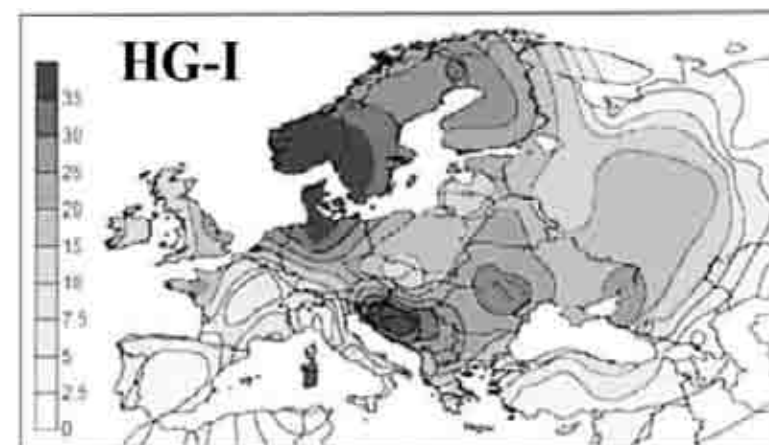

Kombinacija A29, B12, DR7 je tipična za populaciju zapadne Evrope (Baskijce), a kombinacija A32, B12, DR7 za populaciju Hercegovine.

Da li kod Hercegovaca primećujemo sklonost ka nasilju, koje je zapravo odlika psihološkog tipa Lava? Najveće i najbizarnije zločine u ratovima na području ovog dela Evrope su činili stanovnici zapadnog Balkana (posebno Hercegovine), bez obzira kojoj nacionalnosti su pripadali, i bez obzira u ime koje vere ili čije ideologije su ratovali.

No, nameće nam se pitanje: Zar Hercegovci nisu tipični pripadnici dinarskog antropološkog tipa? Antropolog Čarleton Kun, zbunjen izraženom telesnom visinom dinarske populacije na centralnom području zapadnog Balkana (od Hrvatske do reke Drim u severnoj Albaniji), piše: "Poreklo ovog dinarskog gigantizma je nejasno." (Carleton Stevens Coon, The Races of Europe, p. 254) Na osnovu savremenih saznanja iz genetike, mi vidimo da je izvor dinarskog gigantizma u njihovom mešanju sa atlantsko-mediteranskim tipom na području centralne Dalmacije, Hercegovine, zapadne Crne Gore i zapadne Srbije.

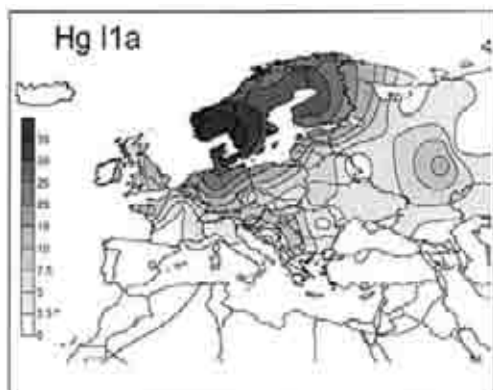
Analiza Y hromozoma, koji odlikuje samo muškarce, otkriva na području visoke telesne visine stanovništva zapadnog Balkana, umesto dinarske haplo grupe J2a, najveću na svetu distribuciju haplo grupe I, koja odgovara atlantskim mediterancima. Istraživanje rađeno 2005. godine na području Bosne i Hercegovine, otkrilo je da je HG-I zastupljena kod Hrvata sa 73,3%, Bošnjaka sa 48,2%, i Srba sa 34,6%. Analizirani Hrvati su uglavnom sa područja Hercegovine, Bošnjaci iz centralnog područja Bosne, a Srbi sa područja Republike Srpske, pa su zato nacionalne razlike u zastupljenosti HG-I tako velike. Kod Beograđana je HG-I zastupljena sa 36,28%.

Ako atlantski mediteranci žive pomešani sa dinarcima na području zapadnog Balkana, onda nam se nameće pitanje koliko je objektivno tvrditi da su najbizarniji zločini posledica i atlantsko-mediteranskog a ne samo dinarskog uticaja? Iako su oba tipa sklona zločinima, između njih postoji razlika u karakteru. Za razliku od dinarca, koji će u ratovima Balkana da ubija protivnike iz osвете zbog povređene gordosti svog plemenskog ili nacionalnog

Ega, dotle će atlantski mediteranac da kolje svoje žrtve iz čistog entuzijazma, sa osmehom na licu, sa željom da tako iskaže svoju moć i nasilništvo nad drugim ljudskim bićem. Gerhard Gezeman piše o slučajevima kada je u međusobnom ratu crnogorskih dinaraca sa Turcima, Turcima u toku bitke nestajalo oružja, pa su ga sami Crnogorci davali Turcima, da bi nastavili bitku do kraja. Bilo im je ispod časti da pobeđe Turke samo zato što je ovima nestalo oružja. To je primer dinarske gordosti koja odgovara psihološkom tipu Ovna. Međutim, primeri zločina koje su u Drugom svetskom ratu činile hercegovačke ustaše, kao i zločini koje su u poslednjem ratu na Balkanu činili pripadnici sve tri nacije međusobno, nad nedužnim civilima, nad nemoćnim žrtvama - zarobljenim ženama i decom, svakako da imaju sasvim drugačiji karakter. Oni odgovaraju nasilnom karakteru psihološkog tipa Lava, koji se bez ikakve milosti obrušio na svoju žrtvu kao da ona nije biće dostojno života. Ništa manja želja za moć i sklonost ka nasilju nisu bili odlika naroda severne Evrope - sve do reformacije i prosvetiteljstva. Setimo se ratobornih Vikinga i njihovih naslednika ratobornih Šveđana, čija genetska analiza otkriva mešavinu atlantsko-mediteranske haplo grupe I sa nordijskom haplo grupom R. Govoreći o atlantskim mediterancima, antropolog Božo Škerlj kaže: "Po mišljenju norveških stručnjaka i drugih etnologa i antropologa, Vikinzi su bili pretežno tog tipa." (Opšta antropologija, str. 69)

Naučnici smatraju da jedna grana haplo grupe I odgovara potomcima drevnih Vikinga (I1a), a druga grana potomcima drevnih nosilaca megalitske kulture zapadne Evrope (I1b2). Treća je zastupljena kod nas na Balkanu, na istoku Evrope i severnom Kavkazu (I1b), a četvrta naseljava područje severne Nemačke, Danske i Holandije (I1c) i prati razne grane Germana.

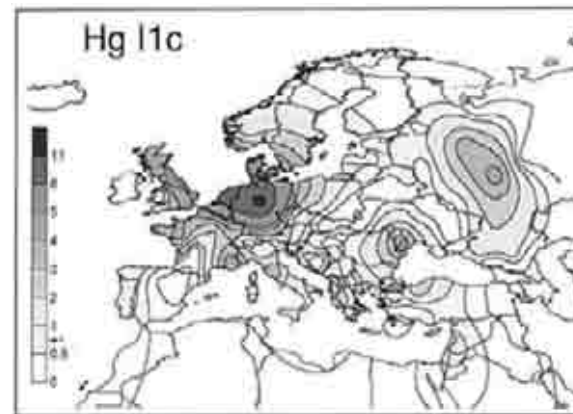
Na pojedinim područjima centralne Evrope (Nemačka, Austrija, donekle i Danska) atlantski mediteranci su dinarizovani, što otkriva prisustvo dinarskog antigena DR11 u kombinaciji sa atlantsko-mediteranskim B12.

Nasilnički karakter koji su Germani imali sve do vremena reformacije i prosvetiteljstva možemo prepoznati u opisu karaktera Germana od strane rimskog historičara Tacita iz drugog veka n.e:

"Mnogo ćeš lakše nagovoriti Germana da pođe u rat i da se kolje s neprijateljem, nego da ore zemlju i da čeka šta će mu doneti letina. Čak je sa njegovog gledišta lenjost i kukavičluk dobiti znojem ono što se može dobiti krvlju. Kad nema rata, onda obično idu u lov, ali većinom sede besposleni, i provode vreme u spavanju i jedenju. Najbolji junaci ne rade ništa, a kuću i penate i polje ostave ženama, starcima, i slabijoj čeljadi: dok ovi rade, oni lenstvuju. Čudne su krajnosti u njihovoj prirodi: jedni te isti ljudi vole nerad, a mrze mir." (Caius Cornelius Tacitus, Germany, p. 17)

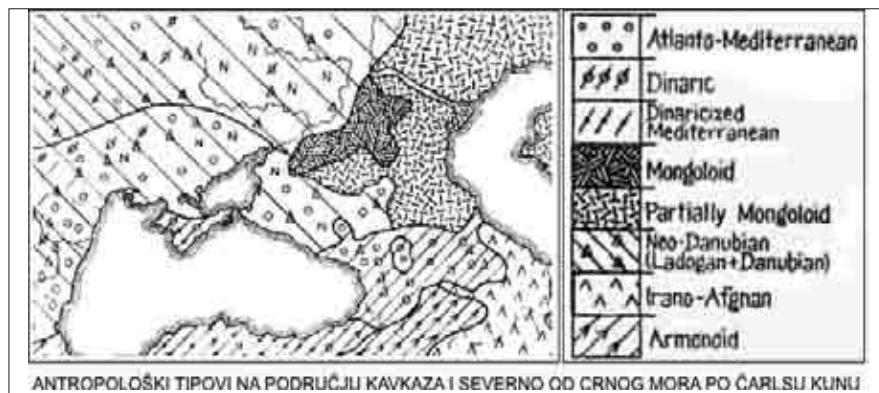
Najveća zastupljenost atlantsko-mediteranske grane I1c na svetu je na području Donje Saksonije u Nemačkoj.

Područje južne Donje Saksonije i severnog Hesena je u antičko vreme naseljavalo nemačko pleme Hati, za koje rimski historičar Tacit piše:

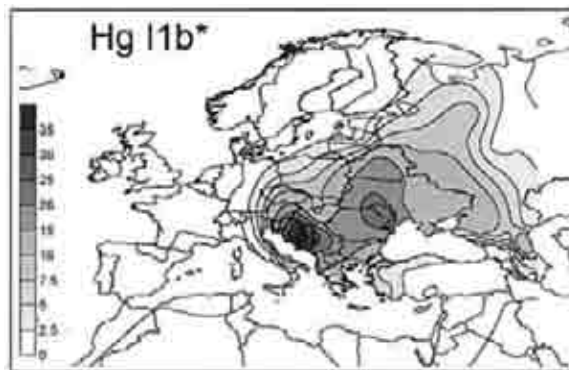
"Ovi ljudi se odlikuju otpornijim i robustnijim telima, čvrstim udovima, surovim izrazom lica, i većom snagom duha. Za Germane oni su ljudi velikog razuma i snalažljivosti. Oni dolaze do bogatstva na nepouzdan i nesiguran način, ali im hrabrost, međutim, nikada ne nedostaje. ... Čim odrastu, oni puštaju kosu i bradu, sve dok ne ubiju neprijatelja. Nad mrtvim neprijateljem oni briju svoje lice. Oni tvrde da su sada odužili dug i obavezu koju su dobili rođenjem i da su postali dostojni svoje zemlje i svojih roditelja." (Caius Cornelius Tacitus, Germany, p. 29-30)

U specifičnoj mešavini atlantsko-mediteranski antropološki tip je zastupljen i u istočnoj Evropi, pod nazivom "pontski" ili "čerkeski" tip kako ga nazivaju ruski antropolozi, po Čerkezima na severnom Kavkazu, gde je on veoma zastupljen. Prepoznamo ga po izraženim palatalnim i dentalnim frikativima u govoru tj. šuštećem izgovaranju glasova (na primer: šj, žj), koji ga odlikuju u izgovoru onih jezika (od poljskog do čerkeskog) koji pokrivaju područje njegove veće zastupljenosti na istoku Evrope.

Na severnom Kavkazu kod Darginianaca HG-I je zastupljena sa 58%, a kod Čerkeza sa 24,4%. Narodi severnog Kavkaza dele sa narodima zapadnog Balkana istu granu u okviru haplo grupe I: HG-I1b.

Darginianci i Čerkezi govore jezicima koji pripadaju jedinstvenoj severnokavkaskoj jezičkoj grupi, koju odlikuje zajednički fond korena reči sa jezikom drevnih Heta (pre-Hetita), neindoevropskih starosedelaca Male Azije i nekadašnjeg Hanana.

Na primer, zahai (hatski "bitka") - zauz (čerk. "rat"). "Hati" na čerkeskom znači "vladati", itd. Pogledajmo primere reči drevnog jezika Heta: pinu (dete), šapu (bog), Kasku (bog meseca), Vurusemu (boginja meseca), hila-mar (hram), tabarna (car), tuhkanti (princ). Pojedine neindoevropske reči u kasnijem Hetitskom jeziku se takođe mogu objasniti jezičkim uticajem hatskih starosedelaca Male Azije: tanduki (čovečanstvo), titita (nos), taptappa (gnedzo), amijara (kanal), itd. Pod genetskim uticajem Heta, hetitski obiluje frikativima kao i savremeni čerkeski. To se jasno vidi u nazivima hetitskih gradova: Neši, Kušara, Hatušas, Kadeš, i nazivima hetitskih vladara: Pušaruma, Hatušili, Muršili, Šupilulijuma, itd. Jezička konekcija između drevnih Heta i današnjih naroda severnog Kavkaza je potvrda da atlantski mediteranci vode poreklo sa Bliskog istoka.

Još ranije je antropolog Čarleton Kun na osnovu antropološke analize skeleta utvrdio da ista atlantsko-mediteranska populacija koja živi na severu Evrope, živi i danas na području Palestine i Iraka (The Races of Europe, p. 292).

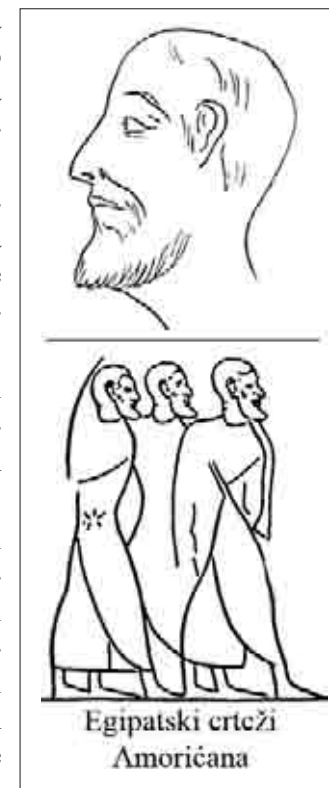
"Egipatske ilustracije Novog carstva pokazuju da su Amorićani koji su živeli na tlu Palestine bili rasa koja je mnogo više ličila na severne Evropljane, nego na semite." (Enciklopedija Britanika)

U vreme čuvenog Hamurabija, Amorićani su vladali Sumerom. Za skelete koji odgovaraju drevnim Sumercima, antropolog Kun kaže:

"Može se videti da Sumerci, koji su živeli pre oko pet hiljada godina u Mesopotamiji, imaju skoro identične lobanje i formu lica kao današnji Englezi." "Mesopotamci (...) predstavljaju mešavinu ili prelaznu formu između viših atlantskih mediteranaca i iransko-afganistanske rase." (The Races of Europe, p. 83, 415)

Naučnici pretpostavljaju da nosioci HG-I1b2 na području zapadne Evrope odgovaraju potomcima drevne megalitske kulture. Za skelete koji odgovaraju nosiocima nekadašnje megalitske kulture, antropolog Čarleton Kun tvrdi da odgovaraju atlantskim mediterancima.

"Megalitski tip: Visokog rasta oko 167-171 cm, vitke građe; dužina lobanje preko 190 mm.; indeks lobanje 68-72, individualni opseg ispod 78; duplja prosečna u visini, manja od širine; čelo biva postepeno iskošeno, očni lukovi često prosečne težine, mišićna obeležja jača, osnova lobanje šira, lice od srednjeg ka dugačkom, nos leptorinski, mandibula često duboka i srednje široka." (The Races of Europe, p.75)

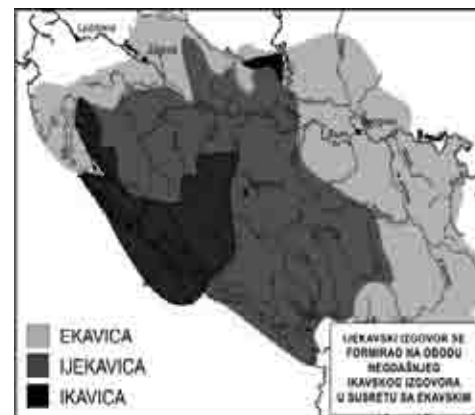

"Megalitska kultura. ... U Evropi se ta arhitektura javlja prvi put na Pirenejskom poluostrvu, odakle se proširila u Francusku, Italiju, Englesku, Holandiju, Nemačku, Dansku i Švedsku. Poreklo joj verovatno treba tražiti negde u zemljama jugoistočnog Mediterana (Libija, Palestina), gde se javlja već u V milenijumu pre n. ere." (Enciklopedija leksikografskog zavoda 4, str. 294, Zagreb, 1968.)

Kao i većinu drugih naroda severne Evrope, tako i današnje Irce odlikuje mešavina plavih nordida sa starosedelačkom atlantsko-mediteranskom populacijom. Irska mitologija poznaje nekoliko predanja o doseljenicima koji su u više navrata naseljavali Irsku, dolazeći sa područja istočne Evrope i Mediterana. Po jednom od njih, Mil Espain (latinski: Miles Hispaniae, "Ratnik od Španije") praotac je poslednjih naseljenika Irske, "sinova Mila" ili "Milezijanaca" koji je sa istoka došao u Španiju, gde je poginuo u bici, ali je njegova žena sa osam sinova došla u Irsku.

Današnje Velšane odlikuje visoka koncentracija atlantsko-mediteranskog antigena HLA-B12, a u govoru melodična akcentuacija, koja odgovara astrološkom opisu govora Lava: "Dubok i jak, nekad oratorski ili pompezan." (Čarls, E.O. Karter, Enciklopedija psihološke astrologije, 18) Melodična akcentuacija je transformisala mnoge reči velškog jezika u oblik koji odgovara mediteranskom izgovoru: Engleski: to centre, velški: canoli. Eng: to carry, vel: cario. Eng. to carol, vel: caroli, Eng: cathartic, vel: carthai. Eng: to court, vel: caru. Eng: clay, vel: clai. Eng: undeceive, vel: disiomi. Eng: clear of dross, vel: disorodi. Eng: hope, vel: gobeithio. Eng: granulate, vel: gronynu, itd.

Na zapadnom Balkanu atlantsko-mediteranska populacija je transformisala glas "jat" u "i", za razliku od ostalih starosedelačkih populacija koje su ga transformisale u "e", pa se kasnije, mešanjem ikavaca i ekavaca formirala ijekavica na obodima njihovog mešanja. Tamo gde je najveća koncentracija atlantskih mediteranaca govori se ikavicom. Sličan proces transformacije desio se i u ukrajinskom i poljskom jeziku.

Videli smo da genetika otkriva da atlantski mediteranci dele blisko genetsko poreklo sa sinidima, antropološkim tipom izvornih Kineza (narodom Hana), koji je u severnoj Kini i Koreji izmešan sa predstavnicima žute rase (u svom korenu sa jednom granom ugrofinaca, a u kasnijoj istoriji sa brojnijim mongolima).

Pojam sinidi u antropološkoj nauci vodi poreklo iz starozavetne jevrejske tradicije koja Kineze naziva Sinitima, potomcima Hananovog sina - Sina. Po Svetom pismu Siniti su zajedno sa Amorejima i Hetima potomci Nojevog unuka, a Hamovog sina Hanana. I sama korejska predanja govore o prapretku svih Korejaca koji se zvao Hwan-ung, koga je "sa neba na zemlju poslao Bog Hwan-in". Koren naziva "Hwan" jeste blizak korenu biblijskog naziva "Hanan" koji se hebrejskom jeziku izgovara "Knaghan", koji kao Nojev unuk, a jedan od četiri Hamova sina, predstavlja praoca svih Hananejaca. Po Svetom pismu, Hananejce odlikuje velika telesna visina. Stanovništvo hananske zemlje je ovako opisano od strane jevrejskih "uhoda": "Zemlja koju prođosmo i uhodismo zemlja je koja proždire svoje stanovnike, i sav narod koji videsmo u njoj jesu ljudi vrlo veliki." (4. Mojsijeva 13,33) Zajednička spona između Hananovih potomaka na istoku (sinida) i na zapadu (atlantskih mediteranaca) postoji i u njihovoj zajedničkoj skali u muzici - anhemitonskoj pentatonici (sviranju po crnim dirnama na klavijaturi), koju prepoznavamo u muzici današnjih Kelta, Rumuna i Kineza. Anhemitonska pentatonika otkriva duh pobede i moći. Želja za moć se vidi i u atributima drevne megalitske kulture, te i u zajedničkom simbolu zmaja kao simbola moći (simbol kineske nacije i njene carske moći, zastava drevnih Sarmata, mit o čudovištu iz Lok Nesa, grb Velsa, itd). Na kineskom

Han znači nasilnik. Duh nasilja sa izraženim nepoštovanjem čovekove ličnosti prožima čitavu istoriju Kineza, bilo drevnu, bilo savremenu. Savremena dešavanja u Kini i severnoj Koreji otkrivaju isti totalitaran duh. Većinsko stanovništvo mongolskog i ugrofinskog porekla otkriva kukavičku nesposobnost da se odupre nasilju malobrojnih ali nasilničkih raspoloženih Hananovih potomaka.

Nekadašnji Vikinzi, potom ratoborni Šveđani, Danci, severni Nemci, postali su u međuvremenu miroljubivi i krotki. No, napuštanjem ideje prosvetiteljstva, njihov duh želje za moć i varvarizma ponovo se budi. Iako je u svom otvorenom ispoljavanju sputan zbog savremenih kulturnih vrednosti, možemo ga prepoznati kroz njihove agresivne sportove i huligansko ponašanje njihovih navijača, a i kroz njihovu spoljnu politiku koja želi da mir u svetu ostvari nasiljem, umesto prosvetenošću. Njihova filmska umetnost je takođe sve više prožeta nasiljem. Njihova želja za moć je oličena u savremenim filmskim ostvarenjima čiji junaci pravdu sprovode svojom načovečanskom moći i nasiljem. Tipičan atlantsko-mediteranski smisao za humor, prožet nasiljem i bizarnošću, prepoznavamo u britanskoj seriji filmova pod nazivom "Monti Pajton". Tipični atributi Lava su do dana današnjeg najviše sačuvani na onim područjima zastupljenosti atlantskih mediteranaca gde reformacija i prosvetiteljstvo nisu nikada uhvatili korena, na području Irske, istočne Evrope (Poljske, Ukrajine, Moldavije, istočne Bugarske, severnog Kavkaza...) i na području zapadnog Balkana. Setimo se baskijske terorističke "Ete", irske terorističke "Ire", bosanske terorističke "Mlade Bosne" ili nase srbijanske "Crne ruke".

Ne samo što su narodi atlantsko-mediteranskog i sinidskog porekla sami skloni nasilju već često i stradaju kao žrtve nasilja i nepravdi, koje ponekad svojim provokativnim karakterom i sami na sebe prizivaju.

Setimo se samo nesreća i nepravdi koje su doživljavali Hercegovci (Hercegovačke jame iz Drugog svetskog rata), Poljaci (Katinjski masakr, propast varšavskog ustanka izazvan sovjetskom neintervencijom), Ukrajinci (genocid koji je namerno izazvanom glađu od 1932. do 1933. usmratio milione Ukrajinaca), Čerkezi (oko pola miliona ljudi je stradalo u ruskom genocidu nad Čerkezima sredinom XIX veka), stotine hiljada Kozaka koji je po završetku rata Zapad isporučio nazad Sovjetima pravo u smrt, itd. Narodi sa dominantnom hananskom genetikom uglavnom imaju problema sa svojom samostalnošću kroz istoriju: Irci, Baskijci, Kurdi, Čerkezi, Čečeni, Moldavci, Ukrajinci, Poljaci, Hercegovci, i dr.

Kao da još uvek nad njima odjekuju reči biblijskog prokletstva: "Proklet da je Hanan, i da bude sluga slugama braće svoje!" (1. Mojsijeva 9,25) Ako Bog postoji, možemo se pitati da li je Njegovo prokletstvo nad Hananejcima moralo da bude tako surovo, da bi ih odvratilo od njihove želje za moć i sklonosti ka nasilju?

Kako psihološki tip Lava reaguje na nevolje koje ga snalaze?

One su mu samo još veći izazov za borbu, borbu na pogrešnom planu! One još više raspiruju njegov optimizam pobe, moći i sklonost ka nasilju. "Teškoće na koje nailaze u poziciji vodećeg samo im daju veći podstrek za uspeh." (Društvo astrologa Jugoslavije, Upoznajte astrologiju i sebe, str. 64) Zato su možda tako drastične nevolje jedini put njihovog otrežnjenja kojim će spoznati da oni sami nisu bogovi, već ipak samo ljudi. Govoreći o Božjem postupanju sa Hananejcima, mudri Solomon opisuje svu tragediju njihovog nasilnog i surovog karaktera:

"A što si ostavio nekažnjene njihove grehe, nije bilo straha ni pred kim. Zamrteo si drevne stanovnike svoje Svete zemlje jer su činili zlodela grozna u vradžbinama i obredima bezbožnim; okrutne ubice svoje dece, žderače utrobe na gozbama mesa ljudskog, posvećenike s krvava pira, roditelje ubice bića bespomoćnih, odlučio si uništiti rukama otaca naših.

Ipak si i njih poštedeo kao ljude, jer si im pred vojskom svojom poslao ose kao preteče da ih malo pomalo istrebe. Premda si ih mogao, kao bezbožnike, predati u boju rukama pravednika ili strašnim zverima ili ih strogom rečju najedanput zatrti, sudeći im malo pomalo, davao si mesta pokajanju. ...

A ti si milostiv svemu jer možeš sve i kroz prste gledaš na grehe ljudima da bi se pokajali. Jer ti ljubiš sva bića i ne mrziš ni jedno koje si stvorio." (Mudrosti Solomunove 29,11; 28,3-10; 27,23-24.26)

Crtež zle mačeha iz Diznijeve "Pepeljuge" predstavlja izgled tipičnog atlantskog mediteranca. Autor je naglasio one crte njenog izgleda koje otkrivaju njenu želju za moć.

BLIZANCI - ANTROPOLOŠKI TIP NORDIDA

Linda Gudmen opisuje izgled Blizanca sledećim rečima:

"Ukoliko nisu pod konfliktnim ascendentom, Blizanci su tanko građeni, hitri su i malo viši od prosečnih ljudi. Mnogi od njih imaju sitne, oštre crte kao da su u obliku kameja (ukras izvajan u kamenu). Mnogi od njih imaju smeđe oči, ali većina onih koji su pod uticajem Merkura imaće lepe kao lešnik kristalno čiste, plave, zelene ili sivkaste oči, koje sijaju i čiji pogled leti tamo-amor." (Sunčevi znaci Linde Gudmen, str. 91)

Za izgled osoba rođenih pod uticajem Merkura (koji odgovara Blizancima) astrolog Aleksandar Imširagić piše:

"Uopšteno, nos ima oštar, ili čak stisnut izgled. Merkurijanci imaju sićušna ili dugačka, tanka i precizno iscertana usta koja su oštra, posebno na uglovima. ... Merkurijanska kosa je vrlo fina i tanka i nema je mnogo. Boja je bleđa ili smeđesiva i ima tendenciju da bude svetla. ... Ovdje je koža veoma fina, delikatna i suva. Ova vrsta retko uspešno tamni." (Aleksandar Imširagić, Točak sudbine, str. 373-374)

Astrološki opis Blizanaca odgovara opisu antropološkog tipa nordida:

"Stas visok i vitak. Ramena snažna i široka, noge dugačke. Lobjanja dugačka, sa strane spljoštena, potiljak izbočen. Lice duguljasto, crte oštre, vilice izrazite. Usta su uska i „tvrdo“ formirana, uvo maleno. Čelo je usko, ravno i natrag zavrtaeno; obrve ravne. Nos uzak i istaknut, u korenu visok. Oči svetle, plave ili sive, srednje veličine. Koža tanka i bleđa, sa providnim venama. Kosa plava ili crvenkasta, tanka, glatka i mekana." (Vladimir Dvorniković, Karakterologija Jugoslovena, str. 174)

Podudarnost tipa Blizanaca sa nordidom je očigledna ne samo kada se porede njihovi fizički atributi već i psihološki. Astrolozi opisuju narativnost Blizanaca i njihovu sklonost ka sarkastičnom humoru:

"Blizanci su pričljivi i često nedosledni." (Čarls E.O. Karter, Enciklopedija psihološke astrologije, str. 47)

"Maksimalno se koriste rečima, imaju veliku snagu izražavanja, a vešti su u svim vidovima komunikacije. ... Vrlo su vešti u korišćenju rečima i one su njihovo najjače oružje kojim se koriste u odbrani kada pokazuju neodmerenost i sarkazam. Često ne štede reči, zloupotrebljavaju ih, neumorno brbljaju... Ljudi ponekad zaziru od sarkazma Blizanaca i zauzimaju odbrambeni stav prema njima." (Društvo astrologa Jugoslavije, Upoznajte astrologiju i sebe, str. 40-41, 43)

Antropolog Hans Ginter piše o nordijskoj narativnosti i njihovom smislu za humor sledeće:

"Dar narativnosti kao i smisao za opisivanje događaja i predela, i sklonost ka vragolastom humoru uobičajen je u nordijskoj rasi." (Hans F. K. Günther, The Racial Elements of European History, p. 52)

Astrolozi tvrde za Blizance da su slabo zainteresovani za telesna zadovoljstva:

"Za Blizance kažu da su hladne krvi i da im je interes za seks sekundaran." (Društvo astrologa Jugoslavije, Upoznajte astrologiju i sebe, str. 44)

To isto tvrde i antropolozi za nordide:

"On (...) razvija karakterističnu strast za realnost, dok strast u uobičajenom smislu pobuđivanja čula ili pojačanja seksualnog života ima mali značaj za njega." (Hans F. K. Günther, The Racial Elements of European History, p. 51)

Nordide odlikuje sebična i egocentrična koristoljubivost, a ne telesnost radi samog telesnog užitka, niti sujeta. Takav karakter možemo prepoznati na celom području njihove zastupljenosti. Geografsku zastupljenost nordida možemo pratiti na osnovu njihovih zajedničkih genetičkih markera (HLA-A1, B8, HG-R, itd).

Nordide poznajemo kao izvorne nosioce indoevropske grupe jezika, kao Kelte, Ilire, Germane, Balte, Slovene i Indo-Irance koji su lako uspevali da svoj jezik i upravu nametnu narodima drugačijeg porekla koje je odlikovala međusobna nesloga. Zapravo, narodi kojima sujeta nije temeljna karakterna odlika (nordidi, mongoli, ugrofinci, semićani) lako zagospodare narodima koji su sujetni (dinarcima, mediterancima, itd), jer sujeta prirodno formira plemenske odnose i međusobnu zavađenost (zato što su sujetni ljudi uvredljivi i skloni sukobima).

Za sposobnost tipa Blizanaca da ostvari moć komandovanja i vladavine nad drugim ljudima astrolog Nikola Ogrizović tvrdi: "Oni mogu to da urade, a da to ne bude ni tiranski, niti sa preteranim ponosom." (Astrologija, str. 24) Nordide odlikuje odsustvo sujete, pa zato u astrološkoj literaturi čitamo kako "blizance više interesuje šta rade, nego šta će da obuku, pa tako ponekad deluju nemarno". Možda nam izgleda nepojmljivo kada sretnemo nemačkog biznismena u žutoj košulji sa stotinu malih crnih Miki Mause, ali njemu zaista nije važno šta ćemo mi o njemu da mislimo. Narodi severne Evrope, koji su u velikoj meri nordijskog porekla, smatraju da je sklonost ka hvalisanju i isticanju sopstvene vrednosti i veličine izraz primitivizma i zaostalosti. Iako ih odlikuje sloboda od sujete, nordidi su sebični. Ali, ta sebičnost kod njih nije slepa i bezumna kao kod njihove genetske braće ugrofinaca (škrte Device) i mongola (posesivni Rakovi), zato što ih u velikoj meri odlikuje sačuvan zdrav razum.

Tu nordijsku odliku opisuje astrolog Čarls Karter sledećim rečima:

"Blizanci su, mada često sebični, ipak prilagodljivi." (Čarls, E.O. Karter, Enciklopedija psihološke astrologije, 3)

Linda Gudmen kao odliku Blizanaca navodi:

"Blizanac baš i nema neku želju da akumulira pa bilo da su to pare ili znanje. I u jednom i u drugom slučaju on bi radije da to apsorbuje, razvrsta i pusti u opticaj, da bi dobio još više. On je prenosilac nečeg uvek novog, originalnih ideja i služi drugima kroz svoju mnogostranost, svojim živim i briljantnim intelektom." (Sunčevi znaci Linde Gudmen, str. 104)

Antropolog Hans Ginter piše o nordidima:

"Istinoljubivost i energija su istaknuti kvaliteti nordijskog čoveka. Posebnim majstorstvom svoje prirode on stiče svoju moć rasuđivanja i čuva je, stojeći kao slobodan čovek protiv sebe i još više protiv uticaja drugih. On oseća jaku potrebu za istinom i pravdom i pokazuje s toga praktičan stav, stav odmeravanja koji često čini da on izgleda hladan. Njega odlikuje visoko razvijen smisao za realnost, koji ga, u kombinaciji sa energijom, koja može da preraste u čvrstinu, tera ka dalekosežnim akcijama." (Hans F. K. Günther, The Racial Elements of European History, p. 51)

Astrolog Džoana Vajnbaum kaže o Blizancima (ženskom polu):

"Mada je topla i osećajna, mnogi smatraju da je hladna. To je zato što se uglavnom oslanja na inteligenciju a ne na emocije." (Tajna seksualne astrologije, str. 18)

Zahvaljujući svojoj razumnosti u prosuđivanju ispravnosti nečije ideje, nordid više nego drugi tipovi obraća pažnju na smisao same ideje, nego na to ko ideju iznosi. Astrolog Džoana Vajnbaum nastavlja o Blizancima sledeće:

"Ako imate ekstremna ili fanatična ubeđenja u religiji ili politici, nećete se slagati sa Blizancem. Oni prejasno vide svačiju stranu. Liberalni su i tolerantni po prirodi, i ljudi uskog uma neće daleko stići sa njima." (Isto, str. 18)

Nemica - nordijski antropološki tip

Protestantska reformacija, čiji poziv je u njenom prvobitnom obliku bio upućen samo na zdrav razum, a ne na ljudska osećanja ili na potrebu da se radi satisfakcije nečiste savesti drže pravila koja su sama sebi cilj, najveći odziv je imala upravo na području najveće zastupljenosti nordijskog antropološkog tipa. Nordijskom tipu nije lako da usvaja filozofiju ili religiju koja svojim smislom

Rasprostranjenost protestantizma u Evropi

nije u stanju da izdrži kritiku zdravog razuma. Slušati glas razuma znači biti u sukobu sa ljudskom glupošću i sa svakim oblikom sujeverja i praznoverja. O tom atributu nordida koji je bio odlika i srednjevekovnih Slovena, govori antropolog Vladimir Dvorniković kada opisuje karakter bogumila:

"U bogumilstvo uviru najdublje atavističke crte slovenskog čoveka. U prvom potezu, po svojoj genezi, bogumilstvo je, i kao psiha i kao verskosocijalni pokret, negativizam i reakcija. Bogumil je pre svega osećao: šta ne može i šta neće. On nije hteo disciplinu kojoj nije mogao da dokuči smisao, i koja se protivila njegovoj najdubljijoj unutrašnjosti." (Vladimir Dvorniković, Karakterologija Jugoslovena, str. 967)

Govoreći o antropološkom tipu koji odgovara nordidima, Vaše de Lapuž kaže:

"Od države traži samo da poštuje njegovu delatnost; po verskom opredeljenju je protestant, jer njegov nezavisni duh ne može da se prilagodi autoritetu crkve." (Fransoa de Fontet, Rasizam, str. 69)

Tu nordijsku osobinu, koja je izraz njegovog zdravog razuma, astrolog Linda Gudmen opisuje sledećim rečima kao osobinu Blizanaca:

"Samo što je saznao šta i kako se radi, želeće da sazna i zašto. Odgovor kao što je: "Pa do sada smo uvek tako radili" slediće mu pogled koji će i vas smrznuti. Tradicija ne ostavlja nikakav utisak na njega.

I ako mu samo kažete za nešto da je to jedan stari dobri običaj, to je za njega još veći izazov da ga promeni. ... Retko je dogmatičan tip, njegova mišljenja su fleksibilna." (Sunčevi znaci Linde Gudmen, str. 121-122)

NORDIJSKI RAZUM SE SUPROTI SAMOOBMANI

U pravoslavlju i katoličanstvu jedna muzika se sluša i peva u crkvi, a druga van crkve. Dok je vernik u crkvi on će da sluša i peva pesme zahvalnosti, ali izvan crkve on će pokazati sklonost da se opija zabavnom muzikom, a takođe i narodnom muzikom, koja se svojom nezahvalnošću i često izraženom kuknjavom suproti pesmama zahvalnosti koje sluša i peva u crkvi. U nordijskim zemljama severne Evrope nema takve podvojenosti. Isti duh koji je nadahnjivao protestanta da peva duhovne himne zahvalnosti dok je boravio u crkvenom hramu, nadahnjivao ga je da peva te iste himne dok je išao putem, dok je boravio u kafani ili u kući sa porodicom. Kada je protestantski svet krenuo putem duhovnog otpadništva, i kada se pojavila zabavna muzika, ona je ubrzo iz sveta ušla u protestantske hramove. Nema licemerstva i samoobmanjivanja, jer je on stran nordijskom razumu.

Kada Jovan Cvijić opisuje karakter takozvanog centralnog tipa tj. stanovništva jugoistočne Srbije i Makedonije, on zapravo opisuje karakter nordijskih Slovena, koji su, prema savremenim genetičkim saznanjima, na Balkanu najviše zastupljeni kod grčkih Makedonaca:

"Realistične crte. Ovo je najizrazitija osobina centralnog tipa. ... Pravi predstavnici ovoga temperamenta u centralnom tipu, oni što vrlo malo govore i u govoru kratko seku, čisto se dusnu kad ih pitate o pričama i pesmama, i tim kažu kako su to besposlice i zaludnice, jer to nije „rada“, pravo zanimanje čovekovo. ... Rede nego ljudi dinarskog tipa teže da je njihova kuća najlepša i najbolje snabdevena, da su njihovi zadržari bolje odeveni, osim što, izuzetno, poneka žena uspe da namegne svoj ukus; naprotiv su bogati često rđavo obučeni, katkad su kod kuće čak i u dronjcima. Malo ili gotovo nimalo ne cene lepoga i dobro opremljenoga konja i ne osećaju kao dinarski ljudi potrebu za spoljašnjim sjajem. ... I pored ovih realističkih crta kod ljudi ovoga tipa nema one sirove i surove gramzivosti koja se često javlja kod istočno-balkanskog tipa. U njihovu životu ima manje prostaštva. Protivno geografskom položaju, prema kome bi centralni tip trebao biti južnjački i ekspanzivan, on u celom psihičkom životu pokazuje nečega zavezanog i skučenog. ... Još je teže razaznati njihova prava unutrašnja osećanja. Umeju da procene ljude, njihove osobine i strasti; ali dok ljudi dinarskog tipa često iskazuju svoja opažanja, ovi to čine samo izuzetno. Teško je zadobiti njihovo poverenje. Ali im duša odmekne i čisto procveta

pod uticajem slobodnog života za kojim su vekovima čeznuli. ... Takođe se kod njih zapaža neka naročita srdačnost, topla i dirljiva, koja izgleda uvek kao zbunjena i neuka. ... Imaju više dara za lirske no za epske pesme. Epske su pesme ređe no u dinarskoj oblasti. Ljudi centralnog tipa imaju mnogo takta i obazrivosti. Retko se gde u južnoslovenskim zemljama ljudi manje vređaju rečima nego u ovoj oblasti i retko se gde uvrede rečima mirnije snose no ovde. Štede mane i slabosti drugih i često krupnim moralnim pogreškama lako progledaju kroz prste, kad se one tiču „rabote“. Umeju da vladaju sobom: mogu da zaustave osećanja i želje, da se predomisle i razmisle; retko ima prenatrženosti; gotovo su uvek smotreni i obazrivi. Otuda je u centralnom tipu relativno manje onih violentnih, odlučnih i snažnih temperamenata, koji ne mogu da trpe nepravdu. Njih ima u mnogo većem broju u zapadnomakedonskom i u kosovsko-metohijskom varijetetu. Nesumnjivo je da su ljudi centralnog tipa bistri i brze shvatljivosti. Uvek imaju pri sebi sva svoja čula i duh; gotovo su uvek pribrani. Ali je njihova inteligencija najčešće upravljena na materijalne obzire i na lični interes. Ljudi centralnog tipa lako se prilagode najrazličnijim društvenim sredinama. I to je jamačno u vezi sa realističkim crtama njihove duše i sa brzinom shvatanja praktičnih stvari; možda, takođe, kod njih nema one otporne snage koja dolazi od starih narodnih tradicija. Vrlo brzo primaju tekovine materijalne kulture i spoljne znake civilizacije. ... Odobravaju i usvajaju materijalne, moralne i duhovne novine, koje olakšavaju život i donose koristi.” (J. Cvijić, *Balkansko poluostrvo i Južnoslovenske zemlje*, str. 78-81)

Bez obzira na to što ga odlikuje zdrav razum, nordijski tip odlikuje i iskušenje sebične i egocentrične koristoljubivosti. Zato se kroz istoriju Zapada blagoslov njegove trezvenosti uskoro počeo pretvarati u prokletstvo njegovog hedonizma. Politika nordijskog Zapada postaje sve više prožeta koristoljubljem i bezobzirnošću prema drugima. No, neko bi na ovo postavio primedbu - Zar ima politike koja nije koristoljubiva? Odgovor možemo naći u politici naroda koje odlikuje visoka zastupljenost dinarskog antropološkog tipa. Srpska politika jeste tipičan primer politike koja nije koristoljubiva, već koja na štetu egzistencijalnih interesa svoga naroda sprovodi politiku gordosti, inata i destrukcije. Setimo se najdrastičnijeg primera 27. marta 1941, kada je narod uzvikivao "Bolje grob, nego rob; Bolje rat, nego pakt.", i raznih sličnih primera kroz celu njegovu istoriju. Sa pravom je Zoran Đinđić govorio:

"Svet je surovo tržište. I niko ne voli nikoga. Svi vole samo sebe. Ali daj da mi volimo sebe onoliko koliko Amerikanci vole sebe, pa onda da vidimo ko je uspešniji. A pošto mi ne volimo baš sebe, a oni vole sebe, oni su uvek uspešniji. A jel smo mi krivi što mi ne volimo dovoljno sebe, ili nam je neko drugi kriv? Sami smo krivi! Hajde da volimo sebe, da vidimo šta su nam potencijali, da vidimo koji su ljudi dobri da dođu na dobra mesta, i da iskoristimo svoje potencijale na najbolji način."

Naravno, pojam prave ljubavi prema sebi treba razlikovati od sebične koristoljubivosti koja ima za cilj emotivni i telesni užitek na račun stvarnih interesa čoveka i naroda, i koju prirodno odlikuje bezobzirnost prema drugima. Savremena politika Zapada postaje sve više koristoljubivija i bezobzirnija, i sve manje ima prosvetljenog duha Novog veka, o kojem je engleski istoričar Džordž M. Treveljan u "Britanskoj istoriji XIX veka" pisao:

"Pošteno je da se visoko hvali uticaj evangelikalizma na našu politiku u danima kada se nijedna delimično prosvetljena doktrina nije mogla čuti. Evangelikalizam je doneo poštenje, nesebičnost i čovečnost, i na visokim mestima, i u svom pozivu upućenom javnom mnjenju." (George Macaulay Trevelyan, *British History in the Nineteenth Century*, p. 54)

Međutim, pokušavajući da se prilagodi hedonizmu savremenog doba, protestantizam uskoro doživljava svoje transformaciju: u smeru religioznog formalizma (po čemu postaje blizak tradicionalnom katoličanstvu), i u novije vreme u smeru sentimentalnog fanatizma (po čemu postaje blizak religiji Istoka). Iskušenje religioznog formalizma je iskušenje tipično za psihološki tip Device, dok je iskušenje sentimentalnog fanatizma, koji se pojavljuje kao lažna reformacija religioznog formalizma, tipično za psihološki tip Raka. Kao reakciju na izopačenje protestantizma, nordijski razum radije izabira ateizam, nego da veruje u formalnu religioznost, ili u Hrista koji đuska uz rok ritam i zastupa da je na krstu Golgote svojom žrtvom ukinuo Deset Božjih zapovedi.

U istoriji civilizacije, kao i u životu pojedinca, nema statike. Ako nas iskušenja života ne popravljaju, ona nas kvare. Ako blagoslovima života ne poslužimo na tuđe dobro, njima ćemo služiti na sopstvenu propast. Ako nas oni ne ispune zahvalnošću i nesebičnošću, ispuniće nas gramzivošću i sebičnošću. Ako ne pobedimo iskušenja onda kada se ona pojave, ona će pobediti nas. Ko se protiv iskušenja ne bori svim srcem, postaće njihova žrtva. Naša sudbina je ipak u našim rukama.

DEVICA - ANTROPOLOŠKI TIP ALPIDA

Psihološki tip Devica odlikuje alpine. Oni predstavljaju ostatke drevnih starosjedelaca Evrope ledenog doba, koji i dan danas u velikoj meri naseljavaju ona područja koja su nekada bila prekrivena ledenom kapom.

Oni ugrofinci koji naseljavaju područje Baltika i severo-istočne Evrope (područje bivšeg SSSR-a) nazivaju se u antropologiji - baltidi, a oni koji naseljavaju Alpe centralne Evrope - alpidi. Baltidi su mešanjem sa nordidima dobili od njih svetlu kosu.

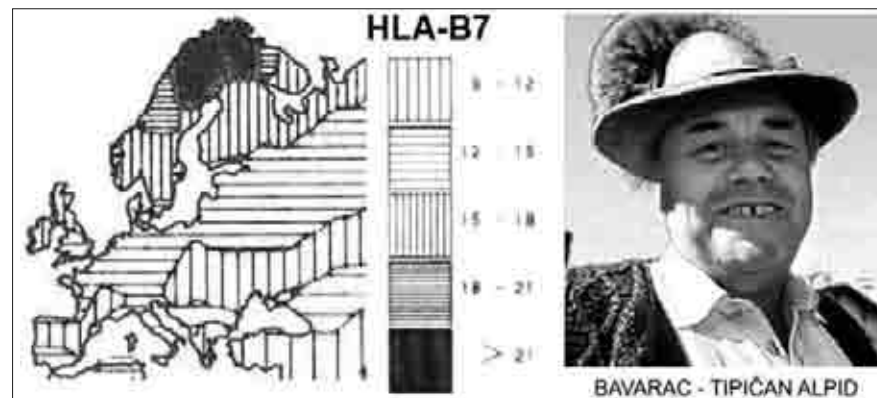

Za razliku od baltida koji su u određenoj meri (kod Estonaca, Finaca, Laponaca, Mađara, itd) sačuvali svest o svom ugrofinskom poreklu, alpidi su zaboravili svoje poreklo, najpre pod invazijom keltskih nordida, a potom i pod germanskim i slovenskim osvajačima. Analiza Y hormozoma, koji nasleđuju samo muškarci, otkriva da su baltidi sa svoje muške strane sačuvali svoju haplo grupu N, koja je po genetskoj strukturi najbliža haplo grupi O koja odlikuje žutu rasu na području istočne Azije. HG-O odlikuje i Korejce koji po jeziku pripadaju istoj uralskoj jezičkoj grupi kojoj pripadaju i evropski ugrofinci.

Međutim, za razliku od baltida, alpidi su sa svoje muške strane izgubili svoju haplo grupu N i dobili nordijsku HG-R1b koja odgovara njihovim keltskim osvajačima. Genetika nas zapravo uverava u hipotezu da su nordijski proto-Kelti pobili alpidima centralne Evrope muško stanovništvo i uzeli njihove žene.

Predstavnicu alpskog antropološkog tipa

Obe grane ugrofinaca (alpine i baltide) odlikuju zajednički genetički markeri (HLA-A3, B7, itd) i vrlo male međusobne antropološke razlike. Ugrofinski antigen HLA-B7 je u Evropi najzastupljeniji kod Laponaca (preko 37%), u Irskoj (33,6%), kod Austrijanaca (29,1%), Finaca (26,7%), Belgijanaca (25,5%) i severozapadnih Rusa (25,2%). HLA-B7 je najzastupljeniji HLA-B antigen u Švajcarskoj (23,6%), Sloveniji (23,6%) i Nemačkoj (20,2%). Na području bivše Jugoslavije ga ima 10,65% stanovništva, u Srbiji 7,84%, a u Hrvatskoj 18,1%.

Mešanje sa različitim stanovništvom Evrope (najviše sa nordidima) je rezultovalo da alpidi na prvi pogled, po svom spolnom izgledu odgovaraju beloj rasi. Međutim, njihovi kosturi otkrivaju njihovo žuto poreklo:

"Čini se da su od kraja paleolita u Evropi, ali odakle su došli, ili da li su nastali u Evropi od mešanja neke kratkoglave azijske grupe sa pravropljanima - ne znamo. Ovi ljudi, bar po skeletu, imaju neke sličnosti sa turanidima, a na živom čoveku ne zapažamo odlike tungida." (Božo Škerlj, Čovek, str. 328)

Ipak, i alpidi i baltidi su sačuvali mnoge adaptivne psihofizičke attribute koji ih osposobljavaju da žive u polarnoj klimi. Odlikuju ih uske i sitne oči, izražena cirkulacija krvi u licu, zaštitne naslage sala, genetska sklonost gojaznosti, kratki ekstremiteti, široka brahikefalna lobanja, okruglo i široko lice, a crte na njemu neizražene. Česte su "kesice" pod očima i naslage sala. Jabučice su unekoliko naglašene. Nos je kratak, spljošten, prčast ili prav. Usta su široka. Zubi nisu sasvim zbijeni kao kod ostalih antropoloških tipova u Evropi. Brada je retka. Maljavost je slabo izražena. Odlikuju ih, takođe, instinktivna potreba za pravljjenjem zaliha, strah od vode, izražena gadljivost, itd.

Astrolozi Maks Hajndel i Avgusta Fos Hajndel opisuju izgled Device: "Ten žućkast. ... Stopala su mala, nožni prsti savijeni unutra, dajući ovim ljudima specifičan otežan hod."

(Maks Hajndel & Avgusta Fos Hajndel, Zvezdani kod, str. 102) A antropolog Božo Škerlj piše o pripadnicima žute rase: "Šaka i stopala su izuzetno mali." (Božo Škerlj, Čovek, str. 315-317) Po astrologu Miletu Duporu: "Devicu odlikuje okrugla koščata glava, glatko lice..." (Ne verujte, proverite, 78) Po astrologu Čarlsu Karteru njihova "Boja lica je bleđožuta i često mutna". (Principi astrologije, str. 161)

Po astrologu Lindi Gudmen: "Devica je obično niža rastom." (Sunčevi znaci Linde Gudmen, str. 219) Astrolog Hana Hart kaže za Devicu: "Možeš da ga prepoznaš po visini, jer je uglavnom najniži u društvu." (Muškarac na dlanu, str. 64)

I po antropologu dr Božu Škerlju: "Alpidi su više malenog rasta (163-164 cm). ... Nalazimo ih u srednjoj Francuskoj, razasute svuda po Alpima, u Čehoslovačkoj, delimično takođe u zapadnom i severnom delu Jugoslavije." (Opšta antropologija, str. 69)

Alpidi su najzastupljeniji na području pokrajine Savoje u Francuskoj, u južnoj Nemačkoj (Švabiji i Bavarskoj), na području Austrije, Slovačke, Slovenije, Hrvatskog Zagorja, a kod nas na području Vojvodine (starosedoci), i delimično severozapadne Šumadije. Psihološke posebnosti alpida jesu posledica izopačenja njihovih adaptivnih atributa za hladnu klimu - skupljačkog instinkta koji se usled unutrašnjeg nezadovoljstva lako transformiše u škrtost. Otuda, na celom području zastupljenosti alpskog tipa, od Banata do Bavarske i Savoje, srećemo ljude koji po svojoj izraženoj škrtosti odgovaraju psihološkom tipu Device.

Astrolog Maja Lončarić piše sledeće:

"Bavarac", crtež Viole Baier

Slika "Lale" sa table "Welcome to Pančevo"

"Devica ljubomorno čuva svoj integritet i apotekarski mir u kojem živi sama ili s obitelji: Geslo Device je: nikoga ne puštamo unutra. ... Škrt. Novac troši oprezno jer se boji nemaštine. Starinski mentalitet, ekonomske restrikcije u porodici, smisao za praktično realizuje se na uštrb estetike, škrt je a odnosi s roditeljima su konvencionalni." (Maja Lončarić, Astrologija - Zvezde govore, str. 40, 54-55)

Smatra se da je sever Nemačke tradicionalno razvijeniji od juga zato što njegovi stanovnici zarađen kapital radije ulažu u dalju proizvodnju, dok Bavarac zarađen novac radije stavlja u slamaricu. Nemci sa severa Nemačke i dan danas pričaju viceve kojima se rugaju sebičnom karakteru svojih zemljaka jušnjaka (alpida), njihovom rasizmu i rigidnosti* mišljenja. Mladić i devojka iz Bavarske štede novac da bi zajedno otišli na more, ali kako ona nije zaradila dovoljno, mladić odlazi bez nje na letovanje. Imaju desetine recepata kako da iskoriste hleb za jelo koji je okamenjen jer je star desetak dana. Skloni su da škrtare na beznačajnim stvarima na štetu svoje telesne ugodnosti, pa čak i na račun svoga zdravlja. O samom zdravlju prilično vode računa, ali ne toliko iz ljubavi prema zdravlju, koliko iz straha od bolesti. Osećanje svojine je izraženo do maksimuma, pa ima zabeleženih slučajeva ubistava zbog branja voćaka sa grana koja prelazi ogradu, i sudskih sporova koji traju decenijama (kao na primer jedan spor oko pevca, u Mačvi, koji je trajao oko tri decenije). Sebična zavist prema bogatima je bila temelj njihovog zalaganja za socijalne reforme kroz nacizam u centralnoj Evropi i komunizam na Istoku.

Sledeći atribut alpida jeste plod njihove smanjene hormonalne aktivnosti, što ih navodi da više uživaju u osećanju svoje "devičanske" čistote pred sopstvenom savešću, nego u slabo izraženim emotivnim i telesnim užicima. Sklonost da uživaju u čistoti svoje savesti ih navodi na licemerno potiskivanje sopstvenih slabosti u podsvest (što je inače iskušenje većine ljudi u poznim godinama), a takvo potiskivanje rezultuje njihovim specifičnim autoritarnim i "gestapovskim" simptomima u psihi.

* Šta se desi kada se plavuša preseli iz Berlina u Bavarsku? Dolazi do kolektivnog skoka IQ-a na oba područja!

"Bavarka", crtež Viole Baier

Celo područje centralne Evrope odlikuje prirodan produkt licemerstva pod uticajem osećanja krivice - sklonost ka rasizmu. Najveći procenat ratnih zločinaca iz vremena nacizma je upravo iz tog područja. Lažno moralisanje i prezir prema prljavima, moralno nepodobnima i nekulturnima i danas srećemo na istom geografskom području, kao plod projekcije i prebacivanja sopstvene nepriznate moralne nečistote drugima.

Poznat je primer iz Slovenije, kada su 2006. godine stanovnici mesta Ambrus (pored Ljubljane) iz "ekoloških i bezbednosnih" razloga proterali 35 Roma u šumu i zabranili im povratak. U anketi koju je potom uradila lokalna TV POP televizija, 42% anketiranih Slovenaca podržava odluku slovenačke vlade da se posle njihovog preseljenja u Centar za strance Romi više neće vratiti u svoje mesto Ambrus. Romima se zamera da su prljavi, ne-civilizovani i nesposobni da poštuju pravni poredak. U ovom aktu progona, alpski tip je otkrio svoju pravu nacističku prirodu. Zapazimo paralelu sa astrološkim opisom devičinog iskušenja. U savetu astrologa Džoane Vajnbaum, kojim ona objašnjava kako raskinuti vezu sa Devicom, nalazimo spisak iskušenja koje alpski tip nije u stanju da podnese, što sasvim jasno objašnjava zašto oni imaju preziriv stav upravo prema Romima:

"Ne kupajte se. Aljkavo se oblačite. Gasite cigarete u šoljici za kafu. Neka vaše prebivalište izgleda kao da se u njemu zaista živi. Uvek kasnite na sastanke. Koristite vulgarne reči. Odvedite Devicu u toples klub ili na porno film. Budite saosećajni. Dovodite u sumnju svaku njihovu odluku. Ili, donesite odluku a da je ništa ne pitate. Pričajte masne viceve u društvu. Kockajte se." (Džoana Vajnbaum, Tajna seksualne astrologije, str. 34)

Karakteru alpida odgovara astrološki opis karaktera Device:

"Ovaj znak je vrlo diskriminativan i kritičan, i nije ga nimalo lako zadovoljiti. On je izbirljiv, ne voli da ga dodiruju, ima duboko ukorenjen strah od infekcije." (Vivijen Robson, Ljubav, seks i astrologija, str. 29)

"Hladno rezonuje, skeptik u pitanjima bez dobrih dokaza. Osećanja hladna, neće da ih izrazi, uvučen u sebe, trpi i čuti, podnosi nepravdu, prima niže poslove bez protesta. Izgled: suzdržljivo držanje, hladan diplomatski šarm, hladan ispitivački pogled, rezigniran izraz, glas tanak, zvuči činovnički zlobno. Povučeno. Podozriv. U poslu marljiv kao crv,

čist, uredan, štedljiv, praktičan. ... Prema sebi nepravedan, živi da radi, metod važniji od produkta, otežava sam sebi posao, komplikuje da bi udovoljio propisima, ne uzima sva prava, a uzima sve dužnosti. ...

Mrzi nečistoću, prostakluk, nemarno ponašanje, nekonvencionalno odevanje i držanje, čak i nemarno jezičko izražavanje." (Mile Dupor, Ne verujte, proverite, str. 78-79)

"Oni mogu biti hronični pronalazači grešaka, mrzovoljni, puni predrasuda i ograničeni u svojim gledištima, sa takvim rezultatima da postanu nepopularni među onima koji ih ne razumeju." (Čarls E.O. Karter, Principi astrologije, str. 71)

Astrolozi primećuju kod Device autoritarni, podanički mentalitet:

"Oni mogu biti divne sekretarice, sekretari, ili podređeni svih vrsta, i često odbijaju vođstvo, ne vole odgovornosti u širokoj meri, i beže od toga da budu u središtu." (Čarls E.O. Karter, Principi astrologije, str. 70)

Antropolog Branimir Maleš podanički karakter Device otkriva kao odliku alpida:

"Ne voli da vodi, a i ne ume, već je zadovoljan kad može da se pokorava vođi." (Branimir Maleš, O ljudskim rasama, str. 38)

Astrolog Mile Dupor smatra da je po karakteru Devici "Od narodnosti najbliži tip Hrvat". (Mile Dupor, Ne verujte, proverite, str. 81) Ova tvrdnja može biti tačna samo ako se misli na Hrvate centralne Hrvatske i Hrvatskog Zagorja, koji su mnogo više alpidi (zajedno sa nordidima), nego, na primer, Dalmatinci koji su uglavnom dinarci i razni mediteranci. O karakteru stanovništva Hrvatskog Zagorja Jovan Cvijić piše:

"Vrlo su marljivi, trezveni i izdržljivi u radu. ... Ali ovi seljaci imaju odbojni duh, duh podvajanja i odstranjivanja. Često su nepoverljivi. ...

Prigorci smatraju da samo vlasti i plemstvo treba da se bave državnim poslovima: oni su, vele, upućeniji nego seljaci, muži; plemstvo treba da naređuje, muži da slušaju; bez gospode ne bi bilo nikakvog reda. ...

Ovo je stanovništvo poslušno, disciplinovano i potpuno se pokorava svojim starešinama." (Jovan Cvijić, Balkansko poluostrvo i Južnoslovenske zemlje, str. 165)

Karakter Device otkriva i Vaše de Lapuž kada opisuje alpine u Francuskoj:

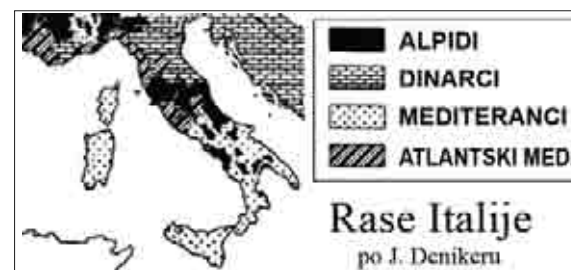
"Homo alpinus. Niskog rasta, smeđ, okrugle glave i lica, on je brahiocefalni tip kakvog predstavlja stanovnik Overnje... Ovaj tip je najzastupljeniji u Francuskoj, Švajcarskoj, severnoj Italiji, južnom delu Nemačke, Poljskoj, Austriji, na Balkanu, i dalje ka istoku.

Psihološki gledano, odlikuju ga štedljivost, oprez i marljivost; obdaren je zdravim razumom (le bon sens), i vezan je za tradiciju. On više apsorbira ideje nego što ih sam stvara. Iako je marljiv, posao obavlja sporo i bez intenziteta. ...

Homo Alpinus zna samo za plašljivu odbrambenu solidarnost stada ovaca gde svako teži da se sakrije iza svog suseda. Alpid je generacijama bio "savršeni rob, idealni kmet, primerni podanik, a u republikama poput naše najhvaljeniji građanin, jer dopušta sve zloupotrebe". Ovaj tip se teško menja i zato ima malo genijalaca. Katolik je, zavisi od državne akcije u politici, protivni se individualnoj posebnosti i superiornosti, voli osrednjost i boji se napretka. Njegov pogled ne seže dalje od trenutnih potreba njega samog i njegove porodice, dok su državnički poslovi izvan njegovih moći." (Frank H. Hankins, *The Racial Basis of Civilization*, p. 107-108)

Nekadašnji Rimljani su u svom početku predstavljali mešavinu nordida proto-keltskog porekla i alpida koja se spustila sa Alpa na Apeninsko poluostrvo i tu pomešala sa mediteranskim i dinarskim starosedecima. Dok su bili dominantna politička snaga, oni su pored izvesne nordijske trezvenosti koja odgovara Blizancima, imali i autoritarni duh alpida koji odgovara psihološkom tipu Device. Rimska vrlo praktična etička filozofija, prožeta stoicizmom, zatim njihov vojnički duh stroge discipline, i u početku vrlo konzervativan i formalističan duh rimskog prava, otkrivaju jasne elemente psihološkog tipa alpida. Latinski jezik, koji je od svih indoevropskih jezika najbliži keltskom, imao je sasvim drugačiji duh, melodiju i ritam u odnosu na savremeni italijanski.

U međuvremenu alpidi su potisnuti pod uticajem populacija drugačijeg porekla, iako su u nekoj meri i danas zastupljeni na području centralne Italije. Antropolog Bertil Lundman u svom delu "Rase i narodi Evrope" piše:

"Centralna Italija je mešavina mediteranaca i alpida sa nordidima i drugim strujama." (Bertil Lundman) Kelti centralne Evrope su sa sobom povlačili alpine i na razna druga područja

svoje ekspanzije. Jedna takva njihova mešavina nordida i alpida je pod entitetom Gala u antičko vreme naselila centralno područje Male Azije. Jedna poslanica apostola Pavla u Novom zavetu upućena je na njihovo ime. Ako je pogledamo, prepoznaćemo da je upućena upravo alpidima. Apostol Pavle iznosi kritiku njihovog iskušenja - tipične sklonosti alpida da se opterećeni krivicom iskupljuju pred svojom savešću držanjem određenih pravila ponašanja i religioznih običaja.

Možda nam deluje neshvatljivo da tip Device, koji odgovara alpidima, jeste sklon religiji, zato što astrolozi tvrde da je Devica skeptična prema svemu što ne može sebi naučno da dokaže. Kao i kod većine pripadnika žute rase, tako je i kod alpida dominantna leva hemisfera mozga, koja je odgovorna za obraćanje pažnje na sitnice, imenovanje, analitičnost, itd. Desna hemisfera je kod njih zapostavljena, verovatno zbog adaptacije na hladnu klimu, da se ne bi u otežanim uslovima opstanaka bavili interesovanjima i aktivnostima koji bi mogli njihov opstanak da ugroze. Naime, dok je leva hemisfera više odgovorna za puko preživljavanje, desna je odgovorna za imaginaciju, celovitost, sveobuhvatnost, i razne kreativne sposobnosti koje najviše dolaze do izražaja u ostvarenju višeg smisla čovekovog života, u koji spada i domen religije.

Otuda alpida zbunjuje i plaši sve što prevazilazi njegovo čulno iskustvo i što od njega zahteva filozofsko razmišljanje o opštem smislu i pozadini onoga što se vidi. On je sposoban da egzaktno proveriti, razume i praktično primeni naučno otkriće, ali nije sposoban da do samog naučnog otkrića dođe, jer bi to zahtevalo da on kod sebe aktivira moć imaginacije. Alpid je zbunjen kada čita biografije naučnika koji su dali najveći doprinos nauci, jer očekuje da od njih čuje samo kako su marljivo skupljali informacije i radili njihove analize, obrade i proračune, da bi na kraju došli do traženog otkrića. Međutim, on iznenađeno čita kako su im iz "vedra neba" otkrića padala na pamet, kako su se u laboratoriji molili Bogu (Luj Paster), kako su dobijali

otkrića u obliku vizije (Nikola Tesla), a ključna uloga leve hemisfere im je bila potrebna tek onda kada su trebali da otkriće naučno proveru, definišu i u praksi primene. Iz istog razloga alpid teško razlikuje naučnu istinu - proverljivu eksperimentom, od naučne hipoteze - proverljivu analizom njenog smisla. Njega izluđuje postojanje više različitih naučnih hipoteza, jer takav stres od njega traži da on preuzme na sebe odgovornost da misli i na osnovu analize smisla hipoteze prosuđuje njenu ispravnost ili neispravnost. On bi jako rado voleo da jednu hipotezu proglasi za dogmu, ostale da zabrani i da o tome više ne diskutuje. Alpid jako voli da koristi dogme, jer ga one oslobađaju od potrebe da misli. Sasvim je svejedno da li su to religiozne ili naučne dogme. Ako on nije čovek koji slepo veruje u dogmu o nepogrešivosti pape, verovatno će isto tako slepo da veruje u dogmu evolucije, stavljajući znak jednakosti između eksperimentom proverljive naučne istine i hipoteze. Uzrok njegove rigidnosti mišljenja nije u samoj pukoj dominantnosti leve moždane hemisfere, već u nedostatku zdravih pokretačkih motiva.

Ukoliko je čovek pokrenut ljubavlju, sama ljubav će mu biti motiv da pokrene sve one sfere moždanih aktivnosti koje su mu potrebne radi uspešnog odgovora na potrebe života i njegovog višeg neegzistencijalnog smisla postojanja. Ali ako je pokrenut lošim motivima (krivicom, sujetom, sebičnošću, telesnošću), čovek će biti žrtva bilo formalizma i sitničarenja leve hemisfere, bilo imaginarnosti i apstraktnosti desne hemisfere. Dok su "imaginarni" tipovi skloni da beže od stvarnosti u svoj imaginarni svet, "egzaktni" tip Device je sklon da se ograničava svojim neposrednim čulnim iskustvom i da reaguje paranoidnim strahom u susretu sa potrebom života koja od njega zahteva da na sebe samog preuzme odgovornost da misli svojom glavom i da razume pozadinu i dublji smisao onoga što vidi. Umesto da sam misli svojom glavom, sklon je da hrli pravilima i autoritetima koji će da misle umesto njega samog.

Opterećenost krivicom svakako najviše ometa alpida da dublje preispituje smisao svoga postupanja, i da se slobodom uma i razuma uzdigne iznad ograničenosti svojih čula u svet imaginacije, filozofije i religije.

Alpida odlikuje mehanicističko shvatanje religije koje jasno vidimo u njegovoj interpretaciji katoličanstva, gde se Bog predstavlja kao kakva mašina koja posle dovoljnog broja napamet izgovorenih ili pročitanih molitvi odgovora automatskim izlivanjem svojih blagoslova. Svoj krajnje pragma-

tičan duh alpid pretvara u trgovinu sa Bogom, bilo oprostajnicama, bilo dobrim delima ili nekom svojom žrtvom, za koje je uveren da Boga mogu da učine manje ljutim i nemilosrdnim. Zapravo, pritisak sopstvene nečiste savesti on pridaje Bogu, pretvarajući Njegovu pravdu u surovost, a svoj licemeran prezir prema duhovno nepodobnima i prljavima u Božju mržnju prema jereticima i grešnicima. Krivica rezultuje licemernim pokajanjem. Ljudska slabost biva samo sputana u izražavanju, umesto pobeđena. Možda, ako je katolik on zaista veruje u Hristovu žrtvu na krstu, ali zbog sopstvenog nepokajanja krivica je na njemu još uvek ostala, i zato on sada pokušava da se iskupi sopstvenom žrtvom, stalno izmišljajući nova pravila i obaveze. Božji zakon ne shvata kao uzvišeni kriterijum, definiciju suštinskih motiva, uzor koji ruši ljudsko samozadovoljstvo da bi se grešnik razočarao u sebe i podigao svoj vapaj k Nebu, već ga shvata kao skup formalnih pravila ponašanja, čijim ispunjenjem sebe iskupljuje i ostvaruje satisfakciju svoje nečiste savesti. Božji zakon on drži formalno i slepo, ne shvatajući da je ljubav ispunjenje zakona, i da Božje zapovesti postoje radi ljudi, a ne ljudi radi zapovesti. Takvu pogrešnu funkciju Božjeg zakona apostol Pavle je osudio u svojoj poslanici alpidima Male Azije - Galatima: "A da se zakonom niko ne opravdava pred Bogom, poznato je: jer pravednik od vere živeće. Jer ako pravda kroz zakon dolazi, to Hristos uzalud umre. Izgubiste Hrista, vi koji hoćete zakonom da se opravdate." (Galatima 3,11; 2,21; 5,4) Život u skladu sa Božjim zakonom jeste posledica vere u Hristovo opravdanje i oslobođenje, a ne uzrok opravdanja. Svrha Božjeg zakona nije da se njegovim držanjem iskupimo, već da postanemo svesni potrebe za Božjim iskupljenjem i očišćenjem od greha. Apostol Pavle kaže da je zakon dat "da bude greh odviše grešan zapovešću" (Rimljanima 7,13). Kada je čovek pokrenut nesebičnom ljubavlju, on se spontano ponaša u skladu sa Božjim zakonom. "Jer se sav zakon izvršuje u jednoj reči, to jest: Ljubi bližnjeg svog kao sebe." (Galatima 5,14)

Ova kritika koju je Galatima uputio apostol Pavle postaće temeljna kritika katoličanstva od strane protestantske reformacije. Zapravo, kroz celi srednji vek alpski tip Italije i centralne Evrope je svoj religiozni formalizam i autoritarnost otkrivao kroz katoličanstvo.

Duh katoličke religije jasno možemo da prepoznamo u astrološkom opisu Device:

"Devica: osećaj za red, urednost, praktično, kritički duh, sadomazohizam... preterano polaže važnost na formu, ljuti se i oštro kritikuje sve i svakog, dosadan, dogmatičan. Zbog sterilnosti i zajedljivosti, ovaj znak ne uživa najbolju reputaciju. Svoj nos gura svuda, traži dlaku u jajetu, ... kritikuje sve i svašta, ograničenih je i skučenih vidika. Narav Device je pesimistična, podložna destruktivnim impulsima ali usavršava detalje do najmanje ćelije. Ne prepušta se emocijama, sve se mora bazirati na logici a svom životu želi dati red. Odatle hladnoća, pedanterija, konzervativnost, moralizam ... starinski mentalitet. Ljudska toplina je odsutna. Pedantan, uredan, precizan, cinik, preosetljiv. Devica omalovažava sve pa i samu sebe." (Maja Lončarić, Astrologija - zvezde govore, str. 16, 24, 26, 40)

Govoreći o alpidima antropolog Branimir Maleš otkriva njihov konzervativizam:

"Vratolomnost i preduzimljivost prepušta drugima. Osetljiv je, marljiv i ne voli da menja sredinu i navike." (Branimir Maleš, O ljudskim rasama, str. 38)

Nemački filozof Maks Veber u svom delu "Protestantska etika i duh kapitalizma" navodi primer takvog konzervativnog duha, posebno izražen kod ženskih radnica katolkinja:

"Sliku zaostalog tradicionalnog oblika rada pružaju danas naročito često radnice, posebno neudate. Naročito njihov apsolutni nedostatak sposobnosti i volje da napuste nasleđene i jednom izučene vrste rada u korist drugih, praktičnijih, da se prilagode novim oblicima rada, da uče i pamet usredsrede ili da je uopšte upotrebe, to je gotovo opšta tužba poslodavaca koji zapošljavaju devojke, posebno nemačke devojke. Objasnjavanja mogućnosti da udese sebi rad tako da im on bude lakši i, pre svega, unosniji, kod njih nailaze na potpuno nerazumevanje, povišenje akordnih stopa odbija se bez ikakvog uspeha o zid navika." (Maks Veber, Protestantska etika i duh kapitalizma, str. 34)

U nastavku svog naučnog dela Maks Veber objašnjava da duh pijetisticizma (puritanskog protestantizma) dovodi do prevazilaženja takvog rigidnog i konzervativnog duha:

"Drukčije to - a to za naša razmatranja nije nevažna tačka - obično redovno stoji samo sa specifično religiozno odgojenim devojkama, naročito sa devojkama pijetističkog porekla." (Maks Veber, Protestantska etika i duh kapitalizma, str. 34)

Katoličanstvo je kod ljudi izazivalo osećanje ugroženosti, opterećivalo ih je krivicom i strahom od propasti u večnim mukama, a takođe i paranoidnim strahom od jeretika, što je posebno kod alpida centralne Evrope, pa i semićana Španije formiralo snažne autoritarne mehanizme mišljenja i ponašanja. Na taj način je katoličanstvo držalo čitave narode u pokornosti. Protestantska reformacija je oslobodila čovekovu psihu od osećanja ugroženosti i straha. Oslobodila je njegovu savest od krivice i samim tim od licemernog potiskivanja karakternih slabosti. Oslobodila je njegov um od stega jednogumlja i navela ga da odgovorno misli svojom glavom i da sam preispituje smisao i ispravnost sopstvenog i tuđeg verovanja. Takav duh je proizveo otrežnjenje onih alpida koji su usvojili protestantska načela verovanja, što je dovelo i do dramatičnog povećanja njihove produktivnosti.

Po antropologu Čarletonu Kunu, nemački grad Baden se nalazi na severozapadnoj granici alpskog sveta. Njegovo stanovništvo je krajem XIX veka bilo pretežno katoličko - 61,3%, dok su protestanti činili njegovu trećinu - 31%. Međutim, konfesionalnost učenika u školama iznad osnovnih, koje se ne moraju obavezno pohađati, bila je pretežno protestantska - 69%, dok je katolika u njima bilo svega 37%. Takođe, godine 1895. u Badenu je prikupljen porez na kapital: na svakih 1000 katolika on je iznosio 589.000 maraka, dok je na svakih 1000 protestanata iznosio 954.060 maraka.

"Katolici i protestanti su se razlikovali u pristupu polemikama sa islamom. Dok su protestanti verovali da najbolji način diskreditacije islama jeste prevod Kurana, koji će, kako su protestanti smatrali, voditi neminovno prema zaključku da se radi o nelogičnoj i neistinitoj svetovnoj knjizi, katolici su bili više skloni represivnom pristupu i zabranjivali su štampanje Kurana ili njegovih odlomaka čak i u polemične svrhe." (František Šitek, Češke predstave i stereotipi Turaka, Almanah 21-22, Podgorica, 2003. str. 295)

Posle Prvog svetskog rata, ekonomska kriza izaziva kod alpida centralne Evrope osećanje ugroženosti, što dovodi do ponovne eskalacije autoritarne svesti, ovoga puta kroz formu nacizma, adekvatno staljinizmu kod naroda SSSR-a, koji je bio manifestacija autoritarnosti baltida i mongola. Nacističko i komunističko geslo "Red, rad i disciplina" predstavlja zapravo najsazetiju definiciju psihe horoskopskog znaka Device i samim tim antropološkog tipa alpida. Govoreći o principima autoritarne ličnosti, psiholog Žarko Trebješanin kao da opisuje psihološki tip Device tj. tip alpida:

"Ovaj tip ličnosti, koji podjednako dobro uspeva i na tlu fašističke i boljševičke diktature, pored navedenog, odlikuju i sledeće vrednosti, stavovi i crte karaktera: obožavanje

vođe, ropska odanost vlasti i istovremena mržnja prema svemu što je razvlašćeno, nemoćno i nepodobno (klasni neprijatelji, domaći izdajnici, i sve socijalno marginalne grupe), zatim snažna inhibicija seksualnosti, spontanosti, potisnuta patološka agresivnost i mržnja, ... sadizam prema nižima u hijerarhiji, rigidnost u mišljenju, kult reda vojničke hijerarhije i stroge discipline, zalaganje za rigoroznu kaznenu politiku (Žarko Trebješanin, Duša i politika, str. 121-122)." (Lazar Marićević, Samopoštovanje i autoritarnost, str. 55)

Inhibicija seksualnosti je kod alpida posledica manjka polnih hormona, što ih čini prijemčivijim opterećivanju krivicom i lakom potiskivanju svojih seksualnih poriva. Drevni skeleti alpida otkrivaju redukovane polne karakteristike. Astrolog Mile Dupor Devicu naziva frigidnim i neplodnim znakom. Linda Gudmen piše: "Osnovni instinkt Device je čednost i ona se od njega okreće samo ako ima jako dobar razlog." (Sunčevi znaci Linde Gudmen, str. 229) U delu "Tajna seksualne astrologije Džoane Vajnbaum" čitamo: "Većina neženja su rođeni u ovom znaku. Muškarci Device su preveliki perfekcionista u poslu da bi imali vremena da se zamajavaju sa ljubavlju. ... Posvećen je, pa ne brinite da će vas varati. Vernost za njega nije samo reč. Ali, kao i sa mnogima koji se busaju da imaju visok moral, njegova moralnost jednostavno potiče od odsustva želje." (str. 32)

Manjak muških polnih hormona se kod alpida manifestuje kroz njihovo iskušenje nezainteresovanosti za filozofska i politička pitanja, kao i kroz sklonost ka autoritarnom prebacivanju na nekog drugog da se umesto njih samih bavi tim pitanjima. Astrolog Linda Gudmen otkriva odsustvo apstraktne inteligencije kod Device: "Tipičnoj Devici je najbolje kada ima vlast iza prestola, kada je onaj koji pouzdano sprovodi originalne ideje drugih." (str. 247) Manjak ženskih polnih hormona se manifestuje kroz odsustvo gostoljubivosti i iskušenje nezainteresovanosti alpida za decu, pa je njihov odnos prema deci uglavnom hladan i površan, lišen bliskosti i for-

malan; utemeljen na pravilima ponašanja, a ne na prepoznavanju realnih duševnih i fizičkih potreba dece. Astrolog Linda Gudmen priznaje slabo izraženo materinstvo kod Device sledećim rečima: "Žene Device retko imaju više od jednog ili dva deteta i izgleda da im nije potrebno materinstvo da bi zadovoljile svoju ženstvenost." (str. 241) Slabu emotivnost majke Device prema svom detetu Linda Gudmen opisuje sledećim rečima: "Možda neće podmirivati njegove emocionalne potrebe tako lako, ali ako je sigurna u vašu ljubav i zna da je cenite, opustiće se i dati svom detetu mnogo tople ljubavi." (str. 241) Astrolog Vivijen Robson pak otvoreno kaže: "Kao roditelj, Devica nije naročito uspešna. Suvo, racionalno, kritičko, a zatim nervozno ili usplahireno ponašanje svakako nije nešto što će osvojiti dečje srce. Po pravilu, Device ni ne gaje neku preteranu ljubav prema deci." (Vivijen Robson, Ljubav, seks i astrologija, str. 29) Manjak oba polna hormona rezultuje slabo izraženom i emotivnom i apstraktnom inteligencijom kod alpida, što se u praktičnom životu manifestuje kroz njihov vredan radnički mentalitet, sa sposobnošću za obraćanje pažnje na detalje u poslu kakvu nema nijedan drugi antropološki tip, ali bez kreativnosti koja dovodi do novih otkrića i rešenja. Astrolozi tvrde: "Device vole praktične i proizvodne poslove, izvrsni su majstori manufakturisti kao i trgovci, naročito hranom, medicinski radnici, higijeničari..." (Društvo astrologa Jugoslavije, Upoznajte astrologiju i sebe, str. 77) "Za Devicu se može reći da je njena ključna osobina praktična mentalna aktivnost ili razum primenjen na konkretne stvari. Mogućnosti su velike za sve poslove koji zahtevaju dobre mentalne snage, doslednost i obraćanje pažnje na detalje. ... Obično poseduju veštinu i neko praktično zanatstvo, ili im je glavno zanimanje ili hobi bavljenje takvim stvarima kao što je rezbarenje, rad sa metalima, popravljanje satova ili inženjerstvo. ... Baštovanstvo ih takođe privlači." (Čarls E.O. Karter, Principi astrologije, str. 70)

Nasuprot semićanima*, kojima neobuzdan karakter pretvara njihovo bogatstvo interesovanja i širinu inteligencije u prokletstvo neobuzdanih i često destruktivnih impulsa koji vladaju njihovom voljom, alpska skromnost i jednostavnost čini njihov rad veoma kvalitetnim:

*Po svojoj nespremnosti da se zauzme za potrebe onih sa kojima je blizak, kao i po nezainteresovanosti za pitanja od opšteg značaja, određen procenat semićana pokazuje velike bliskosti sa alpidima. Zloupotreba telesnih doživljaja radi satisfakcije unutrašnjeg nezadovoljstva prirodno dovodi do zakržljavanja muške i ženske inteligencije, posebno ako se osoba prepušta telesnim iskušenjima u vreme još nezavršenog psihofizičkog razvoja. Osobe koje zloupotrebljavaju mušku i žensku inteligenciju će uprkos svojoj zloupotrebi razvijati svoju inteligenciju, dok će kod telesnog tipa ljudi ona prirodno zakržljati usled zanemarivanja.

"Visoka spretnost koja krasi osobe rođene u znaku Device navodi ih na pomisao kako niko ne može uraditi nešto tako dobro, vešto i metodično kao one same, i stoga odbijaju da povere bilo koji posao drugima." (Vijet Robson, Ljubav, seks i astrologija, str. 30)

Ali, njihov vredan i pedantan rad, "rasterećen" od apstraktnog muškog filozofiranja o višem smislu tog rada, i "rasterećen" od emotivnog saosećanja sa onima kojima su ti rezultati rada veoma potrebni, navodi alpe na iskušenje da im rad bude sam sebi cilj i da produkti tog rada beskorisno leže sakriveni u njihovoj slamarici. Kada bi njihova srca bila pokrenuta pravom nesebičnom ljubavlju, tada bi alpide shvatili potrebu života za aktiviranjem i muške i ženske inteligencije, ali bez ljubavi, oni nemaju motiva da takve potrebe života prepoznaju i da svoje uspavane sposobnosti pokrenu.

Odsustvo ženske emotivne i muške apstraktne inteligencije, došlo je do posebnog izražaja u nacističkoj, pa i komunističkoj arhitekturi, koje se smatraju hladnom i sterilnom. (Adolf Hitler je za uzor nacističke arhitekture imao arhitekturu starih Rimljana.) Astrolog Maja Lončarić piše o Devici:

"Smisao za praktično realizira se na uštrb estetike." (Astrologija - Zvezde govore, str. 56)

Astrolog Čarls Karter kaže za rukopis device:

"Devica često pravi arhaične kovanice i skraćenice." (Enciklopedija psihološke astrologije, str. 62)

Izražena upotreba kovanica jeste upravo odlika nemačkog jezika, a sklonost ka upotrebi skraćenica se otkrila kao posebna odlika alpida u vreme nacizma, a takođe i njihove braće baltida u vreme staljinizma. Profesor Viktor Klemperer, Jevrejin koji je uspeo da u vreme nacističke Nemačke izbegne deportaciju zato što je bio oženjen arijevkom, opisao je u svom dnevniku, koji je objavljen pod nazivom "LTI (Jezik trećeg rajha) - Beležnica jednog filologa" degradaciju nemačkog jezika pod uticajem nacističke ideologije. Za upotrebu skraćenica on kaže:

"Ako se sada upitam da li se i zašto skraćenica mora svrstati među istaknuta obeležja LTI-ja, odgovor je jasan. Nijedan od prethodnih jezičkih stilova nije toliko neumorno koristio ove oblike kao nemački jezik Hitlerovog doba. Moderna skraćenica se javlja svuda tamo gde ima tehnike i organizacije. A nacizam, u skladu sa svojim pretenzijama na totalitet, sve, baš sve, prožima tehnikom i organizacijom. Otud i nepregledna masa njegovih skraćenica. Zato što, vođen istim pretenzijama na totalitet, pokušava da se domogne i celokupnog unutrašnjeg života." (Viktor Klemperer, Istina o jeziku nacista, str. 116-117)

U Orvelovoj 1984. čitamo objašnjenje fenomena skraćenica psihologijom koja jasno odgovara alpida:

"Bezbroj drugih reči - čast, pravda, moral, internacionalizam, demokratija, nauka i religija - jednostavno su prestale da postoje. Njihovo značenje je obuhvatala, - i obuhvatajući ga, ukidala - šačica uopštenih reči. ... Nazivi svih organizacija, svih grupa ljudi, svih doktrina, svih zemalja, svih ustanova i svih javnih zgrada bili su bez izuzetka kresani da dobiju željeni oblik - jednu jedinu reč, laku za izgovor, koja sadrži najmanji mogući broj slogova potreban da ukaže iz kog korena potiču. ... Cilj ovoga nije bio samo da uštedi u vremenu. Još u prvim decenijama dvadesetog veka, 'teleskopirne' reči i izrazi bili su jedna od karakterističnih crta političkog jezika; primećeno je bilo da je sklonost ka upotrebi ovakvih skraćenica najizraženija u totalitarnim državama i organizacijama. Primer za ovo su reči Naci, Gestapo, Kominternu, Inspektor, Agitprop. Primetilo se naime da se tim skraćivanjem naziva sužavalo i na suptilan način menjalo značenje izraza, utoliko što su se tim postupkom od njih otkidale sve asocijacije koje bi inače povlačili. Izraz Komunistička internacionala, na primer, stvara kombinovanu sliku opšteg ljudskog bratstva, crvenih zastava, barikada, Karla Marksa i Pariske komune.

S druge strane, reč Kominternu stvara samo sliku čvrsto sastavljene organizacije i precizno određenog doktrinarnog programa. Ona se odnosi na nešto što se prepoznaje gotovo isto onako lako kao sto ili stolica, i što ima isto tako suženu svrhu. Kominternu je reč koja se može izgovoriti skoro bez razmišljanja, dok je Komunistička internacionala izraz na kome se čovek mora zadržati bar na trenutak. ... Cilj je bio odvojiti, u najvećoj mogućoj meri, govor - osobito ako su u pitanju bile stvari koje nisu bile ideološki neutralne - od mišljenja. U stvarima svakodnevnog života bilo je bez sumnje potrebno, ili bar ponekad potrebno, razmisliti pre nego što će se nešto reći, ali član Partije koji se nađe u situaciji da treba da iznese sud o nekom pitanju politike ili etike morao je biti u stanju da izbacuje pravilna mišljenja isto onako automatski kao što mitraljez izbacuje metke. ... Svako sužavanje je predstavljalo dobitak, jer što je izbor manji, manje je i iskušenje da se razmišlja. Tvorci Novogovora su se nadali da će se konačno dospeti do artikulisanog govora koji bi tekao samo iz grkljana, bez ikakvog učešća viših moždanih centara." (Džordž Orvel, 1984., str. 146-149)

Sklonost ka kovanicama i skraćenicama u govoru podrazumeva predređivanje govora krajnje pragmatičnoj svrsi jasnog i jednostavnog sporazumevanja, a na račun umetničke lepote jezika, što otkriva nedostatak sadržaja koji bi se lepotom reči u komunikaciji razmenio.

Takav mentalitet lišen emotivnosti i apstraktnosti pokazuje savršen mentalitet vojnika, koji bez pogovora i preispitivanja sluša naređenja pretpostavljenih. Tajna velike uspešnosti rimskih legija i nacističkih vojnika u Drugom svetskom ratu vrlo verovatno ima zajedničke uzroke.

Zbog smanjenog nivoa polnih hormona, alpide odlikuje iskušenje melanholičnog temperamenta koje, ako se ne pobeđi zreloom reakcijom volje, formira karakter psihološkog tipa Device. Za razliku od alpida, njihovu blisku braću - mongole, zbog povišenih ženskih hormona, odlikuje iskušenje flegmatičnog temperamenta, koje ako se ne pobeđi formira karakter Raka. Sangvinički karakter odgovara relativno uravnoteženom temperamentu Bližanca (nordida), dok kolerički temperament odgovara povišenim muškim hormonima Ovna (dinarca), Lava (atlantskog mediteranca) i Strelca (kromanjonca i nilosaharca).

Bez obzira na prirodno iskušenje koje čoveku donosi njegov hormonalni balans ili disbalans, ukoliko je čovek pokrenut nesebičnom dobrotom, on će prepoznati realne potrebe života i svojim sposobnostima, koje u svakom slučaju prevazilaze puke potrebe njegove egzistencije, on će uspešno moći da pruži doprinos njihovom ispunjenju. Problem nedostatka zdrave motivacije je veći problem od prirodne psihofizičke nenadarenosti za određeno zanimanje.

Iako po prirodi lišen izražene emotivne i apstraktne inteligencije, alpid može biti uspešan roditelj i politički odgovoran građanin, ukoliko je u životu pokrenut motivom nesebične dobrote. Visoka emotivna i apstraktna inteligencija kod drugih populacija donosi malog praktičnog doprinosa porodici i društvu, zato što u ogromnom broju slučajeva biva zloupotrebljena radi čovekove lične satisfakcije, a na štetu realnih potreba porodice i društva.

Upravo oni narodi za koje je opšte poznato da imaju najživlji temperament, najbrži metabolizam i najveće fizičke sposobnosti za rad, oni su najleniji i najmanje koriste svoje radne potencijale, dok oni narodi koji su najusporeniji i fizički najmanje razvijeni, oni upravo pokazuju najvredniji, najsvesniji i najpedantniji radni karakter.

Alpski tip je odsustvom izražene emotivne i apstraktne inteligencije lišen mnogih iskušenja koje odlikuju ostale populacije, ali je zato dobio iskušenje da uživa u osećanju sopstvene samopravednosti, sa svim svojim "gestapovskim" nuspojavama.

Njemu je vrlo lako da se ponaša moralno devičanski, kada u svojoj prirodi gotovo da nema na raspolaganju druge izvore satisfakcije, osim sopstvene moralne ispravnosti. Međutim, ono što nema u svojoj prirodi, on može da nađe u svom okruženju. Čak i prirodno emotivno hladna osoba može da uživa u svojim osećanjima ukoliko ih izazove spoljnim sredstvima, alkoholom ili zloupotrebom muzike. Konzumiranje ukusne hrane (posebno slatkiša) pored telesnog užitka izaziva i prijatna osećanja koja se takođe mogu zloupotrebiti radi ugušenja svesti o unutrašnjoj ispraznosti. To znači da spoljni faktori mogu da imaju značajnu ulogu u ugušenju ili provociranju različitih mehanizama kod istih ljudi. Miran život u ekonomskom blagostanju i težak stres izazvan ugrožavanjem alpida u njihovom osećanju svojine nad sopstvenim stvarima, mogu da izazovu različite reakcije jedne iste ljudske prirode i da aktiviraju kod nje različite mehanizme. Dok je velika ekonomska kriza posle Prvog svetskog rata bila iskušenje alpskom tipu Nemačke i Austrije za eskalaciju autoritarnosti kroz nacizam, dotle su oporavak i ekonomski blagoslov koji su oni imali posle Drugog svetskog rata, doveli su do delimične transformacije karaktera alpida u smeru njegovog bliskog genetskog brata o kojem govori sledeće poglavlje. Ukoliko osoba koja je emotivno hladna pokušava da svoj nedostatak ljubavi nadoknadi izazivanjem osećanja, a ne promenom motiva i karaktera koji se kriju iza tih osećanja, ona pada u iskušenje koje je tipično za opis horoskopskog znaka Raka.

RAK - ANTROPOLOŠKI TIP MONGOLA

U astrološkom opisu fizičkog izgleda Raka od strane astrologa Aleksandra Imširagića čitamo da ga odlikuju "male, duboko usađene oči" koje "znaju da budu nakošene nadole na spoljnim uglovima" i "pljosnato, okruglo lice". Nos je "nizak, pljosnat i bezličan" a povremeno "nežan i prćast kao kod deteta". Ruke su "male" a dlan "kratak". (A. Imširagić, Točak sudbine, 369-372) Po astrologu Miletu Duporu Rak ima "vodene oči" (Astro-medicina, str. 30) i "izgled mačke" (Ne verujte, proverite, str. 70). Po astrologu Lindi Gudmen, Raka odlikuje: "Okruglo lice ... bejbi fejs izgled ...

Srbin
sa mongolskim crtama

Prilično velika lobanja, podignute obrve i visoke jagodične kosti. Izražena je i donja vilica. Oči su male i obično veoma razdvojene, ramena šira od prosečnih." (134-135) Po Društvu astrologa Jugoslavije Raka odlikuje: "Niži stas, pomalo mesnato puno telo, gornji deo tela veći nego donji, okruglo puno lice, obično istaknuto ili čak ispupčeno čelo na slepoočnicama, bled ten, male često svetle oči, često kratak pomalo prćast nos." (Društvo astrologa Jugoslavije, Upoznajte astrologiju i sebe, str. 53)

Svi ovi atributi Raka odgovaraju opisu žute rase, kako je po izgledu predstavljaju antropolozi:

"Glavne oznake ove velike rasne skupine jesu: Pljosnat nos na dosta širokom licu, istaknute jagodice a neistaknuta brada, kruta čekinjasta kosa, tamna kompleksija, žućkasta boja kože i tzv. mongolske oči." (Branimir Maleš, O ljudskim rasama, str. 22)

"Mongoloidi (tzv. žuta rasa) imaju žućkasto smeđu boju kože, dlakavost tela i lica je slaba, kosa glatka, tvrđa, boje crne ili crno smeđe, široko-telesni konstitucijski tip, glava velika, nos slabo istaknut, lične kosti jako istaknute, otvor veđa smešten ukoso (tzv. mongolski nabor)." (Enciklopedija leksikografskog zavoda V, str. 392)

U žutu rasu koja odgovara opisu Raka možemo svrstati i jednu granu ugrofinaca - baltide (istočnoeuropide) koji su na području istočne Evrope veoma izmešani sa mongolima i nordidima, pa su od njih poprimili i neke

psihološke i fizičke atribute. Antropolog Branimir Maleš ih opisuje sledećim rečima:

"Grube kosti, mali zdepast rast (165 cm), svetla kompleksija, izdvaja ih od ostalih rasa. Trup je dugačak, a udovi su srazmerno kratki. Ramena su široka. Konstitucija je digestivna. Koža je više bleđa nego ružičastobela. Sive ili sivoplave oči izgledaju nekako vodeno. Otvor između kapaka prilično je uzan, pa oči izgledaju male. Ponekad se javlja i polumongoloidan oblik kapaka. Dosta je velik razmak između očiju. Lice je široko, prilično pljosnato i usled razvijenih i upolje isturenih jagodičnih kostiju izgleda grubo i četvrtasto. Nos je mesnat, pljosnat i kratak. Donji je deo prćast. Istočnoeuropidi se odlikuju okruglinom glave i lica, kao i tamnije plavom bojom kose." (Branimir Maleš, O ljudskim rasama, str. 26-27)

Baltički tip - Švedanka

Pored opšteg poklapanja izgleda Raka sa izgledom žute rase, postoji poklapanje i sa njihovom sklonošću ka gojaznosti, koje predstavlja adaptivni atribut opstanka žute rase u hladnim klimatskim uslovima.

Astrolog Čarls Karter piše o gojaznosti Raka:

"Rak i Ribe su mlitavo debeli." (Čarls, E.O. Karter, Enciklopedija psihološke astrologije, str. 11)

Antropolog Artur De Gobino piše o žutoj rasi:

"Postoji opšta sklonost ka gojaznosti, koja se, iako nije ograničena na žutu vrstu, kod njih javlja češće nego kod drugih." (Arthur de Gobineau, Glava XVI; Eseji o nejednakosti ljudskih rasa; 1854.)

Adaptacija na polarnu klimu se vidi i u njihovoj vezanosti za kuću, kao izvoru zaštite od spoljnog mraza. Astrolozi kažu za Raka:

"Kućno ognjište smatra prvim uslovom za sreću u koje će se uvek sakriti pred životnim nedaćama, kao dete u majčino krilo, kao životinja pod oklop kad oseti opasnost." (Maja Lončarić, Astrologija - Zvezde govore, str. 36)

Još jedan od adaptivnih atributa žute rase na hladnu (polarnu) klimu jeste i njihova psihološka potreba za pravljnjenjem zaliha, koja im omogućava

da na vreme naprave zalihe hrane za period oskudice. U svom izopačenju taj instinkt se manifestuje kroz potrebu čoveka za skupljanjem, posedovanjem i zadržavanjem nepotrebnih stvari, kupovinom stvari da bi se imale, a ne da bi se upotrebljavale, itd.

Astrolozi prepoznaju tu sklonost kao odliku Raka:

"Vole da skupljaju stvari." (Nikola Ogrizović, Astrologija, str. 6)

"Uvek gomila materijalne stvari za slučaj neke zamišljene buduće katastrofe. Imaju naviku da čuvaju stvari. Rakovi nikada ne skupljaju novac zbog statusa već zbog svoje vlastite sigurnosti. Štednja je za njega mnogo privlačnija od trošenja." (Linda Gudmen, Sunčevi znaci Linde Gudman, str. 139, 157, 145)

Po astrolozima, vladar sazvežđa Raka je Mesec. Samim tim astrolozi zaključuju da razlog zašto su neke osobe "okruglaste" (zdepastog tela i okruglaste glave) jeste u tome što je na njih delovao Mesec koji je okrugao, a ne adaptacija na hladne klimatske uslove koja zahteva smanjenu površinu tela radi smanjenog oslobađanja toplote i vlage. Astrolozi su na osnovu ličnog iskustva primetili da osobe koje su "okruglaste" imaju i niži rast i posesivan karakter, što se svakako ne može dovesti u vezu sa izgledom Meseca, već sa ostalim adaptivnim atributima žute rase na polarnu klimu. Ali, astrolozi su takođe pridali osobama rođenim pod uticajem Meseca i sklonost da vole vodu. Oni su došli do tog zaključka ne na osnovu iskustva, već na osnovu logike astrološkog sujeverja: zaključili su da kako Mesec privlači vodu (fenomen plime), da isto tako i osobe rođene pod njegovim uticajem treba da vole aktivnosti koje ih dovode u vezu sa vodom (plivanje, ronjenje). Međutim, one osobe koje su svojom okruglastom glavom i zdepastim telom adaptirane na polarnu klimu, one kao sastavni deo iste adaptacije na polarnu klimu imaju genetski usađen strah od ulaska u vodu, zato što u polarnim uslovima ulazak u vodu prouzrokuje smrt od trenutnog smrzanja. Dakle, autentičnost astroloških nagađanja je samo u njihovom oslanjanju na realno antropološko iskustvo koje prepoznaje koje osobine se nasleđuju zajedno kod istog tipa ljudi, a ne u oslanjanju na oblik sazvežđa ili izgled nebeskog tela pod kojim je neko rođen.

Posesivnost može biti usmerena ne samo prema stvarima već i prema živim bićima:

"Rak se nikada neće odreći nečega što je njegovo, što važi kako za dragog prijatelja ili rođaka, titulu ili položaj, tako i za staru fotografiju ili iznošene kućne papuče. Njegova raspoloženja su najlošija kada je u strahu da će nešto izgubiti. Možda baš vas. Uverite ga da ste njegovi hiljadu i jedan put. ... Ona nije toliko ljubomorna koliko je posesivna. ... Briga i zebnja ga mogu dovesti do bolesti. Vrlo često on se boji finansijskih problema ili gubitka nekoga ko mu je potreban. Ukoliko je njegova sigurnost ugrožena, bez obzira da li u banci ili u srcu, on može pasti u depresiju koja nesvesno vodi do bolesti i li nesreće." (Linda Gudmen, Sunčevi znaci Linde Gudmen, str. 136, 140, 144, 157)

"Ljubav prema domu i posedovanju pretvara se u pohlepu, u jednu grabežljivu prirodu koja nikako neće da ispusti ono što drži u svojim klještim, dok se istovremeno neprekidno žali i gundā. Materinska ljubav i zaštitnički instinkt pretvaraju se u nepodnošljivu pristrasnost gde samo jedna osoba biva zaštićena na račun svih ostalih." (Vivijen Robson, Ljubav, seks i astrologija, str. 26)

Svoju posesivnost mongoli su često otkrivali do maksimuma za vreme svojih pljačkaških pohoda, a u periodima mira i blagostanja se njihova posesivnost usmeravala ka živim bićima, posebno onima koja prirodno izazivaju prijatna osećanja (mala deca, životinje). Sklonost ka emotivnosti je posledica viška ženskih hormona kod mongola. Astrolozi smatraju da Raka odlikuju naglašeni ženski atributi čak i kod njegovog muškog pola:

"Kod oba pola postoji izražen materinski instinkt. Rakovi su listom majke u srcu, pa čak i muškarci. Rak vlada materinstvom. Vaš službenik Rak voli bebe, decu, žene. Njegovo srce je meko i nežno i tako puno osećanja, da ga to često čini previše ranjivim." (Linda Gudmen, Sunčevi znaci Linde Gudmen, str. 141, 149, 158, 177, 144)

"Muškarac ostane jako vezan uz majku celog života, rado se sklanja u prošlost, boji se budućnosti. Prisutnost žene je od bitnog značaja bilo da se radi o majci, sestri, ženi, devojci. Zato među Rakovima ima dosta papučara koji padnu pod uticaj žene." (Maja Lončarić, Astrologija - Zvezde govore, str. 37)

Istu stvar su primetili antropolozi kao odliku žute rase:

"Alpidi, na primer, su bliži evrisomatskom i ženskom vektoru, mediteranidi i atlantidi leptosomatskom i muškom. Tako se može teorijski za svaku podrasu ili tip smatrati kao "rasni znak" muškost ili ženskost i leptu ili evrisomatičnost. Žuti - uopšte - su više evrisomatični i više "ženski", nego crnci. Među žutima su, na primer, palemongolidi više ženski i evrisomatski od sinida." (Božo Škerlj, Opšta antropologija, str. 89)

Kako su današnji Rusi mešavina Slovena nordijskog porekla sa starosedecima ugrofinskog porekla i kasnije pridušlim mongolima, realno je pretpostaviti da bi ženskost bila odlika i njihovog mentaliteta. Kod različitih ruskih književnika i filozofa čitamo priznanje:

"Ponekad se kaže da ruski narod ima žensku prirodu." (Nikolaj Loski, Fenomenologija ruske duše, str. 50)

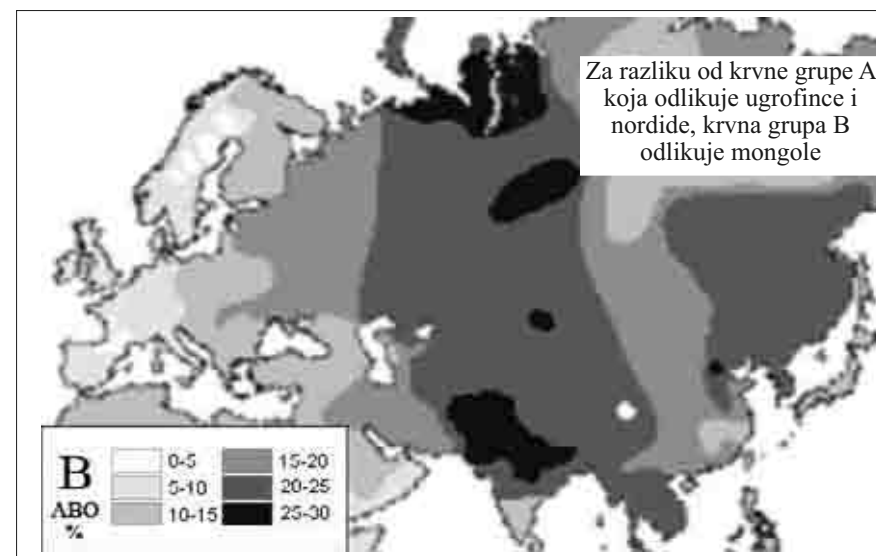
"Ruski narod kao da ne želi da bude odvažni graditelj, njegova priroda se određuje kao ženstvena, pasivna i pokorna u državnim stvarima; Rusija uvek čeka mladoženju, muža - vlastelina. Rusija je pokorna, ženstvena zemlja. Pasivna, receptivna ženstvenost u odnosu prema državnoj vlasti je tako karakteristična za ruski narod i za rusku istoriju. ... Vrlo je karakteristično da u ruskoj istoriji nije bilo viteštva, tog muškog načela. Sa ovim je povezana nedovoljna razvijenost individualnog načela u ruskom životu. Ruski narod je uvek želeo da živi u toploti kolektiva, u nekakvoj rasplinutosti u elementu zemlje, u krilu majke. Viteštvo formira osećanje ličnog dostojanstva i časti, prekaljuje ličnost. Ovo kaljenje ličnosti ruska istorija nije stvarala. U ruskom čoveku postoji neotpornost, na ruskom licu nema oštrog i jasno ocrtanog profila. Tolstojev Platon Karatajev je okruglast. Ruski anarhizam je ženstven, a ne muževan, pasivan a ne aktivan. Ruski narod želi da bude zemlja koja se zaručuje, koja čeka muža." (Nikolaj Berđajev, Duša Rusije, Fenomenologija ruske duše, str. 8)

Kao što vidimo, ovde je reč o populaciji sa naglašenim atributima ženskog pola, koja je u iskušenju da svoju odgovornost za svoje sopstveno mišljenje i ponašanje prebaci na autoritet muškarca, koga u ovom slučaju predstavlja autoritet države. Odricanje od odgovornosti i autoritarna naklonost koja narode Istoka navodi da neko drugi misli i odlučuje umesto njih samih, možda je najbolje opisao Nikolaj Berđajev uporedivši karakter Rusa sa karakterom Nemca:

"Nemac oseća da ga Nemačka neće spasti, da on sam mora da spase Nemačku. A Rus misli da neće on spasti Rusiju, već da će Rusija spasti njega. Rus se nikada ne oseća kao organizator. On je navikao da ga organizuju. I čak u ovom strašnom ratu (Prvi svetski rat), kad je ruska država u opasnosti, teško ruskog čoveka dovesti do svesti o toj opasnosti, probuditi u njemu osećaj odgovornosti za sudbinu otadžbine, izazvati napor energije." (Nikolaj Berđajev, O vlasti prostora nad ruskom dušom, Fenomenologija ruske duše, str. 25-26)

Odricanje od odgovornosti i njeno prebacivanje na viši autoritet otkrivalo se čak i u autoritarnom odnosu ruskog čoveka prema vremenskim nepogodama:

"Naročito zapanjuje pokornost ruskog seljaka 18-19. veka nevoljama izazvanim nepogodama i gromom. Bolotov pominje široko rasprostranjeno verovanje da "drvo koje je rascepio grom ne treba upotrebljavati ni za što, a kuću koju je zapalio grom ne treba gasiti." Dalj uočava i ove psihološke stavove: "Božji oganj je grešno gasiti" ... Požar se ne gasi nego obilazi s ikonama koje se stavljaju na uglovima. ... Ta pokornost je očigledno bila toliko snažna, da je Dalj uočio paradoks u odnosu seljaka prema protivpožarnim sredstvima: "Držati protivpožarna sredstva u ispravnosti - znači iskušavati Boga.,," (Leonid Milov, Prirodno-klimatski faktor u mentalitetu ruskog seljaštva, - Fenomenologija ruske duše, str. 149-150)

Začuđujući su primeri ravnodušnosti naroda na Istoku prema autoritarnim i često besmislenim postupcima njihovih vladara. Bivši predsednik Turkmenistana - Saparmurat Atajevič Nijazov (19. februar 1940. - 21. decembar 2006.) bio je poznat po sklonosti da svoje lične ekscentričnosti nameće celoj turkmenskoj naciji. Sebe je prozvao "Turkmenbaši", što znači "otac svih Turkmena". Zatim je preimenovao naziv grada Krasnovodska u Turkmenbaši, pa je preimenovao i nekoliko škola, aerodroma, čak i jedan meteorit po sebi i članovima najuže porodice. Takođe je naziv meseca januara prozvao svojim imenom, a mesec april imenom svoje pokojne majke. I turkmensku reč "čorrek" (hleb), 2002. godine je preimenovao u "Gurbansoltan edzhe" - ime svoje majke. Spomenici koji prikazuju njega i njegovu majku razasuti su svuda po zemlji. Na većem broju vrsta alkoholnih pića nalazila se nalepnica sa njegovim likom, kao i na pojedinim čajevima i prehrambenim namirnicama. Osim ulica s njegovim imenom sve druge ulice imale su samo brojeve. Poznat je po svojoj izjavi: "Lično sam protiv izlaganja svojih slika i spomenika po ulicama, ali to je ono što ljudi žele." Strancima je zabranjivao pojavljivanje u javnosti posle 23 sata. Proglasio je "Dan dinje" državnim praznikom. Kada je zbog operacije srca 1997. godine bio prinuđen da ostavi duvan, dekretom je zabranio pušenje na javnim mestima u zemlji. Dekretom je TV voditeljima zabranio upotrebu šminke, sa besmislenim obrazloženjem da ima poteškoća da razlikuje muške od ženskih voditelja. Zabranio je mlađoj populaciji nošenje zlatnih zuba, savetujući da što više glođu kosti i na taj način sačuvaju zdravlje svojih zuba. Zabranio je i kopiranje ključeva, pevanje na plej bek, itd. Doneo je dekret da lekari moraju da polažu zakletvu Saparmuratu Nijazovu umesto Hipokratove zakletve. Redefinisao je životna doba, pa se osobe do 25. godine smatraju maloletnima, mladost traje do 37. godine, a starost počinje od navršene 85. godine.

Autoritaran duh naroda Istoka rezultuje odsustvom političke odgovornosti i kukavičkom pokoravanju onome ko je u određenom trenutku na višim pozicijama moći u društvu. Poznati ruski mislilac Vladimir Solovjov (1853 - 1900) pisao je o mentalitetu Istoka:

Saparmurat Nijazov

"Na Istoku, zbog duševnog sklopa i pogleda na život tamošnjih naroda, politička borba je mogla da bude samo slučajna pojava. Kvijetist i fatalist po prirodi i ubeđenju, zainteresovan uglavnom za večnu i nepromenljivu stranu postojećeg, istočni čovek nije bio sposoban da brani svoja prava i da se uporno bori za svoje privatne interese. Ko je bio jak, taj je i imao pravo. Suprotstavljati se jačem bila je ludost. Vladari Istoka su se mogli takmičiti i boriti jedan s drugim, ali ta borba je uvek bila kratka i nije menjala opšte stanje stvari. Prvi znak prevage sile na jednu stranu rešavao je spor i podanici su žurili da se potčine jačoj strani, videći u njoj oruđe sudbine i više volje. Otuda česta smena despotije, uz nepromenljivost samog despotizma." (Vladimir Solovjov, Duhovne osnove života, str. 114)

Zapazimo podudarnost između pomenutih opisa autoritarnosti čoveka Istoka i astrološkog opisa karaktera Raka:

"Pada pod uticaj, popustljiv do slabosti, prilagodljiv mimo volje. Menja raspoloženje prema vremenu i Mesecu, karakter je samo zbir doživljaja. Pozna instinkt mase i u opasnosti prvi strugne, popustljiv, "neka ide kako ti želiš", prilagodljiv na razne divergentne okolnosti i ljude. Prema starijima: poslušan, radije podređen, prima sugestije. Prema društvu drži obaveze ali u opasnosti popusti. U lice obeća jedno a kad potpisuje akt ispada drugo jer podleže sugestiji a oseća obavezu opštoj stvari. Vrline: poštuje starije. Mane: pod uplivom veruje kao i masa, predrasude, tradicije, "neka ide kako ide". Saveti: decu treba odgajati da sama donose odluke, da odole spoljašnjim uticajima i izdrže u opasnosti. Rak-rak; ide za masom." (Mile Dupor, Ne verujte, proverite, str. 70-72)

"Podložni su uticajima drugih, predrasudama i sentimentalnosti. Brzo poprimaju osobine onih sa kojima se druže ili dosta zavise od mišljenja svoje okoline." (Vesna Bantić, Zvezde i zdravlje, str. 28)

Zašto su pripadnici žute rase skloni da potpadaju pod uticaj drugih ljudi, saznaćemo ako zapazimo posebnost njihovih osećanja. Astrolozi opisuju psihološki tip Raka sledećim rečima:

"Promenljiva osećanja, promenljiva raspoloženja, Rak ostaje ista osoba u svim svojim kolebljivim usponima i padovima. Zna li nekoga ko se do ludila smeje, a zatim utučeno plače? Njegova izuzetno aktivna ma-

šta može čak i najmanja oboljenja pretvoriti u ozbiljna i hronična. Patriota "do daske". Vole svoj dom sa dubokim poštovanjem." (Linda Gudmen, Sunčevi znaci Linde Gudmen, str. 132-138)

Antropolozi opisuju psihološki tip žute rase istim atributima:

"Istočnoeuropska rasa razlikuje se u psihičkom pogledu od alpske. Istočnoeuropidu duševan je život neuravnotežen, koleba se u svojim raspoloženjima. Čas je duboko setan a čas fanatički oduševljen ili divlje raspoložen. Uobrazilja nema granica. Osećanja su protkana izvesnim misticizmom. Razvijena je ljubav za rodni kraj. Oseća se potreba za vođenjem, a i za ispoljavanjem svojih duševnih raspoloženja." (Branimir Maleš, O ljudskim rasama, str. 37)

Iako u vreme blagostanja emotivna toplina čoveka Istoka često biva pogrešno nazivana pojmom ljubavi, u vreme stresa ona otkriva svoje pravo lice i pokazuje da ustvari nije ljubav, već sentimentalna slabost. Za razliku od prave ljubavi koju odlikuje uravnoteženost u svim prilikama i neprilikama, sebična sentimentalnost vodi čoveka od fanatičnog ushićenja do teške depresije, u zavisnosti od njegovih trenutnih doživljaja stvarnosti. Da bi izbegao pad u depresiju, pripadnik žute rase pokušava stalno da podražava prijatna osećanja, i onda kada ona ne odgovaraju životnoj realnosti. Otuda na njegovom licu često vidimo osmeh i onda kada situacija nije baš za smejanje. Astrolog Linda Gudmen piše: "Kada je u svom dobrom raspoloženju, nećete imati problema da prepoznate Raka. On će biti najzabavniji u sobi, smejući se sve vreme. ... Lunarni smeh seže duboko." (Sunčevi znaci Linde Gudmen, str. 133) Po astrologu Čarlsu Karteru Raka odlikuje "ljubazan i naklonjen osmeh." (Čarls Karter, Principi astrologije, str. 160). Po antropolozi "osmeh" je tipična odlika žute rase: "Nema grimasa kojom se smeška mongolski čovek centralne Azije, neće biti samo vaspitanje jedne tuđe i nama strane kulture i sredine - kao što mnogi misle. To značajno smeškavanje vidimo ne samo u mongola centralne Azije nego i u Kineza, Japanaca, Kalmika, i kavkaskih Mongolida." (Vladimir Dvorniković, Karakterologija Jugoslovena, str. 180) Po komentaru astrologa Linde Gudmen možemo zapaziti da je taj osmeh zapravo mehanizam odbrane: "Njegovi strahovi su zapravo prekriveni ćaknutim lunarnim osmehom, ali su uvek sa njim, ispunjavajući njegove dane i noći neodređenim osećanjem bezimenog straha koji vreba iz potaje." (Sunčevi znaci Linde Gudmen, str. 133)

Da bi izbegao susret sa stvarnošću, psihološki tip Raka tj. pripadnik žute rase koristi psihološke trikove i odbrambene mehanizme ličnosti (racionalizaciju, odricanje, princip obrnutog ponašanja), koji često imaju formu religije. U delu "Meditacija", istočnjačkog gurua Šri Činmoja, vidimo primer takvog mehanizma:

"Tada ćemo svakoj osobi svesno služiti zato što znamo i osećamo da je Bog u njoj. Ako ne vidimo Boga, istinu i svetlost u svojim delima, naš fizički um možda neće biti uveren u vrednost onoga

Ruskinja sa mongolskim elementima u izgledu

što radimo. Danas ćemo služiti nekom, a sutra ćemo reći: "O, on je prava budala. Nema težnje, nema dobrih osobina. Zašto bih mu služio?" ... Sada bezgranično voliš svoje dete. A pošto budeš meditirala nekoliko godina, volećeš ga još više, jer ćeš osećati prisustvo Boga u njemu. Sada ne osećaš sve vreme prisustvo Boga u svom detetu. Ako je ono nevaljalo ili nešto slomi, ne misliš više da u njemu deluje Bog. Razjarena si, pa kažeš: "Ne, ne, to nije Bog, to je otelovljenje đavola". Doći će, međutim, vreme kad ćeš u svom sinu stalno videti Boga, bez obzira šta on radio ili rekao." (Šri Činmoj, Meditacija, str. 179, 127)

Kako svojom sebičnom ljubavlju čovek nije sposoban da sebe i druge ljude voli onakve kakvi oni zaista jesu (često veoma grešni i krivi), on pokušava da ih opravda i da ih u svom umu predstavi u takvom svetlu da mu oni ne predstavljaju iskušenje za njegove nepobedjene karakterne slabosti. Međutim, izbegavajući negativne misli i osećanja on ne uklanja zlo iz svog srca, već samo povode za njegovu manifestaciju.

Zbog sopstvene nezrelosti i straha od susreta sa osećanjima koja su adekvatna stvarnosti, takav karakter formira neiskrene odnose između ljudi i lažno prijateljstvo. Ruski filozof Nikolaj Loski, u svom delu "Karakter ruskog naroda", piše:

Fjodor Dostojevski, i svojim fizičkim izgledom, i svojom životnom filozofijom otkriva elemente Istoka

"Dobrota ruskog čoveka pobuđuje ga ponekad da laže usred želje da ne uvredi sagovornika, usled želje za mirom, dobrim odnosima s ljudima po svaku cenu." (str. 53)

Ruski pisac Fjodor Dostojevski takođe piše o istoj slabosti ruskog čoveka:

"Kod nas - kaže on - u ogromnoj većini lažu iz gostoprimstva. Žele da izazovu estetski utisak kod slušaoca, da mu pričine zadovoljstvo, te lažu, čak, da tako kažemo, žrtvujući se." (Piščev dnevnik, 1873. Nešto o laži)

Čovek Istoka nema samo nezreo odnos prema drugim ljudima, već i prema samom sebi, koji se vidi u njegovoj nesposobnosti da se suoči sa sopstvenom odgovornošću za svoje postupke, jer osećanje krivice kvari njegovu osećanja i ruši njegov lažni mir:

"Uzrok masovnog nemira među ljudima je u tome što nemaju pravu predstavu o svojoj prirodi. Nemojte sebe nikada nazivati grešnikom ili krivcem!" (Sai Baba)

Kreirajući osećanja koja nisu adekvatna realnosti, čovek Istoka beži od stvarnosti u svoj imaginarni svet, bojeći se glasa sopstvene savesti i stresnih okolnosti koji su podjednaka pretnja njegovom lažnom miru.

"Kod Raka se najviše ističu dve karakterne crte - strah od ismevanja i netrpeljivost prema kritici. ... Nikada i ni po koju cenu u njegovom prisustvu nemojte reći nešto što bi moglo da liči na ukor ili kritiku. ... Slučajna reč kritike izazvaće uporno i dugo nastojanje Raka da se ta nesrećna kritika opovrgne." (Vivijen Robson, Ljubav, seks i astrologija, str. 26)

Ovakva bojazan od kritike je temelj totalitarizma čoveka Istoka, jer da bi sačuvao svoj lažni mir, čovek Istoka traži u totalitarnom režimu ideološku i političku zaštitu. Ideološku (ili religioznu) traži radi svoje savesti, a po-

litičku radi svoje spoljne sigurnosti od onih koji bi mu izneli neželjeno raskrinkavanje njegove zablude. On svoju savest umiruje izgovorima koji ne mogu da izdrže kritiku zdravog razuma i zato ima potrebu da te izgovore uviije u formu onih ideoloških i kulturnih vrednosti koje je u njegovoj sredini bogohulno dovoditi u pitanje i preispitivati. Moćan politički autoritet treba da ga sačuva od "neprijatelja" koji racionalnim raskrinkavanjem njegove zablude kvare mir njegove uljuljkane savesti.

Zbog svoje sebične zavisnosti od osećanja, čovek Istoka nije spreman da se suoči sa nepravdom, da je nazove njenim pravim imenom i da joj se suprotstavi, već pod pritiskom nepravednog autoriteta pokazuje slabost izdajstva i kukavičluka. U svom delu "The Races of Man" antropolog J. Deniker piše za azijske narode da ih odlikuje "pretvaranje, licemerstvo i izdajstvo" (str. 400).

Pokušajmo da razumemo kako predstavnik takvog mentaliteta lako biva uveden u zlo samo zbog svog nepobedenog kukavičluka. Smatra se da je pod Staljinovom diktaturom stradalo između 10 i 20 miliona ljudi. U paranoidnoj atmosferi njegove diktature nevin čovek je zbog najbesmislenijih razloga mogao biti proglašen disidentom i zatim prognan u Sibir. Dešavalo se da njegova žena ostane na svom poslu bez većih problema sa vlastima. Njene kolege na poslu, prijatelji, rođaci i komšije znaju da je njen suprug nevin, i kako su veoma savesni, imaju potrebu da ustanu u odbranu nevino osuđenog. Ali, zbog svoje plašljivosti nemaju snage da se suprotstave nepravdi. Zbog kukavičluka dolaze u težak sukob sa svojom savešću. I zatim, da bi rešili sukob, pokušavaju sebe da uvere da nevin ipak nije nevin, da vlast ipak zna šta radi, da oni nisu pozvani da ispituju slučaj, itd.

Ali, njihovo zavaravanje nečiste savesti se na tome ne zaustavlja.

Da bi ugušili osvedočenje koje ih opominje da greše, oni počinju patološki da mrze onoga koga su do skora smatrali nevinim. Kako nemaju razumnih argumenata, mržnja i besmislice poremećenog razuma im preostaju kao jedini argumenat protiv nevino osuđenog. Žena disidenta uskoro biva šikanirana na poslu, doživljava prezir od svojih prijatelja i rođaka, i prolazi gore od svojih bivših prijatelja i kolega, nego od Staljinove strahovlade.

Ljudi koji nisu skloni mržnji, koji su po prirodi mirni i plašljivi, mogu da postanu ispunjeni paranoidnom sumnjom ili patološkom mržnjom, samo da bi ugušili glas savesti koji ih opominje da su prema nekome pogrešili, jer su iz kukavičluka odlučili da žrtvuju načela poštenja i pravde. Onoliko ko-

liko su slepi za zlo onih koji su na višim pozicijama moći od njih samih, toliko, zbog sopstvene nečiste savesti, imaju potrebu da umišljaju zlo kod onih koji su na nižem hijerarhijskom položaju od njih u društvu.

Astrolozi za znak Raka kažu:

"Rak pati od gomile strahova, kako onih pravih, tako onih uobraženih. Oni prave komplikovanu mrežu opterećujućih sumnji koje ga proganjaju i stvaraju mu osećanje nepodobnosti, koje autoritet i vođstvo olakšavaju kao što anestetik olakšava bol." (Sunčevi znaci Linde Gudmen, str. 173)

U knjizi "Arhipelag Gulag", ruskog disidenta Aleksandra Solženjicina, čitamo kako su u vreme Staljinove diktature strah i sumnja prožimali sve sfere privatnog i društvenog života. Rukovanje na ulici je bilo rizično za vaš život, ukoliko bi sutrađan osoba sa kojom ste se rukovali bila optužena kao neprijatelj države. A zašto bi bila optužena kao neprijatelj države? Zato što je možda hvalila američku tehniku, ili zato što je isključivala radio u svojoj sobi onda kada su se na radiju prenosila beskrajna pisma Staljinu. "Ako neka devojka ne bi sama smela poći u branje klasova, već bi se obrazovalo društvo od troje ("organizovana banda"), ili ako je nekoliko njih od 12 godina bralo krastavce ili jabuke, kazna im je mogla biti i do 20 godina robije." (Aleksandar Solženjicin, Arhipelag Gulag I, str. 79)

Veliki broj stranaca iz različitih zemalja, oduševljen idejom sovjetskog komunizma, došao je u Sovjetski Savez, da bi uskoro bio optužen za špijunske delatnosti i potom nestao bez traga. Ista sudbina zadesila je mnoge ruske zarobljenike kada su se po završetku Drugog svetskog rata vratili iz nemačkih logora u svoju domovinu. Otežavajuća okolnost je bila ako su ih iz logora oslobodili saveznici a ne Sovjeti.

"Odjednom se ispostavilo da su svi sovjetski službenici kinesko-istočne železnice, svi odreda, uključujući i žene, decu i bake, japanski špijuni." (Isto, str. 66) Grupa geologa je optužena da je "namerno sakrila skladišta kalaja u nedrima zemlje", zbog toga što ga nisu otkrili, "da bi ono sačekalo Nemce po tajnoj dostavi". Svi su osuđeni na po deset godina zatvora. "Dovoljna je jedna studentska dostava kako profesor sve više navodi Marksa i Lenjina, a ne Staljina, pa da taj profesor ne dođe na sledeće predavanje." (Isto, str. 67)

Postojao je pojam "štetočina" za one žrtvene jaganjce na koje se prebacivala krivica za sve neuspehe i promašaje Sovjetske vlasti. "U Mini-

starstvu saobraćaja (na železnicama) - štetočinstvo (eto zbog čega je teško doći do mesta u vozu, eto zbog čega nagli zastoj u prevozu roba). U MOGES-u - štetočinstvo (prekidi struje). U naftnoj industriji - štetočinstvo (nema nafte). Štetočinstvo u tekstilnoj industriji (radni čovek nema šta da obuče). Ogromno štetočinstvo u rudnicima uglja (eto zašto crkavamo od zime). Gnojni čirevi štetočinstva posvuda: u metalurgiji, u naoružanju, u mašinogradnji, brodogradnji, hemijskoj industriji, rudarstvu, industriji zlata i platine, navodnjavanju!" (Isto, 45) Nikola Karlovič Fon Mek, iz Narodnog komesarijata saobraćaja, izneo je ideju da se uvedu teške železničke kompozicije. Pogubljen je pod optužbom da bi time izbacio iz upotrebe železničke pruge, vagone i lokomotive, i da bi tako zemlju u slučaju strane intervencije, lišio njenih železnica. A kada je nešto kasnije novi narodni komesar za privredu drug Kaganovič izdao naređenje da se u saobraćaj uvedu te iste teško natovarene kompozicije, čak i do dva do tri puta teže od normalne nosivosti šina, to mu donosi Orden Lenjina. Inženjeri protestuju da je to previše i da se time sredstva nepopravljivo uništavaju. "Zbog nepoverenja u mogućnosti Sovjetskih transportnih sredstava" - oni su streljani (Isto, 46). "Pre sudske odluke, radnici i službenici u fabrikama i administraciji, svi zapenjeni od besa, glasaju za smrtnu kaznu ovim 'huljama' od optuženih. A prilikom procesa Industrijskoj Partiji imamo već i opšte demonstracije (na koje se dovode i učenici). Masa od više miliona ljudi maršira i urla pod prozorima sudnica: 'Na smrt! Na smrt! Na smrt!' ... Koliko znamo, naša danas sedobrka radnička klasa odobrala je sve ove procese. Koliko znamo, sva avangarda - od sjajnih komsomolaca do partijskih vođa i legendarnih vojskovođa - jednodušno je odobrala ove presude. Revolucionari, teoretičari i slavni proroci, sedam godina pre nego što će i sami neslavno završiti, pozdravljali su ovo urlanje gomile. I ne pomišljajući da dolazi i njihovo vreme, da će ova rika uskoro odvaljati i njihova imena kao 'gadluk' i 'đubre'." (Isto, str. 48-49)

Vidimo kako je bilo pogubno zavaravati se i proglašavati ljubavljenu snagu koja predstavlja sentimentalnu slabost i kukavičluk. Nikolaj Berdajev sa pravom zaključuje:

"Najtemeljniji greh slovenofilstva je i bilo to što su prirodno istorijske osobine ruskog elementa proglašene za hrišćanske vrline." (Nikolaj Berdajev, Fenomenologija ruske duše, str. 9)

Sentimentalna slabost i kukavičluk neprosvećene ženske emotivnosti su pogrešno interpretirani kao ljubav i krotost:

"Oni (slovenofili) su želeli da veruju da u ruskom narodu živi opšte-ljudski hrišćanski duh i veličali su ruski narod zbog njegove krotosti." (Nikolaj Berđajev, Fenomenologija ruske duše, str. 10)

Na osnovu nerazumevanja razlike između prave ljubavi i sentimentalne slabosti dolazilo se do pogrešnog zaključka da ruski narod u svom srcu ima Hrista:

"Kažu da ruski narod slabo poznaje Jevanđelje, da ne poznaje osnovna pravila vere. To je, bez sumnje, tako; ali Hrista on poznaje i nosi u svom srcu oduvek." (Fjodor Dostojevski, Fenomenologija ruske duše, str. 235)

O tome, kako se ta čuvena "ruska ljubav" razotkrila kao njena suprotnost, upravo u onom trenutku kada je u vreme Staljinove diktature trebalo da u praksi pokaže svoju snagu kroz hrabrost, dostojanstvo, nepokolebljivost, principijelnost i samopožrtvovanost - piše ruski filozof Vladimir Kantor:

"Pisac (Dostojevski), istina, žarko želi da veruje da narod nosi Hrista u srcu, da će spasti sebe i Rusiju. Međutim, poslereformska "terevenka", kao što znamo, prerasla je u strašnu i rušilačku revoluciju. A šta je sa Hristom? Ubijali su jedan drugoga čak i ne moleći se. I ispostavilo se da bez normi hrišćanskog života sam Hristos nije dovoljan, da je potrebna navika i moralan život. A njega nije bilo." (Vladimir Kantor, "Karamazovština" kao simbol ruske stihije, Fenomenologija ruske duše, str. 235)

Ruski pisac Maksim Gorki opisuje kako se ta ruska dobrodušnost pretvarala u veliko zlo i pre vladavine Sovjeta:

"Setimo se kako je dobrodušni ruski narod zabijao eksere u lobanje Jevreja iz Kijeva, Kišinjova i drugih gradova, kako su 1906. godine radnici Ivanovo-Voznesenska kovali u kotlovima s vreloom vodom svoje drugove koje su tu bacili žive, kako su tamničari sadistički mučili zatvorenike, kako su crnostotinaši mrcvarili u svom gnevu devojke revolucionare nabijajući im klinove u polni organ, setimo se na trenutak krvavih bestidnosti 1906. i narednih godina.

Ljudi koji su tako hvalisavo i odvratno galamili da je Rusija ustala na noge "da oslobodi Evropu okova lažne civilizacije uz pomoć duha istinske kulture", ti po svojoj prilici iskreni i zbog toga i nesrećni ljudi brzo

su, i nekako zbunjeno, zatvorili svoja leporečiva usta. Pokazalo se da je "duh istinske kulture" smrad svakojakog neznanja, odvratnog egoizma, grozne lenjosti i bezbrižnosti. U zemlji koja je u izobilju darovana prirodnim bogatstvima i drugim vrednostima, zavladała je, kao posledica njene duhovne bede, potpuna anarhija u svim sferama kulture." (Maksim Gorki, Novi život, br. 3, 21. april; br. 1, 18. april; godina 1917. str. 13)

Sva ona zverstva koja u totalitarnim državama čine njihove vladajuće garniture, ne bi bile moguće da većina naroda na njih ne pristaje svojim odobravanjem, možda samo ravnodušnošću, a najčešće svojim kukavičlukom.

Čak i posle Staljina, kada su zverstva njegove diktature postala svima poznata, i kada je o njima moglo nesankcionisano da se govori, ruski narod nije pokazao nikakvu svest o potrebi za samokritičkim preispitivanjem i pokajanjem, pa čak ni potrebu da osudi najveće krivce. Tim povodom, Aleksandar Solženjicin, 1980. godine piše:

"Da, izgubljeni su milioni ljudi - ali krivaca bilo nije! I ako neko, na svoje zlo, samo zausti: "Dobro, a oni koji ...", sa svih strana zagrakću na njega sa prekorima prijateljskim u početku: "Čekajte, druže, šta vam je? Čemu stare rane pozleđivati?!" U zapadnoj Nemačkoj, osuđeno je do 1966. osamdeset šest hiljada nacističkih zločinaca. ... A mi, ni nakon četvrt veka nismo nijednog našli, nijednog pozvali pred sud, mi se plašimo da ne povredimo njihove rane. ... Evo zagonetke kojoj mi savremenici ne uspevamo da nađemo ključ: zašto je Nemačkoj dato da kazni zločince, a Rusiji nije? Kako će naš put biti koban, ako nam nije dato da se očistimo od nečistoće što se u našem telu raspada? ... Tokom procesa u Nemačkoj tu i tamo bi se desila čudna pojava: Okrivljeni se obema rukama uhvati za glavu, prestane da se brani i od suda više ništa ne traži. Izjavljuje da kad ga podsete i vrate na trag niza njegovih zločina, prema sebi oseća samo gađenje i nema više želje za životom. To i jeste ono najviše što sud može da postigne: da se porok toliko osudi da sam zločinac od njega ustukne. Zemlja koja je sa sudskog podijuma osamdeset šest hiljada puta osudila porok (i neopozivo mu presudila u književnosti i kod omladine) čisti se od njega: malo - po malo, godinu za godinom, stepenicu za stepenicom. A mi, šta mi da radimo? ... U redu! Budimo velikodušni, nemojmo ih zalivati slanom vodom, ne po-

sipajmo ih stenicama, ne zauzdavajmo ih u "lastavicu", ne nagonimo ih da nedelju dana stoje bez sna, ne prebijajmo ih udarcima čizama i gumenih palica, ne utežimo im lobanju u gvozdeni обруč, ne nabijajmo ih u ćelijama jedno preko drugog kao kofere, ne činimo im ništa od onoga što su oni nama činili. Ali, radi naše zemlje, radi dece naše, dužnost nam je da ih sve gonimo i da svima sudimo. Manje njima, više njihovim zločinima. Da ih do toga dovedemo da svaki glasno kaže: Istina je, bio sam dželat, bio sam ubica!" (Aleksandar Solženjicin, Arhipelag Gulag I, str. 139-140)

Za razliku od antropoloških tipova sa izraženim muškim atributima (dinarcima, atlantskim mediterancima i kromanjoncima) koji imaju iskušenje da zbog svoje gordosti, oholosti i želje za moć - ne mogu krotko, ponizno i bez mržnje da trpe nepravdu od strane nepravednih autoriteta, antropološki tipovi sa naglašenim ženskim atributima (mongoli, nordidi i ugrofinci), imaju iskušenje da zbog svoje sebičnosti i kukavičluka, pod pritiskom nepravednih autoriteta, čine nepravdu drugima.

SAVREMENI ZAPAD U ZNAKU DREVNOG ISTOKA

Po astrolozima Amerika se nalazi u znaku Raka. Kada proučavamo ranu istoriju Amerike, teško možemo da kod jednog prosečnog Amerikanca prepoznamo attribute Raka. Kao izvoriste zapadne demokratije i slobode Amerika je prožeta duhom razuma i zemaljskog pragmatizma, i zato teško može da se predstavi slikom jednog patetičnog Raka ili tipičnog Istočnjaka, koji živi u oblacima svog imaginarnog sveta, u neprijateljstvu sa glasom razuma, a pod autoritetom totalitarnog despota. Međutim, ako analiziramo stremljenje u kojem se Amerika zahuktala u zadnjih vek i po, a posebno u zadnjih nekoliko decenija, i ako analiziramo osnovne elemente psihe prosečnog Amerikanca današnjice, onda možemo sa sigurnošću da potvrdimo njenu degradaciju u smeru horoskopskog znaka Raka ili, otvoreno govoreći, u smeru psihičkog tipa čoveka Istoka. Da naša žalost bude još veća, Amerika je samo predvodnica degradacije čitave civilizacije Zapada.

Uzroci transformacije civilizacije Zapada u smeru Istoka nisu ni astrološki, ni mistični, već vrlo jednostavni i razložni. Poneta plodovima svoje prosvećenosti - velikim privrednim, naučnim i društvenim prosperitetom, zapadna civilizacija je u međuvremenu odbacila osnovna načela prosvetiteljstva i odala se čarima svog hedonizma. U međuvremenu, plodovi njenog

hedonizma, najviše zastupljeni kod Amerikanaca, već pokazuju osnovne attribute Raka ili Istoka.

Setimo se osmeha koji čovek Istoka gaji na svom licu u svakoj situaciji, bez obzira na to da li taj osmeh odgovara životnoj realnosti ili ne. Zar takav osmeh nije odlika i savremene kulture Zapada, posebno u Americi?

Setimo se priče o velikoj ruskoj ljubavi, koja ima osećanja, ali nema svoja dela upravo onda kada delima treba da pokaže da je zaista ljubav. Zar takva ljubav nije odlika savremenog, takozvanog evanđeoskog protestantizma na Zapadu, koji propoveda Hristovu ljubav, a smatra da su Božje zapovesti ukinute na krstu i tako postale neobavezujuće?

Setimo se čoveka Istoka koji smatra da su pojmovi greha i krivice izvor nemira među ljudima. Nije li isti strah od suočavanja sa sopstvenom odgovornošću za svoje motive i postupke nagnao čoveka Zapada da iz svog rečnika izbaci pojmove greha i krivice?

Pojam "uznemiravanja javnosti" kojim narod Istoka opravdava ukidanje slobode misli i govora, nije li vaskrsnuo i na Zapadu sa pretećom etiketom koja se upućuje svim nepoželjnim kritičarima i koja ih optužuje za "govor mržnje"?

Setimo se kako Istočnjak nije u stanju da voli ljude takvi kakvi oni jesu, pa umesto da se za nedostatak ljubavi pokaje, on ljude opravdava i idealizuje u svom umu da bi mogao da ih voli svojom sebičnom ljubavlju. Zar ista takva ljubav nije odlika prosečnog Amerikanca koji se protiv rasizma prema crncima ne bori pokajanjem za nedostatak ljubavi, već uveravanjem da između različitih ljudskih rasa ne postoje razlike u inteligenciji i karakternim iskušenjima?

Opijanje alkoholom ili, svedeno, meditacijom, eufemizmi i tabui u koje ne sme da se dira, slepilo prema nepravdi, a preosetljivost prema pravdi, liberalizam prema grehu, a totalitarizam prema grešniku, preveliko mešanje države u privatni život svakog pojedinca koje uništava ljudsko dostojanstvo i uspostavlja njen totalitarizam, ne postaju li danas podjednako iskušenje i Istoka i Zapada?

RIBE - ANTROPOLOŠKA MEŠAVINA ISTOČNIH MEDITERANACA I PALEMONGOLOIDA

Po tradicionalnom astrološkom shvatanju planeta Jupiter vlada i Strelcem i Ribama: "Jupiter vlada Strelcem, pokrenut vatrom i Ribama, pokrenut vodom." (str. 48) Međutim, skorašnjim otkrićem planete Neptuna, astrolozi su odlučili da ga proglaše vladarem Ribe. Astrološki opis psihe Strelca i Ribe otkriva kod oba tipa dominantnu ulogu desne moždane hemisfere, koja je odgovorna za prostorno poimanje, celovitost, imaginaciju, kreativnost, i razne druge, uglavnom umetničke sposobnosti. Atributi novootkrivenog "vladara" Ribe - Neptuna, ukazuju na psihičke specifičnosti kojima se tip Ribe razlikuje od tipa Strelca:

"Neptun je planeta kreativne imaginacije, koja ide od inspiracije velikih poeta i umetnika do strašnih i bolesnih fantazija kriminalaca i mentalno oštećenih. Ovo je planeta izgovaranja, obmana, uključujući takođe i samoobmane; ima uopšte težnju da učini da se stvari pojavljuju drugačije nego što jesu, pa odatle ima veze sa pozornicama i filmom." (Čarls E.O. Karter, Principi astrologije, str. 54)

Znak koji predstavlja Ribe može da ukazuje na ljude koji po nečemu astrolozima liče na ribe, pa su zato tako prozvani. A može da ukazuje i na ljude koji se bave ribolovom. Astrolozi znakom Ribe, kao što ćemo videti, "pokrivaju" obe različite antropološke populacije, koje su ponegde izmešane između sebe u poseban antropološki tip.

Dagon, pola čovek - pola riba, bio je vrhovno božanstvo drevnih Filisteja. "Dag" u semitskim jezicima znači "riba". Filisteji (današnji Palestinci) su jedna grana Pelazga, prastanovnika Grčke, koja je, negde oko XII veka p. n. e. doživela egzodus sa Krita na područje Hanana koje je po njima dobilo naziv Palestina:

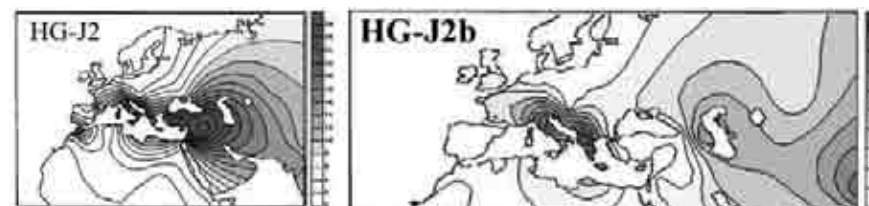
"Pelazgi su predgrčki stanovnici Grčke. ... Deo Pelasta u vreme seobe s morskim narodima dospao je na područje današnje Palestine (po njima se i ona zove)." (Alemko Gluhak, Hrvatski etimološki rječnik, str. 26)

Iskopavanje kipa Dagona, Niniva, 1853.

"U najstarijoj istoriji (palestinske) zemlje odigrali su važnu ulogu Filišteji, u egipatskim izvorima zvani Pelištim, odakle je i postao naziv cele zemlje - Palestina. Oni su se tu pojavili sa kulturom egejskog karaktera." (Jirži Neustupni, Praistorija čovečanstva, str. 132)

Pelazgi pripadaju nosiocima drevne Minojske kulture, a antropološki jednoj grani mediteranaca, koje ćemo nazvati istočnim mediterancima, koja sa dinarcima deli zajedničku haplo grupu J. Ali dok dinarce odlikuje grana J2a, Pelazge odlikuje J2 (bez ikakvih mutacija). Najzastupljenija je kod sefardskih Jevreja (23,8%), Libanaca (20%), na području centralne Turske (17,8%), južne Italije (16,3%) i kod francuskih Baskijaca (13,6%).

Grana J2b odgovara potomcima drevnih Etruraca. Zastupljena je kod kosovskih Albanaca (16,7%), Albanaca u Albaniji (14,3%), na području centralno-severne Italije (9,6%), kod Hunza u Pakistanu (7,9%), kod Makedonaca (6,3%), kod Beograđana (5,3%), itd. Činjenica da istočne mediterance odlikuje HG-J, ukazuje na njihovo izvorno egipatsko poreklo. To potvrđuje i sličnost njihovih skeleta sa Krita, iz vremena Minojske kulture, sa skeletima drevnih Egipćana:

"Kritske lobanje nađene na različitim mestima na ostrvu pripadaju uniformnom tipu; to je mali mediteranski varijetet sa glavnim kranijalnim indeksom oko 72. Metrički, one savršeno odgovaraju egipatskim kolekcijama od Nakadskog predinastičkog do Srednjeg carstva. Uopšte uzev, ove kritske lobanje su malo manje, kraćeg lica i manje leptorinske nego većina egipatskih serija, i pokazuju sklonost u smeru lobanja bronzanog doba iz Ališara i lobanja ranog bronzanog doba iz Palestine." (Carleton S. Coon, The Races of Europe, p. 141)

Protoegipatsko poreklo Pelazga opisuje Herodot u V veku p.n.e., a takođe je ono opisano i u Svetom pismu gde se oni predstavljaju kao potomci Nojevog unuka, a Hamovog sina Misraima (Misraim je naziv za Egipat).

Zapravo, po biblijskoj genealogiji naroda, oni su potekli od Pelištima, kako se zvao jedan potomak Misraimovog sina Kašluha. Njihov egzodus sa ostrva Krita (Kaptor) na obale Palestine je takođe zabeležen u Svetom pismu: "Ne izvedoh li Izrailja iz zemlje Misirske, a Filisteje iz Kaftora?" (Amos 9,7)

Antropološka bliskost između statua drevnih Pelazga i današnjih Palestinaca je i danas evidentna, uprkos njihovoj znatnoj semitizaciji, dinarizaciji, itd. Slika predstavlja statu grčke Kore (V vek p.n.e.) upoređenu sa palestinskom Hanan Ašhravi, poznatim borcem za prava Palestinaca.

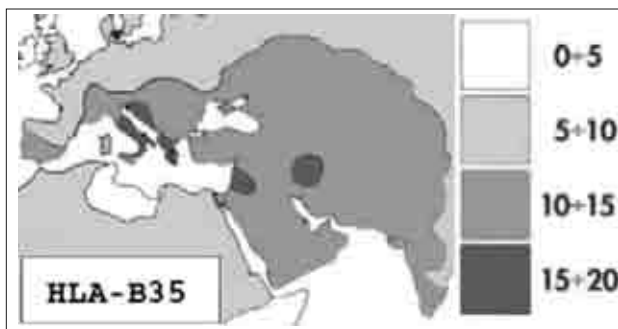

Grčka Kora

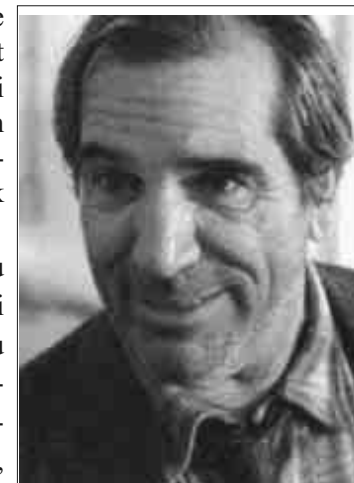
Hanan Ašhravi

Za razliku od njihove bliske genetske braće dinaraca, koji su adaptirani za planinsku klimu, mediteranci su adaptirani za toplu mediteransku klimu. Pojam "plaža" po Hrvatskom etimološkom rečniku (od Alemka Gluhka) vodi poreklo od korena reči Pelazg, koje je imalo značenje "ravničar". U HLA-B genu istočne mediterance odlikuje antigen B35, koji je najzastupljeniji HLA-B antigen u populaciji Palestinaca (36,4%), Hunza (40,8%), Kurda (26,3%) i Jermena (25,3%). Kod Makedonaca HLA-B35 je zastupljen sa 27,4%, a kod Gruzina 19,7%. Na celokupnom području Srbije antigen HLA-B35 ima 25,35% stanovništva. U Vojvodini 20,2%, a na Kosovu 23,26%. Samo na području centralne Srbije, zastupljenost pelaškog antigena HLA-B35 prevazilazi zastupljenost dinarskog HLA-B5 antigena.

Populaciju koja nosi HLA-B35 odlikuje iskušenje psihološkog tipa Ribe tj. sklonost ka depresiji i samosažaljenju. U Dalmaciji možemo čuti njihove pesme sa depresivnim rečima "Nije što ja patim što si me ti ostavila, već što mi plače majka.", "Nesrećnik sam od rođenja.", itd.

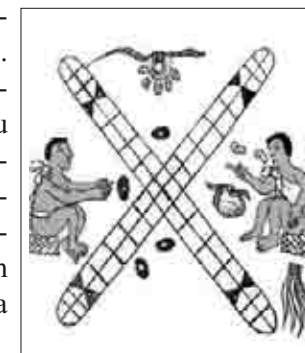
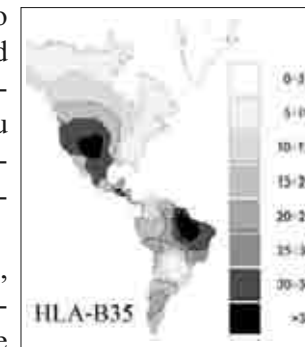
Sažaljiv duh je kod Italijana utkan u kult majke i Device Marije, pa je u religiji dobio važnu posredničku funkciju u odnosu grešnog čoveka sa pravednim Bogom. Njihova logika je: "Ako Hristos neće da oprostiti (po svemu sudeći nepokajane grehe), Marija hoće, i ona će svojim majčinskim osećanjima na to privoleti Hrista, a Hrist pravednog Oca." Kada Italijanu umre majka, on je u stanju da zbog toga pati do kraja života i da izraz tog bola nosi prepoznatljiv na svom licu.

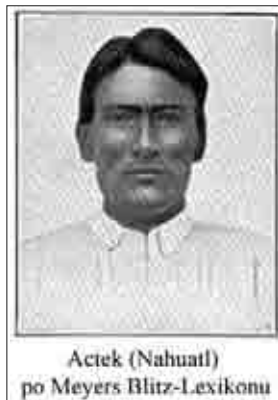
Grčki glumac Titos Vandis

Samosažaljenje i kukanje nad sobom, kao odbrambeni mehanizam, ponekad srećemo i kod prosjaka romskog porekla, koji se svojim grimasama i intonacijom govora često predstavljaju kao da su jadni, a time zapravo hoće da se predstave kao da nisu odgovorni (krivi) što su u situaciji da prose.

Genetika otkriva da su Indijanci Acteci, Maje i ekvatorska grupa Indijanaca južne Amerike jednim svojim značajnim procentom takođe bliskog porekla sa drevnim Pelazgima, jer ih takođe odlikuje visoka zastupljenost HLA-B35. Njihovo zajedničko genetsko poreklo prate i pojedini zajednički kulturni elementi. U svom delu "Rase sveta" (The Races of Man, p. 199) J. Deniker tvrdi da su igru, kod nas poznatu pod nazivom "Čoveče, ne ljuti se!" imali Egipćani i Palestinci pod nazivom Tob, Indusi pod nazivom Pačisi, i drevni pretkolumbovski narodi Meksika pod nazivom Patolitzli (Patolli).

Naučnik William Johnson je pronašao veliki broj zajedničkih korena reči između staroegipatskog jezika i jezika Acteka (danas pleme Nahuatl) i Maja, i objavio ih u nekoliko svojih dela: "Nahuatl and Ancient Egyptian", "Comparative Maya and Egyptian", itd. Evo nekoliko primera: Kiša - nahuatl: QUIAHUITL, staroegipatski: HUIT; Otac - nah: TATLI, st.eg: AT. Bunar - nah: AMELLI, st.eg: AMAM. Obala reke: nah: TENTLI, st.eg: TENA. Zmija - nah: COATL, st.eg: KHUT. Venera - nah: TOCHTIL, st.eg: TCHA. Na nahuatl jeziku PAXA znači hodati, a na st. egipatskom PAKH znači jurišati. Početak na se nahuatl jeziku kaže PEHUALTIA, a na st. egipatskom prvobitno vreme PAU. HOM je igralište sa loptom na jeziku Maja; HEM je naziv za malu loptu na st. egipatskom, itd.

Actek (Nahuatl)
po Meyers Blitz-Lexikonu

Celu populaciju koju odlikuje psihološki tip Ribe odlikuje muzika sa sličnim motivom, koju primećujemo u latino-američkoj muzici (na primer, Mapuče, Mama Juanita, La Kokarača), grčkoj muzici (Ta pedia tou peirea, Ta lemononadika), dalmatinskoj (Moj dobri Nono), i delimično našoj narodnoj muzici (Užičko kolo), koja ima za cilj da razveseli tužnog čoveka, ali ne i da ga oslobodi od depresije koja je temelj životne filozofije psihološkog tipa Ribe. Tu protivrečnost duha (motiva) i osećanja možemo primetiti po tome što je takva muzika često vesela, a reči njene pesme su krajnje depresivnog smisla. Isti motiv koji odlikuje njihovu muziku, možemo prepoznati i u njihovom govoru. Dinamički nazivi feničanskog alefbeta (alef, bet, gimel, dalet...), dobili su u grčkom alfabetu melodične nazive (alfa, beta, gama, delta...) jer su drevni Grci tada bili pretežno istočnomediterranskog porekla, i za razliku od Feničana (koji su bili uglavnom semitskog porekla), govorili su melodičnom akcentuacijom.

Nosioci antigena HLA-35 su, zbog prometnog područja svoje naseljenosti, više nego ijedan drugi tip izmešani sa populacijama različitog porekla, pa ne možemo očekivati da kod njih tako često prepoznamo njihove izvorne psihofizičke posebnosti u čistom i jasnom obliku.

Istočnomediterranski tip na Kritu danas

Astrolozi su taj fenomen primetili i izrazili ga rečima koje su prožete logikom njihovog sujeverja:

"Riba je dvanaesti znak, sklop svega što je prošlo i njegova priroda je mešavina svih drugih znakova, a sa time je teško suočiti se. Njegova iznenađujuća sposobnost da organizuje i da se skoncentriše na detalj koji izvire tu i tamo, kao i njegova blagost odslikava unutrašnje poznavanje lekcija Device. Njegov sud je pravedan i objektivan kao kod Vage i njegova ljubav prema zadovoljstvu je čisto Vagina. Ljudi Ribe imaju lud smisao za smešno kao Rakovi, kao i Rakovo saosećanje i čangrizavost. ... Često je puna Ovnovog idealizma i entuzijazma, mada obično bez Marsovog pogona. ... Može takođe biti lenja i mirna kao Bik. Ima pametnu dosetljivost Merkura i meku gracioznost Venere i to kombinuje sa mističnom prodornošću Škorprije, ali bez Škorpijinje nemilosrdnosti." (Linda Gudmen, Sunčevi znaci Linde Gudmen, str. 502-503)

Zbog mešanja sa populacijama drugačijeg porekla, psihološki tip Ribe, pored mehanizma samosažaljenja, ima osobine onih psiholoških tipova sa kojima je najviše izmešan, a to su uglavnom osobine zapadnih mediteranaca (Vage), dinaraca (Ovna), semičana (Škorprije), alpida (Device) i jedne posebne populacije o kojoj će tek biti govora a koja je bliska mongolima (Raku), ali bez adaptivnih atributa za hladnu klimu. U kombinaciji sa atlantskim mediterancima (Lavovima), dinarcima (Ovnovima) i zapadnim mediterancima (Vagama), psihološki tip istočnog mediteranca (Ribe) biva sputan u otvorenom izražavanju svog mehanizma samosažaljenja, jer dolazi u sukob sa njihovim karakterom pobeđe, gordosti i sujete. Ljudi koji su željni moći, gordi i sujetni prirodno doživljavaju poniženje u susretu sa idejom da su jadni, pa njihov mehanizam samosažaljenja i jadikovanja nad sobom biva ili ugušen ili tajan.

Kada imamo na umu da su osobine horoskopskih znakova definisane na području Mediterana i Bliskog istoka, treba da znamo da su na području Grčke istočni mediteranci, koje odlikuje HLA-B35, najviše pomešani sa jednom arhaičnom proto-grčkom populacijom koju u HLA-A genu odlikuje antigen HLA-A11. Po svojoj strukturi A11 otkriva bliskost sa populacijama koje odgovaraju Raku, Devici i Blizancima, a vrlo je genetički udaljen od antigena koji odlikuju mediterance i dinarce. Dakle, kombinacija A11,B35 je nastala mešanjem populacija vrlo različitog porekla i kroz genetički drift je sačuvala različite posebnosti od svake strane svojih prapredaka.

Na području Grčke ogromna većina nosilaca istočnomediterranskog antigena HLA-B35 u svom susednom HLA-A genu ima antigen A11, dok kod nas u Srbiji, tek svaki šesti (16,28%) potomak drevnih Pelazga formira ha-

plotip HLA-A11,B35. U svetu je A11 najzastupljeniji na području austro-nezijskog antropološkog tipa, koji antropolozi svrstavaju u južno mongolsku rasu. I po svojoj genetskoj strukturi antigen HLA-A11 je veoma blizak antigenima koji odlikuju žutu rasu i nordide. To je razlog zašto znak Ribe u svojoj interpretaciji sadrži elemente znaka Raka, jer psihološki tip Raka odgovara antropološkom tipu mongola. Međutim, zbog svoje mediteranizacije, a negde i semitizacije, psihološkom tipu Ribe (astronežanima) nedostaju psihološki atributi Raka koji su plod adaptacije mongola na polarnu klimu, kao na primer, snažan materinski instinkt ili instinkt za pravljenje zaliha. Emotivnost Ribe je pod muškim mediteranskim uticajem više apstraktna i astrolozi su je definisali kao njihovo sledeće iskušenje:

"Prisutna je snažna tendencija medijumstvu među ljudima tipa Riba, a u tome leži opasnost veća od bilo koje druge na zemlji. Niko ne treba da "čeka na razvoj" i da se degeneriše u alatku nižih duhova, ali ljudi tipa Riba su posebno "izgubljeni", ako je nad njima preuzeta kontrola. Ne mogu se osloboditi ... jer su uopšteno inertni i lišeni moći volje. Strašljivi su, pa čak i oni podli i zlobni, postaju plačljivi i na najblažu provokaciju; vole dokolicu više nego komfor i ne rade ništa sem što nije apsolutno neophodno da održe telo i dušu na okupu. Vole promene scene, jako puno tumaraju naokolo, uopšteno na besciljan način. ... Kada je puno planeta u Ribama, osoba će imati težak život, jer on ili ona neće želeti da preuzme teret života, nego će voleti da sanja; takvi ljudi postaju usamljenici; oni traže da vladaju tajnim umetnostima, okultizmom i misticizmom; nisu vođeni razumom, nego pre njihovim naklonostima i antipatijama, pa osim ako ne mogu da nađu zanimanje koje inače izolovano od ordinarnih poslova i trenda života, osećaće se izmešteno. Skloni su da na sebe navuku neprijateljstvo ljudi sa kojima intimno dolaze u kontakt, čini se kao da se niko ne slaže sa njima i gotovo svako će bez obzira da li to pokazuje, imati averziju prema njima." (Maks Hajndel & Avgusta Fos Hajndel, Zvezdani kod, str. 110-111)

Antigen HLA-A11 je zastupljen kod 37,27% Roma, i možda upravo zato kod njih prepoznamo sklonost ka gatanju i vraćanju koje je iskušenje tipično za horoskopski znak Ribe, ali takođe i izražene umetničke sposobnosti koje takođe odlikuju znak Ribe. Antigen HLA-A11 je na svetu najviše zastupljen kod Hakka naroda na ostrvu Tajvan (88,1%), zatim kod Papuanaca plemena Madang (86,75%), zatim na jugozapadnoj obali Indije u plemenu Pulayar (78,0%), kod australijskih Aboridžina Anindilyakwa (42,24%), u Indiji - Nju Delhiju (41,5%), itd.

Iako su mongoli svojim atributima žute rase adaptirani za polarnu klimu, njihova podgrana koju odlikuje HLA-A11 živi na području tople i vlažne klime Mediterana, Indijskog okeana i Pacifika, zato što je u korenu genetski izmešana sa mediteranskim tipom HLA-B35, i drugim antropološkim tipovima (često sa semićanima) koji su adaptirani za mediteransku klimu. Zato je A11 uglavnom zastupljen kod ostrvskih populacija, bilo daleke Malezije, bilo nama bliskog Mediterana. Na području grada Rijeke u Hrvatskoj (16,24%) i ostrva Hvara (16,09%) ga ima više, nego u prosečnoj populaciji kopnenog područja Hrvatske (13,14%). U Grčkoj je najzastupljeniji na Kipru (21,32%), gde ga ima dva puta više nego na kopnenom delu Grčke (9,94%). Takođe je posebno zastupljen na području severne Italije (19,2%) - gde su ga verovatno sa sobom doneli Etrurci, zatim na području severne Irske (19,2%) - gde su verovatno došli zajedno sa atlantskim mediterancima. Zastupljen je i na području Sardinije (18,46%), Rumunije (15,8%), Makedonije (14,62%) i na području Bugarske (14,01%) - verovatno kao ostatak starosedelačke populacije tog područja.

Antigen HLA-A11 kod nas u Srbiji ima 12,58% stanovnika, a najzastupljeniji je u jugoistočnoj Srbiji (u Nišu i okolini sa 15,4%), dok ga znatno manje ima na području Vojvodine (9,4%) i Kosova (7,6%).

Devojčica iz istočne Srbije

Antropolog Božo Škerlj je "polinežanski tip", kako ga sam naziva, našao i kod Slovenaca (Evgenika, Avgust, 1935)

Izgled austronežanskog antropološkog tipa je prvi definisao nemački fiziolog Johan Blumenbah (1752–1840) pod nazivom Malajske rase, koja se po njemu rasprostire na širokom području od Madagaskara do Uskršnjih ostrva. Fizičke attribute Malajske rase Johan Blumenbah opisuje sledećim rečima:

"Preplanuo zagasit ten; kosa crna, meka, kovrdžava, gusta i bujna; glava srednje sužena; čelo malo izbočeno; nos pun, češće širok, kao da se razvlači, zadebljanog kraja; usta široka, gornja vilica nekako isturena u odnosu na lice, posmatrana iz profila." (Johann Friedrich Blumenbach, *The anthropological treatises of Johann Friedrich Blumenbach*, p. 266)

Jezičci kojim govore austronežani pripadaju austronezijskoj jezičkoj grupi, koja se svojom rasprostranjenošću podudara sa izraženom distribucijom antigena HLA-A11. Nameće nam se pitanje da li je, osim po svom genetskom markeru HLA-A11 austronezijski tip primećen na našem području i po svojim antropološkim atributima? Da li su kod nas primećene osobe koje po svom izgledu donekle odgovaraju nosiocima austronezijske jezičke grupe tj. Maležanima i australijskim Aboridžinima?

Kako znamo da se HLA-A11 nasleđuje u haplotipu zajedno sa istočno-mediteranskim antigenom HLA-B35, obratićemo se iskustvu astrologa u njihovom definisanju fizičkog izgleda raznih varijeteta horoskopskog znaka Ribe. U komentaru fizičkog izgleda Ribe od strane Društva astrologa Jugoslavije vidimo da Ribu odlikuje: "U proseku nizak rast, limfatično telo, noge izuzetno lepe ili kratke i debele." (Upoznajte astrologiju i sebe, str. 150) Govoreći o boji kože kod Ribe, Mile Dupor tvrdi da je odlikuje "mesnat tamniji ten" (Astromedicina, str. 30). Astrolozi Maks Hajndel i Avgusta Fos Hajndel tvrde za Ribu:

"Tipična osoba Riba je niska, mlitava i punačka, sa gegavim hodom, ne bez sličnosti sa onim rođenim pod znakom Raka, ali se razlikuje od njih gojaznijim telom. ... Nos veliki i ravan." (Maks Hajndel & Avgusta Fos Hajndel, *Zvezdani kod*, str. 110)

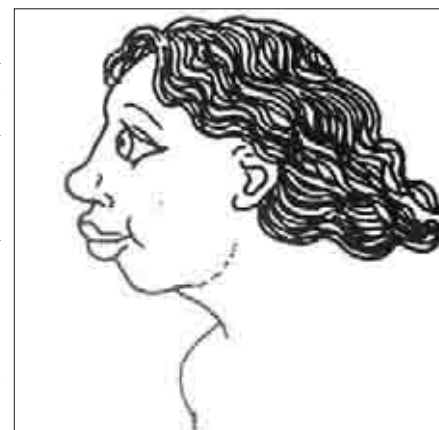
Devojka austronežanskog tipa sa Madagaskara

Astrolog Aleksandar Imširagić deli jupiterijanski znak Ribe na dva tipa koja se fizički razlikuju. Tip 1 odlikuju sledeći atributi koje bismo zaista mogli da prepoznamo kao attribute austronezijskog antropološkog tipa:

"Blisko podseća na ribu - poseduje vrlo velike buljooke ili izbočene oči, velike labave usne, slabe kosti lica i iskošeno čelo i bradu. Glava i telo su okrugli i obično mesnati. Ovo je jedan od najnižih i najokruglastijih tipova, ali takođe i jedan od najslađih! Njihove oči veselo trepću saosećanjem i ljubavlju. Sve crte lica mogu da izgledaju bilo suviše velike ili nekako gumenaste, elastične su i skladno definisane. Nos je mek i zna da ima karakterističan riblji klovnovski vrh, ili blago okrenut na gore jabučasti vrh. Usta i sveukupan izraz su veoma pokretni i elastični, savršeno sredstvo za ispoljavanje mnogih emocija za koje je sposoban ovaj najuniverzalniji među znakovima. Ovaj tip Riba voli labavu, ležernu odeću i sve izgleda kao da se raspada oko njih, ili da otpada od njih. Stav je primetno nepravilan, pognutih ramena i pogrbljen, a kosa se nosi slobodno i neuredno. ... Glas je tužan, slab ili plačan, i obično visokog tona." (Točak sudbine, str. 390-391)

Australijska Aboridžinka

Jupiterovski tip Riba (1) po astrologu Aleksandru Imširagiću

Vrlo je moguće da taj arhaičan proto-grčki antropološki tip (HLA-A11) vodi poreklo od drevnih neandertalaca, za koje je primećeno da su antropološki bliski austronežanima. Analiza skeleta neandertalaca otkriva da su oni hodali pogrbljeno pod uticajem artritisa, te da su imali izražene posledice artritisa na člankovima svojih nogu, leđima, kukovima, rukama, prstima i kolenima. Naučnici su utvrdili da antigen A11 pokazuje izraženu korelaciju sa naslednom sklonošću ka artritisu, posebno na Dalekom istoku.

ANTROPOLOGIJA BIKA, VODOLIJE I JARCA

Horoskopski tipovi Bika, Vodolije i Jarca nemaju svoje adekvatne tipove u antropologiji, već predstavljaju mešavinu drugih antropoloških tipova. Planeta Saturn, koja je po antičkim astrolozima vladar Jarca i Vodolije, deluje tako što mentalitet dinarca (Ovna) i kromanjonca (Strelca) hladi, i pretvara u tipove Jarca i Vodolije. Zapravo, sva tri pomenuta znaka (Bik, Vodolija, Jarac) nastaju kao plod mešanja tri vatrena muška znaka (Lava, Strelca i Ovna) sa hladnim znacima, koji odgovaraju antropološkim tipovima sa nižim nivoom muških hormona (alpidima i mongolima).

BIK - ANTROPOLOŠKA MEŠAVINA ATLANTSKIH MEDITERANACA I ALPIDA

Tip Bika predstavlja mešavinu od jednog roditelja koji je atlantski mediteranac (Lav) i drugog roditelja koji je alpid (Devica). Najčešći je kod Poljaka i zemalja Baltika, a kod nas je čest u mešavini kolonizovanog stanovništva Vojvodine sa njenim starosedeocima. U opisu fizičkih atributa Bika od strane astrologa Mileta Dupora prepoznajemo kombinaciju atlantskog mediteranca (Lava) i alpida (Device): "Masivna građa, jake noge i zatiljak, zbijen, olovni pokreti, opor težak hod, deblji vrat, široko mesnato lice, izraziti veći zubi. Ženske ne baš toliko lepe koliko oble i masne." (Ne verujte, proverite, str. 61)

VODOLIJA - ANTROPOLOŠKA MEŠAVINA STRELCA I ALPIDA

Tip Vodolije predstavlja mešavinu nordizovanog kromanjonca (Strelca sa elementima Blizanca) i alpida (Device). Izgled Vodolija otkriva mešavinu kromanjonca i alpida. Astrolozi im shodno tome pridaju, jedni visok, a drugi nizak stas. "Glava obično velika i kvadratna." (Čarls. Karter, Principi astrologije, str. 160) U zavisnosti od podneblja postoji naglašavanje različitih njihovih atributa, a izgleda da kod pojedinih astrologa elemenat alpida (Device) u njima biva zamenjen elementom semićana (Škorpije). "Rast uglavnom niži, obično puniji, dobro građeno telo, dobar ten od bele, biserno roze do sasvim crvene boje, svetlija boja kose iz detinjstva kasnije tamni, često vrlo lepo lice, magnetične oči, privlačan i prodoran pogled." (Društvo astrologa Jugoslavije, Upoznajte astrologiju i sebe, str. 138)

JARAC - ANTROPOLOŠKA MEŠAVINA MONGOLA I DINARACA

Tip Jarca odlikuje osobe kojima jedan roditelj ima mongolsko poreklo (koje odgovara Raku), a drugi roditelj dinarsko (koje odgovara Ovnu). Shodno tome, astrolozi Jarca pridaju različite antropološke osobine. Jedni opisuju njegov viši stas (što odgovara dinarskom tipu), a drugi niži stas (što odgovara mongolima). Jednom tipu Jarca pripisuju oči koje su zbijene (što odgovara dinarskom tipu), a drugom oči "koje su široko razmaknute kao kod Raka" (što odgovara mongolima). Linda Gudmen opisuje antropološke attribute Jarca na osnovu kojih jasno vidimo njegovo dvojno (dinarsko-mongolsko) poreklo: "Jarac može biti snažan i mišićav, tanak i žilav, ili zdepast i mekan." (str. 406) Astrolog Mile Dopor u atributima Jarca otvoreno primećuje dinarske elemente, pa za njega kaže: "Epski čovek, brđanin. ... Narodni tip - naš dinarac." (Ne verujte, proverite, str. 94-95) Naravno, treba razlikovati patriotski duh mongola (Raka) od patriotskog duha dinarca (Ovna). Dok je prvi utemeljen na gordosti i sujeti, a to znači na nacionalnim vrednostima, drugi je utemeljen na sebičnosti i posesivnosti, a to znači nacionalnoj teritoriji (zemlji). I jedan i drugi patriotizam su iracionalni, jer navode ljude da žrtvuju svoj život, bilo radi očuvanja nacionalnih vrednosti, bilo radi zemlje, kao da ljudi postoje radi nacionalnih vrednosti i zemlje, a ne oni radi ljudi.

PARALELE IZMEĐU ASTROLOŠKOG TRAŽENJA KRIVCA U ZVEZDAMA I RASISTIČKOG TRAŽENJA KRIVCA U LJUDSKOJ GENETICI

Kao što smo videli, psiho-fizički tipovi koji se pripisuju horoskopskim znacima nemaju svoje izvorište u trenutku rođenja neke osobe, već u njenom nasleđu, a stvar je slučaja da li će neko da se rodi u sebi adekvatnom znaku ili podznaku i da zatim, prepoznajući sebe u horoskopskom opisu svog znaka, bude u iskušenju da poveruje da su zvezde odgovorne za njegove karakterne sklonosti.

Kao što između fizičkih atributa raznih vrsta pasa i njihovih adekvatnih karaktera postoji izražena korelacija, tako ona postoji i između ljudskih populacija različitog porekla i njihovih specifičnih psiholoških tipova, pa su je sami astrolozi nehotice primetili i dokumentovali, i tako svakom razumnom čoveku ponudili dokaz da izvor iskušenja ne treba da traži u zvezdama, niti igde izvan sebe i sopstvene prirode.

Međutim, ukoliko ne shvatimo suštinsku razliku između ljudi i životinja, možemo biti u iskušenju da odgovornost za svoje motive i postupke izgovorimo pozivanjem na svoju grešnu prirodu, isto onako kako je astrolozi izgovaraju pozivanjem na položaj zvezda na nebu.

Ne čujemo li danas često izgovore takvog tipa: "Ne mogu da budem ono što nisam! Takva je moja priroda!" ili "Čini kako ti srce želi! Ono nikada neće poželeti ono što je loše!"

Danas se zaboravlja da postoji jedna suštinska razlika između ljudi i životinja. Životinja je determinisana svojom genetikom koja kroz instinkt određuje njeno ponašanje. Čovek je obdaren voljom da postupi slobodno i nezavisno od svog nasleđa, u skladu sa zdravim razumom i svojom savešću. Umesto da kao životinja bude determinisan genetikom i okruženjem, čovek ima moć i odgovornost da vlada sobom i svetom oko sebe.

Zanemarivanje ove istine o čovekovoj ličnoj odgovornosti, koja je bila suštinski elemenat prosvetljenosti zapadne civilizacije, dovelo je do obezvređivanja čovekove ličnosti na nivo neodgovorne životinje. Teorija evolucije je pokušala da čovekove hedonističke porive opravda kao motive koji su svrhoviti njegovoj egzistenciji, iako je, posebno danas, postalo očigledno da oni ugrožavaju opstanak ljudskog roda, da dovode do raspada porodice i civilizacije, jer im je umesto opstanka individue i vrste važniji sam doživljaj užitka.

Sledeći korak je učinila ideologija nacizma ili rasizma, koja nije htela da uvidi suštinsku razliku između životinje i čoveka u čovekovoj sposobnosti da odgovorno vlada sobom, pa je zato potražila izvor blagoslova zapadne civilizacije ne u ideji prosvetljenosti, već u ljudskoj prirodi. Analizirajući različite rasne tipove, ona je prepoznala arijevence kao ljudsku nadrasu, koja po svojim psihofizičkim atributima prevazilazi ostale rase na zemlji. Ali dovoljno je pogledati istoriju arijevske rase pre reformacije i prosvetiteljstva pa uvideti da su arijevari bili primitivna divlja plemena, koja se milenijumima gotovo ni po kojim svojim osobinama nisu mogla uzdići u odnosu na ostale narode sveta. Štaviše, svi istorijski izvori od antičkog vremena do XVI veka predstavljaju ih kao agresivne, surove, lenje i primitivne.

U vreme svoje duhovne reformacije i prosvetiteljstva, narodi severne Evrope su duboko bili svesni da je izvor njihovog velikog blagoslova u njihovoj borbi protiv slabosti sopstvenog karaktera, u preispitivanju motiva sopstvenih srca i pokajanju, u životu koji je u skladu sa Deset Božjih zapovedi. Izgovor za greh nije postojao, zato što vera u svemoćnog Boga ne

pruža izgovor za slabost i nemoć u karakternom pogledu, jer ako Bog postoji, On može da promeni ljudsku prirodu.

O nastaloj reformi karaktera reformator Cvingli je pisao:

"Mir se nastanio u našem gradu... nema više svađa, zavisti, licemerstva i nesloge. Odakle može doći takav sklad, ako ne od Gospoda i od naše nauke koja nas ispunjava rodovima mira i pobožnosti?" (James A. Wyllie, *The History of Protestantism*, p. 181)

Sličnim rečima, sredinom XIX veka, Ljubomir Nenadović opisuje karakter reformisanih Nemaca:

"Svuda vidite sretnu i zadovoljnu čeljad. Nigde ne vidite pakosti i zavisti. Svak se raduje tuđem dobru, svak sažaljeva tuđu nesreću. Nemačka društva tako su uređena i udešena da vam se čini da svaki živi samo na korist i na zadovoljstvo svojega bližnjeg. Ovo je zemlja gde se brinu da i stoka oseti blagodati pitome civilizacije. Svaki čovek obavezan je da čovečno i sa svojom stokom postupi. ...

Nijedan narod ne izobličava sam svoje nedostatke i pogreške tako oštro kao Nemci. Nemačkin, za svaku nesreću koja postigne njega ili njegovu zemlju, krivi samo sebe. Francuz svagda obara krivicu na drugoga. Englez ne krivi nikoga, on ćuti, kao narod koji čita mnogo Bibliju, nalazi, da su to sve putevi Božjeg providenja, kojima se mora proći, pa bili oni ugladni ili trnoviti. Nemci su pobožni, vredni i umereni. Oni žive po onoj poslovice: radi kao da ćeš doveka živeti, a moli se Bogu kao da ćeš sutra umreti. ...

Za nekoliko kratkih vekova Nemci su čudesa učinili, pretvorili su u pravi raj svoju zemlju, o kojoj su Rimljani kao o nekom Sibiru govorili; podigli su industriju, reformisali rimsku veru, stvorili su škole, nauke, zakone, slobodu, i pravom prosvetom prosvetili su sredinu Evrope. ... U predelima odakle su izašli apostoli - u otačastvu Isusa Hrista, caruju mrak i sujeverstvo, a na severu nemački pastor pred okupljenim narodom razlaže hrišćansku ljubav i tumači evanđeoske reči onako kako treba da čuju i razumeju ljudi koji ljube pravu istinu i koji teže sve daljem napretku i prosvetljenju svoga razuma." (Ljubomir Nenadović, *Celokupna dela*, str. 576, 589, 616)

Ali, kada je zapadna civilizacija počela da popušta iskušenju hedonizma, javila se potreba čoveka da odgovornost za svoje postupke, slavu i sramotu za svoje uspehe i neuspehe prebaci sa sebe na nekog drugog, i da

tako izgovori svoj neodgovoran odnos prema svojim slabostima. I astrologija i nacizam su doživeli svoj vaskrs u vreme velike duhovne depresije čovečanstva, odmah po završetku Prvog svetskog rata. Ali, za razliku od astrologije koja odgovornost za ono što čoveka snalazi prebacuje na zvezde, nacizam je uzroke velikog kulturnog, naučnog i privrednog buma civilizacije Zapada sa prosvetene ljudske volje prebacio na čovekovo genetsko nasleđe.

Umesto da preispituje motive svoga srca i da u njima traži krivca za svoje probleme, filozofija savremenog doba navela je čoveka da krivce traži spolja. Nacizam mu je ponudio žrtvenu jagnjad u ljudima drugačijeg antropološkog porekla. Onu istu strogost koju je Nemač reformacije imao prema sopstvenim slabostima karaktera, u vreme nacizma je počeo da ispoljava prema Jevrejima i Romima, tražeći u tome psihološku satisfakciju za sopstvenu neodgovornost prema samom sebi. Pod uticajem darvinizma čovek je zaboravio da njegova čovečnost nije utemeljena na njegovoj biološkoj prirodi, već na njegovoj svesnoj i odgovornoj akciji volje. Niko nije mogao više da ponizi čovekovo dostojanstvo u globalu, pa i same pripadnike arijevske rase, nego nacizam svojim shvatanjem koje je obezvređivalo ono što čoveka čini čovekom.

Čovek je, uistinu, onoliko čovek koliko svesno nadvlada sebe i svet oko sebe, a nacizam je, odbacivši ideju prosvetćenosti i duhovnosti, vrednost arijevaca potražio u njihovoj biološkoj prirodi, i tako spustio čoveka na nivo životinje, koja jedinu vrednost ima u slučajnom kvalitetu svog nasleđenog pedigree. Kao što smo videli u analizi psiholoških tipova, čovek nema po prirodi u sebi zdrave motive koji njime prirodno vladaju. Čovek nije čovek ako sam odgovorno ne vlada sobom. Čovek mora da se izbori u borbi protiv svojih iskušenja, da bi postao čovek. Niko se ne rađa kao čovek, već čovekom postaje, ako to sam dragovoljno hoće.

FILOZOFSKA ANALIZA ASTROLOŠKOG FENOMENA

OGRANIČENOST NAUČNE METODOLOGIJE

Uz pomoć naučne analize možemo raskrinkati mnoge zablude i objasniti zašto neka sujeverja funkcionišu. Međutim, postoji jedan nivo astrološkog fenomena koji se ne može objasniti primenom naučne metodologije i koji zato zahteva svoje objašnjenje iz filozofske i religiozne perspektive.

Astrolozi veruju da položaj nebeskih tela na nebu determiniše ne samo čovekov karakter već i razne događaje na zemlji, pa se oni zato, između ostalog, bave i proračunavanjem i predviđanjem budućih događaja.

Ovu oblast astrološkog fenomena ne možemo objasniti antropološkom niti bilo kojom drugom naučnom disciplinom. Štaviše, primena naučne metodologije - merenja i eksperimenta može da nas navede da potpadnemo pod uticaj astrološkog sujeverja.

Na primer, ako dođemo do naučnog proverljivog saznanja da se osobe sa psihičkim tipom Raka - koje smo utvrdili da su mongolskog porekla - zaista rađaju češće u znaku Raka (od 21. juna do 20. jula) nego u ostalim horoskopskim znacima tokom godine, bićemo u iskušenju da poverujemo u to da položaj zvezda na nebu determiniše događaje na zemlji i samim tim naš karakter. Ako nam astrolog u zvezdama ili hiromanta u dlanu pročitaju realan opis događaja koji nas zaista snalaze u životu, ili ako nam radiestezista viskom pogodi koji organ nam je bolstan, ili ako nam crna mačka pređe put, pa nam se desi nesreća, možemo biti u iskušenju da poverujemo u natprirodni princip sujeverja, uprkos besmislenosti ponuđenog objašnjenja.

Onaj ko neodgovorno i fanatično osporava natprirodne fenomene samo zato što ih sam nije iskusio, isto tako će neodgovorno i fanatično da ih zastupa ukoliko ih bude imao u svom iskustvu. Setimo se samo francuskog psihologa Mišela Goklena koji je, da bi osporio astrološki fenomen, sakupio 24.000 podataka poznatih ljudi i njihovih zanimanja, da bi na osnovu izražene korelacije sportista sa planetom Mars, postao fanatičan zastupnik astrologije.

Primena naučne metodologije - eksperimenta i merenja, u pokušaju da njom objasnimo prirodu natprirodnih fenomena, može da nas prevari i navede na zabludu sujeverja, zato što nas navodi da ih tumačimo samo na osnovu delimičnih informacija - onih koje su nam dostupne naučnom metodologijom.

Pogledajmo samo jednog mađioničara kako vešto vara naša čula da bi kod nas izazvao uverenje o svojim natprirodnim moćima. Kako on to postiže? Tako što od nas sakriva onu važnu istinu o pozadini svog mađioničarskog trika i dozvoljava nam da sami budemo prevareni na osnovu one poluistine koja nam je otkrivena.

Sujeverje je često utemeljeno na uočenoj korelaciji između dva različita simptoma jednog istog uzroka, gde zajednički uzrok još uvek nije poznat (ili čovek ne želi da ga upozna). Korelacija između dva simptoma može biti utvrđena ispravnom naučnom metodologijom, ali će ta korelacija, bez poznavanja njihovog zajedničkog uzroka, čoveka navoditi na zabludu u pogledu objašnjenja fenomena sujeverja. Naučnik koji istražuje korelaciju između mekoće asfalta u Londonu i broja policajaca koji padnu u nesvest na straži ispred Bekingemske palate, može da dođe do zanimljivih hipoteza o mističnom uticaju mekoće asfalta na policajce, ali će ostati u velikoj zabludi ukoliko ne shvati da zajednički uzrok, u ovom slučaju toplota Sunca - topi asfalt i povećava verovatnoću da policajac padne u nesvest. Međutim, zajednički uzrok često može biti sakriven, "neuhvatljiv" i neproverljiv naučnom metodologijom, i zato njegovo objašnjenje može ostati isključivo u oblasti ljudske filozofije i religije.

To znači da čak i ako smo svedoci da se određeni događaji zaista dešavaju u skladu sa horoskopskim predviđanjima, to ne mora biti dokaz da su ti događaji uzrokovani astrološkim faktorom, već možda nekim drugim uzrokom koji se krije iza astrološkog fenomena i koji je za nas možda trenutno nepoznat. Zato, da bismo objasnili natprirodni elemenat astrološkog fenomena, potrebno je da se uzdignemo iznad samog astrološkog iskustva i da njegov smisao podvrgnemo kritičkoj analizi.

Na primedbe zdravorazumne kritike, astrolog će biti sklon da pruži odgovor koji u sebi ima elemente naučne metodologije:

"Nemam potrebe da preispitujem da li je moguće ili nemoguće ono što već imam u svom iskustvu! Zašto bih sumnjao u ono što vidim svojim sopstvenim očima?!"

Međutim, čovek može biti obmanut svojim iskustvom. Setimo se mađioničarskog trika. Ako veruje u sve što vidi, čovek može biti prevaren prvim crtanim filmom i poverovati da junaci filma zaista postoje, zato što on sam lično na ekranu TV-a vidi njihov izgled, čuje njihov glas i prati njihove akcije. Oslanjajući se na svoja čula i osećanja čovek može biti prevaren parapsihološkim fenomenom, na primer - astralnom projekcijom, pojavom "duha umrle osobe" ili kontaktom sa "vanzemaljcem iz letećeg tanjira", ili

bilo kojim drugim natprirodnim iskustvom, ne zato što nema autentično iskustvo, već zato što ne razume njegovo objašnjenje.

Šta nas čuva od ograničenosti i prevare sopstvenim iskustvom?

Čuva nas odgovorna upotreba razuma!

Razum analizira smisao onih saznanja do kojih dolazimo preko svojih čula. Razumom analiziramo i smisao saznanja do kojih dolazimo naučnom metodom - merenjem i eksperimentom.

Ali, zar nismo čuli priče o ograničenosti ljudskog razuma?

Jesmo! Ali te priče zapravo ne govore o ograničenosti samog razuma, već o ograničenosti ljudskih čula. Upravo zato da ne bismo bili prevareni usled ograničenosti svojim čulnim saznanjima, pomaže nam razum. Razum nas osposobljava da prevaziđemo ograničenost svojim iskustvom, čuva nas da ne budemo prevareni onim što imamo u iskustvu i omogućava nam da verujemo u onu istinu koja prevazilazi naše iskustvo.

Glavna prepreka našoj spoznaji istine nije u ograničenosti našeg razuma, pa čak ni u ograničenosti naših čula, već u lošem kvalitetu naših motiva. Mi ne želimo da spoznamo istinu koja će nas učiniti svesnim naše neispunjene životne odgovornosti. Kao što duhovno nezadovoljen čovek ima potrebu za užitkom, tako i čovek nečiste savesti ima potrebe za zabludom kojom će opravdati pred svojom savešću one svoje motive i postupke koji ne mogu da izdrže zdravorazumnu kritiku.

Kada na osnovu istih naučnih saznanja ljudski um biva u mogućnosti da formira mnoštvo različitih i međusobno protivrečnih hipoteza, jedini način da čovek dođe do najprihvatljivijeg odgovora na pitanje šta je istina ne leži više u rukama naučne metodologije već je on u rukama motiva koji upravljaju njegovom logikom razmišljanja. Loši motivi će nas navesti na nepoštenu i subjektivnu funkciju razuma, pa ćemo izabrati ono hipotetičko tumačenje koje laska našim nepobedenim karakternim slabostima i našoj nečistoj savesti, a ne ono koje odgovara stvarnosti. Međutim, pokrenut našim iskrenim i plemenitim htenjem, razum će nas osposobiti da prevaziđemo ograničenost svojim iskustvom. On će nam pružiti slobodu da ne budemo prevareni onim što vidimo i pružiće nam slobodu da verujemo u ono što ne vidimo.

Čak i ako je naše astrološko iskustvo autentično i začuđujuće stvarno, razumna analiza smisla tog iskustva će nas sačuvati da ne nasednemo na njegovu prevaru, na isti način kako će nas razumna analiza sačuvati da ne nasednemo na mađioničarski trik.

Zašto je besmisleno verovati da se iza astrološkog fenomena zaista krije uticaj nebeskih tela?

Zato što je besmisleno da astrološki faktor, u zavisnosti od toga kada su ljudi rođeni, formira između njih razlike koje nisu adekvatne realnim potrebama njihovog života i koje samim tim nemaju nikakvu svrhu. Besmisleno je verovati da čovek, uprkos svojoj savesti, razumu i volji, koji mu prirodno daju moć da se uzdigne iznad svoje determinisanosti, jeste determinisan tobožnjim astrološkim faktorom. Besmisleno je verovati da razumno ljudsko biće nema sposobnost da vlada sobom i svetom oko sebe jače nego što njime, po astrolozima, imaju moć da upravljaju nerazumna nebeska tela. Zapravo, kada bi astrolozi zaista verovali u potpunu determinisanost, njihovo zlo bi bilo manje, međutim, lažnim predstavljanjem da su zvezde odgovorne za ono što nam se dešava, oni navode čoveka da svoju volju, u pokušaju da se suprotstavi determinisanosti, koristi na pogrešan način. Besmisleno je i nepravедно verovati da blagoslov i sreća čoveka leži u tehnici mimoilaženja astroloških uticaja (na primer, u prihvatanju saveta da se određenog dana ne radi neki posao, da bi se izbegao prореčen neuspeh), a ne u izboru između dobra i zla tj. u pobedi nad svakodnevnim iskušenjima života. Pravedno je da uspeh našeg životnog dela bude u srazmeri sa čistotom motiva koji nas na to delo pokreću, a ne u zavisnosti od magije nekog našeg rituala ili bilo kakve druge akcije naše volje.

Razumnom analizom smisla astrološkog iskustva mi shvatamo da nije moguće da astrološki faktor determiniše događaje u našem životu, jer tako nešto ne bi bilo niti logično, niti pravedno. Ali, sada, kada smo shvatili šta istina nije, nameće nam se potreba da shvatimo šta istina o astrološkom fenomenu jeste?!

Mi možemo u svom umu formirati bezbroj međusobno protivrečnih hipoteza o nekom fenomenu i da svaka od tih hipoteza bude logički ispravna, pa da opet ne znamo koja je od tih hipoteza istinita. Čulima možemo da proverimo da li su te hipoteze utemeljene na naučno istinitim saznanjima. Razumom možemo samo da proveravamo da li su one logične i na taj način da li je njihova istinitost moguća. Ali, da li je neka hipoteza zaista istinita, to ne možemo da utvrđujemo niti naukom, niti filozofijom. To moramo sami da odlučujemo i da zatim verujemo da je istina. Oko nekih pitanja život od nas ne traži da donosimo odluke, i na tom planu mi ćemo da zadržimo naučnu i filozofsku rezervisanost. Ali, oko najvažnijih pitanja nijedan čovek ne može da ostane na nivou samih hipoteza, jer život od njega zahteva da se odlučuje i da postupa onako kako je za njega najprihvatljivije.

Postoje potrebe života koje od nas zahtevaju odgovor, i one nas primoravaju na akciju, pokreću naše motive i postupke, i zahtevaju da zauzmemo određen stav i određeno verovanje. Zato je svaki čovek vernik, hteo on to sebi da prizna ili ne. Kada ne bi verovao, ne bi ništa radio. Prestao bi da diše, jer ne bi imao naučne dokaze da možda ovoga trenutka vazduh u prostoriji nije zatrovan nekim otrovnim gasom, niti bi išta drugo u životu mogao da čini, sa potpunom sigurnošću da nije u zabludi. Svaki čovek je vernik, a od kvaliteta motiva koji ga u životu pokreću i koji upravljaju njegovim razumom zavisi u koju će hipotezu on da poveruje - da li u onu koja je adekvatna stvarnosti, ili onu koja je adekvatna njegovim subjektivnim porivima i odbrambenim mehanizmima.

<i>OBLAST</i>	<i>NIVO SAZNANJA</i>	<i>TEMELJ</i>	<i>METODA PROVERE</i>
NAUKA	ČINJENICA	ČULA	MERENJE EKSPERIMENT
FILOZOFIJA	PRETPOSTAVKA	RAZUM	LOGIČNOST
RELIGIJA	VEROVANJE	MOTIVACIJA	VALIDNOST OBJEKTA POVERENJA

Razlika između filozofije i religije je u tome što filozofija postavlja mnoštvo hipotetičkih pitanja, i dozvoljava sve hipotetičke odgovore kao moguće ukoliko su zadovoljili kriterijume logike, dok religija tvrdi da već ima otkrivenje istine koja dolazi od samog Stvoritelja univerzuma. Pozivajući se na čulnu ograničenost ljudskog saznanja i na loš kvalitet motiva koji ga prirodno rukovode u životu, religija poziva čoveka da veruje ne više u sebe i svoju ograničenost, već da veruje u Boga i Njegovu svemoć; te da u daru Božje ljubavi nađe zdravu snagu svoje istinoljubivosti i glavnu pokretačku snagu svoga života. Zato ćemo se sada baviti religioznom analizom astrološkog fenomena, s time da ćemo sam pojam religije izložiti istim oblicima kritike i preispitivanja kakve smo primenili i prema samoj astrologiji.

RELIGIOZNA ANALIZA ASTROLOŠKOG FENOMENA

FILOZOFIJA RELIGIOZNOG POGLEDA NA SVET

Religiozno shvatanje je da je Bog stvorio čoveka iz ljubavi i radi ljubavi. Bog nije stvorio čoveka nesrećnog, da mu smisao života bude večita potraga za srećom, već ga je stvorio srećnog, sa ciljem da svoju sreću izražava kroz ljubav prema drugima i kroz stvaralaštvo. No, odvojivši se od Boga, čovek je izgubio nesebičnu ljubav, ispunio se unutrašnjim nezadovoljstvom i zbog svog greha poneo na sebi teret nečiste savesti. Izgubivši nesebičnu dobrotu, izgubio je predviđeni smisao života, a to je da voli, da živi za druge ljude i za svog Stvoritelja. Ispunivši se neugasivim unutrašnjim nezadovoljstvom, on sada pokušava da sreću svoje duše ostvari nezavisno od Boga, zloupotrebljavajući svoje čulne, umne i emotivne doživljaje. Teret nečiste savesti ga je učinio opterećenim raznim odbrambenim mehanizmima, strahovima, fobijama i nesigurnošću, a takođe i sklonim religioznom fanatizmu kroz koji pokušava da ostvari satisfakciju svoje nečiste savesti nezavisno od Boga i Njegovog plana iskupljenja palog čoveka. U istoriji svoje degradacije čovek prolazi kroz različita iskušenja i trpi različite posledice svojih padova. Pretpotopna ljudska civilizacija je zbog svog izopačenog grešnog života bila osuđena na propast velikim Potopom, koji je preživio samo pravedni Noje, sa svojom ženom, sa svoja tri sina i njihovim porodicama. Za vreme Potopa nastradao je ogroman broj biljnih i životinjskih vrsta, koje danas nalazimo samo u fosilima, dok je najvažnije vrste sam Noje sačuvao u svojoj barci. Posle Potopa, zbog rušenja vodenog omotača, došlo je do nestanka efekta staklene bašte i samim tim do formiranja velikih klimatskih razlika na zemljinoj površini. Zbog toga je Bog učinio čudo adaptacije ljudske vrste na različite poslepotopne klimatske uslove. Crna rasa je adaptirana na toplu ekvatorsku klimu, bela rasa na umerenu, a žuta na polarnu klimu. Unutar tih rasa Bog je razdelio dodatne adaptivne sposobnosti za opstanak u specifičnim uslovima života. Različite stvaralačke sposobnosti koje je čovek nasledio od svog stvaranja i različite adaptivne sposobnosti koje je dobio posle Potopa, postale su izvor satisfakcije pale ljudske prirode i tako se pretvorile u čovekovo prokletstvo. Oni

koji su prirodno muzički obdareni, pokazali su sklonost da traže satisfakciju svoje duše u muzici, dok oni koji su obdareni sposobnošću psihofizičke moći, postali su skloni nasilju, itd. Umesto da darovi imaju funkciju izražavanja ljubavi, oni su postali sami sebi cilj tj. izvor čovekove satisfakcije. Uskoro, razdeljivanjem različitih jezika Bog razbija totalitarni režim Vavilonske kule i omogućava različitim ljudskim porodicama da svoj duh i život razvijaju slobodno i nezavisno jedni od drugih. Period međusobne jezičke i fizičke izolacije i samostalnog razvoja različitih ljudskih porodica i plemena, kao i njihove adaptacije na specifične uslove života, rezultovao je formiranjem antropoloških posebnosti nekoliko desetina različitih antropoloških tipova, od kojih je u to vreme svakome odgovarala jedinstvena jezička grupa. Kada se stanovništvo na zemlji namnožilo, došlo je do njihovog međusobnog mešanja. Različite grane Nojevih potomaka su nasledile različite grešne sklonosti i iskušenja, koje su se u različitim životnim okolnostima manifestovale na različite načine. Zato je kroz istoriju čovekovog pada Bog slao pozive ljudskom rodu na pokajanje koji su bili adekvatan odgovor iskušenjima koja su ljudi imali. Kada su bili u iskušenju formalizma i licemerstva, tada su dobijali poruku koja je ukoravala formalizam i licemerstvo. Kada su imali iskušenje otvorenog bezakonja i divljaštva, tada su dobijali poruku koja je otkrivala naglašene zahteve Božjeg zakona. Međutim, ljudi su radije hrlili ka zabludama koje su njihove omiljene grehe predstavljali kao kakve vrline, nego što su bili skloni da slušaju i prihvataju ukore protiv svojih greha. Potreba za opravdanjem i izgovaranjem greha učinila ih je sklonim sujeverju i pseudoreligioznosti. Kada ljudi nisu bili voljni da slušaju razumne ukore koje im je slao preko nadahnutih učitelja i proroka, Bog je radi njihovog dobra dozvolio da na njih dolaze one životne prilike i neprilike koje će im pomoći da postanu svesni svojih iskušenja, da bi tako imali povoda da svoja iskušenja pobede. Kada su pokazivali duh gordosti, snalazile bi ih nevolje i nepravde koje su ponižavale njihovu gordost i pokazivale da nemaju Božje odobravanje. Kada su pokazivali kukački karakter, snalazilo bi ih iskušenje da pod pritiskom nepravednih autoriteta čine nepravde drugima, što je bila prilika da postanu svesni svojih slabosti i da ih kroz samo iskušenje pobede. One koji imaju teška iskušenja, Bog hrabri sledećim rečima da istraju da potpune pobede: "Blago čoveku koji pretrpi napast; jer kad bude kušan primiće venac života, koji Bog

obreće onima koji ga ljube." (Jakov 1,12) "Koji pobedi, dobiće sve, i biću mu Bog, i on će biti moj sin." (Otkrivenje 21,7) Bog nema nikakvog razloga da ovekoveči za večnost grešan princip življenja. Čovek koji ne služi nikome i ničemu nema razloga da postoji. Sveto pismo objašnjava da posle suda nad nepokajanim i nepravednim grešnicima, ni greha ni grešnika više neće biti. Onima koji odlučuju da nasuprot sopstvenoj grešnoj prirodi izaberu princip nesebične dobrote, Bog obećava da će svojom natprirodnom isceljujućom moći promeniti njihovo srce, osloboditi ih od vlasti greha i demona, i ispuniti njihovo srce ljubavlju: "Ja ću vas očistiti od svih nečistota vaših i od svih gadnih bogova vaših. I daću vam novo srce, i nov ću duh metnuti u vas, i izvadiću kameno srce iz tela vašega, i daću vam srce mesno. I duh svoj metnuću u vas, i učiniću da hodite po mojim uredbama i zakone moje da držite i izvršujete." (Jezekilj 36, 25-27) Kako takav uzorak života ima smisla da bude ovekovečen za večnost, Bog će mu prilikom svog Drugog dolaska podariti večni život. U Božjem carstvu njihove sposobnosti i moći će doći do svog punog nesputanog izražaja, bez iskušenja zlopotrebe sposobnosti i ponovne pojave greha, jer su svoja iskušenja pobedili onda kada su bili kušani teškim mukama i iskušenjima u ovozemaljskom životu. Njihova srca će biti ispunjena večnom ljubavlju i zahvalnošću Bogu što ih je u ovom životu na razne načine osvedočavao o potrebu za Njime i otkrivenjima svoje ljubavi, milosti i strpljenja dovodio do pokajanja za njihove grehe, a svojom žrtvom na krstu iskupio ih od krivice i večne smrti.

RAZLIKA IZMEĐU EVOLUCIONISTIČKOG I KREACIONISTIČKOG TUMAČENJA ČOVEKOVIH PSIHOLOŠKIH I ANTROPOLOŠKIH POSEBNOSTI

Videli smo da su različite ljudske sposobnosti u svom izopačenju (time što su postale izvori satisfakcije i zato sami sebi cilj) rezultovale različitim psihološkim tipovima koje su astrolozi pridali određenim horoskopskim znacima. U pokušaju da objasnimo poreklo različitih čovekovih sposobnosti, njihov izvorni neizopačen smisao, i uzroke čovekovog unutrašnjeg nezadovoljstva koje dovodi do izopačenja njihove funkcije, možemo primećivati da jedna ista antropološka saznanja o čoveku, i evolucionisti (zastupnici teorije evolucije) i kreacionisti (zastupnici Božjeg stvaranja) tumače na različite načine.

POREKLO UNUTRAŠNJEG NEZADOVOLJSTVA EVOLUCIONO OBJAŠNJENJE POREKLA UNUTRAŠNJEG NEZADOVOLJSTVA

Evoluciona hipoteza o poreklu unutrašnjeg nezadovoljstva objašnjava da je nezadovoljstvo pokretačka snaga koja je svrhovita čovekovoj borbi za opstanak. Oni koji nisu bili pokrenuti nezadovoljstvom na zadovoljavanje svojih egzistencijalnih potreba, nisu imali drugih motiva da ih reše, pa su prema tome izumrlili. Takvo shvatanje prožima i različite interpretacije libida. Libido po Sigmundu Frojdu jeste izraz "seksualne energije" koja traži svoje zadovoljenje, a ako nije u stanju da se zadovolji, ona postaje izvor destrukcije. "Mera nezadovoljenog libida koju ljudi u proseku mogu preuzeti na sebe, ograničena je." (Sigmund Frojd, Uvod u psihoanalizu, str. 365) Frojd smatra da se libido može sublimirati u različite motive koji ljude pokreću na najrazličitije aktivnosti. "Sublimiranje je tek poseban slučaj oslanjanja seksualnih težnji na druge, koje nisu seksualne." (Isto) Karl Gustav Jung naziva libidom opštu mentalnu energiju. Hipoteza koja izvire iz različitih teorija o libidu jeste da je nezadovoljstvo pokretačka snaga koja čoveka nagoni da se bori za opstanak. Međutim, ta energija, po svemu sudeći, ne samo što ne doprinosi čovekovoj egzistenciji, već je direktno ugrožava. Da bi čovek vodio računa o egzistenciji, dovoljno je da bude nezadovoljan umnim predstavama, osećajima i osećanjima kada su one izraz objektivne predstave o stvarnosti (na primer, bol, opasnost, strah). Nema potrebe da bude pokrenut unutrašnjim nezadovoljstvom na nivou motivacije (sebičnost, briga, gnevljivost, depresija, kukavičluk), već treba da bude pokrenut motivom ljubavi. Kada je pokrenut unutrašnjim nezadovoljstvom, tada čovek ne razmišlja o egzistencijalnim potrebama života, već o tome kako da, čak i na njihovu štetu, raznim izvorima satisfakcije uguši svest o svom unutrašnjem nezadovoljstvu. Poreklo svakog patološkog ponašanja, svake neumerenosti i izopačenosti jeste u nezadovoljstvu koje se uplelo u čovekovu motivaciju.

Motivi ponašanja koji su proistekli iz čovekovog unutrašnjeg nezadovoljstva osporavaju teoriju evolucije, jer čoveku ne donose nikakvu evolutivnu prednost u borbi za opstanak, već ga u opstanku ugrožavaju. Opterećen svojim unutrašnjim nezadovoljstvom čovek nema ni vremena ni volje da se ponaša svrhovito svojim stvarnim egzistencijalnim potrebama. Da su zaista mehanizmi prirodne selekcije i evolucije formirali osobine ljudske vrste, čovek nikada ne bi postao grešan.

KREACIONISTIČKO OBJAŠNJENJE UNUTRAŠNJEG NEZADOVOLJSTVA

Religioznu hipotezu o poreklu čovekovog unutrašnjeg nezadovoljstva je jednostavno definisao francuski naučnik Blez Paskal: "U srcu svakog čoveka postoji vakuum koji jedino Bog može da ispuni." (Blez Paskal) Sveto pismo objašnjava čovekovo nezadovoljstvo njegovom ohološću prema Bogu, tj. pokušajem čoveka da ostvari sreću i smisao života nezavisno od Boga: "Jer dva zla učini moj narod: ostaviše Mene, izvor žive vode, i iskopase sebi studence, studence isprovaljivane, koji ne mogu da drže vode." (Jeremija 2,13) Najviše što čovek može da postigne nezavisno od Boga jeste samo osećanje sreće, čulni doživljaj sreće i umna predstava o sreći, koji mogu jedino da uguše čovekovu svest o njegovom unutrašnjem nezadovoljstvu, dok samo unutrašnje nezadovoljstvo u čoveku i dalje ostaje i dokazuje svoje postojanje kroz i dalje nepromenjenu motivaciju. Mudri Solomun kaže: "Pravednik jede, i sita mu je duša; a trbuh bezbožnicima nema dosta." (Priče 13,25) Apostol Jovan objašnjava da telesna, emotivna i umna zadovoljstva nisu put zadovoljenja čežnji čovekove duše: "Jer sve što je na svetu, telesna želja, i želja očiju, i ponos života, nije od Oca, nego je od ovog sveta." (1. Jovanova 2,16) Isus Hristos kaže: "Svaki koji pije od ove vode opet će ožedneti; a koji pije od vode koju ću mu ja dati neće ožedneti doveka; nego voda što ću mu ja dati biće u njemu izvor vode koja teče u život večni!" (Jovan 4,13-14)

SVRHA RAZLIČITIH LJUDSKIH SPOSOBNOSTI

Čovek je biće obdareno izraženim psihofizičkim sposobnostima, koje daleko prevazilaze potrebe njegove puke egzistencije. Čovek je sposoban da svira na violini, da se bavi pronalazaštvom i stvaralaštvom, i da menja svet oko sebe u skladu sa svojom voljom. Koja je svrha njegovih posebno razvijenih sposobnosti? Po teoriji evolucije, intelektualne sposobnosti kojima čovek nadilazi sva ostala živa bića, jesu plod njegovog najvišeg stepena evolutivnog razvoja u njegovoj borbi za opstanak. Oni koji su bili manje inteligentni i manje obdareni različitim intelektualnim darovima nisu preživeli.

No, da li je to tačno? Da li su mikroorganizmi, koji su na najnižem stepenu evolutivnog razvoja, zaista manje sposobni za egzistenciju od visokoumnog stvorenja koje je na najvišoj poziciji evolutivnog razvoja, a koje se zove čovek?

U slučaju nekakve katastrofe globalnih razmera, najviše bi preživeli organizmi koji su po svojoj građi najprostiji i koji su po teoriji evolucije najmanje evoluirali u svom evolutivnom razvoju. Organizmi koji su na takozvanom višem stepenu evolutivnog razvoja pokazali bi tada najmanju sposobnost opstanka u nepovoljnim uslovima.

Uostalom, kada bolje pogledamo, u realnom životu, čovek ne koristi svoje posebne intelektualne sposobnosti prvenstveno radi uspešnije borbe za opstanak. Pogledajmo o čemu razmišlja čovek tokom dana ili sanja tokom noći? Da li razmišlja kako da obezbedi egzistenciju ili kako da obezbedi užitak? Da li mu njegove intelektualne posebnosti pomažu da vodi zdrav i dug život, ili ga u egzistenciji ugrožavaju?

Koja je onda svrha čovekovih sposobnosti, kojima nadilazi sva živa bića, ako nije uspešnija egzistencija, koju niži organizmi uspešno ostvaruju i bez potrebe za nekom velikom mudrošću i fizičkom moći?!

Čovek nije stvoren samo da bi opstao, već da bi ispunio smisao svoga postojanja i svoga života, a taj smisao je da voli, da stvara, i da tako iz ljubavi odgovara na potrebe drugih živih bića. Zato, pored egzistencijalnih sposobnosti, čoveka odlikuju mnogo veće neegzistencijalne sposobnosti kojima je obdaren da bi uspešno ispunio svoj smisao života.

Međutim, smisao čovekovih egzistencijalnih i neegzistencijalnih sposobnosti je u rukama njegove slobodne volje. Bilo da je taj smisao ljubav ili greh, sam smisao života je čoveku važniji od pukog življenja. Plemenit čovek će pokazati spremnost da ugrozi svoj život radi dobra drugih ljudi, isto kao što će poročan, sujetan ili zao čovek pokazati spremnost da ugrozi svoj život radi ostvarenja svojih hedonističkih, sujetnih ili osvetničkih ciljeva. Ako je smisao čovekovog života - nesebična ljubav, onda će čovek iz ljubavi voditi računa o svojoj egzistenciji, ali će, takođe, iz te iste ljubavi pokazati spremnost da ugrozi potrebe svoje lične egzistencije radi dobra drugih ljudi.

POREKLO RAZLIČITIH LJUDSKIH SPOSOBNOSTI

Dok evolucionisti veruju da su čovekove sposobnosti nastale kao plod procesa prirodne selekcije i evolucije, dotle kreacionisti veruju da je Bog obdario čoveka sposobnostima koje su neophodne da bi mogao da ispuni smisao svoga postojanja i da bi mogao da opstane u različitim klimatskim uslovima poslepotopnog sveta.

Po logici teorije evolucije - iz prostorne inteligencije neophodne za lov, razvile su se kod afričkih crnaca i sve one druge sposobnosti koje se kod njih

manifestuju kao dar za umetnost, imaginaciju, itd. Po logici teorije stvaranja Bog je pojedine čovekove stvaralačke sposobnosti, koje prvobitno uopšte nisu imale egzistencijalnu funkciju, prilagodio potrebama njegove egzistencije, što znači da su afrički crnci za svoj dar lova, iskoristili sposobnosti prostorne i kinestetičke inteligencije koje bi inače čoveku služila za ostvarenje višeg smisla postojanja, za njegovo stvaralaštvo i umetničko izražavanje. Adaptacija za život u uslovima afričke divljine podrazumeva osposobljenost za intenzivno trčanje. Da bi mogli uspešno da ulove divlju životinju ili da u opasnosti od nje pobegnu, afrički crnci su različitim anatomskim atributima osposobljeni da bez zdravstvenih posledica podnose svakodnevni stres napornog i brzog trčanja. U tome im pomažu specifične karakteristike njihovog mišićnog tkiva (posebni enzimi koje samo oni imaju), duža petna kost, izražena dužina nogu, veći nagib karlice, posebne grane sve četiti arterije koje izlaze iz aortnog luka za glavu i gornje ekstremitete, itd. Život u uslovima afričke klime zahteva adaptaciju na toplu klimu kroz povećan broj znojnih žlezda, veliku površinu tela koja se postiže njegovom izduženošću, a zaštita unutrašnjeg tkiva od prodora štetnog ultraljubičastog zračenja se postiže izraženim tamnim pigmentom.

Kao što su afrički crnci mnoštvom svojih psihofizičkih atributa osposobljeni za toplu afričku klimu, tako su i mediteranci osposobljeni za mediteransku klimu, dinarci za planinsku klimu sa oštrim temperaturnim ekstremima (hladna noć, topao dan; hladna zima, toplo leto), a pripadnici žute rase za stalnu hladnu - polarnu klimu.

Spomenimo sada samo neke od adaptivnih sposobnosti za polarnu klimu kao što su zaokrugljenost i zdepastost tela i smanjena količina znojnih žlezdi, a sve to radi smanjenog oslobađanja toplote i vlage u uslovima koje odlikuje hladan i veoma suv vazduh. Da bi oči bile sačuvane od sunčevog odbleska od osunčanih snežnih površina i od hladnog vetra i iglica snega, one su sitne, uske i uvučene. Pripadnik žute rase je pored psihičke sklonosti da pravi zalihe hrane, obdaren i genetskom sklonošću ka gojaznosti, zato što ga naslage sala čuvaju od smrzavanja i predstavljaju zalihu energije za vreme oskudice hrane.

Sve te adaptivne sposobnosti na različite klimatske uslove života, po teoriji evolucije nastale su slučajnim mutacijama i prirodnom selekcijom, dok su po teoriji stvaranja nastale neposrednom Božjom intervencijom, osposobljavanjem čoveka da opstane u uslovima za koje inače prirodno nije osposobljen.

Evolucionisti zastupaju da savremeni čovek vodi poreklo iz Afrike, odakle je prešao u Aziju, da bi potom odatle naselio ostale kontinente. U tom procesu raseljavanja, po teoriji evolucije, desilo se njegovo osposobljavanje na život u različitim klimatskim uslovima. Međutim, takvo shvaćanje se suočava sa više ozbiljnih problema. Adaptivne razlike između crne, bele i žute rase zahtevaju ogromnu količinu odabranih mutacija koja bi morale da dovedu do promene većeg broja čovekovih gena. Pretpostavimo da samo jedan jedini gen od 1000 nukleotida treba da promeni samo 100 svojih nukleotida u odgovarajuće nove nukleotide da bi tako nastao jedan novi gen koji će čoveku pomoći u adaptaciji na nove nepovoljne uslove života.

Naravno da bi u čudu nastanka nove rase bilo potrebno promeniti možda još stotine gena istovremeno, ali zamislimo da bi bilo potrebno promeniti samo 10% strukture jednog jedinog gena. I naravno, imajmo da umu da se ćelija bori protiv mutacija na različite načine, jer su one gotovo uvek štetne. Dakle, koliko treba mutacija tog gena da se desi, da bi se po verovatnoći pojavila između ostalih mutacija i ona jedna prava, koja će organizmu doneti novu adaptivnu sposobnost opstanka u nepovoljnim klimatskim uslovima? Da bi se tih sto nukleotida zamenilo na određenom mestu sa bilo kojim drugim nukleotidom, verovatnoća je: $(1000 \times 999 \times 998 \times \dots \times 901) \times (100 \times 99 \times 98 \times 97 \times 96 \times \dots \times 3 \times 2 \times 1) = 63850.511926305.130236690.511142022.274281262.900693853.331776286.816221524.376994750.901948920.974351797.699894319.420811933.446191797.592213357.065053890.$ (140 cifara) Dakle, broj mogućnosti za slučajnu zamenu 100 određenih nukleotida je 10 na 140. A kako jedan nukleotid može da mutira u tri preostale varijante nukleotida, broj mogućnosti iznosi 10 na 615, što znači da je verovatnoća da se formira pravi gen sa 100 određenih zamena nukleotida 1 prema 10 na 615. Pretpostavlja se da broj elementarnih čestica u vasioni iznosi 10 na 70, pa je nerealno očekivati da bi reprodukcija ljudske vrste na zemlji mogla da omogućiti pojavu 10 na 615 jedinki koji bi bili nosioci krajnjeg rezultata promene da bi se pojavila bar jedna odgovarajuća mutacija jednog gena.

Kako su mutacije slučajne i većinom neodgovarajuće i štetne, razumemo da bi se u periodu čekanja na slučajne pojave odgovarajućih mutacija, moralo desiti drastično više puta nepotrebnih i štetnih mutacija, od onih koje su nam potrebne za formiranje rasa adaptiranih za određene uslove života. Ako smo dugo vremena čekali da se samo 10% jednog jedinog gena slučajno promeni u odgovarajućem smeru, šta smo mogli da očekujemo da će u međuvremenu da ostane od prvobitne strukture bilo kog

drugog, na primer, bilo kog neutralnog gena tog istog organizma? Ništa! Ogroman broj nefunkcionalnih mutacija bi izbrisao svaku sličnost između neutralnih gena prvobitne i potom nastale evoluirane populacije. Proces evolucije bi morao da ostavi traga na neutralnim genima različitih populacija, ali taj proces, koji je navodno dugo vremena trajao, na neutralnim genima se uopšte ne vidi. Populacije koje su raštrkane na najudaljenijim područjima naše planete otkrivaju vrlo male ili čak nikakve razlike na svojim neutralnim genima. Neutralni geni HLA sistema pokazuju u svojim alelima razlike ne veće od oko 5% svoje strukture, kada se porede između različitih pojedinaca i populacija. Ljudski rod se razilažao po planeti veoma skoro. Vremena za nastanak odgovarajućih mutacija nije bilo. Ako su slučajne mutacije ostavile zanemarljive tragove, kako možemo verovati da je bilo vremena i prilike da se dese odgovarajuće mutacije čija je verovatnoća pojave gotovo beskonačno puta manja?

Današnji živi kromanjonci u Evropi imaju iste antropološke posebnosti kao i kromanjonski tip koji se nalazi u skeletima Evrope i koji je navodno star preko 30 000 godina. Kako je moguće da su sačuvali svoj antropološki i psihološki entitet, uprkos dugotrajnom mešanju sa populacijama drugačijeg genetskog porekla? Ako su kromanjonci naši preci, kako je moguće da su na pojedinim mestima po svetu stali u svom evolutivnom razvoju, sačuvali svoje arhaične genetičke markere, konzervirali strukture svojih neutralnih gena, dok su ostale populacije nastavile da trpe mutacije i da se evolutivno dalje razvijaju? Ako je čovek evoluirao od afričkog prapretka koji je bio lovac, kako je moguće da su samo nosioci nilosaharskog antigena HLA-A28 u Evropi sačuvali elemente afričkog izgleda i njihove psihologije? To je moguće zato što savremeni ljudski rod nije nastao od afričkih naroda, već se razvijao nezavisno i uporedo sa njime. Ne postoje nikakvi lingvistički dokazi da su jezici ostalih jezičkih grupa nastali od jezika afričkih naroda, već postoje dokazi da su se oni razvijali uporedo i nezavisno jedni od drugih. Danas u svetu postoji više desetina jezičkih grupa što potvrđuje biblijsko predanje o čudu razdeljivanja jezika različitim porodicama ljudskog roda. Svaka jezička grupa je nastala od po jednog svog sopstvenog prajezika i zato sačuvala jedinstven fond korena reči i pojedine gramatičke principe koji ne odlikuju druge jezičke grupe. Činjenica da postoji korelacija između rasprostranjenosti jezičkih grupa i genetičkih markera, potvrđuje biblijsko predanje da su jezici darovani različitim ljudskim porodicama. Od svake porodice je zatim formiran poseban antropološki tip, obdaren specifičnim sposobnostima koje mu pomažu da preživi u odgovarajućim klimatskim uslovima.

BIBLIJA O POREKLU AFRIČKIH CRNACA I NJIHOVE NAJBЛИŽE GENETSKE BRAĆE PO SVETU

Po Svetom pismu, sav poslepotopni ljudski rod vodi poreklo od tri Nojeva sina, Sima, Hama i Jafeta. Nojev sin Ham je imao četiri sina: Kuša, Misraima (hebr. Micraim), Puta i Hanana (hebr. Knaghan). U Svetom pismu Kuš je naziv za Etiopiju, koja se u drevno vreme nazivala i Nubijom - zemljom zlata. U SDA biblijskom komentaru čitamo: "Drevni egipatski izvori Etiopiju nazivaju zemljom Kaš, a asirski tekstovi pisanim klinastim pismom - Kusu." Kuš je drevna Etiopija, koja se u klasično doba zvala Nubija. To nije bila Abisinija, već je uključivala deo Egipta i deo Sudana, protežući se od I katarakte Nila, na Asvanu, i južno sve do Kartuma. U egipatskim zapisima ova zemlja se zvala Kaš, a u asirskim tekstovima pisanim klinastim pismom - Kusu." Po Svetom pismu, čitamo genealogiju Kušovih potomaka (Kuš je "Hus" u našem prevodu): "A ovo su plemena sinova Nojevih, Sima, Hama i Jafeta, kojima se rodiše sinovi posle potopa. ... A sinovi Husovi: Sava i Avila i Savata i Regma i Savataka. A sinovi Regmini: Sava (hebr. Saba) i Dedan." (1. Mojsijeva 10,1.6-7) Poznata etiopska kraljica od Sabe, u svom nazivu otkriva svoje drevno poreklo od Kušovog sina Sabe (Save, u našem prevodu) čiji potomci žive na području Afrike. To drevno ime je kao svoj naziv sačuvalo afričko pleme Sabaot, koje se još naziva i Elgon Masai. Za potomke Kušovog sina Sabe (Save), Sveto pismo piše da su visokog rasta: "Ovako veli Gospod: ... trgovina etiopska i Savaca ljudi visokog rasta doći će k tebi." (Isaija 45,14) U Svetom pismu Mojsije koristi naziv zemlje Kuš za područje Mesopotamije (1. Mojsijeva 2,13). Za razliku od Kušovog sina Sabe, od koga vuku poreklo razni narodi Afrike, Kušov sin Nevrod je bio vladar Mesopotamije. Sveto pismo otkriva njegovu izraženu nadarenost za lov, što je odlika i ostalih Kušovih potomaka: "Hus rodi i Nevroda; a on prvi bi silan na zemlji. Beše dobar lovac pred Gospodom; zato se kaze: Dobar lovac pred Gospodom kao Nevrod." (1. Mojsijeva 10,1.8-9) Nevrod je bio poznat po zidanju Vavilonske kule: "A početak carstvu njegovu beše Vavilon i Oreh i Arhad i Halani u zemlji Senaru. Iz te zemlje izađe Asur, i sazida Nineviju i Rovot grad i Halah, i Dasem između Ninevije i Halaha; to je grad velik." (1. Mojsijeva 10,10-12) Po sumerskom predanju nađenom na glinenim pločicama prva poslepotopna dinastija zvala se dinastija Kiš. Svoju vladavinu je započela u gradu prestonici Kiš. Istomeni grad i danas postoji u Iraku. Dan danas na zapadnom području Irana, živi narod Kašgaji (narod Kaša) u pokrajini koja se po njemu zove Kuzistan. Interesantno je da na oba područja gde po Svetom pismu žive Kušovi po-

tomci, na području nilosaharske Afrike i na području Kuzistana u Iranu, postoji visoka zastupljenost antigena HLA-A28, uporedo sa velikom visinom stanovništva. Na području Patagonije takođe vidimo visoku zastupljenost A28 i veliku visinu stanovništva. Da li u predanju Patagonaca o njihovom poreklu imamo ikakve tragove njihovog porekla od Nojevog unuka, a Hamovog sina Kuša? Patagonsko pleme Tehuelče je sačuvalo predanje o božanstvu - stvoritelju koje se zvalo "Kuč", što može biti produkt obožavanja njihovog stvarnog genetskog pretka, njihovog praoca Kuša. Antigenu HLA-A28 koji odgovara Kušitima, po svojoj genetskoj strukturi su najbliži antigeni A2, A10, A19 (A29, 31, 32, 33), koji bi, po biblijskoj genealogiji naroda, trebali da odgovaraju ostalim Hamovim sinovima: Misraimu, Putu i Hananu. Misraim je naziv za drevni Egipat. Skeleti drevnih Egipćana otkrivaju mediteranske i dinarizovano-mediteranske antropološke tipove. Antički izvori Puteje predstavljaju kao Pigmeje. Genetika otkriva njihovu srodnost sa australijskim Aboridžinima i nekim populacijama zapadne Azije. Hananejci su poznati pod imenima Hananovih sinova Heta, Amora i Sina. Heteji su naseljavali Malu Aziju i Bliski Istok, Amoreji - Bliski istok i Sumner, a Siniti su po hebrejskom predanju vezani za Kineze. Oni odgovaraju atlantsko-mediteranskom antropološkom tipu u Evropi i sinidskom tipu kod Kineza.

GENETIKA O BIBLIJSKOJ GENEALOGIJI NARODA

Genetska analiza bliskosti različitih antropoloških tipova ne potvrđuje evolucionu hipotezu da je od jedne ljudske populacije nastala neka druga ljudska populacija, pa zatim od nje treća, itd, već potvrđuje uporedno postojanje različitih grana ljudske porodice, u skladu sa biblijskom genealogijom naroda, koja vodi poreklo od tri Nojeva sina i njihovih porodica. Svaki antropološki tip predstavlja određenu granu Nojevih potomaka ili njihovom mešavinu iz vremena pre raseljavanja. Od Nojevog sina Sima su nastali razni semitski narodi, uglavnom na području Bliskog istoka, Mediterana, severne Afrike, Južne Azije (Indije). Od Nojevog sina Hama su nastali mediteranski narodi, dinarci i većina crnačkih naroda Afrike i Australije. Od Nojevog sina Jafeta uglavnom su nastali narodi koji pripadaju žutoj rasi, ali i nordidi u Evropi, i pojedini antropološki tipovi zapadne i južne Afrike. Neke grane Nojevih potomaka su mešale između sebe i pre formiranja antropoloških tipova, a u velikoj meri su izmešane između sebe danas, pa zato na svakom geografskom području možemo da prepoznamo pojedince koji odgovaraju svim njihovim izvornim granama. Astrološki tipovi, dakle, od-

govaraju iskušenjima raznih grana Nojevih potomaka. Škorpija odgovara potomcima Nojevog sina Sima. Muški vatreni znaci - Strelac, Lav i Ovan zajedno sa Vagom odgovaraju Hamovim potomcima. Strelac odgovara Kušitima, Lav - Hananejcima, a Ovan i Vaga - Misraimovim potomcima. Blizanac, Rak i Devica odgovaraju Jafetovim potomcima. Blizanac odgovara potomcima Jafetovog sina Madaja. Riba predstavlja mešavinu jedne grane Misraimovih potomaka sa jednom granom Jafetovih potomaka. Kada se vatreni znaci koji po karakteru odgovaraju Hamovim potomcima pomešaju sa karakterom Jafetovih potomaka, onda se Strelac transformiše u osobine Vodolije, Lav u osobine Bika, a Ovan u osobine Jarca. Naravno, treba imati na umu da svaki čovek ima u nekoj meri elemente i sklonosti svakog znaka, koje ne samo u zavisnosti od genetskog porekla, već i od svog životnog doba, stresnih situacija i različitih životnih iskušenja, može da manifestuje u različitoj meri.

ODNOS ASTROLOGIJE I RELIGIJE

Astrologija je u sukobu sa religijom samim tim što zastupa represivan uticaj astrološkog faktora nad čovekovom slobodnom voljom. Ako je Bog ljubav, onda je bogohulno i besmisleno tvrditi da bi On stvorio razumno biće koje nema moći da samo sobom upravlja, a da njegovim ponašanjem upravljaju nerazumna nebeska tela udaljena svetlosnim minutima, satima, danima i godinama. Čovekova volja mora biti slobodna da bi čovek mogao da pobedi iskušenja tj. da bi mogao dragovoljno da izabere ili odbaci Božju ljubav.

Vera u astrološki fenomen je zato u sukobu sa religioznim principima ljubavi, slobode i odgovornosti. Božja karakterna osobina je ljubav. Bog je iz ljubavi stvorio čoveka. A u ljubavi nema moranja. Ljubav nužno rezultuje slobodom. A sama sloboda podrazumeva odgovornost. Bojeći se susreta sa svojom životnom odgovornošću, zbog opredeljenja kojim odbacuje ljubav i izabira greh, čovek pokušava da se opravda da nije ispunjen osnovni uslov njegove odgovornosti - sloboda izbora. I tako, da bi sebe opravdao on svesno ili nesvesno hrli ka verovanju u sudbinu, ili, u blažem slučaju, želi da izgovori svoj izbor greha, pozivanjem na pritisak nekog spoljnog faktora nad njegovom voljom. Kako astrološki faktor nije izvor njegovog grešenja, poverenjem u astrologiju čovek se navodi da svoju volju koristi na pogrešan način čak i ako svesno ima nameru da pobedi svoje iskušenje.

POTREBA ČOVEKA ZA SUJEVERJEM

Šta bi se desilo kada bi čoveka snalazile različite nevolje i neuspesi a da on nema nijedno sujeverje kojim bi ih opravdao? Tada bi ga savest i razum vrlo neometano usmerili na svest o sopstvenoj odgovornosti za svoje motive i postupke. Ali pravo čoveka je da svest o svojoj odgovornosti za svoje postupke od sebe odbaci, ukoliko ga ta svest ometa u slobodi njegovog izbora.

Potreba za sujeverjem jeste izraz čovekovog htenja da se oslobodi od odgovornosti za svoje postupke. Potreba za sujeverjem otkriva da čovek nije stvoren da se sa nevoljama miri, već da je u prirodi njegove savesti da sebe preispituje i da radi na otklanjanju uzroka nevolje. Samo onda kada želi da učutka glas sopstvene savesti koji ga poziva na preispitivanje i reformu, čovek traži izgovor za svoje karakterne slabosti ili za nevolje koje su posledice tih slabosti - u nekom spoljnjem uzroku čije delovanje često objašnjava na sujeveran način. Savesna i zrela osoba, u rešavanju svojih problema polazi od sebe, preispitujući karakter svojih pobuda, namera i postupaka, dok je nezrela osoba sklona da uzrok nevolja traži izvan sebe.

Sasvim je svejedno da li čovek svoju odgovornost za svoje slabosti i nevolje prebacuje na spoljne ili unutrašnje neprijatelje, na uticaj negativne energije drugih ljudi, negativno "podzemno zračenje", na svoju genetiku ili se poziva na izgovore koja mu pružaju razna sujeverja: "Sve mi ide naopake, zato što mi je takav horoskop!", "Neko me je napao magijom. Moram da nabavim zaštitni talisman ili da na brojanici izbrojim dovoljan broj molitvi!", "Ustao sam na levu nogu, pa mi je zato loš dan!" Itd. Ateista će možda pokušati da nevolje koje ga snalaze opravda fenomenom "Marfijevog zakona", koji između ostalog tvrdi, na primer, da je uvek veća verovatnoća da sendvič padne na tepih sa namazanom stranom, nego sa nenamazanom. Naravno, Marfijev zakon tvrdi da takav princip neće funkcionisati onda kada ga namerno izazivate sa željom da naučno proverite da li zaista postoji kao princip. Čak i takvo uslovno generalizovanje fenomena i njegovo proglašavanje zakonom ne objašnjava sam fenomen. Ako se nešto dešava (skoro) svaki put, pa se zato proglašava principom ili zakonom, to jasno govori o tome da iza tog dešavanja stoji razumno biće. Kao što je nerazumno verovati da kamen koji se ispusti iz ruke svaki put slučajno padne baš dole, dakle, da slučajno postoje prirodni zakoni, isto tako je nerazumno verovati da slučajno postoji "maler" ili "Marfijev zakon". Razum nam go-

vori da iza svakog principa stoji smisao, a da iza svakog smisla mora postojati isto tako razuman kreator smisla, koliko je i taj smisao razuman. Isto kao što pojam "zakona gravitacije" ne objašnjava fenomen, već mu samo daje naziv, tako i pojam "Marfijevog zakona" ne objašnjava fenomen, već mu takođe samo daje naziv. Kao što će razuman čovek zaključiti da iza prirodnih zakona stoji razumno biće - Bog, tako će na osnovu tog istog razuma zaključiti da iza neprilika i raznih iskušenja koja nas snalaze sa prepoznatljivim smislom (koji je rezultovao definisanjem Marfijevog zakona) stoji sotona. Ali dok nam svojim čvrstim standardom prirodnih zakona Bog uliva poverenje i sigurnost, sotona, sakrivajući se iza Marfijevog zakona, pokušava da isprovocira našu prirodu tamo gde pokazujemo njenu grešnu slabost, da bi nas naveo da padnemo u još dublji greh. Da ne bi njegovo delovanje postalo isuviše očigledno, i da se mi ne bismo otreznili i pokajali za one slabosti zbog kojih na nas polaže pravo, on svoje delovanje sakriva pojavama Marfijevog zakona i raznih drugih sujeverja. Naravno, mi možemo da reagujemo zrelo na nevolje koje nas snalaze, ako redovno preispitujemo naše reakcije na stres i kajemo se za one naše slabosti kojih tada postajemo svesni, jer one nevoljama bivaju isprovocirane na izražavanje. Ali čak ni svest da pobeda nad životnim iskušenjima stoji do nas samih, nije imuna na suptilnija sujeverja, koja nas navode da svoju volju upotrebljavamo na pogrešan način, kajući se za pogrešnu stvar. O pokajanju čovek najviše razmišlja onda kada ga snađe neka nesreća. Religija tvrdi da su nesreće najčešće posledica čovekovog nepokajanog greha, zbog čega sotona polaže pravo na čoveka kao na svoj plen i želi da ga kroz teška iskušenja (nesreću) navede na još dublji greh ili obeshrabrenje. Da čovek ne bi shvatio pravu prirodu svojih iskušenja i nevolja, sotona ga napada sa iskušenjima i nevoljama u ono vreme i na onaj način kojim će moći da ga navede da vodi borbu na pogrešnom planu. Sujeverna osoba će misliti da je kriva crna mačka što joj je prešla put. Praktikant meditacije će misliti da je izvor njegove nesreće u tome što je, uprkos strogoj zabrani, drugoj osobi odao naziv sopstvene mantre, pa umesto da preispituje motive iz kojih se bavi meditacijom (a to su pokušaji da na magijski način uklone neprijatne posledice greha u osećanjima), on sebe krivi za čin koji nema veze sa uzrokom njegovih problema. Religiozna osoba će za svoju nesreću kriviti sebe što je radila na crveno slovo u kalendaru, ili što nije dovoljan broj puta ponovila svoju molitvu, a ne što je inače u životu pokrenuta lošim motivima. Astrolog će misliti da su za njegove probleme krive zvezde na nebu, itd.

BIBLIJSKA ANALIZA ASTROLOŠKOG FENOMENA

Da li je Martin Luter u pravu kada kaže da "oni koji gledaju u zvezde predstavljaju ove Božje tvorevine kao da su opasne, kao da zamračuju i prave probleme na zemlji"?

Astrolozi smatraju da u vreme punog meseca dolazi do приметnog povećanja kriminala. Među mnogim narodima postoji rašireno sujeverje da je pun mesec izvor duševnih poremećaja. U Merriam-Webster rečniku čitamo značenje engleske reči "lunatic" koja pored značenja "duševno poremećena osoba" ima i značenje "pogođen periodičnim ludilom u zavisnosti od promene meseca". Adekvatno značenju engleske reči "lunatic", grčka reč "seleniazomai" ima značenje duševno bolesne osobe čije je ponašanje pod uticajem meseca. Ta reč je upotrebljena u Novom zavetu, kao naziv duševnog oboljenja mladića koga je otac doveo pred Hrista i njegove učenike radi njegovog isceljenja:

"I kad dođeše (Hristos) k narodu, pristupi k Njemu čovek klanjajući Mu se, i govoreći:

Gospode! Pomiluj sina mog; jer o meni besni i muči se vrlo; jer mnogo puta pada u vatru, i mnogo puta u vodu." (Matej 17,14-15)

Možemo li objasniti ovakav fenomen naučnim putem, a da nas naučna metodologija ne navede na zabludu? Bez poznavanja nekog drugog faktora, prirodno nam se nameće zaključak da je za nesreću mladića kriv pun mesec koji ga svojim uticajem navodi da skače u vatru ili u vodu. Oslanjajući se na naučnu metodu merenja i eksperimenta navodi nas direktno u zabludu da okrivimo zvezde na nebu kao krivce za zlo na zemlji. Takvim pristupom će čak i religiozni ljudi prirodno doći do zaključka da je za zlo kriv sam Bog koji je takve nepravedne uticaje nad čovekovom psihom dozvolio.

No, pogledajmo Hristovo objašnjenje astrološkog fenomena. Na primedbu iz koje se nameće da je Bog pogrešio prilikom stvaranja sveta zato što je dozvolio da nebeska tela upravljaju čovekovom voljom, umesto da sam čovek odgovorno vlada sobom, Hristos nije odgovorio pokajanjem i izvinjenjem. U Svetom pismu čitamo vrlo jednostavno objašnjenje ove dimenzije astrološkog fenomena:

"I zapreti mu Isus; i đavo iziđe iz njega; i ozdravi momče od onoga časa." (Matej 17,18)

Sada nam je jasno da je demon navodio mladića da pokušava samoubistvo u ono vreme kada bi se taj čin mogao dovesti u vezu sa odgovarajućim mesečevim menama, da bi time odgovornost za zlo mogla biti prebačena sa čoveka na astrološki faktor. Takođe nam je jasno zašto je i na koji način je među raznim narodima sveta rašireno uverenje da je Mesec kriv za serije kriminalnih radnji, za različite duševne bolesti i psihološke fenomene. Sam sotona ima moći da ljude navodi na određene postupke u skladu sa određenim položajem nebeskih tela, da bi na taj način sakrio svoju vlast nad svojim žrtvama i njih naveo da izvor svojih problema ne vide u sebi i svojim nepokajanim gresima, već u uticaju nebeskih tela.

Ako je to tačno, onda sotona ima moć i da tempira nečije rođenje u odgovarajući horoskopski znak i da zatim uspori ili ubrza sam trenutak njegovog porađaja do odgovarajućeg podznaka! Ako je to istina, onda bi ona mogla da se proverí naučnom metodologijom.

Svaki antropološki tip ima podjednaku verovatnoću da se rodi bilo kog dana i meseca tokom godine. Ne postoji nijedan prirodan razlog zbog kojeg bi u jednoj istoj ljudskoj populaciji pojedinci koji imaju određene gene specifičnog antropološkog porekla pokazivali veću sklonost da se rode određenog dana ili meseca u godini u odnosu na pojedince drugačijeg antropološkog porekla. Kada bismo prepoznali princip da se svi ljudi određenog porekla zaista rađaju u odgovarajućem znaku i podznaku, tada bismo imali dokaz o delovanju nekakvih novih, nama do sada nepoznatih, prirodnih zakona koji objašnjavaju astrološki fenomen. Ali, ukoliko primetimo da se određen antropološki tip češće rađa u onom horoskopskom znaku koji je njemu adekvatan nego u ostalim horoskopskim znacima, to bi bio argument da neko razumno biće (a ne slučaj, niti prirodni zakon) zaista ima moć da u određenom broju slučajeva utiče na vreme čovekovog rođenja, da bi ono time navodilo čoveka na uverenje kako je njegov život determinisan položajem nebeskih tela. Mi za sada ne znamo ni na kom hromozomu niti na kom njegovom mestu se nalaze oni ključni geni koji u najvećoj meri utiču na razvoj onih sposobnosti koje će čovek biti u iskušenju da zloupotrebi u svom životu, koji su bit čovekovog antropološkog tipa u ovom našem kontekstu. To nas sprečava da precizno utvrdimo stepen zastupljenosti ključnih gena u različitim horoskopskim znacima, ali možemo da utvrdimo zastupljenost onih gena čiji fenotipski podaci su nam dostupni, a to su u našem slučaju krvne grupe ABO sistema (hromozom 9) i RH faktora (hromozom 1).

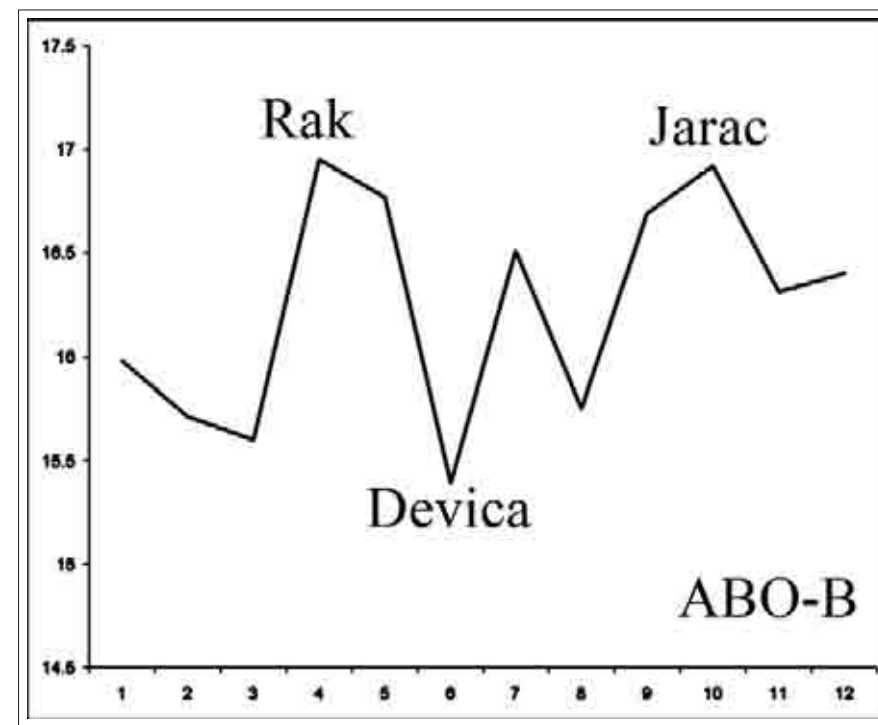
Podaci iz Zavoda za transfuziju krvi u Beogradu su dobijeni na osnovu analize 324026 (238800 muških i 85226 ženskih) ispitanika. Kriva koja pokazuje procenat zastupljenosti različitih krvnih grupa tokom cele godine trebalo bi da bude ravna zato što vreme začeća u toku godine ne bi smelo da zavisi od krvne grupe, niti krvna grupa od trenutka začeća. Da je analizirano samo nekoliko stotina osoba, postojala bi mogućnost da faktor slučaja učini krivu na grafikonu nepravilnom, ali ogroman broj od preko tri stotine hiljada osoba čiji su podaci uzeti u obzir, morali bi da eliminišu faktor slučaja i kriva bi morala za naše pojmove da bude sasvim ravna. Međutim, istraživanje je pokazalo da kriva nije ravna i da odstupa od očekivanog proseka. Ljudi sa određenom krvnog grupom su se rađali u drugačijem procentu svakog meseca u odnosu na ljude drugačije krvne grupe.

Interesantno je da je kriva imala isti oblik i kada se istraživana populacija podelila na dve grupe, prvu su činili podaci osoba rođenih parnih, a drugu neparnih godina. Međutim, kada je urađena uporedna analiza razlike između polova, pojavila se razlika u obliku krive.

Kada znamo kom antropološkom tipu odgovara koja krvna grupa, onda ovo odstupanje krive od ravne linije otkriva svoj dublji smisao. Krvna grupa A je najstarija krvna grupa, pa zato odlikuje populacije različitog i međusobno vrlo udaljenog genetskog porekla (nordide, ugrofince i izvorne semićane). Krvna grupa O odlikuje narode međusobno bližeg genetskog porekla, koje odlikuje višak muških hormona (dinarce, sve grane mediteranaca i kromanjonce), ali i mediteranizovane semićane (Arape, Jevreje, Dravide). One populacije koje su nastale mešanjem različitih antropoloških tipova u drevno vreme, danas, zbog genetičkog drifta može odlikovati preovladavanje bilo koje krvne grupe (na primer, američke Indijance odlikuje uglavnom nulta krvna grupa zbog njihovog mešanja sa dinarsko-mediteranskom populacijom i genetičkog drifta koji je rezultovao slučajnim gubljenjem ostalih krvnih grupa).

Za razliku od ostalih krvnih grupa od kojih svaka jeste odlika više različitih populacija, krvna grupa B vodi isključivo poreklo od mongola i zato je najzahvalnija za utvrđivanje veze između horoskopskog znaka u kojem se neka osoba rodila i njenog genetskog porekla. Astrolozi veruju da se horoskopski znak često nasleđuje od jednog roditelja, a podznak od drugog. Ako je to iskustvo zaista posledica sotoninog nameštanja rođenja u odgovarajući znak i podznak da bi tako čovek u zvezdama našao izgovor za svoje slabosti karaktera i digao ruke od odgovornog vladanja sobom, onda ćemo moći da utvrdimo korelaciju. Kako B krvna grupa odgovara mongolima

koji imaju psihofizičke atribute horoskopskog znaka Raka, očekujemo da, ukoliko sotona zaista ima moći da utiče na vreme njihovog rođenja, da će osobe sa B krvnom grupom da se rađaju češće u znaku Raka nego u ostalim horoskopskim znacima.

Zapazimo primetno procentualno povećanje broja rođenih osoba sa B krvnom grupom u periodu koji odgovara horoskopskom znaku Raka (drugi deo meseca juna i prvi deo jula, a četvrti horoskopski znak po redu). Kako znak Jarca predstavlja mešavinu Ovna (dinarca) sa Rakom (mongolom), razumljivo je što i osobe rođene u znaku Jarca, odmah posle Raka, odlikuje najveća zastupljenost B krvne grupe. Kada je urađena analiza razlike između polova, pokazalo se da se muške osobe sa B krvnom grupom više rađaju u znaku Jarca nego u znaku Raka, što je logično kada se ima na umu da je Rak ženski znak, a da Jarac zbog svoje primese Ovna u sebi (dinarca) predstavlja osobine Raka ali sa naglašenijim muškim atributima. Najmanje osoba sa B krvnom grupom se rađa u znaku Device i Blizanaca, što je logično kada se ima na umu da su Device (alpidi) emotivne hladne, a Blizanci (nordidi) svojim razumom iznad osećanja.

Ovakve korelacije potvrđuju religiozno objašnjenje astrološkog fenomena, a to je da funkcionisanje takozvanog astrološkog faktora nije uzrokovano delovanjem nebeskih tela na čoveka, već sotone koji ima moći da u određenom broju slučajeva tempira rođenje osobe odgovarajućeg genetskog porekla u njoj adekvatan horoskopski znak. Sotona zna da se karakterna iskušenja nasleđuju od roditelja i zato svojom intervencijom pokušava da izazove utisak da karakterna iskušenja zavise od zvezda, a ne od nasleđa. On navodi ljude da čine greh u ono vreme i na onaj način na koji će oni moći da izgovore svoje postupke pozivanjem na astrološki faktor.

On ponekad tempira rođenje ljudi u onaj znak koji čak ni njihovim naslednim karakternim sklonostima ne odgovara, pa ih zatim navodi da padnu u grehe svoga znaka, a zatim im pokazuje na zvezde sazvežđa njihovog znaka, kao da su one krive kao uzrok njihovog karakternog pada i nesreće. Kao što ima sposobnost da utiče na događaje na zemlji, tako ima sposobnost da svoje planove iznosi kroz usta svojih različitih medijuma (proroka, vidioca, gatar, radiestezista) i da uverava ljude da postoji sudbina koju oni ne mogu izbeći, ili koju mogu izbeći ako urade neke besmislene postupke koji ih navode da svoju duhovnu borbu vode na pogrešnom planu: najčešće da izvedu neke magijske ili religiozne rituale koji nemaju veze sa pokajanjem za one grehe zbog kojih su oni postali objekat sotonine vlasti i moći. Kao najveštiji mađioničar on svojim trikovima obmanjuje milione ljudi i navodi ih da svoju duhovnu borbu vode na pogrešnom planu.

Sada nam je jasno zašto astrolozi i danas interpretiraju uticaj astrološkog faktora na isti način kao u drevno vreme kada su verovali da su planete božanske ličnosti. Bez obzira što često u svom nastupu imaju formu nauke, savremeni astrolozi, na osnovu svojih proračuna predviđaju ona dešavanja u sudbinama pojedinaca i ljudi čija ostvarenja ne mogu biti plod uticaja nikakvih prirodnih zakona, već jedino razumnih i moćnih bića kao što su to sotona i njegovi demoni.

Nepoštenim ljudskim srcima nije ništa neobično da veruju kako nerazumna nebeska sazvežđa imaju moć da kreiraju događaje na zemlji kao da su kakva svesna bića, ali im je neobično da veruju da takvu moć ima jedno svesno i moćno biće - Lucifer, kojeg Hristos naziva bogom ovoga sveta. Nije im strano da veruju u moć čovekove telepatske, bioenergetske i psihokinetičke moći, ali im je strano da veruju da takvu moć uticaja na čovekove misli i postupke, zajedno sa sposobnošću isceljivanja i uticaja na razna dešavanja na zemlji - ima sotona.

VIDOVITOST I PRORICANJE

Ne retko možemo sresti osobe koje razumno odbacuju poverenje u astrologiju, ali koje priznaju da ona u velikoj meri funkcioniše u njihovom životu i da im se dešavaju događaji koje im predviđa natalna karta. Slično iskustvo srećemo i kod ljudi koji su imali susrete sa drugačijim oblicima vidovitosti i proricanja. Na primer, jedan mladić tvrdi: "Ja principijelno ne verujem u gledanje u šoljicu od kafe, jer mi je besmisleno da neko na taj način može da sazna moju prošlost i budućnost, ali ne mogu da sebe lažem da mi ta žena nije sasvim pogodila moju prošlost i tačno prorokla buduće događaje, koji su se posle našeg susreta zaista dogodili!" Bez obzira da li iskustva vidovitosti i proricanja imaju formu paganskog sujeverja, spiritizma, nauke ili religije, ona svakom razumnom i istinoljubivom čoveku nameću pitanje svog porekla.

Parapsihološko objašnjenje vidovitosti laska ljudskoj sujeti i želji za moć, jer ga vidi u skrivenim silama ljudskog uma, koje su moćne da znaju šta se dešava na nekom drugom mestu, gde individua nije prisutna. Dok se visak klata tamo amo, ili dok osoba gleda u šolju od kafe i tumači mrlje na njenom dnu, njena pažnja je, kao i kod mađioničarskog trika, skrenuta sa stvarnog izvorišta natprirodne sposobnosti - sa sotonskog nadahnuća koje klata ruku ili tumači mrlje od taloga kafe. Međutim, u pojedinim slučajevima stvarno poreklo takvog fenomena može da bude veoma očigledno. U časopisu "Tajne" jedna čitateljka je objavila svoj prilog pod naslovom "Netko u meni":

"Bilo je to otprilike pre dve godine. Pohađala sam treći razred srednje škole. Toga dana nastava je bila posle podne. Za vreme jednog školskog odmora, ostala sam sedeti u klupi da bih se mogla dogovoriti o jednom izletu sa nekoliko drugarica. Naš dogovor tekao je normalno i mirno, dok mi se to nije dogodilo. U tom trenutku imala sam osećaj kao da je neko zakoračio u moje telo i stopio se sa mnom. Zatim mi je postalo hladno i nisam bila svesna šta se događa. Gde god sam pogledala kao da je kroz moje oči gledao još neko. ... Svojim drugaricama sam rekla da sa mnom nešto nije u redu, da se u mom telu nešto čudno događa, kao da u meni postoji još neko biće. One su se počele smejati jer su smatrale da se zezam. Bez obzira na sve, ustala sam i počela hodati po razredu. Imala sam osećaj da ne dodirujem zemlju. Kao da lebdim. Bio je to i lep i ružan osećaj. Ružan - zbog toga jer mi je sve to smetalo. Zujalo mi je u ušima i bilo mi je tako nelagodno, a sa druge strane i lepo. Osećala sam se kao da sanjam, ali sam bila potpuno budna. Počela sam

sama sebi govoriti: "Izađi iz mene!", "Smeta mi to!" sve dok nisam počela vikati i skakati po razredu. Moje drugarice su me samo posmatrale. Njima ništa nije bilo jasno, ali meni - još manje. Otišla sam do prozora i pogledala na ulicu. Budući da je ta ulica praćena čestim sudarima, samo na trenutak sam pomislila (niti sama ne znam zašto), kako dugo nije bilo ni jednog sudara. U tom trenutku desio se sudar. Sela sam natrag u klupu i objasnila najboljoj drugarici o čemu se radi da stvarno ne znam šta se dešava sa mnom, da imam osećaj kao da sanjam. Tada sam ne razmišljajući, počela govoriti takve stvari da ni meni nije bilo jasno zašto sam ih izgovorila. Sve što sam pomislila, obistinilo se još istog trenutka. To biće u meni teralo me na te misli i na izgovor tih besmislenih reči. Želela sam da što pre izađe iz mene. ... Otišlo je (napokon) iz mene nakon otprilike dva sata. Malo mi se zavrtilo u glavi i tada je nestalo, otišlo. Nisam mogla verovati da mi se to dogodilo, a da je onda, u tom deliću sekunde, jednostavno - 'isparilo'."

Manifestaciju iste demonske sile imamo otkrivenu i u Jevanđelju, u opisu susreta apostola Pavla sa jednom vidovitom osobom:

"A dogodi se kad idasmo na molitvu da nas sreće jedna robinja koja imaše duh pogađački i vraćajući donosaše veliki dobitak svojim gospodarima. Ona pođe za Pavlom i za nama, i vikaše govoreći: Ovi su ljudi sluge Boga najvišega, koji javljaju nama put spasenja. I ovako činjaše mnogo dana. A kad se Pavlu dosadi, okrenu se i reče duhu: Zapovedam ti imenom Isusa Hrista, iziđi iz nje. I iziđe u taj čas." (Dela apostola 16,16-18)

Zapazimo da je ova robinja opsednuta demonskim duhom govorila istinu o tome da su pred njom sluge Boga najvišega, ali je time pogrešno predstavljala istinu o sebi i svom vidovitom duhu, odajući pogrešan utisak da je i njeno nadahnuće istog duhovnog porekla kao i apostola Pavla. Danas možemo sresti osobe koje se predstavljaju kao hrišćani, ali koje parazitiraju na Jevanđelju da bi na taj način stekle uticaj nad pobožnim ljudima, a njihov duh i karakter koji promovišu je sasvim suprotan duhu i karakteru Jevanđelja. Za one koji uspešno proriču budućnost, ali zastupaju principe suprotne istini i pravdi, Sveto pismo otkriva da sama istinitost njihovih predviđanja nije nikakav dokaz njihove inspirisanosti Božjim Duhom: "Ako ustane među vama koji prorok ili koji sne sanja, i kaže ti znak ili čudo, pa se zbude taj znak ili čudo koje ti kaže, i on ti reče: Hajde da idemo za drugim bogovima koje ne znaš, i njima da služimo, nemoj poslušati šta ti kaže taj prorok ili sanjač." (5. Mojsijeva 13,1-4) Kao i u astrološkom iskustvu, tako

i u proricanju budućih događaja, sotona, kao "bog ovoga sveta" kako ga naziva apostol Pavle, ima moć da u velikoj meri realizuje svoje planove koje je prethodno izneo kroz svoje medijume u obliku proročanstava, i da tako stvori privid poznavanja budućnosti. Naravno, ako postoji Bog, realno je da će i On sam da otkriva svoja upozorenja i svoje planove čovečanstvu, i da će obdariti svoje sluge sposobnošću vidovitosti ili proricanja onda kada postoje realne potrebe drugog čoveka koje na drugi način ne mogu biti otkrivene (da bi se čoveku moglo pomoći), ali ne treba izgubiti iz vida da i sam sotona ima moć da imitira takav dar, naravno, sa sasvim drugačijom funkcijom - namerom da odgovori na čovekove grešne i samopravedne potrebe. Za razliku od božanskih otkrivenja koja najčešće predstavljaju svojevrsne opomene i pozive na pokajanje da bi se izbegla predstojeća nesreća, sotonski medijumi uglavnom iznose budućnost kao nepromenljivu sudbinu da bi postigli suprotan cilj i tako obeshrabrili čoveka u njegovoj duhovnoj borbi i pobedi, ili mu predstavljaju budućnost u svetlu lažnog optimizma, da bi ga tako učinili bezbrižnim i oslobodili svesti o ličnoj odgovornosti.

OD ČEGA ZAVISI USPEŠNOST UPOTREBE VOLJE?

Mnogi ljudi koji su od astrologa i gataru dobili unapred proroštva o svojoj zloj sudbini, pokušali su da je izbegnu teškim naporima svoje volje, ali bez ikakvog uspeha. Da li to znači da sudbina ipak postoji? Ne, već je problem što su oni svoju volju koristili na pogrešan način, bez preispitivanja motiva sopstvenog srca i iskrenog pokajanja za svoje grehe. Oni su pokušali da svojoj zloj sudbini izbegnu tehnički, ali ne i duhovno. Oni su želeli da reše svoje probleme samo da bi nastavili da i dalje vode grešan i beskoristan život koji nije niti Bogu na slavu niti na dobro drugih ljudi. U tom nepokajanom stanju Bog nije mogao da im pomogne, a da oni tu pomoć ne zloupotrebe. Ipak, ima i suprotnih iskustava, kada su ljudi na proročanstva o zloj sudbini reagovali pokajanjem, i Božjom intervencijom od zle sudbine bili izbačeni.

Jedan mladić, bio je pozvan na "prizivanje duhova". U početku je oklevao da prihvati poziv jer je čuo da se u takvim seansama pojavljuju demoni koji imitiraju duhove umrlih ljudi. Ali optužbe prijatelja da je "kukavica", pokrenule su kod njega sujetu, i on je zato poziv ipak prihvatio. Nameravao je da sa strane, bez direktnog učešća, posmatra seansu. Za vreme seanse uspostavljena je "komunikacija" sa "dušom umrlog". A onda, na iznenađenje prisutnih, "duh" se obratio mladiću koji je sedeo sa strane. Šetajući po stolu čaša je ispisala: "Dejan će poginuti u saobraćajnoj nesreći!" Nastala je mrtva tišina. Svi su gledali u Dejana. Jedna devojkica je prasnula u histe-

ričan smeh. Dejan se prestrašio jer je sada osećao kako se nad njegovim životom nadvija senka smrti. Pred oči su mu izlazile scene njegovog života, gresi zbog kojih je bio siguran da je izgubio Božje odobravanje i zaštitu. Pomislio je da možda još ima nade da će mu Bog oprostiti grehe i sačuvati ga od smrti. Pod teškim pritiskom obeshrabrenja koje mu je govorilo da je zakasnio sa pokajanjem, on je otišao kući i na kolenima pred Bogom priznao svoje grehe, moleći za milost i oslobođenje od predstojeće smrti. Kada je otvorio Sveto pismo, pogled mu se zaustavio na sledećim rečima: "Gle, oko je Gospodnje na onima koji Ga se boje, i na onima koji čekaju milost Njegovu. On će dušu njihovu izbaviti od smrti, i prehraniti ih u gladne godine." (Psalam 33,18-19) Posle nekoliko dana Dejan je sa svojim prijateljima otišao na bazen u blizini grada Smedereva u kojem je inače živio. Uveče, posle prijatno provedenog popodneva, zajedno sa svojim drugovima stopirao je auto za grad. Ubrzo se zaustavio automobil. U automobilu je bilo slobodnog mesta za njega i celo njegovo društvo, ali ne i za njegovu prijateljicu koju je upravo malo pre dolaska auta sreo. Dejan je odlučio da ostane da i dalje stopira sa prijateljicom, dok su njegovi prijatelji krenuli kolima ka Smederevu. Uskoro su Dejan i njegova prijateljica ipak odlučili da krenu pešice ka gradu. Posle nekoliko desetina minuta ugledali su prizor od koga im je zastao dah. Smrskan automobil sa poginulim Dejanovim prijateljima i vozačem ležao je pored puta. Jedno mesto u kolima je ostalo prazno. To je bilo Dejanovo mesto.

MAGIJSKI RITUALI

Pravedno je da čovek izađe iz sudbine tj. da bude oslobođen od vlasti sotonske sile nad sobom, onda kada se zaista pokaje za one grehe zbog kojih je postao sotonin plen, a ne onda kada napravi neki pokret rukom, izgovori neke reči, ili neki drugi magijski ritual koji ne podrazumeva njegovu unutrašnju reformu duha. Kad god čovek namerava da preduzme nekakav magijski ritual tj. radnju za koju očekuje da će mu natprirodnim putem pomoći da ostvari svoj cilj, tada ga sopstvena savest čini svesnim nepravednosti, a razum besmislenosti takvog postupka. Takav čin može imati i formu meditacije. U "MEDITACIJI" Šri Činmoja čitamo primedbu učenika koju mu postavlja njegova savest i odgovor duhovnog učitelja koji ugušuje glas savesti: P: Kad pokušam da meditiram, ima nešto što me zaustavlja.

O: To što te zaustavlja je strah. Ako želiš bogatstvo koje je duboko u tebi, moraš hrabro da uroniš unutra. Unutrašnje blago možeš da stekneš samo ako poseduješ unutrašnju odvažnost. Strah od nepoznatog i od onoga što ne možeš spoznati sprečava te da zaroniš duboko unutra. Pro-

stranstvo istine neće ti naškoditi ni na koji način. Ono će te samo obuhvatiti i ispuniti. (str. 113)

Čarobni magijski rituali, obredi i radnje mogu da imaju različite forme.

Kod obrazovanih ljudi oni imaju naučnu formu - na primer, kroz sedenje u centru "energetskog" izvora koji će čoveku podariti natprirodnu snagu ili za vreme držanja ruku ispod mlaza vode, kada negativna energija navodno iz njega izlazi napolje. Takvi fenomeni mogu da imaju i formu vežbi za disanje, koje same po sebi nisu loše, ali mogu da postanu zamka, kada u njima čovek počne da traži svoju duhovnu satisfakciju, kao što i jedenje ukusne hrane nije loše samo po sebi, sve dok čovek ne počne da u tom činu traži satisfakciju. Kod nesavesnih ali iskrenih ljudi, akt volje kojim se ostvaruje cilj, može da ima svesnu i otvorenu satanističku formu - na primer, kroz prizivanje sotone da čoveku podari znanje, moć ili isceljenje. Ljudi osetljive i licemerne savesti ne mogu zlo da traže i čine tako svesno i otvoreno, pa zato njihova prevara često ima formu religije. Oni traže satisfakciju u religioznim obredima, kojima pridaju mistično i sujeverno značenje. I kada takva religioznost donese svoj tragičan plod, vernik će biti sklon da za svoj duhovni pad optuži svoju nepažnju što je dozvolio da četkicom za zube ili žvakanjem žvake slučajno iz usta izbac i parče pričesti, verujući da je na takav način izbacio deo Boga iz svog tela:

"DA LI TREBA PRATI ZUBE POSLE PRIMANJA SVETOG PRIČEŠĆA?"

Posle primanja Svetog Pričešća čitav dan ne bi trebalo prati zube iz praktičnih razloga, da se čestica Svetih Tajni, koja je možda zapala u zub ili između zuba, ne bi bila isprana i sa pastom ispljunuta.

DA LI PRI KUPANJU TREBA SKIDATI KRST ILI SE TREBA KUPATI ZAJEDNO S NJIM?

Ne savetuje se skidanje krsta, pošto u to vreme može i da se umre, a čovek može da bude i zamađijan (pošto u to vreme nije zaštićen)." (Posavetujte me Oče! - Odgovori sveštenika - duhovnika na uobičajene nedoumice iz hrišćanske svakodnevice i crkvenog života, Svetigora, str. 20-21)

Da bi čovek pristao na tako nepravedne i besmislene tehnike rešavanja svog životnog problema, on mora da se odrekne zdravorazumske analize smisla svojih motiva i postupaka. Zanimarena upotreba razuma se tada nadomešćuje iracionalnim pozivanjem na autoritete, iskustvo, osećanja, na čudo, na natprirodan događaj koji ima svrhu da zavara i umiri čovekovu nečistu savest. A čudo (snažna uzvišena osećanja, manifestacije natprirodne moći i isceljenja, itd) kojim će sam soton da blagoslovi besmislene radnje, svakako neće izostati.

PRIRODA I FUNKCIJA ČUDA

Iako bi čovek prirodno pomislio da čuda u religiji imaju funkciju dokaza ispravnosti određenog verovanja, bar po Svetom pismu, ona tu funkciju nemaju, jer i sam sotona ima moći da ih čini. Za one koji su činili čuda u ime Isusa Hrista, ali su kršili zahteve Božjeg zakona, Hristos kaže da ih nikada nije poznavao: "Mnogi će mi reći u onaj dan: Gospode! Gospode! Nismo li u ime tvoje prorokovali, i tvojim imenom đavole izgonili, i tvojim imenom čudesa mnoga tvorili? I tada ću im ja kazati: Nikad vas nisam znao, idite od mene koji činite bezakonje." (Matej 7,22-23) Obratimo pažnju na Hristov pojam bezakonja kao odliku onih koji su u Hristovo ime činili čuda, a kojima sam Hristos kaže da ih nikada nije poznavao. Odnos čoveka prema Božjem zakonu je veoma bitan, jer je Božji zakon jedini kriterijum na osnovu kojeg možemo da razlikujemo dobro od zla: "Ljubav je ispunjenje zakona" (Rim. 13,10) a "Greh je bezakonje" (1. Jov. 3,4). Kao kriterijum dobra i zla - Božji zakon se preko razuma i savesti otkriva svakom čoveku, bez obzira da li je on religiozan, jer svaki čovek ima iskušenja u kojima bira između dobra i zla. "Jer Bog ne gleda ko je ko. Jer pred Bogom nisu pravedni koji slušaju zakon, nego će se opravdati oni koji ga tvore. Jer kad neznabošci ne imajući zakona sami od sebe čine što je po zakonu, oni zakona ne imajući sami su sebi zakon. Oni dokazuju da je ono napisano u srcima njihovim što se čini po zakonu, budući da im savest svedoči, i misli među sobom tuže se ili pravdaju na dan kad Bog uzasudi tajne ljudske po jevanđelju mojemu preko Isusa Hrista." (Rim. 2,11.13-16) Sveto pismo otkriva da će Božji zakon biti posebno kršen u vreme koje prethodi Drugom Hristovom dolasku: "I izići će mnogi lažni proroci i prevariće mnoge. I što će se **bezakonje** umnožiti, ohladneće ljubav mnogih." (Matej 24,11-12) Ako je iskušenje sveta kršenje Božjeg zakona (Deset zapovesti), onda je odgovor na iskušenje takvog sveta istina o Božjem zakonu. Međutim, lažno duhovno proroštvo savremenog doba, podilazeći ljudskom hedonizmu, upravo zastupa zabludu da je *Hristos svojom smrću na krstu Golgote ukinuo Božji zakon*. Takva lažna duhovna reformacija savremenog doba propoveda Božju ljubav u duhu istočnjačke predstave o ljubavi. Ljubav se shvata kao prijatno osećanje koje zadovoljava ljudsku sebičnost, a ne kao motiv ponašanja koji čoveka navodi da se ponaša u skladu sa Deset Božjih zapovesti. Kako se iza takvih prijatnih osećanja kriju neposvećena srca, savest takvih ljudi nije čista, pa se oni plaše Božjeg zakona i Božje pravde, jer su pod njihovom osudom. Zbog nečiste savesti oni se plaše da koriste pojam greha i krivice, i predstavu o Bogu u svom umu lišavaju atributa pravednosti. Kako im savest nije čista oni imaju jaku potrebu da svojim osećanjima i raznim čudima koja ih u životu prate, dokažu sebi da su u miru sa Bogom. Za razliku

od njih, onaj ko zaista živi život čiste savesti, on nema potrebe ni za kakvim dokazima ili drugim sredstvima kojima bi sebe uveravao da je na pravom putu i da je u miru sa Bogom. On je zadovoljan jednostavnom verom u Boga, Njegovu milost i Njegovo spasenje od greha.

Ukoliko se bavimo astrološkim proračunima da bismo proverili koliko smo se uzdigli iznad njihovog uticaja, i da bismo tako našli dokaz naše uspešne i zrele upotrebe volje, možemo sebe dovesti u iskušenje samoobmane, jer sotona ima moć da nas nadahnjuje na postupke koji su u sukobu sa astrološkim predviđanjima, da bi nas tako uverio da smo na pravom putu i da smo navodno izašli iz sudbine tj. njegovog plana za naš život. Onaj ko je zaista na pravom putu, on neće imati potrebe da dokazuje da je na pravom putu, kao što zdrav čovek nema potrebe da viče "O, kako mi zdravo rade bubrezi i ostali unutrašnji organi!" On neće ni biti svestan da ima unutrašnje organe, ako je zaista zdrav. Ako nije čiste savesti zadovoljan jednostavnim poverenjem u Boga i Njegova obećanja milosti, onda to znači da je čovek u srcu i dalje nepokajan. Samo krivac ima potrebu za osećanjem sopstvene ispravnosti.

Čitav sistem pseudoreligije imaju za svrhu da čoveku pruži osećanje sigurnosti u spasenje kojim će on umiriti svoju nečistu savest, a da se zaista u srcu pokajao za svoje grehe, imao bi čistu savest i pseudoreligiozan sistem mu ne bi bio potreban. Lažno religiozno iskustvo čoveka oslobađa ne od greha, već od odgovornosti za njegove grehe, pa je to razlog zašto najrazličitija istraživanja rađena i kod nas, i po svetu otkrivaju da su religiozni ljudi u prosequ gori (skloniji sukobima, itd) od onih koji otvoreno izražavaju da ne veruju.

Pored funkcije samoopravdanja, čuda mogu biti odgovor i na potrebe ljudi koji su željni moći. Sotona ima moć da čini čuda isceljenja, najčešće tako što uklanja simptome bolesti koje je i sam izazvao. Njegova natprirodna čuda isceljenja mogu imati formu religije za ljude koji su vernici, zatim formu nauke (bioenergije) za one koji su ateisti, a mogu biti i bez ikakve forme kada ih čine oni koji otvoreno priznaju da su satanisti i da im sam sotona daruje moć isceljenja, saznanja, uticaja, moći, itd. Jedini način provere porekla samog natprirodnog iskustva jeste u razumnoj analizi njegovog smisla, a ne u pozivanju na iskustvo sopstvenih doživljaja i osećanja. "Razum će te čuvati, izbavljajući te od zla puta." (Priče 2,11-12) Oslanjanje na sopstvene utiske i osećanja nije preporuka Svetog pisma: "Ko se uzda u svoje srce, bezuman je; a ko hodi mudro, izbaviće se." "Bezumniku nije mio razum nego da se javlja srce njegovo." (Priče 28,26; 18,2) Kada na osnovu razuma shvatimo da čudo teži da nadomesti potrebu čoveka za ličnim odgovornim preispitivanjem ispravnosti sopstvenog duhovnog iskustva, ili ispravnosti određenog verovanja, tada možemo biti sigurni da čudo nije od Boga.

KAKO SE SAČUVATI OD ASTROLOŠKOG I RELIGIOZNOG SUJEVERJA?

Ma kako to na prvi pogled izgledalo apsurdno, bez stvarnog božanskog otkrivenja koje je upućeno našem razumu, naša ograničenost sopstvenim iskustvom i naučnom metodologijom može biti izvor naše obmane lažnim religioznim iskustvom.

Najveća zabluda pod čiji uticaj može da dođe jedan ateista jeste njegovo iskušenje da, umesto na osnovu dragovoljnog htenja i na temelju razumnog i odgovornog poznanja Božjeg karaktera, on postane religiozan na osnovu neospornih argumenata sopstvenog iskustva. Kada u svom iskustvu budu suočeni sa neospornim znacima natprirodnog, mnogi će poverovati u božansku prirodu tog iskustva i tako čudom biti primorani da postanu religiozni na pogrešan način i iz pogrešnih motiva. Sveto pismo govori o Bezakoniku koji će se pojaviti pred kraj sveta i koji će činiti svakakva čuda da bi ljude prevario:

"Pojavljenje tog bezdušnika biće po moći sotoninoj, sa svakojakim čudesima, znacima i čudima lažnim, i sa svakim zlobnim zavodjenjem za one koji propadaju, jer ljubavi istine ne primiše da bi se spasli. Zato će im Bog poslati silu prevare da veruju laži, da se osude svi koji ne verovaše istini, već zavoleše nepravdu." (2. Solunjanima 2,9-12)

Za sotonu Sveto pismo otkriva da se predstavlja kao "anđeo svetla" (2. Korinćanima 11,14) i da će mu pred kraj sveta biti dozvoljeno da učini velika čuda: "I učini čudesa velika, i učini da i oganj silazi s neba na zemlju pred ljudima. I vara one koji žive na zemlji znacima, koji joj biše dani da čini pred zveri." (Otkrivenje 13,13-14). Na pitanje o vremenu svog ponovnog dolaska Isus Hristos odgovara svojim učenicima: "Tada ako vam ko reče: evo ovde je Hristos, ili onde, ne verujte. Jer će izići lažni hristosi i lažni proroci, i pokazaće znake velike i čudesa da bi prevarili, ako bude moguće i izabrane." (Matej 24,23-24) U lažnog Hrista - Antihrista ili Bezakonika, i u lažne proroke, poverovaće svi oni koji se slepo oslanjaju na svoj princip da veruju samo u ono što vide svojim očima. Oni koji nisu bili voljni da dragovoljno poveruju u Boga na osnovu razumnog otkrivenja Njegovog uzvišenog karaktera ljubavi, biće u iskušenju da silom čulnih dokaza poveruju u Antihrista, čija će pojava i učinjena čuda biti iskustveno i naučno neosporna. Od zablude nas čuva život u skladu sa istinom. Kada živimo u sukobu sa razumom i savešću, tada nam istina smeta, a zabluda postaje potreba naše nečiste savesti, jer zabludom želimo da svoje motive i postupke pred svojom savešću opravdamo kao ispravne.

ASTROLOŠKI TIPOVI I MANIPULACIJA

Dokle god čovek odgovorno vlada sobom, on ne može da bude izmanipulisan. Ali onda kada se odrekne odgovornosti da sobom razumno i odgovorno upravlja, onda njime prirodno vladaju slabosti njegovog karaktera. A dokle god njime vladaju slabosti karaktera, spoljni uticaji mogu preko tih nepobedenih slabosti njime da upravljaju.

Kako se čovekovo odgovorno vladanje sobom temelji na razumu, savesti i volji, manipulacija čovekom je utemeljena na čovekovom odricanju od upotrebe razuma (bezumlju), na manipulaciji njegovom nečistom savešću (krivicom) i na manipulaciji njegovim (grešnim) pokretačkim motivima.

Sledećom analizom ćemo pokazati da dokle god čovek kod sebe može da prepozna osobine bilo kog horoskopskog znaka, dotle će biti sklon da bude žrtva manipulacije preko tih osobina, jer osobine horoskopskih znakova jesu ljudske slabosti koje astrologija predstavlja u pozitivnom svetlu, da bi tako čoveka odvratila od borbe protiv njih.

MANIPULACIJA MOTIVIMA

Tip Škorpije je sklon da bude izmanipulisan preko svojih telesnih slabosti, ali i preko svoje sumnjičavosti. Vatreni horoskopski znaci Ovna, Lava i Strelca, zajedno sa Vagom, skloni su da budu izmanipulisani preko svoje sujete; Ovan preko gordosti, Lav preko želje za moć, Strelac preko ohole nezavisnosti, a Vaga putem hvalisanja i laskanja. Tip Device je sklon da bude izmanipulisan putem straha i sumnjičavosti. Rak i Riba su skloni da budu izmanipulisani osećanjima koja zadovoljavaju njihovu sebičnu sentimentalnost, a Blizanac je sklon da bude svesno izmanipulisan preko njegove koristoljubivosti.

MANIPULACIJA BEZUMLJEM

Čovek koji je pokrenut lošim motivima, prirodno se plaši da koristi razum, jer bi razum raskrinkao njegove motive ponašanja kao besmislene i doveo bi ga u sukob sa sopstvenom savešću, koja bi tada od njega tražila pokajanje i reformu. Zato je on sklon da se odriče zdravog razuma i da se oslanja na nekog drugog ili nešto drugo što će da misli i odlučuje umesto njega

samog; bilo na nekakav autoritet (iskušenje kojem su skloni Devica, Rak, Ribe), stav i mišljenje većine (Vaga, Ribe), sistem pravila (recepta) ponašanja (Devica, Škorpija, Ribe), na glas svog velikog Ja (Ovan, Lav, Strelac) ili na sopstvena osećanja (Rak, Ribe). Od svih tipova jedino Blizanac nije sklon manipulaciji preko uma (preko zablude), jer njim u najvećoj meri vlada zdrav razum.

MANIPULACIJA KRIVICOM

Pokoravanje volje lošim motivima rezultuje čovekovom nečistom savešću tj. osećanjem krivice, zbog koje je on sklon da bude izmanipulisan onim uticajem koji kod njega pobuđuje osećanje krivice, ili koji ga od osećanja krivice oslobađa. Tip Device je najskloniji manipulaciji osećanjem krivice, a odmah zatim i tip Škorpije. Kod oba tipa može da se pojavi sklonost ka mazohizmu, što takođe može da ih učini podobnima adekvatnoj vrsti manipulacije. Tip Raka i Ovna nisu skloni da se suoče ni sa zdravom svešću o sopstvenoj odgovornosti, a najmanje sa krivicom. Prvi odbija pritisak da ne bi pokvario svoja prijatna osećanja, a drugi da ne bi pokvario uobraženu predstavu o svojoj vrednosti u svojim očima, pa kod njih manipulacija krivicom ne funkcioniše. Ovan nema osećanje krivice, jer ne dozvoljava mogućnost da za nešto može biti kriv. Umesto njega, krivi su drugi. Ovnu su slični Lav, Strelac i Vaga. Psihološkim tipom Raka, Ribe i Blizanca može da se manipuliše pružanjem psihološke satisfakcije nečistoj savesti kroz prijatna osećanja. Ukoliko su religiozni, odlaskom u atmosferu duhovnog hrama ili kroz meditaciju oni izazivaju prijatna osećanja koja ugušuju njihovu svest o sopstvenoj odgovornosti, a ukoliko su ateisti, isti efekat izazivaju alkohol, narkotici, zloupotreba muzike, i sl. Tip Ribe je sklon da kod sebe krivicu ugušuje izazivanjem osećanja samosažaljenja. Izvori njihove satisfakcije jesu oruđa kojim njima može da se manipuliše.

Kada čovek pobedi svoje slabosti, onda on niti ima slabosti preko kojih bi mogao da bude izmanipulisan, niti ima nečistu savest da bi moglo da se manipuliše njegovom krivicom, niti se plaši da koristi razum, da bi bio sklon umnim zabludama. Kada čovek izgubi svaku sličnost sa bilo kojim horoskopskim znakom, tada više ne može da bude izmanipulisan.

ZAŠTO ZRELA DUHOVNA OSOBA NE MOŽE U HOROSKOPU DA PREPOZNA ATRIBUTE SVOG DUHOVNOG ISKUSTVA I KARAKTERA?

Da li osoba koja ima autentično duhovno iskustvo može sebe da prepozna u horoskopu? Da li čovek koji reaguje zrelo na svakodnevna životna iskušenja može sebe da prepozna u različitim osobinama horoskopskih znakova?

ŠKORPIJA

Tip Škorpije je osvetoljubiv, a Sveto pismo zabranjuje osvetoljubivost: "Ne govori: kako je on meni učinio, tako ću ja njemu učiniti." (Priče Solomonove 24, 29) Niko nema prava sam da se sveti, već je po Svetom pismu pravda prepuštena građanskim vlastima* ili samom Bogu. Tip Škorpije misli da je njegova fanatična spremnost da žrtvuje svoj život za svoje religiozne ciljeve siguran znak njegove ispravnosti pred Bogom, međutim, po Svetom pismu, kvalitet motiva koji nas pokreću jeste važniji od samog intenziteta naše revnosti: "I kad bih razdao sve imanje svoje da siromahe nahranim, i predao telo svoje da se sažee, a ljubavi ne imao, ništa mi sve to ne bi pomoglo." (1. Korinćanima 13,3) Takođe, tip Škorpije je sklon telesnim uživanjima, a Sveto pismo smatra udovoljavanje željama tela - grehom: "Jer ste vi, braćo, na slobodu pozvani: samo da vaša sloboda ne bude na želju telesnu, nego iz ljubavi služite jedan drugom. Velim pak: po duhu hodite, i želja telesnih ne izvršujte. Jer telo želi protiv duha, a duh protiv tela; a ovo se protivi jedno drugom, da ne činite ono šta hoćete. A koji su Hristovi, raspeše telo sa slastima i željama." (Galatima, 5,13.16-17.24) Ovakav hrišćanski stav dolazi u sukob sa stavom koji zastupa duhovni otac savremene seksualne revolucije Vilhelm Rajh, a to je da je masovni izvor neuroza - nezadovoljena seksualna želja. Vilhelm Rajh zaključuje da je lek protiv neuroza u zadovoljavanju sopstvenih telesnih želja. No, Vilhelm Rajh nije dosledan svojoj filozofiji. Zar osujećenje svih ostalih poriva grešne ljudske prirode ne dovodi takođe do neuroza? Ukoliko se agresivan čovek oseća sputan u izražavanju svoje agresije, kriminalac u svom kriminalnom aktu, narkoman u uzimanju narkotika, alkoholičar u konzumiranju alkohola, proždrljivac u prekomernom uzimanju hrane, pušač u konzumiranju duvana, zar se neće i onda kao posledica osujećenja javiti povećana sklo-

*U starom Izrailju je u krivičnom zakoniku važio pravičan princip pravde "oko za oko"

nost ka neurozi? Zar sledeći logiku Vilhelma Rajha nećemo zaključiti da su mržnja, ubistva, narkomanija, alkoholizam i popuštanje bilo kojim ljudskim hirovima zapravo koristan lek protiv neuroza i da ih zato treba što više upražnjavati?! Sledeći logiku zdravog razuma shvatamo da lek protiv neuroza nije udovoljavanje telesnim željama, već oslobađanje od njih. Ukoliko smo oslobođeni od telesnih želja, mi ne možemo da doživimo njihovo osujećenje, pa samim tim ni da budemo neurotični. A ako nama ipak vladaju telesne želje, da li će nas njihovo zadovoljavanje zaista osloboditi od neuroza? Neobuzdano prepuštanje telesnim željama dovodi vremenom do navikavanja na postojeći nivo podražaja, dok ugušeno nezadovoljstvo egzistira i dalje, vodeći čoveka u smeru neumerenosti i perversnosti. Neumeren i perverzan čovek živi u stalnom osujećenju svojih poriva, jer niko ne može da zadovolji sve one hirove koji mu padnu na pamet. On nije hteo da prođe školu zrelog obuzdavanja svojih hirova, pa sada, hteo to ili ne, mora da uči školu licemerstva, iz straha da ne ode u zatvor ili u duševnu bolnicu. Statistike otkrivaju da se procenat neurotičnih osoba posle seksualne revolucije na Zapadu drastično povećao. U jevrejskim mudrosnim knjigama čitamo: "Ne predaj se u ruke svojoj strasti, da ti ona ne rastrgne dušu kao razbesneli bik; da ti ne obrsti lišće i da ti ne propadnu plodovi i ne ostaneš poput sasušena drveta." (Sirah 6,2-3) Onima koji traže sreću na izvorima ovoga sveta, Sveto pismo upućuje poziv: "Zašto trošite novce svoje na ono što nije hrana, i trud svoj na ono što ne siti? Slušajte me, pa ćete jesti šta je dobro, i duša će se vaša nasladiti pretiline. Prignite uho svoje i hodite k meni; poslušajte, i živa će biti duša vaša." (Isaija 55,2-3)

VAGA

Vaga je ponosita. Njen osnovni motiv življenja je ponos života. Sveto pismo osuđuje ponositost zajedno sa telesnim i emotivnim izvorima zadovoljstva: "Jer sve što je na svetlu, telesna želja, i želja očiju, i ponos života, nije od Oca, nego je od ovog sveta." (1. Jovanova 2,16) Ponositost je često snaga koja se krije iza ljudske dobrote. Svest o vrednosti sopstvenih postupaka može da bude iskušenje za našu ponositost i zato nam Hristos skreće pažnju na iskušenje bavljenja sopstvenim dobrim delima: "A ti kad daješ milostinju, da ne zna levica tvoja šta čini desnica tvoja." (Matej 6,3) Svest o tome kakav utisak naši postupci ostavljaju na druge ljude, takođe može da bude iskušenje da dobra dela činimo da bismo zadovoljili svoju ponositost. "Pazite da pravdu svoju ne činite pred ljudima da vas oni vide; inače plate nemate od Oca svojega koji je na nebesima." (Matej 6,1) Kako

je zbog svoje ponositosti Vaga u sujetnom strahu od gubitka odobravanja sredine, njeno shvatanje dobra i zla je izopačeno u plemensko shvatanje, gde ključno pitanje dobra i zla nije kakav je ko čovek (da li krade, laže, vara, ubija), već za koga je (za koga krade, laže, vara, ubija). Ako je zlo u plemenskom interesu (porodice, klana, staleža, vere, nacije, partije) onda se ono ne smatra za zlo. Ovakvo shvatanje je temelj mafijaških odnosa, izvor korupcije, mita i nepotizma u društvu. Nasuprot takvih plemenskih odnosa biblijski Bog otkriva pravične principe: "Ne idi za množinom na zlo, i ne govori na sudu povodeći se za većim brojem da se izvrne pravda. ... Ne gledajte ko je ko na sudu, saslušajte i malog i velikog, ne bojte se nikoga. ... Jer je Gospod Bog vaš Bog nad bogovima i Gospodar nad gospodarima, Bog veliki, silni i strašni, koji ne gleda ko je ko niti prima poklona; Daje pravicu siroti i udovici; i ljubi došljaka dajući mu hleb i odelo." (2. Mojsijeva 23,2; 5. Mojsijeva 1,17; 10,17-18) "Zbore! Vama i došljaku koji je među vama jedan da je zakon, zakon večan od kolena na koleno; došljak će biti kao i vi pred Gospodom. Jedan zakon i jedna uredba da bude vama i došljaku, koji je među vama." (4. Mojsijeva 15,15-16) Sveto pismo osuđuje laskavi duh lažnog prijateljstva Vage: "Ko laska prijatelju svom, razapinje mrežu nogama njegovim." (Priče Solomunove 29,5) Naša omiljenost u društvu može biti posledica našeg laskavog odnosa prema tuđim slabostima: "Teško vama kad stanu svi dobro govoriti za vama; jer su tako činili i lažnim prorocima očevi njihovi." (Luka 6,26) Sveto pismo na nas stavlja odgovornost da ljudima upućujemo prijateljske ukore čak i po cenu gubitka njihovog odobravanja i po cenu prestanka lažnog prijateljstva: "Nemoj mrzeti na brata svog u srcu svom; slobodno iskaraj bližnjeg svog, i nemoj trpeti greha na njemu." (3. Mojsijeva 19,17)

STRELAC

Strelac ne podnosi nikakva pravila ponašanja i ograničenja. Zahteve Božjeg zakona on shvata kao okove ropstva. U suštini, svaki čovek koji shvati veličinu zahteva Božjeg zakona, prepoznaje da su zahtevi zakona u neprijateljstvu sa grešnom ljudskom prirodom. Kroz zahteve Božjeg zakona religija zabranjuje sve ono što bi čovek po svojoj prirodi želeo: "Ne zaželi...", a stavlja na čoveka odgovornosti koje on po prirodi svakako ne bi bio voljan da prihvati: "Ljubite neprijatelje svoje...", "Obucite se dakle kao izabrani Božiji, sveti i ljubazni, u srdačnu milost, dobrotu, poniznost, krotost, i trpljenje, snoseći jedan drugog, i opraštajući jedan drugom." U čemu je onda posebnost reakcije psihološkog tipa Strelca na zahteve Božjeg zakona? U tome što on glas svoje grešne prirode i njegovu buntovnu reakcija

na zahteve Božjeg zakona stavlja na presto svoga srca kao da je taj glas bitan i relevantan. Drugim rečima, Strelac ima veliki Ego koji ga ometa da prihvati one karakterne attribute koji prevazilaze njegovo sopstveno iskustvo. Kada shvati uzvišene zahteve Božjeg zakona, on gleda u sebe i čeka da se njegova grešna priroda složi za Božjim zahtevima. Kako takvo odobravanje u sebi ne nalazi, on odbacuje autoritet Božjeg zakona. Međutim, ne postoji nijedan čovek koji bi u svojoj prirodi mogao da nađe pravu ljubav prema Bogu i ljudima, ljubav koja čoveka osposobljava da živi u skladu sa Božjim zakonom: "Jer telesno mudrovanje neprijateljstvo je Bogu, jer se ne pokorava zakonu Božijem niti može." (Rimljanima 8,7) Ako silu ljubavi, kojom ćemo ispunjavati zahteve Božjeg zakona, tražimo u sebi, umorićemo se i razočarati. Apostol Pavle govori o sebi i svojoj prirodi: "Jer znam da dobro ne živi u meni, to jest u telu mom. Jer hteti imam u sebi, ali učiniti dobro ne nalazim. ... Ja nesrećni čovek! Ko će me izbaviti od tela smrti ove?" (Rimljanima 7,18.24) Bog kaže: "Napisah mu velike stvari u zakonu svom, ali mu se čine kao nešto tuđe." (Osija 8,12) Kako je telo (čovekova priroda) grešno, jedini način da čovek ne čini greh jeste da prestane da se oslanja na svoje telo, i da počne da se oslanja na Boga. "Tako dakle, braćo, nismo dužni telu da po telu živimo. Jer ako živite po telu, pomrećete; ako li duhom poslove telesne morite, živećete. Jer koji se vladaju po duhu Božijem oni su sinovi Božiji." (Rimljanima 8,12-14) Zapazimo da uprkos tome što Božji zakon pred nas iznosi veoma uzvišene zahteve, apostol Jovan kaže da "zapovesti Njegove nisu teške", a sam Hristos kaže "... jer je jaram moj blag, i breme je moje lako." (1. Jovanova 5,3; Matej 11,30) Božji zakon jeste zaista lak, ako silu njegovog držanja ne tražimo u svojoj prirodi, već u Bogu. "Jer je Bog što čini u vama da hoćete i učinite kao što mu je ugodno." (Filipljanima 2,13) Uopšte nije važno što smo mi po prirodi grešni, ako se na svoju grešnost ne oslanjamo, već verujemo i uzdamo se u Boga. Iako je držanje Božjeg zakona prirodno kada je u nama Božji duh, sam Božji duh nije lako izabrati. O velikoj duhovnoj borbi čoveka u pokoravanju zahtevima Božje mudrosti čitamo u knjizi Sirahovoj: "Stavi svoje noge u njezine okove i vrat svoj u njezin jaram. Podmetni svoja leđa pod njezin teret, i neka ti ne smetaju njezine uzde. Svom dušom svojom pristupi k njoj i svom snagom svojom sledi njene puteve. Ispituj je i istražuj, i ona će ti se objavit. I kad je jednom uhvatiš, ne puštaj je. Jer ćeš naposljetku u njoj naći mir, i ona će ti se pretvoriti u radost. Njeni okovi postaće moćna zaštita i njen jaram haljina časti. Njen jaram biće zlatni nakit, njene uzde grimizne vrpce. Nosićeš je kao svećanu odoru i kao divan venac." (Sirah 6,24-29)

OVAN

Iako je Ovan hrabar i spreman da učini herojska dela za druge ljude, iza njegove hrabrosti i samopožrtvovanosti se krije gordost. Gordost je temeljno obeležje psihološkog tipa Ovna, a sama gordost se u hrišćanstvu smatra najvećim grehom. Gordost prirodno teži da obezvređi vrednost i nadmoć svakog drugog bića, i zato je psihološki tip Ovna prirodno sklon ateizmu. Ako je pod uticajem sredine pak religiozan, svoje religiozno iskustvo temelji na onome što on čini za Boga (žrtvi, junaštvu, podvižništvu...), a ne na onome što Bog čini za Njega (milosti), pa mu hrišćanski koncept spasenja o Hristu koji umire za grehe sveta izgleda potpuno stran. On može biti sposoban da u Hristu vidi primer mučeništva dostojnog divljenja, ali ne i svog Iskupitelja od greha i krivice. On ne može da zamisli da je zbog ičega kriv, a još manje da bi neko drugi mogao ili trebalo da ga zbog nečega iskupi. Ako ne može svoje veliko Ja da utka u religiju i da bude sam svoj spasitelj, i čak spasitelj Božje časti, on takvu religiju odbacuje. Sveto pismo zastupa religiju sasvim suprotnih principa: "Ali, kad se pokaza milost Boga, Spasitelja našega i ljubav njegova prema ljudima, on nas spase, ne zbog dela pravednih koje bismo mi učinili, nego po svome milosrđu i to krštenjem preporođenja i obnovljenjem po Duhu Svetome." (Titu 3,4-5) Umesto hrišćanske religije, Ovnu više odgovara paganizam. Zbog gordosti on nije sklon da obožava životinje koje svojom snagom, veličinom i moći prevazilaze njegovu sopstvenu snagu, veličinu i moć. Zato takav psihološki tip nećemo naći kako se oduševljava aždajom ili lavom, jer se on sam pred njima oseća sićušnim i slabim. Mnogo lakše ćemo ga videti kako obožava zmiju ili škorpiju. Iz istog razloga je sklon obožavanju mrtvih predaka, koje više poštuje nego žive ljude oko sebe. Mrtvi preci ne mogu da ponize njegov gordi Ego, kao što mogu živi ljudi pored njega, i posebno oni koji su iznad njega. Nesposobnost gordog Ovna da trpi nepravdu je u direktnom sukobu sa Hristovim karakterom, za koga Sveto pismo kaže: "Ne psova kada ga psovaše; ne preti kad strada." (1. Pet. 2,23) Sam Hristos kaže: "A ja vam kažem da se ne branite oda zla, nego ako te ko udari po desnom tvom obrazu, okreni mu i drugi; i koji hoće da se sudi s tobom i košulju tvoju da uzme, podaj mu i haljinu." (Matej 5,39-40) Religiozni tip Ovna ovde ima iskušenje usiljene poniznosti i krotosti koju glumi upravo iz svoje oholosti i gordosti, a koju možemo da prepoznamo po njegovom često preteranom naglašavanju sopstvene nedostojnosti i grešnosti. Jedini lek za takav začaran krug gordosti zbog svoje "poniznosti" (čitaj: ponižavanja) jeste da čovek, umesto da se bavi sobom i "hvališu" sopstvenom grešnošću, podigne svoj pogled ka Bogu, i da se bavi Božjom milošću i pravednošću, koja je otkrivena kroz Sveto pismo. Ali,

kako Hristova dobrota obezvređuje njegovu sopstvenu dobrotu i vrednost u njegovim očima, takav tip ljudi je sklon da odbacuje bavljenje Božjom dobrotom, pod poznatim izgovorom da Bog nije spoznatljiv ljudskom razumu i da zato čovek ne treba Njime da se bavi. Takav izgovor je u sukobu sa učenjem Jevanđelja koje zastupa: "A znamo da sin Božji dođe i **dao nam je razum da poznamo Boga** istinitoga i da budemo u istinitome sinu njegovom Isusu Hristu." (1. Jov. 5,20) Božji karakter ljubavi se jedino razumom može spoznati, osećanjima osećati, voljom izabirati, a srcem (na nivou motivacije) živeti. Onima koji negiraju razum Hristos i danas govori: "Vi ne znate čemu se molite." (Jovan 4,22)

LAV

Osnovni pokretački motiv psihološkog tipa Lava jeste želja za uticajem, kontrolom, vladanjem i moći. Sa takvom motivacijom Lav nije tip koji se miri sa sudbinom i koji veruje u determinizam. Međutim, kako je njegova volja pokrenuta željom za moć koja je sama sebi cilj, on u svojim poduhvatima jeste sklon megalomanskim ciljevima, dok zanemaruje pravu sposobnost volje, a to je moć njenog izbora. Njegova predstava o Bogu odgovara predstavi o duhu koji živi u Aladinovoj čarobnoj lampi i koji uslišava njegove megalomanske namere. U nehrišćanstvu njegovo duhovno iskustvo ima formu magije, u hrišćanstvu često ima formu takozvanih evanđeoskih (duhovničarskih) verskih zajednica, dok u nauci ima formu interesovanja za parapsihološke moći. A nekada je bez ikakve forme, pa ima otvoren satanistički oblik. Ukoliko želi da ostvari zdravo duhovno iskustvo, tip Lava ima iskušenje da uzima u svoje ruke razne elemente odnosa sa Bogom, koje inače ne bi trebalo da drži pod svojom vlašću. Jednostavno poverenje u Boga, da će On zato što je ljubav, uslišiti čovekove molitve, dolazi u sukob sa iskušenjem Lava koji želi da kroz konstantnu doživljajnu kontrolu sve drži u svojim rukama. On pokušava da sam uradi ono što je Božje - spasenje od greha, a zanemaruje ono što stoji do njega samog - izbor Spasitelja kroz susret sa Njegovim uzvišenim karakterom. Svojom sklonošću da sam sebe spasava od greha, suprotstavlja se stavu Svetog pisma koji takvu moć ljudske volje osporava: "Može li Etiopljaniin promeniti kožu svoju, ili ris šare svoje? Možete li vi činiti dobro, naučivši se činiti zlo?" (Jer. 13,23) Jakom voljom, koja svoju snagu crpe iz želje za moć, tip Lava može uspešno da sputa ispoljavanje svoje loše prirode, ali ne i da svoju prirodu promeni. Radikalna promena ljudske prirode, po Svetom pismu, moguća je jedino Božjom intervencijom. "I sići će na tebe Duh Gospodnji i postaćeš drugi čovek." (1. Sam. 10,6) "I duh svoj metnuću u vas, i učiniću da hodite po mojim uredbama i zakone moje da držite i izvršujete." (Jezekilj 36,27)

BLIZANCI

Blizanac ima koristoljubiv karakter, koji ga navodi da živi samo za sebe i za one osobe koje smatra svojom svojinom (članove sopstvene porodice, i sl.). Na sve ostale ljude gleda kao na objekte iskorištavanja. Takav karakter je suprotan karakteru hrišćanske religije. Isus Hristos iznosi zahteve koji su suprotni grešnoj ljudskoj prirodi: "Sve dakle što hoćete da čine vama ljudi, činite i vi njima: jer je to zakon i proroci." (Matej 7,12) Mnoštvo starozavetnih propisa je imalo za svrhu da ljude oslobodi od koristoljubivosti i nauči da žive jedni za druge: "Ako osiromaši brat tvoj i iznemogne ruka njegova pored tebe, prihvati ga, i kao stranac i došljak neka poživi uz tebe. Nemoj uzimati od njega kamate ni dobiti; nego se boj Boga, da bi poživio brat tvoj uz tebe. Novaca nemoj mu davati na kamatu, niti mu hrane svoje pozajmaj radi dobiti." (3. Mojsijeva 25,35-37) "Šest godina zasejavaj zemlju svoju i sabiraj rod njen; a sedme godine ostavi je neka počine, da jedu siromasi naroda tvog, a šta iza njih ostane neka jedu zveri poljske; tako radi i s vinogradom svojim i s maslinikom svojim. Šest dana radi poslove svoje, a u sedmi dan počini, da se odmori vo tvoj i magarac tvoj, i da odahne sin robinje tvoje i došljak." (2. Mojsijeva 23,10-12) Starozavetne jevrejske mudrosti savetuju: "Sine moj, ne uskraćuj dara siromahu i ne daj da dugo iščekuju oči ubogoga. Ne žalosti dušu gladnu i ne draži čoveka u oskudici njegovoj. Ne razdražuj srca ogorčena i ne pusti uboga da čeka na dan tvoj. Ne odbij molbe nevoljnika i ne odvrćaj lice svoje od siromaha. Ne odvrati pogleda svoga od potrebita i ne daj nikome prilike da te kune. Jer prokune li te ko u teskobi duše svoje, njegov Tvorac će mu uslišiti vapaj. ... Saslušaj siromaha i uljudno mu odzdravi; izbavi potlačenoga od njegova mučitelja i ne budi podao u svojoj presudi. Budi kao otac sirotama i kao muž budi na pomoć udovicama. I bićeš kao sin Svevišnjemu, koji će te ljubiti više nego tvoja majka." (Sirah 4,1-10)

DEVICA

Psihološki tip device odlikuje škrtost, a takođe i licemerni prezir prema grešnicima. U starozavetnim zahtevima čitamo pravila koja su imali za cilj da iskorene škrtost: "A kad žanjete rod zemlje svoje, nemoj požeti sasvim njive svoje, niti pabirči po žetvi. Ni vinograda svog nemoj pabirčiti, i nemoj kupiti zrna koja padnu po vinogradu tvom; nego ostavi siromahu i došljaku." (3. Mojsijeva 19,9-10) Starozavetna jevrejska mudrost savetuje: "Radije izgubi novce na brata ili prijatelja nego da ti propadaju rđajući pod

kamenom." (Sirah 29,10) Sklonost čoveka da licemerno osuđuje druge ljude i da se gadi kontakta sa otvorenim grešnicima, što je tipična odlika psihološkog tipa Device, takođe je u sukobu sa duhom Svetog pisma. Starozavetni prorok Isaija otkriva Božje gnušanje nad licemerima koji smatraju da bi se oskrnavili i postali nečisti zbog fizičkog kontakta sa drugim grešnicima: "Koji sede kod grobova i noće u pećinama, jedu meso svinjsko i supa im je nečista u sudovima; koji govore: Odlazi, ne dohvataj me se, jer sam svetiji od tebe; Ti su dim u nozdrvama mojim, dim koji gori vas dan." (Isaija 65,4-5) Dok ljudi vole greh, a preziru grešnike, Božji karakter otkriva duh koji voli grešnike, a prezire greh: "Reci im: Tako bio ja živ, govori Gospod Gospod, nije mi milo da umre bezbožnik, nego da se vrati bezbožnik sa svog puta i bude živ; vratite se, vratite se sa zlih puteva svojih, jer zašto da mrete...?" (Jeremija 33,11) Sklonost psihološkog tipa Device ka osuđivanju drugih, po Svetom pismu nije vrlina već slabost koja otkriva nečistu savest onoga ko osuđuje: "Ne sudite, da vam se ne sudi." (Matej 7,1) "Zato se ne možeš izgovarati, o čoveče koji god sudiš! Jer kojim sudom sudiš drugome, sebe osuđuješ; jer to činiš sudeći." (Rimljanima 2,1) "A ti zašto osuđuješ brata svojega? Ili ti zašto ukoravaš brata svojega? Jer ćemo svi izići na sud pred Hrista. Jer je pisano: Tako mi života, govori Gospod, pokloniće mi se svako koleno, i svaki jezik slaviće Boga. Tako će dakle svaki od nas dati odgovor Bogu za sebe. Zato da ne osuđujemo više jedan drugoga." (Rimljanima 14,10-13) Pedantno vođenje računa o formalnoj ispravnosti sopstvenog ponašanja, a zanemarivanje čistote srca, što je odlika psihološkog tipa Device, veoma je duboko raskrinkana u Hristovom govoru upućenom ondašnjem sveštenstvu: "Teško vama književnici i fariseji, licemeri, što dajete desetak od metvice i od kopra i od kima, a ostaviste šta je najpretežnije u zakonu: pravdu i milost i veru; a ovo je trebalo činiti i ono ne ostavljati. Vođe slepe koji ocedujete komarca a kamilu proždirete. Teško vama književnici i fariseji, licemeri što čistite spolja čašu i zdelu a iznutra su pune grabeža i nepravde. Fariseju slepi! Očisti najpre iznutra čašu i zdelu da budu i spolja čiste. Teško vama književnici i fariseji, licemeri, što ste kao okrečeni grobovi, koji se spolja vide lepi a unutra su puni kostiju mrtvačkih i svake nečistote. Tako i vi spolja se pokazujete ljudima pravedni, a iznutra ste puni licemerja i bezakonja." (Matej 23,23-28)

RAK

Psihološki tip Raka odlikuje sklonost ka višestrukoj zloupotrebi osećanja, koja se posebno manifestuje u njegovom duhovnom iskustvu. Umesto da Boga spozna na osnovu razumnog poznanja Njegovog karaktera, on, da bi izbegao osvedočenje o svoje grehe, pokušava da Boga spozna psihološki (idolopoklonički) i da u Njemu nađe izvor osećanja kojim će upravo ugušiti svest o potrebi za reformom sopstvenog karaktera. Takav sistem religioznosti je u sukobu sa učenjem Svetog pisma koje čoveka poziva da upotrebi razum u spoznaji Boga: "A znamo da sin Božji dođe i dao nam je razum da poznamo Boga istinitoga i da budemo u istinitome sinu njegovom Isusu Hristu." (1. Jovanova 5,20) Da bi ugušio neprijatnu svest o sopstvenoj grešnosti, tip Raka je sklon da sebe uverava da je njegova priroda ispravna i božanska, a da je izvor njegovih duhovnih problema u negativnim mislima koje dolaze od spolja. Na taj način, umesto da se pokaje za loše pobude svoga srca, on pokušava da izbegne negativne misli koje su samo povod za manifestaciju nepobedenih slabosti njegovog srca. Da bi sačuvao misli pozitivnima, on beži od stvarnosti u svoj imaginarni svet i optužuje spoljne uticaje da su oni krivi za njegove probleme, neuspehe i grehe. Takvo shvatanje je suprotstavljeno Hristovom objašnjenju da je izvor naših problema u našem srcu, a da su misli samo simptom našeg srca: "Zar ste i vi tako nerazumni? Ne razumete li da što god u čoveka spolja ulazi ne može ga opoganiti? ... Što izlazi iz čoveka ono pogani čoveka; Jer iznutra iz srca ljudskoga izlaze misli zle, preljube, kurvarstva, ubistva, krađe, lakomstva, pakosti, zloće, lukavstvo, sramote, zlo oko, huljenje na Boga, ponos, bezumlje..." (Marko 7,17-22) Izvor greha se ne nalazi u nekakvom spoljnjem uticaju, delovanju nekakve negativne energije, ili u nekakvoj učinjenoj ili neučinjenoj radnji, već u dubini čovekovog srca. "Sva ova zla iznutra izlaze i pogane čoveka." (Marko 7,23) Umesto da reformiše svoj karakter i svoje suštinske motive, tip Raka je sklon da se zadovolji promenom koja nije dublja od njegovih sopstvenih osećanja. Međutim, kriterijum ispravnosti našeg duhovnog iskustva po Svetom pismu nisu naša osećanja, već život u skladu sa Božjim zakonom. Ne obazirući se na ljudska osećanja, Isus Hristos kaže: "Po rodovima njihovim poznaćete ih!" (Matej 7,16) "Ko ima zapovesti moje i drži ih, on je onaj što ima ljubav k meni." (Jovan 14,21) Tip Raka pokušava da na osnovu razlike u prijatnosti osećanja proceni razliku između dobra i zla. Međutim, Sveto pismo uči da bez razuma čovek nije u stanju da razlikuje dobro od zla. "Uklanjanje se od zla je razum." (O Jovu 28,28) "Bezumniku nije mio razum nego da se javlja srce njegovo." (Priče

18,2) Kada apostol Pavle ukorava religioznu revnost Jevreja, tada otkriva da sama iskrenost nije dovoljna: "Jer svedočim da imaju revnost za Boga, ali ne po razumu! Jer ne poznajući pravde Božje i gledajući da svoju pravdu utvrde ne pokoravaju se pravdi Božjoj." (Rimljanima 10,2-3) Bez razuma čovek nije u stanju da proceni karakter motiva koji ga pokreće na religioznu ili bilo koju drugu revnost. Tip Raka je prirodno sklon da čini dobra dela pokrenut sebičnim sentimentom, a kada je u iskušenju da zbog uticaja spoljnih faktora izgubi svoja prijatna osećanja (jer osećanja prirodno zavise od spoljnih faktora), tada je naravno i u iskušenju da izgubi svoju "dobrotu". Za vreme teških spoljnih pritisaka sentimentalna dobrota se pretvara u sentimentalnu slabost i razotkriva svoju ispraznost kroz kukavičluk i izdajstvo. Pod pritiskom autoriteta tip Raka se lako odriče svoje ličnosti i postaje rob osobe koja dominira nad njime. Sveto pismo osuđuje takvu slabost rečima: "Kupljeni ste skupo, ne budite robovi ljudima." (1. Korinćanima 7,23) Pred svoje učenike Isus Hristos iznosi zahteve koji se sebičnim sentimentom ne mogu ispuniti, već jedino pravom nesebičnom ljubavlju: "A koji god prizna mene pred ljudima, priznaću i ja njega pred Ocem svojim koji je na nebesima. A ko se odrekne mene pred ljudima, odreći ću se i ja njega pred Ocem svojim koji je na nebesima." (Matej 10,32-33) U nastavku Hristos otkriva karakter nesebične ljubavi, koji Rak svakako nije u stanju da ispuni, dok ne pobedi svoj sebični sentiment i svoju posesivnost: "Koji ljubi oca ili mater većma nego mene, nije mene dostojan; i koji ljubi sina ili kćer većma nego mene, nije mene dostojan. I koji ne uzme krsta svog i ne pođe za mnom, nije mene dostojan. Koji čuva dušu svoju, izgubiće je; a koji izgubi dušu svoju mene radi, naći će je." (Matej 10,37-39)

RIBE

Psihološki tip Ribe odlikuje sklonost ka samosažaljenju, depresiji i nezahvalnosti. Koren njegovog samosažaljenja je pokušaj da se na taj način oslobodi od odgovornosti za svoje postupke, jer ako je on jadan, on onda ne može da bude kriv za svoje grehe i promašaje. On se odriče odgovorne upotrebe volje, iskušenjima se ne odupire, a zatim krivi sama iskušenja za svoju nesreću, kao da nije imao slobodu volje da se iskušenju odupre. Nezrela reakcija na stres života dovodi ga u stanje depresije. Isus Hristos govori: "Ne brinite se za život svoj, šta ćete jesti, ili šta ćete piti; ni za telo svoje, u šta ćete se obući. Nije li život pretežniji od hrane, i telo od odeli? Pogledajte na ptice nebeske kako ne seju, niti žanju, ni sabiraju u žitnice; pa Otac vaš nebeski hrani ih. Niste li vi mnogo pretežniji od njih? A ko od vas brinući

se može primaknuti rastu svom lakat jedan? I za odelo što se brinete? Pogledajte na ljiljane u polju kako rastu; ne trude se niti pred. Ali ja vam kažem da ni Solomun u svoj svojoj slavi ne obuče se kao jedan od njih. A kad travu u polju, koja danas jeste, a sutra se u peć baca, Bog tako odeva, a kamoli vas, maloverni? Ne brinite se dakle govoreći: Šta ćemo jesti, ili, šta ćemo piti, ili, čim ćemo se odenuti? Jer sve ovo neznabošci ištu; a zna i Otac vaš nebeski da vama treba sve ovo. Nego ištite najpre carstva Božjeg, i pravde Njegove, i ovo će vam se sve dodati. Ne brinite se dakle za sutra; jer sutra brinuće se za se. Dosta je svakom danu zla svoga." (Matej 6,25-34) Za razliku od psihološkog tipa Ribe koji je sklon da tugu zbog smrti voljene osobe pretvara u patnju koja ga prati celog života, u starozavetnim mudrosnim knjigama čitamo preporuku: "Sine moj, roni suze nad mrtvim, tužaljkom prokukaj kao patnik skrhan: sahrani mu telo prema običaju i ne uskrati počasti grobu njegovu. Gorko plači i žarko ridaj i pokaži žalost koju zaslužuje: jedan ili dva dana, da izbegneš govorkanje, a potom se uteši od žalosti svoje. Jer od tuge dolazi preka smrt, i žalost slabi snagu životnu. Neka žalost prođe s pogrebom. ... Ne prepuštaj se žalosti i ne kinji se mračnim mislima. Veselje srca život je čoveku, i radost mu produžuje dane životne. Prevari svoje brige i uteši srce svoje, oteraj od sebe žalost: jer je žalost pogubila mnoge, od nje nema koristi nikome. Zavist i srdžba skraćuju dane, i briga donosi starost pre vremena." (Sirah 38,16-19; 30,21-24) Psihološki tip Ribe ima mnoštvo očekivanja od drugih ljudi, što rezultuje time da je većito nezadovoljan drugim ljudima i u njih stalno razočaran. Kada od drugih ne bi imao očekivanja, ne bi u druge mogao ni da se razočara. Međutim, ma koliko mu drugi ljudi svesrdno izlazili u susret, on je prema njima konstantno nezahvalan, jer polazi od toga da su drugi ljudi dužni da odgovaraju na njegove potrebe. On sebi ne dozvoljava duh zahvalnosti, jer bi u tom slučaju izgubio izgovor za podražavanje svoje depresije. Takav duh nezahvalnosti je suprotan duhu religioznog čoveka kome svest o Božjoj milosti i praštanju pruža svakodnevne povode za zahvalnost. Religija Svetog pisma je religija zahvalnosti, koju vidimo u njenim molitvama i pesmama zahvalnosti, praznicima zahvalnosti i darovima koji se prinose Bogu kao izrazi zahvalnosti. Sveto pismo nam upućuje poziv: "Radujte se svagda. ... Na svačemu zahvaljujte; jer je ovo volja Božija u Hristu Isusu od vas." (1. Solunjanima 5,17-18) "I veseli se svakim dobrom koje ti da Gospod Bog tvoj i domu tvom." (5. Mojsijeva 26,11)

IZNAD SVIH ZVEZDA

Zapazimo da čovek koji živi odgovorno i postupa zrelo u svojim životnim iskušenjima, ili koji ima hrišćansko duhovno iskustvo ne može sebe da prepozna u horoskopu. Njemu horoskop nije podario mesto pod suncem. Takav čovek se ne ponaša determinisano ni pod uticajem svoje genetike, niti pod uticajem spoljnih faktora, niti pod sotonskim nadahnućem. Nad duhom onih koji su pokajani za svoje grehe i izmireni sa Bogom, astrološki, magijski, niti bilo koji drugi uticaj nema nikakvu vlast (4. Mojsijeva 23,23).

"Šta ćemo dakle reći na ovo? Ako je Bog s nama, ko će na nas? Koji dakle svoga sina ne poštede, nego ga predade za sve nas, kako dakle da nam s njim sve ne daruje? ... Ko će nas rastaviti od ljubavi Božje? Bog koji pravda? Ko će osuditi? Hristos Isus, koji umre, pa još i vaskrse, koji je s desne strane Bogu, i moli za nas? Ko će nas rastaviti od ljubavi Božje? Nevolja li ili tuga? Ili gonjenje? Ili glad? Ili golotinja? Ili strah? Ili mač? Kao što stoji zapisano: Za tebe nas ubijaju vas dan, drže nas kao ovce koje su za klanje. Ali u svemu ovome pobeđujemo onoga radi koji nas je ljubio. Jer znam jamačno da ni smrt, ni život, ni anđeli, ni poglavarstva, ni sile, ni sadašnje, ni buduće, ni visina, ni dubina, ni druga kakva tvar ne može nas rastaviti od ljubavi Božje, koja je u Hristu Isusu Gospodu našem." (Rimljanima 8,31-39)

ASTROLOZI I ISUSOVO ROĐENJE

Po Svetom pismu mudraci sa Istoka, za koje je bilo prirodno da se kao i svi ostali mudraci toga vremena i prostora bave astrologijom, jedini su ljudi koji su spoznali vreme Hristovog rođenja:

"A kad se rodi Isus u Vitlejemu Judejskome, za vreme cara Iroda, a to dođu mudraci od istoka u Jerusalim i kažu: Gde je car Judejski što se rodio? Jer smo videli njegovu zvezdu na istoku i došli smo da mu se poklonimo." (Matej 2,1-2)

Nameće nam se pitanje, kako to da pripadnici izabranog Božjeg naroda nisu bili u stanju da prepoznaju vreme i mesto rođenja dugo očekivanog Mesije? Zar sami Jevreji nisu imali svete spise Staroga zaveta? Zar na osnovu tih spisa nisu već preko hiljadu godina čekali Mesiju? Kako je bilo moguće da su to učinili stranci, mudraci sa Istoka, a ne pripadnici izabranog izrailjskog naroda?

Po Svetom pismu, izrailjski narod nije bio voljan da u Hristu prepozna svoga Spasitelja; ni u Njegovom rođenju, ni u Njegovom životu, pa ni u Njegovoj smrti. "K svojim dođe i svoji ga ne primiše." (Jovan 1,11) Uprkos tome što su istraživali spise Svetog pisma, Jevreji su pod uticajem svojih slavljaljivih motiva i svoje samopravedne religioznosti imali pogrešnu predstavu o obećanom Mesiji. Bili su isuviše gordi da priznaju da im treba Mesija - Spasitelj od greha njihovih sopstvenih srca. Umesto toga, oni su razmišljali kako da se oslobode od rimske okupacije, nesvesni da su u svoje ponovno ropstvo došli upravo zbog svog duhovnog otpadništva. Zato su i biblijska proročanstva tumačili, ne na duhovan, već na politički način, smatrajući da će se Mesija pojaviti kao njihov osloboditelj od Rimljana. A kada se pravi Mesija, Isus Hristos, bude zaista pojavio, oni Ga neće prepoznati. Pošto će Mesija raskrinkati pravu prirodu i stvarne motive njihove religiozne revnosti, oni će Ga, da bi ugušili ukor protiv sopstvene savesti - poslati u smrt.

Ali, negde na istoku, nalazila se grupa mudraca koja je bila spremna da u obećanom Mesiji prepozna Spasitelja svojih duša od greha. Tri mudraca su shvatila da praznim filozofiranjem i meditativnim opijanjem osećanjima ne mogu da zadovolje žeđ svoje duše, i u njihovim srcima se budila želja za nečim uzvišenijim i boljim.

Možemo hipotetički pretpostaviti kako su došli do Mesije i prepoznali ga u Isusu Hristu.

Kao mudraci, proučavali su spise različitog porekla, i kao astrolozi prirodno su postavljali različita pitanja u vezi zvezda, ljudske sudbine i karaktera. Možda upravo ova: "Da li je pravedno da nama upravljaju zvezde, a da mi nemamo moć da upravljamo sobom?" "Postoji li mogućnost da se izađe iz sudbine zacrtane u zvezdama?" "Kako se uzdići iznad sopstvene sudbine?"

Pored raznih drugih duhovnih spisa, prirodno su im došli do ruku i spisi Staroga zaveta. Naravno da su se posebno zadržavali na svakom stihu koji bi mogao da ima veze sa astrologijom.

A onda su im pažnju zadržali stihovi koje nisu mogli odmah da razumeju, ali za koje su osećali da predstavljaju tajnu ispunjenja svih njihovih nada:

"Kaže koji čuje reči Božje, i koji zna znanje o Višnjem, i koji vidi utvaru Svemogućega i kad padne otvorene su mu oči:

Vidim ga, ali ne sad; gledam ga, ali ne izbliza; izaći će zvezda iz Jakova i ustaće palica iz Izrailja, koja će razbiti knezove Moavske i razoriti sve sinove Sitove." (4. Mojsijeva 24,16-17)

"Narod koji hodi u tami videće videlo veliko, i onima koji sede u zemlji gde je smrtni sen zasvetliće videlo. ... Jer nam se rodi Dete, Sin nam se dade, kojemu je vlast na ramenu, i ime će mu biti Divni, Savetnik, Bog silni, Otac večni, Knez mirni." (Isaija 9,2.6)

"Izađi na visoku goru, Sione, koji javljaš dobre glase; Podigni silno glas svoj, Jerusalime, koji javljaš dobre glase; podigni, ne boj se. Kaži gradovima Judinim: Evo Boga vašega. Evo Gospod Bog ide na jakoga, i mišica će njegova ovladati njim; ... Kao pastir pašće stado svoje; u naručje svoje sabraće jaganjce, i u nedrima će ih nositi, a dovilice će voditi polako." (Isaija 40,9-11)

Mudraci su bili duboko pokrenuti saznanjem o obećanom Izbavitelju, Zvezdi iz Jakova, Videlu koje će zasvetliti u zemlji gde je smrtni sen.

Sa čuđenjem su čitali uzvišena načela Starozavetnih spisa, koja su bila strana svim drugim religijama:

"Ne budi osvetoljubiv..." (3. Mojsijeva 19,18)

"Nemoj govoriti osvetiću se za zlo!"

"Ne govori: kako je on meni učinio, tako ću ja njemu učiniti."

"Kad padne neprijatelj tvoj, nemoj se radovati."

"Ako je tvoj neprijatelj gladan, hlebom ga nahrani." (Priče 20,22; 24,29.17; 25,21)

Dok su čitali uzvišene zahteve Božjeg Zakona, shvatili su sopstvenu grešnost i potrebu za očišćenjem sopstvenih srca od greha:

"Poštuj oca svojega i mater svoju, da ti se produže dani na zemlji, koju ti da Gospod Bog tvoj. Ne ubij. Ne čini preljube. Ne kradi. Ne svedoči lažno na bližnjega svojega. Ne poželi kuće bližnjega svojega, ne poželi žene bližnjega svojega, ni sluge njegove, ni sluškinje njegove, ni vola njegova, ni magarca njegova, niti išta što je bližnjega tvojega." (2. Mojsijeva 20,12-17)

Dirnula ih je čistota kojom je Bog svoj izabrani narod pozvao da živi: "I da se ne zanosite za srcem svojim i za očima svojim, kojima činite preljubu, nego da pamтите i tvorite zapovesti moje, i budete sveti Bogu svojemu." (4. Mojsijeva 15,39-40)

Bili su zapanjeni nežnošću i pažnjom kojom je Bog bio zainteresovan za dobro čoveka:

"Ako sagrađiš novu kuću, načinićeš naslon oko krova svoga da ne bi navukao krvi na dom svoj, kad bi ko s njega pao." (5. Mojsijeva 22,8)

"Kad treseš masline svoje, ne zagledaj granu po granu pošto otreseš; neka došljaku, siroti i udovici. Kad bereš vinograd, ne pabirči pošto obereš; neka došljaku, siroti i udovici." (5. Mojsijeva 24,20-21)

"Kad uđeš u vinograd bližnjega svojega, možeš jesti grožđa po volji dok se ne nasitiš; ali ga ne meći u sud svoj. Kad uđeš u usev bližnjega svojega, možeš trgati klasje rukom svojom, ali da ne žanješ srpom u usev bližnjega svoga." (5. Mojsijeva 23,24-25)

"Ko se skoro bude oženio, neka ne ide na vojsku, i ne nameći na nj nikakvoga posla; neka bude slobodan u kući svojoj godinu dana i neka se raduje sa ženom svojom koju je doveo." (5. Mojsijeva 24,5)

Za razliku od istočnjačkih religija u kojima se Bog spoznaje kroz doživljaje i osećanja, preko Svetog pisma mudraci su došli do suprotnih saznanja:

"Branio je pravo siromaha i jadnika ... Zar ne znači to Mene poznavati?" (Jeremija 22,16)

Božja dobrotu, kakva ni u jednoj drugoj religiji nije tako otkrivena, zaslala je u njihovim srcima kao njihova uteha i nada:

"Milostiv je i dobar Gospod, spor na gnev i veoma blag. Ne gnevi se jednako niti se dovedu srđi. Ne postupa s nama po gresima našim, niti nam vraća po nepravdama našim. Nego koliko je nebo visoko od zemlje, tolika je milost njegova k onima koji ga se boje." (Psalam 103,8-11)

Ali, ostali stihovi, koji govore o astrologiji, ozbiljno su ih zabrinjavali:

"Neka se ne nađe u tebe ... ni vračar, ni koji gata po zvezdama, ... ni uročnik, ni bajač, ni koji se dogovara sa zlim duhovima, ni opsenar, ni koji pita mrtve, ... Jer ti narodi koje ćeš naslediti, slušaju gatare i vračare; a tebi to ne dopusta Gospod Bog tvoj." (5. Mojsijeva 18,10-14)

"Zašto Bog ne dopušta da njegov narod sluša astrologe (one koji gataju po zvezdama)?" pitali su se mudraci.

"Koga onda treba da sluša?"

Nastavak biblijskog teksta već im je davao odgovor:

"Proroka između tebe, između braće tvoje, kao što sam ja, podignuće ti Gospod Bog tvoj; Njega slušajte." (5. Mojsijeva 18,15)

Možda bi im On mogao pružiti odgovore na sva ona pitanja na koja astrologija nije uspela da im odgovori. Možda ih On može osloboditi od ropstva grešnoj sudbini i ostvariti u njima samima uzvišen karakter.

U Svetom pismu našli su odgovor.

Bog će poslati Mesiju koji će osloboditi one koji su u ropstvu greha.

"Ja ga podigoh u pravdi i sve puteve njegove poravnih; On će sazidati moj grad i roblje moje otpustiće, ne za novce ni za darove, veli Gospod nad vojskama. Ovako veli Gospod:

Trud Misirski i trgovina Etiopska ... doći će k tebi i biti tvoja; za tobom će ići, i tebi će se klanjati, tebi će se moliti govoreći: doista Bog je u tebi, i nema drugoga Boga.

Skupite se i dođite, pristupite svi koji ste se izbacili između naroda. ... Nema osim mene drugoga Boga, nema Boga pravednoga i Spasitelja drugoga osim mene.

Pogledajte u mene i spašćete se svi krajevi zemaljski; jer sam ja Bog i nema drugoga." (Isaija 45,13-14.20-22)

"Šta je potrebno da urade da bi Bog pogledao na njih i smilovao im se?" pitali su se mudraci sa Istoka. U svetlosti otkrivenog Božjeg zakona, oni sami su se osećali grešni i prljavi, i nesposobni da ičim zasluže ili iskupe svoje spasenje. Pitali su se da li je potrebno da i sami neku žrtvu prinesu Bogu radi svoga spasenja, osim žrtve samog greha. U Svetom pismu su naišli na gotovo neverovatan odgovor:

"Nisam te nagonio da mi služiš prinosima, niti sam te trudio da mi ka-diš. Nisi mi kupio za novce kada, niti si me pretilinom žrtava svojih nasitio, nego si me mučio svojim gresima, i dosadio si mi bezakonjem svojim. Ja, ja sam brišem tvoje prestupe sebe radi i greha tvojih ne po-minjem." (Isaija 43,23-25)

Mudraci su bili zadivljeni saznanjem da Bog nije pokazao spremnost da ih spase zbog njihove dobrote (onda bi oni bili izgubljeni, jer su grešni), već zato što je On sam dobar i milostiv. Nastavljajući da čitaju nauku Starog zaveta pročitali su sledeće stihove:

"Sa čim ću doći pred Gospoda da se poklonim Bogu višnjemu? Hoće li Gospodu biti mile tisuće ovnova? Desetine tisuća potoka ulja? Hoću li dati prvenca svojega za prestup svoj? Plod utrobe svoje za greh duše svoje?

Pokazao ti je čoveče šta je dobro; I šta Gospod ište od tebe osim da činiš što je pravo i da ljubiš milost i da hodiš smerno s Bogom svojim?" (Mihej 6,6-8)

"A pravednik će od vere svoje živ biti." (Avakum 2,4)

Čitajući ovakvo otkrivenje Božje ljubavi setili su se monoteizma drevnog Istoka, kada su ljudi poznavali sličnog Boga, koga su uskoro pod uticajem mnogoboštva i zatim budizma zaboravili. Setili su se molitve drevnog kineskog imperatora Šuna (2317 - 2208 p.n.e.), koju je zabeležio Konfučije:

"Ti si načinio nebo; Ti si načinio zemlju; Ti si načinio čoveka. Ti si se udostojio, o Ti, da nas čuješ, jer Ti se odnosiš prema nama kao Otac.

Ja, Tvoje dete, tupo i neprosvetljeno, nisam u stanju da Ti iskažem osećanja odanosti. ... Tvoja suverena dobrota je večna. Kao lončar, Ti si načinio sve stvari koje žive. Tvoja suverena dobrota je beskrajna.

Veliko i malo čuvaš Tvojom ljubavlju. Kao urezano u srcu Tvog sluga je Tvoja dobrota. ...

Sa tako velikom ljubaznošću Ti si strpljiv prema nama, i uprkos našim nedostacima, daješ nam život i blagostanje." (James Legge, The Notions of the Chinese Concerning God and Spirits, p. 28)

Sada su mudraci sa Istoka dobro razumeli da Bog oprašta ljudima grehe iz svoje "čiste milosti", ali, nametnulo im se novo pitanje:

Kako Bog može da ostane pravedan, ako njima krivima oprostí njihove grehe? Zar neće u tom slučaju biti nedosledan svojoj sopstvenoj pravednosti? Ko će da plati cenu njihovog bezakonja?

Odgovor su našli u knjizi proroka Isaije, koja je napisana pet vekova ranije - u proročanstvu da će sam Mesija na sebe uzeti krivicu njihovih greha:

"Ko verova propovedanju našem, i mišica Gospodnja kome se otkri? Jer izniče pred njim kao šibljika, i kao koren iz suhe zemlje; Ne bi obličja ni lepote u Njega; i videsmo ga, i ne beše ništa na očima čega radi bismo ga poželili. Prezren beše i odbačen između ljudi, bolnik i vičan bolestima, i kao jedan od koga svak zaklanja lice, prezren da ga ni za šta ne uzimasmu.

A On bolesti naše nosi i nemoći naše uze na se, a mi mišljasmu da je ranjen, da ga Bog bije i muči. Ali, On bi ranjen za naše prestupe, izbijen za naša bezakonja; kar beše na Njemu našega mira radi, i ranom Njegovom mi se iscelismo. Svi mi kao ovce zađosmo, svaki nas se okrenu svojim putem, i Gospod pusti na Njega bezakonja svih nas.

Mučen bi i zlostavljen, ali ne otvori usta svojih; kao jagnje na zaklanje vođen bi i kao ovca nema pred onim koji je striže ne otvori usta svojih. Od teskobe i od suda uze se, a rod Njegov ko će iskazati? Jer se istrže iz zemlje živih i za prestupe naroda mojega bi ranjen...

Videće trud duše svoje i nasitiće se; pravedni sluga moj opravdaće mnoge svojim poznanjem, i sam će nositi bezakonja njihova. Zato ću mu dati deo za mnoge, i sa silnima će deliti plen, jer je dao dušu svoju na smrt, i bi metnut među zločince, i sam nosi grehe mnogih, i za zločince se moli..." (Isaija 53. glava)

"Zato će vam sam Gospod dati znak; Eto, devojka će zatrudneti i rodiće sina, i nadenuće mu ime Emanuilo." (Isaija 6,14)

Ako takav Spasitelj zaista postoji, onda je On iznad svih zvezda, shvatali su mudraci, i setili se predanja koja su od drevnih vremena još uvek sačuvana, a koja govore o Spasitelju koji će doći sa neba i roditi se u ljudskom telu, da bi zatim prošao kao žrtveno Jagnje za grehe sveta. Svi sistemi žrtava, koji su ranije bili zastupljeni u raznim religijama, imali su za cilj da ukažu na žrtvu Isusa Hrista, ali su vremenom ili zaboravljeni ili izopačeni. Samo ritualno prinošenje žrtava nije nikoga moglo da iskupi za njegove grehe, već je ukazivalo na Isкупitelja koji će jednoga dana svojom žrtvom isкупiti ljudski rod i tako omogućiti spasenje svim pokajanim grešnicima.

U svojoj dubokoj zahvalnosti pred datim otkrivenjem, mudraci su poželili da se poklone Mesiji i upitali su se kada i gde će On da se javi?!

U Mojsijevim knjigama je proročeno da će se Mesija roditi u Judinom plemenu:

"Palica vladalačka neće se odvojiti od Jude niti od nogu njegovih onaj koji postavlja zakon, dokle ne dođe Onaj kome pripada, i Njemu će se pokoravati narodi." (1. Mojsijeva 49,10)

"On će suditi nevoljnima u narodu, i pomoći će sinovima ništega, a nasilnika će oboriti. Bojaće se tebe dok je sunca i meseca, od kolena do kolena. Procvetaće u dane Njegove pravednik i svuda mir dokle teče meseca. Vladaće od mora do mora, i od reka do krajeva zemaljskih. Biće milostiv ništemu i ubogom, i duše će jadnima spasti. Od prevare i nasilja iskupiće duše njihove, i skupa će biti krv njihova pred očima Njegovim. Ime će Njegovo biti uvek; Dokle teče sunca Ime će Njegovo rasti. Blagosloviće se ljudi u Njemu, svi će ga narodi zvati blaženim." (Psalam 72,25.7-8.13-14.17)

A zatim se mudracima nametnulo pitanje vremena Mesijinog rođenja?

U devetoj glavi knjige proroka Danila nalazimo biblijsko proročanstvo o vremenu Mesijinog pomazanja (krštenja), pogubljenja (na krstu Golgote), i odbacivanja od strane Jevreja:

"Sedamdeset je nedelja određeno tvome narodu i tvome gradu svetom da se svrši prestup i da nestane greha i da se očisti bezakonje i da se dovede večna pravda, i da se zapečati utvara i proroštvo, i da se pomaže sveti nad svetima. Zato znaj i razumij:

Otkad iziđe reč da se Jerusalim opet sazida do pomazanika vojvode biće sedam nedelja, i šezdeset i dve nedelje da se opet pograda ulice i zidovi, i to u teško vreme. A posle te šezdeset i dve nedelje pogubljen će biti pomazanik i ništa mu neće ostati; narod će vojvodin doći i razoriti grad i svetinju; ... I utvrdiće zavet s mnogima za nedelju dana, a u polovinu nedelje ukinuće žrtvu i prinos;" (Danilo 9,24-27)

U analizi ovog proročanstva uzimaćemo dan za godinu po tekstu u Jezekilju 4,6. Dekretom o zidanju razrušenog Jerusalima počinje proročko vreme koje se sastoji od 70 sedmica (ili 490 godina). Ponovno zidanje grada je trajalo 7 sedmica (ili 49 godina). Do početka Spasiteljeve službe preostaje šezdeset i dve sedmice (ili 434 godine). Do kraja proročkog vremena ostaje jedna sedmica (ili sedam godina). U polovini sedmice (ili posle tri i po godine) "ukinuće žrtvu i prinos". Tada će biti ukinuto ceremonijalno prinošenje žrtava koje ukazuju na Spasiteljevu žrtvu zato što će se ona tada ispu-

niti u stvarnosti. Na kraju sedmice, tj. tri i po godine kasnije, kamenovanjem Stefana Jevreji su konačno zapečatili svoju sudbinu, predstavši da budu izabrani narod. Od tada se Jevanđelje propoveda neznabošcima.

Dekret o ponovnom zidanju Jerusalima doneo je car Artakserks godine 457 pre n.e. Ako toj godini dodamo 69 sedmica ili 483 godine dobićemo vreme početka Spasiteljeve službe, tj. vreme Njegovog krštenja, a to je 27. godina n.e.

Međutim, mudraci sa Istoka su tražili godinu Spasiteljevog rođenja. Kako su mogli da je saznaju?

U svojoj dvanaestoj godini života Jevrejin bi postajao odgovoran pred Bogom tj. postajao bi "sin zakona", dok bi u tridesetoj godini postao zreo za visoke životne odgovornosti i tek tada bi mu bilo dozvoljeno da na sebe preuzme odgovornost sveštenika u hramu, što znači da bi po Zakonu tek u svojoj tridesetoj godini Mesija mogao da bude pomazan za službu.

Ako od 27. godine n.e., kada je po proročanstvu Mesija pomazan za službu, oduzmemo 30 godina Njegovog života dobićemo 4. godinu pre n.e. A to je upravo godina Isusovog rođenja.

"A kad se rodi Isus u Vitlejemu Judejskome, za vreme cara Iroda, a to dođu mudraci od istoka u Jerusalem, i kažu: Gde je car Judejski što se rodio? Jer smo videli njegovu zvezdu na istoku i došli smo da mu se poklonimo. Kad to čuje car Irod, uplaši se, i sav Jerusalem s njim. I sabravši sve glavare sveštenečke i književnike narodne, pitaše ih: Gde će se roditi Hristos? A oni mu rekoše: U Vitlejemu Judejskome, jer je tako prorok napisao:

I ti Vitlejeme, zemljo Judina! Ni po čemu nisi najmanji u državi Judinoj; jer će iz tebe izaći čelovođa koji će pasti narod moj Izrailja. Onda Irod tajno dozva mudrace, i ispitivaše ih kad se pojavila zvezda. I poslavši ih u Vitlejem, reče: Idite i raspitajte dobro za dete, pa kad ga nađete, javite mi, da i ja idem da mu se poklonim.

I oni saslušavši cara, pođoše: a to i zvezda koju su videli na istoku, iđase pred njima dok ne dođe i stade odozgo gde beše dete. A kad videše zvezdu gde je stala, obradovala se veoma velikom radosti. I ušavši u kuću, videše dete s Marijom materom njegovom, i padoše i pokloniše mu se; pa otvoriše dare svoje i darivaše ga: zlatom, i tamjanom i smirnom." (Matej 2,1-11)

Kakav fenomen predstavlja zvezda koja je pratila grupu astrologa? Da li se to često dešava astrolozima? Da li je to možda leteći tanjir? Na osnovu biblijskih opisa možemo zaključiti da je to grupa anđela koja je hrabrila mudrace i pokazivala im put kojim treba da idu. Jato anđela je bilo vidljivo jer je bilo obasjano slavom Božjom.

"I bijahu pastiri u onom kraju koji čuvahu noćnu stražu kod stada svojega. I gle, anđeo Gospodnji stade među njima, i slava Gospodnja obasja ih; i uplašiše se vrlo. I reče im anđeo: Ne bojte se; Jer, gle, javljam vam veliku radost koja će biti svemu narodu. Jer vam se danas rodi spas, koji je Hristos Gospod, u gradu Davidovu. I eto vam znaka: Naći ćete dete povito gde leži u jaslama. I ujedanput postade s anđelom mnoštvo vojnika nebeskih koji hvaljahu Boga govoreći: Slava na visini Bogu, i na zemlji mir, među ljudima dobra volja." (Luka 2,8-14)

Grupa mudraca - astrologa sa Istoka došla je da se pokloni Isusu, zato što je istražujući Sveto Pismo shvatila da je On obećani koji je došao da bi čoveka izbavio od sudbine i poveo ga u život koji će biti na slavu Bogu. Da li smo i sami voljni da krenemo putem kojim je pre dve hiljade godina krenula grupa astrologa?

Ako odlučimo da kroz Božju reč upoznamo Spasitelja Isusa Hrista, i nas će pratiti grupa, možda za naše oči nevidljivih anđela, i pokazaće nam put kojim treba da idemo.

"Kad kipljaše srce moje i rastrzah se u sebi, tada bijah neznalica i ne razumevah; kao živinče bijah pred tobom. Ali sam svagda kod tebe, ti me držiš za desnu ruku. Po svojoj volji vodiš me, i posle ćeš me odvesti u slavu. Koga imam na Nebu? I s tobom ničega neću na zemlji. Čezne za tobom telo moje i srce moje; Bog je grad srca mogega i deo moj doveka." (Psalam 73,21-26)

RECENZIJE

Da li smo u potpunosti programirani li nismo? Da li je naša sudbina zapisana u zvezdama? Ili je možda ona određena genetskom strukturom koju posedujemo? Ili obrascima kulture u kojoj smo rođeni? Imamo li slobodnu volju ili je ona samo iluzija? Ili i sami možemo uticati na svoju sudbinu?

To su osnovna pitanja na koja odgovara Miloš Bogdanović u svojoj najnovijoj knjizi *Astrologija i antropologija*. I njegov odgovor nije jednostavan, već je veoma složen, krajnje zanimljiv i ubedljivo obrazložen. Svaki pojedinac može ostati određen spoljnim faktorima, ali i ne mora ukoliko se uzdigne na nivo za koji poseduje jednu opštu predispoziciju, samim tim što je čovek.

Što se tiče astrologije i antropologije, autorova tendencija je da pokaže da su psihofizički tipovi kojima astrologija operiše (Ovan, Lav, Devica ...) u izuzetnoj korelaciji sa tipovima o kojima govore antropolozi i da tako rasvetli tajnu astrologije. Analiza ovih podudarnosti predstavlja jednu od najsnažnijih poenti knjige i nikako ne ide u prilog astrologiji.

Isto tako, jedna od udarnih tačaka knjige je razmatranje određene ubedljivosti astrologije, to jest pitanja kako to da izvesne astrološke analize ponekad jesu u iznenađujućim koincidencijama sa onim što se dešava (Na primer, kako to da je priličan broj ljudi koji pokazuju psihofizičke karakteristike nekog zodijačkog znaka zaista rođeno u tom znaku.)

Naravno u tekstu se raspravlja i o čitavom nizu drugih relevantnih i značajnih filozofskih, teoloških, socioloških, antropoloških, pa i parapsiholoških problema. Na kraju treba primetiti da je knjiga pisana već prepoznatljivim stilom Miloša Bogdanovića, stilom koji se odlikuje izuzetnom jasnoćom iako je lišen bilo kakvih simplifikacija.

Dr Svetozar Sindelić, profesor filozofije

* * *

U svojoj novoj, izuzetno zanimljivoj knjizi Miloš Bogdanović postavlja suštinska antropološka pitanja, koja treba da odgonetnu samu bit astrologije – tog ne samo drevnog, već, itekako, fenomena sadašnjeg vremena. Ko vlada ljudskim duhom i ponašanjem – nebeska tela, nasleđe predaka ili pojedinčeva volja; zašto uprkos nenaučnosti astrologije horoskop katkad „pogađa“; na posletku – zašto mnogi imaju osobine drugog horoskopskog znaka, a ne onog u kome su rođeni? Već iz ovih podnaslova naslućujemo trasu autorovih razmišljanja u ovoj knjizi.

U prvome delu *Kratka istorija astrologije* dat je istorijski prikaz astrološkog fenomena iz koga se vidi da je nivo ljudskog interesovanja za astrologiju kroz vekove bio obrnuto srazmeran prosvećenosti društva i pojedinaca u njemu. Poglavlje završava konstatacijom da je danas astrologija veoma popularna, a to je autora i podstaklo na pisanje ove knjige. Ne živimo li i mi u epohi kvazi-prosvećenosti i „neopaganizma“ – pitanje je koje se, samo po sebi, nameće objektivnom čitaocu knjige suočenim sa „eksplozijom“ astrološkog i magijskog čak i na početku XXI veka, na svim meridijanima zemljine kugle.

Drugi deo je naslovljen kao *Naučna analiza astrološkog fenomena* i on otkriva nenaučnost objašnjenja istog od strane samih astrologa, koji i danas interpretiraju uticaj zvezda kao u drevno vreme, kada se verovalo da su one - božanske ličnosti. Međutim, nenaučnost objašnjenja astrološkog fenomena ne osporava sam astrološki fenomen, koji po autoru često zapanjujuće funkcioniše. Objašnjenje zašto astrološki fenomen prividno funkcioniše će zapravo biti tema ostatka knjige.

Treći deo – *Psihološka analiza astrološkog fenomena* govori o tome da astrološki tipovi realno postoje. Oni predstavljaju obrasce ljudskih slabosti, koji čovekom vladaju samo ako se on odrekne odgovornosti za svoje postupke. Odgovorna ličnost se ponaša razumno, adekvatno potrebama života, a ne po nekakvoj tipologiji.

Naročito zanimljiv je četvrti deo knjige, tj. *antropološka analiza astrološkog fenomena* koja tretira poreklo devijantnog u ljudskom ponašanju, što, zapravo, i objašnjava razlike između ljudi oličene u različitim horoskopskim znacima. Svakom astrološkom tipu odgovara određen antropološki tip ili njihova kombinacija. Ova uporedna analiza potkrepljena mnoštvom astrološko - antropoloških paralela otkriva da izvor karakternih posebnosti različitih astroloških tipova nije u zvezdama već u genetici. Uvek postoji verovatnoća da se čovek rodi baš u onom znaku ili podznaku koji odgovara njegovom antropološkom tipu. Može se reći da je ovo najoriginalniji deo autorovih razmišljanja u knjizi.

Filozofska analiza astrološkog fenomena čini peti deo ove knjige i u njoj nalazimo analizu smisla temeljnih postavki astrološkog modela mišljenja. Autor zaključuje da nema smisla da čovekova sudbina zavisi od zvezda više nego od čovekove sopstvene volje.

Šesti deo je posvećen Religioznoj analizi astrologije i bavi se odnosom religije prema onom natprirodnom elementu astrološkog iskustva koji nadmašuje domen nauke i antropologije.

U celini, verujem da je knjiga *Astrologija i antropologija* autora Miloša Bogdanovića zanimljiv ogled, inspirativan za nova promišljanja i traženja od-

govora na večno pitanje o ljudskoj slobodi i neumitnosti sudbine. Autor ne negira „biološke“ korene slabosti ljudske prirode, ali, ipak, čvrsto stoji na stano-
vištu da sloboda ličnosti odnosi trijumf u večnoj borbi između datog, kao ma-
terijalno-psihološke dimenzije postojanja, i zadatog, kao duhovnog načela
bivstvovanja pojedinačnog u opštem. Na kraju, svesrdno preporučujem knjigu
Astrologija i antropologija autora Miloša Bogdanovića za objavljivanje, a či-
taocima da poželim da u njoj pronađu dalje inspiracije za traženje odgovora na
neka teška životna pitanja i, istovremeno - rad na sebi, jer jedno bez drugoga
ne ide.

Dr Goran Z. Golubović, profesor Departmana za
psihologiju Filozofskog fakulteta u Nišu

* * *

Knjiga "Astrologija i antropologija" Miloša Bogdanovića predstavlja zna-
čajno delo i za antropologiju i za astrologiju. Za antropologiju jer u astrolo-
škom iskustvu koje je lišeno rasnih predrasuda i predubeđenja nalazi dokaz da
antropološki tipovi postoje gotovo baš takvi, kakve su ih opisali rani antropo-
lozi XIX i XX veka, a za astrologiju je ovo delo od značaja jer astrološko isku-
stvo čisti od sujevnog ubeđenja da je ljudski karakter i izgled determinisan
položajem nebeskih tela. Kroz duboku psihoanalizu različitih antropoloških i
njima adekvatnih psiholoških tipova, jasno je da se autor ovog istraživačkog po-
duhvata ne zadovoljava čovekom kao žrtvom ni spoljnih ni bioloških faktora,
već hrabri čitaoca da kao razumno i svesno ljudsko biće odgovornost za svoj
život uzme u svoje ruke. Kao dokaz da je pobjeda nad sobom moguća, ali i da
je pad neminovan ako čovek svoja iskušenja ne pobeđuje, autor iznosi karak-
ternu analizu raznih naroda, iskušenja njihovih antropoloških sastava, i njihove
uspone i padove kroz istoriju. Poruka autora je da je čovekova sudbina u nje-
govim sopstvenim rukama, ali da se čovek, zbog straha od susreta sa sopstve-
nom odgovornošću, najčešće odriče svoje slobode i dragovoljno prepušta da
neko drugi misli i odlučuje umesto njega samog. Zato preporučujem ovu knjigu
svakome ko je slobodan i hrabar da bez predrasuda i tabua razmišlja o čoveku,
njegovom mestu pod suncem i putevima ostvarenja njegove ličnosti.

Dr Dušan Obradović, antropolog

LITERATURA

- Aleksandar Imširagić, Točak sudbine, Astro.Lab, Beograd, 2001.
Aleksandar Kostić, Polno saznanje - III, Medicinska knjiga, Beograd, Zagreb, 1953.
Aleksandar Solženjicin, Arhipelag Gulag I-III, Rad, Beograd, 1988.
Alemko Gluhak, Hrvatski etimološki rječnik, August Cesarec, Zagreb, 1993.
An Exploration of Discipline and Suspension Data, Journal of Negro Education, The, Fall 2004
by Nichols, Joe D
Ana Rakić, <http://www.astrolook.com/profil/vaga.shtml>
Bendžamin Spok, Kako negovati i odgajati dete, Stvarnost, Zagreb, 1978.
Božina M. Ivanović, Praistorijsko stanovništvo na prostoru Crne Gore i njihove antropološke
osobine, Glasnik antropološkog društva Jugoslavije, sv. 33, Beograd, 1997.
Božo Škerlj, Čovek, Podgorica: CID, Beograd : Antropološko društvo Jugoslavije, 2005.
Božo Škerlj, Opšta antropologija, Naučna knjiga, Beograd, 1960.
Branimir Maleš, O ljudskim rasama, Kolarčev narodni univerzitet, Beograd, 1936.
Carleton S. Coon, The Races of Europe, The Macmillan Company, New York, 1939.
Čarls Darwin, Čovekovo poreklo, Izdavačka knjižara Gece Kona, Beograd, 1931.
Čarls, E.O. Karter, Principi asrologije, Metaphysica, Beograd, 2005.
Charles E. O. Carter, Encyclopaedia of Psychological Astrology, Astrology Classics Publishing,
Abingdon, MD, 2003.
Charles Morris, Historical Tales, Vol. 9 The Romance of Reality, Scandinavian, J. B. Lippincott
Company, Philadelphia and London, 1908.
Charles William Johnson, Linguistic Correspondence: Nahuatl and Ancient Egyptian, Earth/ma-
triX, New Orleans LA, 1999.
David Krech, Richard S. Crutfield, Igerton L. Balaki, Pojedinač u društvu, Zavod za udžbenike
i nastavna sredstva, Beograd, 1972.
David Krech, Richard S. Crutfield, Elementi psihologije, Beograd : Naučna knjiga, 1973.
Dositej Obradović, Dela, Narodno delo, Zagreb, 1932.
Društvo astrologa Jugoslavije, Upoznajte astrologiju i sebe, Novi Sad, 2001.
Džoana Vajnbaum, Tajna seksualne astrologije, Svet snova, Beograd, 1997.
Džordž Orvel, 1984, Čigoja štampa, Beograd, 1999.
Enciklopedija leksikografskog zavoda I-VI, Jugoslavenski leksikografski zavod, Zagreb, 1967.
Encyclopedia Britannica 1994-2002
Ethlyn T. Clough, Norwegian Life, Kessinger Publishing (June 2004)
Fenomenologija ruske duše, Logos, Beograd, 2008.
Fjodor Dostojevski, Piščeve dnevnike, Rad, Beograd, 1981.
Frank H. Hankins, The Racial Basis of Civilization, Alfred A Knopf, New York, London, 1926.
Fransoa de Fontet, Rasizam, Plato, XX vek, Beograd, 1999.
František Šístek, Češke predstave i stereotipi Turaka, Almanah 21-22, Podgorica, 2003
Hana Hart, Muškarac na dlanu, Novi Sad, 2006.
Hans F. K. Guenther, The Racial Elements of European History, New York, E.P. Dutton and Co, 1927.
Harun Jahi, Obmana evolucije, CPS, Beograd, 2003.
Immanuel Kant, Um i sloboda: spisi iz filozofije istorije, Časopis Ideje, Beograd, 1974.
J. Lawrence Angel, The people of Lerna; analysis of a prehistoric Aegean population, Princeton,
N.J., American School of Classical Studies at Athens, 1971.
J. Philippe Rushton, Race, Evolution and Behavior, Published by the Charles Darwin Research
Institute, Port Huron, MI, 2000.
James A. Wylie, The History of Protestantism, Cassell & Company, London, Paris & New York,
1878.

James Legge, The Notions of the Chinese Concerning God and Spirits, "Hongkong Register" office, Hongkong, 1852.

Janja Todorović, Od zvezda ka Bogu, Manastir Čelije, Valjevo, 2005.

Johann Friedrich Blumenbach, The anthropological treatises of Johann Friedrich Blumenbach, Published for the Anthropological Society, by Longman, Green, Longman, Roberts, & Green, London, 1865.

John Wesley, The Use of Money, Sermon 50

Joseph Deniker, Rase i narodi na zemlji: elementi antropologije i etnologije, Podgorica: CID, 2002.

Jovan Cvijić, Balkansko poluostrvo i Južnoslovenske zemlje, Zavod za izdavanje udžbenika SR Srbije, Beograd, 1966.

Karsten Niebuhr, Travels through Arabia and Other Countries in the East, R. Morison and Son, Edinburgh, 1972.

Klaudije Ptolomej, Tetrabiblos, Astrolab, Beograd, 2002.

L. Luca Cavalli-Sforza, The History and Geography of Human Genes, Milano, 2000.

Lazar Marićević, Samopoštovanje i autoritarnost, Beogradska otvorena škola, Beograd, 2001.

Leo Frobenius, Kulturgeschichte Afrikas, Phaidon Verlag, Zürich, 1933.

Linda Gudmen, Sunčevi znaci Linde Gudmen, Bata, Beograd, 1990.

Ljiljana Milajić, Horoskop, Magazin "Žena 21", broj 7, maj-juni, 2001, Australija

Ljubomir Nenadović, Celokupna dela, Narodna kultura, Beograd, 1939.

Ljubomir Tadić, Nauka o politici, Beogradski izdavačko-grafički zavod 1996, Beograd

Maja Lončarić, Astrologija - Zvijezde govore, Prosvjeta, Bjelovar, 1986.

Maks Hajndel & Avgusta Fos Hajndel, Zvezdani kod, Book & Marso, Beograd, 2007.

Maks Veber, Protestantska etika i duh kapitalizma, Veselin Masleša, Svjetlost, Sarajevo, 1989.

Maksim Gorki, Neugodne misli, 1917, 1918. Filip Višnjić, Beograd, 1987.

Marija Đurić-Srejić, Uvod u fizičku antropologiju drevnih populacija, Zavod za udžbenike i nastavna sredstva, Beograd, 1995.

Martin Luther, The Table Talk of Martin Luther, Religious Tract Society, Piccadilly

Mile Dupor, Astromedicina, Metaphysica, Beograd, 2005.

Mile Dupor, Ne vjerujte, provjerite, Digital Point DOO: Informatički inženjering Rijeka, 1991.

Milijana Pušara, Ljubavni horoskop, Velarta, Beograd, 2007.

Miloš Bogdanović, Poreklo i degradacija, Beograd, 2002.

Miloš Bogdanović, Prokletstvo nacije, Beograd, 2004.

Nevenka Tadić, Psihijatrija detinjstva i mladosti, Naučna KMD, Beograd, 2006.

Ninoslav Šafarić, Mundana astrologija, Liberata, Zagreb, 2004.

P.I. Malicki, Istorija hrišćanske crkve, Izdanje knjižarnice Radomira D. Čukovića, Beograd, 1933.

Publius Cornelius Tacitus, Tacitova Germanija, Državna štamparija Kraljevine Srba, Hrvata i Slovenaca, Beograd, 1927.

Rejmond A. Meriman, Evolutivna astrologija, Astro.Lab, Beograd, 2007.

Ričard Lin, Rasne razlike u inteligenciji: evolucionarna analiza, 2006. god.

Srboljub Živanović, Bolesti drevnih ljudi: Osnovni paleopatologije, Pešić i sinovi, Beograd, 2000.

Tatian, The writings of Tatian and Theophilus, T. & T. Clark, Edinburgh, 1868.

Udo Beker, Astrološki leksikon, Dečje novine, Gornji Milanovac, 1992.

Viktor Klemperer, LTI Istina o jeziku nacista, Tanjug, Beograd, 2006.

Vivijen Robson, Ljubav, seks i astrologija, Metaphysica, Beograd, 2005.

Vladimir Dvorniković, Karakterologija Jugoslovena, Prosveta, Beograd, 2000.

Vladimir Solovjov, Duhovne osnove života, Logos, Beograd, 1994.

Žarko Trebješanin, Duša i politika: psihopatologija nesvakidašnjeg života, Vreme knjige, Beograd, 1995.

SADRŽAJ

KRATKA ISTORIJA ASTROLOGIJE	5
ASTROLOŠKI FENOMEN IZMEĐU NAUKE I SUJEVERJA	12
PSIHOLOŠKA ANALIZA RAZLIČITIH HOROSKOPSKIH ZNAKOVA	17
FUNKCIJA SVESTI	17
FUNKCIJA MOTIVACIJE	18
FUNKCIJA SVESTI U ZAVISNOSTI OD KARAKTERA MOTIVA KOJI NAS POKREĆU	21
TELESNOST - POGREŠNA ULOGA ČULNIH DOŽIVLJAJA	23
SUJETA - POGREŠNA ULOGA UMNIH PREDSTAVA	24
SEBIČNOST - POGREŠNA ULOGA EMOTIVNIH DOŽIVLJAJA	25
SAMOPRAVEDNOST - POGREŠNA ULOGA GLASA SAVESTI	25
ČOVEK KAO ODGOVORNO BIĆE	27
PODELA HOROSKOPSKIH ZNAKOVA NA OSNOVU RAZLIKE U OSNOVNIM MOTIVIMA	28
OSNOVNI PSIHOLOŠKI TIPOVI HOROSKOPSKIH ZNAKOVA	29
ŠKORPIJA - PSIHOLOŠKI TIP TELESNOSTI	29
VAGA - PSIHOLOŠKI TIP SUJETE	31
STRELAC - PSIHOLOŠKI TIP OHOLOSTI	32
OVAN - PSIHOLOŠKI TIP GORDOSTI	33
LAV - PSIHOLOŠKI TIP ŽELJE ZA MOĆ	35
BLIZANCI - PSIHOLOŠKI TIP KORISTOLJUBIVOSTI	36
DEVICA - PSIHOLOŠKI TIP SAMOPRAVEDNOSTI	38
RAK - PSIHOLOŠKI TIP SEBIČNE SENTIMENTALNOSTI	40
RIBE - PSIHOLOŠKI TIP DEPRESIJE	42
SEKUNDARNI PSIHOLOŠKI TIPOVI HOROSKOPSKIH ZNAKOVA	44
BIK - PSIHOLOŠKA MEŠAVINA LAVA I DEVICE	45
VODOLIJA - PSIHOLOŠKA MEŠAVINA STRELCA I DEVICE	45
JARAC - PSIHOLOŠKA MEŠAVINA OVNA I RAKA	45
ZAŠTO PSIHOLOŠKI TIPOVI NEMAJU STVARNE VRLINE?	46
ASTROLOGIJA I BRAK	48
KAKO FUNKCIONIŠU SAVETI UTEMELJENI NA POVERENJU U ASTROLOŠKI FENOMEN?	49
ODNOS RAKA I OVNA, ODNOS SEBIČNOSTI I GORDOSTI	50
ODNOS RAKA I STRELCA - POSESIVNOST I BUNT PROTIV BRAČNE VEZANOSTI	51
ODNOS RAKA I LAVA - KUKAVIČLUK I NASILNIŠTVO	53
ODNOS ŠKORPIJE I DEVICE - SEKSUALNA OPTEREĆENOST I ASEKSUALNOST	54
ZAKLJUČAK O ULOZI ASTROLOŠKIH SAVETA	55
KADA SE I ZAŠTO MOŽEMO PREPOZNATI U SVOM HOROSKOPSKOM ZNAKU?	57
ANTROPOLOŠKA ANALIZA RAZLIČITIH HOROSKOPSKIH ZNAKOVA	58

POREKLO RAZLIČITIH SPOSOBNOSTI	58
RAZLIKE IZMEĐU POLOVA	58
RAZLIKE U ŽIVOTNOJ DOBI	59
RAZLIKE IZMEĐU RASA	60
RAZLIKE ZBOG SPOLJNIH UTICAJA	64
SPOSOBNOSTI ADEKVATNE STRESNIM OKOLNOSTIMA I ŽIVOTNIM POTREBAMA	64
DESTRUKTIVNA REAKCIJA MOTIVACIJE NA STRESNE OKOLNOSTI	64
POSLEDICE NAMETANJA KULTURNIH VREDNOSTI	65
ČOVEKOVA ZRELOST	66
PROSVETITELJSKI UTICAJ NA DECU I ODRASLE	67
IZOPAČAVANJE FUNKCIJE RAZLIČITIH LJUDSKIH SPOSOBNOSTI	68
RAZLIKE U POLU	68
PODELA HOROSKOPSKIH ZNAKOVA NA OSNOVU POLNIH POSEBNOSTI	69
RAZLIKE U ŽIVOTNOJ DOBI	71
PODELA HOROSKOPSKIH ZNAKOVA NA OSNOVU ŽIVOTNE DOBI	76
RAZLIKE IZMEĐU RASA NASTALE ZBOG RAZLIČITIH ADAPTIVNIH ATRIBUTA	76
RAZLIKE IZMEĐU RASA PODRAŽAVANE UTICAJEM JEZIČKIH BARIJERA	77
KORELACIJA IZMEĐU HOROSKOPSKIH ZNAKOVA I ANTROPOLOŠKIH TIPOVA	83
ŠKORPIJA - ANTROPOLOŠKI TIP SEMIČANA	83
VAGA - ANTROPOLOŠKI TIP ZAPADNIH MEDITERANACA	93
STRELAC - ANTROPOLOŠKI TIP KROMANJONCA	101
OVAN - ANTROPOLOŠKI TIP DINARACA	116
LAV - ANTROPOLOŠKI TIP ATLANTSKIH MEDITERANACA	129
BLIZANCI - ANTROPOLOŠKI TIP NORDIDA	142
DEVICA - ANTROPOLOŠKI TIP ALPIDA	150
RAK - ANTROPOLOŠKI TIP MONGOLA	168
SAVREMENI ZAPAD U ZNAKU DREVNOG ISTOKA	184
RIBE - ANTROPOLOŠKA MEŠAVINA MEDITERANACA I PALEMONGOLOIDA	186
ANTROPOLOGIJA BIKA, VODOLIJE I JARCA	196
BIK - ANTROPOLOŠKA MEŠAVINA ATLANTSKIH MEDITERANACA I ALPIDA	196
VODOLIJA - ANTROPOLOŠKA MEŠAVINA STRELCA I ALPIDA	196
JARAC - ANTROPOLOŠKA MEŠAVINA MONGOLA I DINARACA	197
PARALELE IZMEĐU ASTROLOŠKOG TRAŽENJA KRIVCA U ZVEZDAMA I RASISTIČKOG TRAŽENJA KRIVCA U LJUDSKOJ GENETICI	197
FILOZOFSKA ANALIZA ASTROLOŠKOG FENOMENA	201
OGRANIČENOST NAUČNE METODOLOGIJE	201
RELIGIOZNA ANALIZA ASTROLOŠKOG FENOMENA	206
FILOZOFIJA RELIGIOZNOG POGLEDA NA SVET	206

RAZLIKA IZMEĐU EVOLUCIONISTIČKOG I KREACIONISTIČKOG TUMAČENJA ČOVEKOVIH PSIHOLOŠKIH I ANTROPOLOŠKIH POSEBNOSTI	208
POREKLO UNUTRAŠNJEG NEZADOVOLJSTVA	209
EVOLUCIONO OBJAŠNJENJE POREKLA UNUTRAŠNJEG NEZADOVOLJSTVA	209
KREACIONISTIČKO OBJAŠNJENJE UNUTRAŠNJEG NEZADOVOLJSTVA	210
SVRHA RAZLIČITIH LJUDSKIH SPOSOBNOSTI	210
POREKLO RAZLIČITIH LJUDSKIH SPOSOBNOSTI	211
BIBLIJA O POREKLU AFRIČKIH CRNACA I NJIHOVE NAJBЛИŽE BRAĆE PO SVETU	215
GENETIKA O BIBLIJSKOJ GENEALOGIJI NARODA	216
ODNOS ASTROLOGIJE I RELIGIJE	217
POTREBA ČOVEKA ZA SUJEVERJEM	218
BIBLIJSKA ANALIZA ASTROLOŠKOG FENOMENA	220
VIDOVITOST I PRORICANJE	225
OD ČEGA ZAVISI USPEŠNOST UPOTREBE VOLJE?	227
MAGIJSKI RITUALI	228
PRIRODA I FUNKCIJA ČUDA	229
KAKO SE SAČUVATI OD ASTROLOŠKOG I RELIGIOZNOG SUJEVERJA?	232
ASTROLOŠKI TIPOVI I MANIPULACIJA	233
MANIPULACIJA MOTIVIMA	233
MANIPULACIJA BEZUMLJEM	233
MANIPULACIJA KRIVICOM	234
ZAŠTO ZRELA DUHOVNA OSOBA NE MOŽE U HOROSKOPU DA PREPOZNA ATRIBUTE SVOG DUHOVNOG ISKUSTVA I KARAKTERA?	235
ŠKORPIJA	235
VAGA	236
STRELAC	237
OVAN	239
LAV	240
BLIZANCI	241
DEVICA	241
RAK	243
RIBE	244
IZNAD SVIH ZVEZDA	246
ASTROLOZI I ISUSOVO ROĐENJE	246
RECENZIJE	256
LITERATURA	259
SADRŽAJ	261